

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Budde, Leopold.; af L. Budde.

Titel | Title:

Fra stille Vande

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Blair, Nebr. : Danish Luth. Publ. House, 1915

Fysiske størrelse | Physical extent:

147 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

L. BUDDÉ:
FRA STILLE VANDE

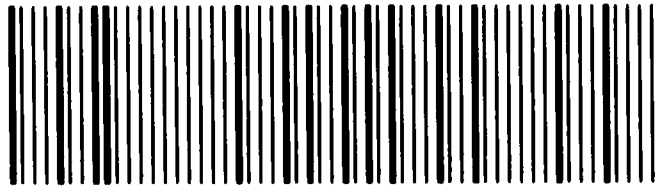

57-103

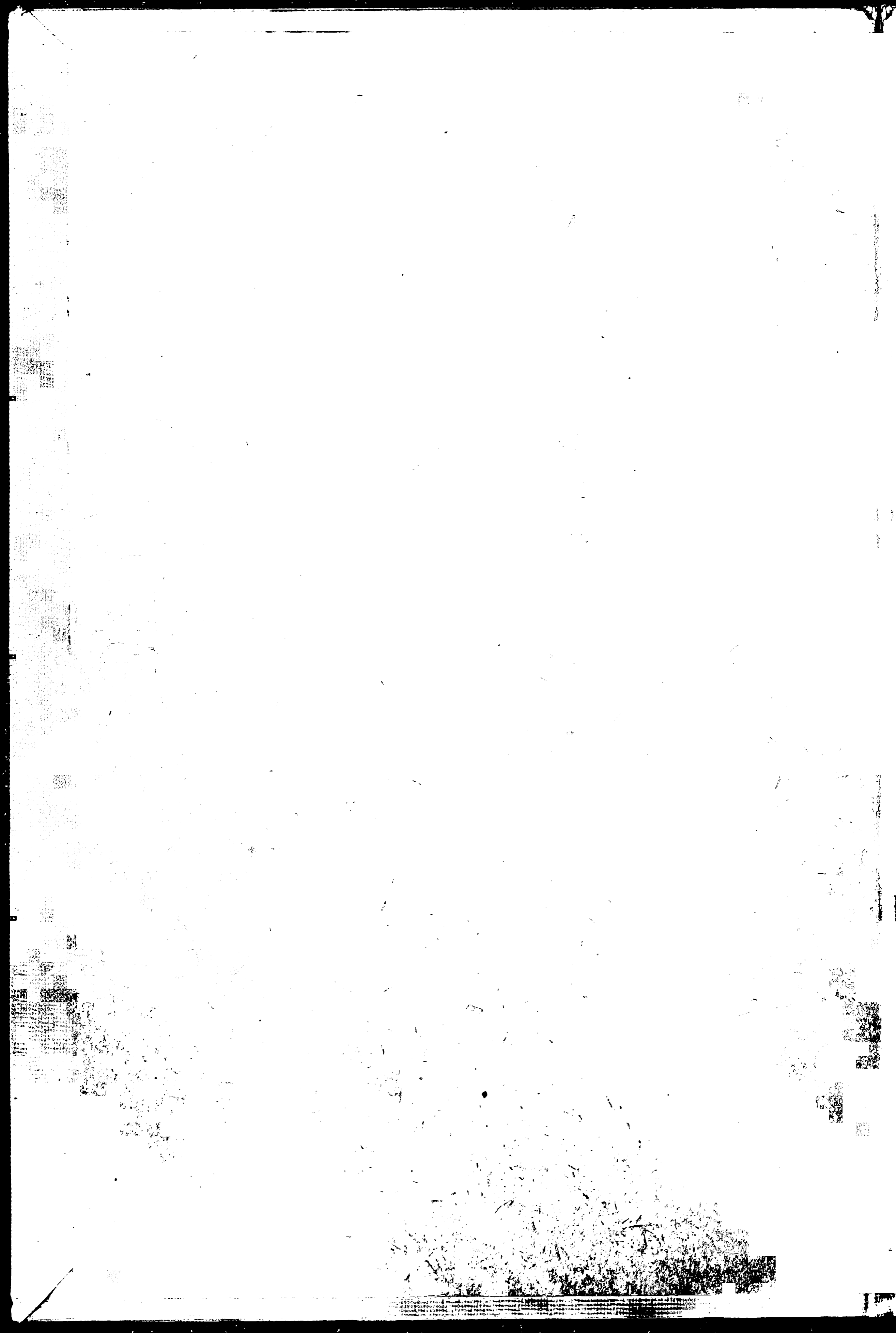

80

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

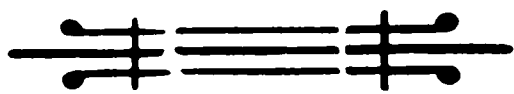
130022951204

Sra stille Vand.

af

G. Budde.

1019. 4/485

BLAIR, NEBR.
DANISH LUTH. PUBL. HOUSE
1915

I.

Mens Vinden hviler.

Vimfjorden bredte sine stille Blande ud, og Himlen spejlede sig deri, men Skyggerne legede i Grunden.

Paa et af de Steder, hvor den er bredest, laa en lille Ø og drømte sine egne Drømme i en Afstand af mellem en halv og en hel Mil fra de nøgne, gule Skrænter, der her kantede Fjordens sydlige Bredder. Og derfra drog en tolvvaars Knøs med buttede Former og runde Kinder, under Klokkelang og i Solskinsvejr, ud i den vide Verden for at finde og vinde Lykken — det er en gammel Historie, og vi har alleammen været med i den en Gang. Adskillige Sjemsjødninger blev tilbage for at gaa den selvsamme fedelige Kredsengang, de i mangfoldige Aar havde gaaet, og Povl, saaledes hed Knøsen, vilde ikke have byttet med dem for meget godt — det er igen en gammel Historie, og vi kommer vel sagtens alleammen med i den en Gang! Men det var en aparte Begivenhed for Den, Meningerne om den var i høj Grad delte, og der kunde anføres Grunde for enhver af Meningerne.

Det var i det hele taget en hypperlig Ø, saa lille den var. Den var, for saa vidt ikke Lyngen sprængte en Smule mørkebrunt Bemod deri, grøn og smilende om Sommeren, naar Bølgerne legede sorgløst paa dens Bryst i det klare Solskin eller kom og hvissede den allehaande forelsket Sladder i Ørerne i de milde, dæmrende Aftener — graa og tungsindig derimod om Vinteren, naar Søen sprøjtede sit bitre, salte Skum op over den, og Stormen sang sine Klagesange for den. Men

baade Sommer og Vinter var den af Karakter en fredelig *D*, der levede sit eget stille Liv, havde sine egne stille Kampe og stille Heltegerninger og kun i sjerne, dæmpede Bølgeslag mærkede til Uroen ude fra den store Verden, om hvilken den af og til lod sig fortælle, at den førte en forunderlig vild og æventyrlig Tilværelse paa den anden Side af de omtalte gule Skrænter.

Dens Figur var derhos upaaflegelig. Fra sin nordlige, smukt indad buede og afrundede Grundflade løb den til begge Sider sammen i en Spids mod Syd, og herfra snoede en ejendommelig, skarpt afskaaen Sti sig langt ud i Fjorden, over Halvvejen ind mod Bredden, hævede sig, naar Vandet ikke stod for højt, op over dets bølgende Spejl, og mødt af en lignende Sti fra det faste Land, uden at den dog stødte sammen dermed, men løb et lille Stykke uden om. Man skulde ikke let antage, at en saadan Figur kunde blive Genstand for Bagvaskelse, men desuagtet gaves der Folkovre fra Fajtlandet, som i deres Indbildskhed stadig fandt en Fornøjelse i at udsprede løgnagtige Rygter om den. De fortalte, at da vor Herre juist var i Færd med at skabe Verden og havde begyndt helt oppe fra Skagen, fremdeles havde sat Limfjorden til at danne den naturlige Grænse for Lands Lov og Ret og nu vilde til at gaa videre, saa blev en Alat, som var af altfor seig en Natur til at følge med det øvrige, hængende bag efter ved en lang Traad, indtil Traaden gik i Stykker, og hele Alatten dumpede ned i Limfjorden med Traaden efter sig, og der havde den nu ligget siden i Skikkelse af denne Smule *D*, bestandig en lille Mils Vej bagud for den øvrige, fremadskridende Verden. Men det var, som sagt, altsammen kun løs Tale, som Den ganske rolig kunde foragte. Den vidste nok selv, hvordan Stien oprindelig var kommen der, og i øvrigt var den, mente

den, og heri gav hele dens Figur den tydeligt nok Medhold, et Hjerteblad i Dimfjorden med Strængelen svømmende paa Vandene et langt Stykke ud fra sig. Og saaledes laa den, Nar efter Nar, Dag ud og Dag ind, og drømte om, at den var slet ikke saa trekantet en Ø endda og meget godt kunde være sig selv-bekendt for den Himmel, der i rolig Betragtning hvælvede sig omkring den, jaavel foroven som forneden.

Blandt Beboerne udgjorte Rotterne den talrigste og til en vis Grad ogsaa den interessanteste Klasse, for det var ingenlunde disse ærgerlige, skidenbrune Tyre med deres spidse Snuder, langstrakte Kroppe og smidige Blodjugerevner, som man nuomstunder træffer overalt. Det var de rigtige, gode, gamle, danske, korte Rotter, med Snuden i Vejret og korte, buttede Former, ligefremme og glubke som en Uhyffe, hvilke fra Arilds Tid har gennemrodet vort fære Fædreland, indtil den nyere Tids mange Omvækslinger har fortrængt ogsaa dem. Haardt prøvede af Skæbnen og de nye Rotter, havde de her omfider fundet et lykkeligt Tilflugtssted, og en var ikke fri for at være lidt stolt af dem som et Slags fædrelandske Oldsager. Hvor man end kom, havde de deres Smuthuller, men deres Hovedsæde var en Høj, kaldet Rottebjærget, paa Dens Endspids. Her ejede de Hul ved Hul, hvor de kunde fare ud og fare ind, hvor de kunde slaas og pibe og gaa paa Rov efter deres gamle, gemnrlige Vaner, og dybt i Højens hemmelighedsfulde Indre havde uden Tvivl den gamle, prøvede Rottefonge atter rejst sin sunkne Trone og indrettet sit Høj ganske efter sin egen Smag. Der svang han vistnok af Hjertens Lykt sit gode Scepter, aad en Gang imellem en og anden blandt de fædste af sine Under-saatter, tillod allernaadigst Resten at æde hverandre, som de selv kunde komme overens derom, og glædede sig

i Fred og Sikkerhed over, at der dog endnu gaves et Sted paa Jorden, hvor det gode, gamle Regimente kunde opretholdes i sin Enhed. Jo, Krotterne havde virkelig al mulig Grund til at være glade ved den lille Ø, og man kunde ogsaa tydeligt høre et formeligt Velbehag klinge gennem deres Riben, om den aldrig saa meget kom af Arrigskab, naar den i Aftenens Stilhed fyldte Luften med sin Livlighed.

Næst efter Krotterne kom i Antal Fuglene, Smaa-fangerne, der ikke var for store paa det til at besøge et saa affides Sted — Triff og Bogfinke, Spurv og Stær. De byggede og boede i en lille, purlet og lavstammet Kratskov, der hang paa Siden af Øens højeste Punkt mod Nord, og der kvadrede de af al Formue om, at der var lifligt og godt at bo paa denne Ø, for det younger Fuglene forunderligt nok alle Begne om, og der er noget kønt i det.

Saaledes var begge Øens talrigste Klasjer af Beboere, hvad enten de pøb, eller de sang, enige om at prise dens Ypperlighed, og hvad Menneskene angik, saa var de ganske vist ikke mange, thi Øen havde kun en eneste Gaard og en god Snes Huse, men saa mange, som de nu var, stemte de smukt i med, og ingen gjorde det i højere Grad end Soren.

Denne ærlige Karl — han var døbt Soren, men hed ellers Soren — var født og opvokset her til en Alder af tredive Aar og ikke mindre fast bestemt paa en Gang ogsaa at lægge sine Ben blandt sine Fædres paa det selsamme Sted. Han var Uolskarl paa Gaarden, der laa tæt under den omtalte Smule Skov, i Lø for de skarpe Vestenvinde, og efter hans Overbevisning var en Gaard, der magelig kunde gøre det ud for ti. Det var hans ufravigelige Mening, at denne Ø laa nøjagtig lige midt i Verden, efter som der akkurat var lige

langt til alle Kanter, hvorhen man vilde vende sit Øje, og den var derfor det naturlige Midtpunkt, hvorom Verden maatte dreje sig, enten den vilde eller ikke. Han var fuldt og fast overbevist om, at Proprietær Brus, Ejereren af den anselige Gaard, var en Færdig af det rigtige Slags, ibrig, godmodig og fuldblods fra Top til Taa, og en Mand, der som fuldgjældig Konge paa sin Ø var i sin gode Ret til at trække paa Næsen ad al den nymodens Frihedspassiar og en Gang imellem snakke sig saa rød i Ansigtet desangaaende, som han selv havde Øjst til. At den Mand ikke for længe siden var bleven Kammerraad eller Kammerherre eller saadant noget der omkring, kunde Soren ikke for sit Liv begribe, og det vakte stundom en sort Mistanke hos ham om, at Rang og Titler ikke altid udddeles efter Fortjeneste, skønt vi, der kende bedre til saadanne Ting, jo ved, at det var en Mistanke, der ikke havde noget paa sig. Og frit turde Soren give sit Hoved paa, at Madammen var saa fuldkommen en Madame, som Jorden havde at opvise, og at ikke en Gang Dronningen af Danmark selv lavede bedre Mad til sin Mand eller leverede et proprere Stykke Smør i sit Mejeri end hun, i hvilken Anskuelse han vistnok ogsaa — Dronningen ellers i al mulig Ære — kom Sandheden temmelig nær. Thi Madam Brus var virkelig en lige saa ferm og dygtig Husmoder, som hun var kærlig og blid og itilfærdig af Bæjen, hvilket Dens Beboere, især de Fattigste iblandt dem, vel kunde bevidne og havde god Grund til at sætte Pris paa.

Størst Beundring nærrede Soren dog maaske for Dens gamle Skolemeester, forvisset om, at han var en Videnskabsmand, der søgte sin Lige, baade hvad Mandens og Hjertets Egenskaber angik, og han kunde ogsaa for denne Mening give gode Grunde. Skolemeesteren havde nemlig i sine unge Dage været Student, og der

var dem, som paaistod, at han en Gang havde været saa dreven, at han kunde regne med X. Men fattig og enestaaende, som han lod til at have været, havde et eller andet sat ham et u for hans x, saa han havde opgivet det, vendt Studeringerne Ryggen og givet sig til at være Skolemeister paa denne lille Ø, hvor der nu var groet Mos paa ham i længere Tid end en Menneſkealder.

Det hed sig om ham, at da han først var kommen der til Øen, havde der været noget uroligt over ham, en Ulyst til at styrte sig ud i Storm og Fare, som om der inden i ham havde været en Fange, der trængte til at ruske lidt i sine Jærnstænger en Gang imellem. Han havde trukket sin Nare og spændt sit Sejl omkap med den raskeste Øboer, og han havde hast Ord for at være en Lods, som det var godt at have om Bord, naar Blæsten rørte op i de stille Bunde, og Bølgerne skummede over Grundene, en Styrmand, hvis Haand ikke rystede, og hvis Kind ikke blev hvidere, om Baaden dansede aldrig saa ustyrligt. De gamle kunde fortælle om mangen en haard Sø, de saaledes havde pløjet Side om Side med ham, og mangen en havde den Gang rystet lidt paa Hovedet og ment, at det ikke var saa rigtig fat med ham. Men midt i alt dette var der en ydmyg Mildhed bredt ud over ham, som uvilkaarlig gjorde ham til deres Ven, og alt som Narene gled, fik de bedre og bedre Forstand paa, hvilken Mand de i ham havde faaet. Der var ikke en Sorg eller Glæde iblandt dem, der ikke blev hans saa godt som deres egen, der kom ikke en eneste lille Forlegenhed imellem dem, uden at de lærte at ty til ham med den, og, skønt Øens eneste Embedsmand, blev han alene lige saa meget værd som en hel Flok.

Om Søndagen var han deres Præst, thi Farvandet der omkring var lidt usikkert, og det var ikke mange

Søndage, man kunde komme over til Sogneskirken, der knejste med sit Taarn paa Kynten lige overfor. Men naar Kirkekloffen ringede sammen derovre — man kunde lige netop høre det og ærbødigt blotte sit Hoved for den højtidsfulde Lyd, som gammel Skif bød — saa samlede Befolkningen med Proprietæren og Madammen i Spidsen i et gammelt Kapel om sin Skolemester, og saa læste han Dagens Epistel og Evangelium for dem og lagde dem ud saa vist eller saa ensfoldigt, han formaaede, og sang Kingos Salmer for-med en Stemme, der i Begyndelsen havde været klangfuld og stærk, siden, alt som Alderen tog til, blev mere og mere dirrende, men altid var til sand Opbyggelse for hans Tilhørere, fordi de nu havde kendt den og holdt af den saa længe. Dernæst var han en Læge, som altid havde Raad paa rede Haand for ethvert Tilfælde, og det kunde han, fordi han havde en lærd, gammel Bog, hvorefter han lavede nogle Draaber, der var saa gode som et helt Apotek. De virkede lige godt og kraftigt, hvad enten det gjaldt Maven, Brjstet eller Hovedet, og smagte oven i Købet godt — havde han besiddet nogen Forretningssaand, saa kunde han gjort sin Lykke paa de Draaber, men den havde han nu ikke. Saa var han juridisk Raadgiver og Dokumentsskriver, fortrolig i Familienanliggender og ellers alt, hvad Folk vilde have ham til at være.

Og dog fandt han, trods alle disse Bestillinger, Tid til mere strengt videnskabelige Bestræbelser. Allerede i adskillige Aar havde han med megen Flid arbejdet paa Opfindelsen af et Billedsprog, der kunde læses af alle Folk uden Hensyn til Tungemaal, og havde udarbejdet en stor Bog, fuld af firligt kolorerede Forsøg derpaa. Ligeledes pønsede han paa at løse Spørgsmaalet om Cirkelens Kvadratur paa Grundlag af Hip-

poocrates's Galmaaner og ejede en anden Bog, fuld af Tilløb dertil, uden at han dog nogen Sinde ganske fik Bugt dermed. Disse lærde Sager blev af Søren betragtede med den største Verbødighed og Beundring, hvorimod han var en Smule tvivlraadig med Hensyn til Skolemesterens Tilbøjelighed til at skrive Vers og fortælle Eventyr, som forekom ham at være unødvendigt svære at finde Meningen i. Men, forstandig, som han var, følte han, at man i ethvert Tilfælde let kunde bære over med en enkelt lille Svaghed hos saadan en Mand, der ydede saa mange værdifulde Tjenester for en Løn af halvbundet Hundrede Daler om Aaret, hvilket vistnok heller ikke kunde kaldes nogen ublu Betaling.

Med Rette kunde altsaa Søren betragte ham som en videnskabelig Brydelse for sit Land og prise dette Land lykkeligt at bo i.

Det var under saadanne Betsignelser, at Poul, eneste Søn af Proprietær Brus og Kronprins til Den, vofede op i Selskab med sin, et Par Aar yngre Kusine, Else, der havde faaet sit Hjem i Proprietærens Hus, fordi hendes Forældre var døde, og hun altsaa selv intet havde. Trofast understøttet, jaavel af hende, saa vidt hendes Kræfter rakte, som af den forstandige Søren, tumlede Poul sig lystigt paa sine indskrænkede Gennemfer og nød sin fædrene Os Glæder med et ubekymret Sind. Han erhvervede sig en ualmindelig Færdighed i at sidde oven paa Høstlæs, drev det næsten til Fuldkommenhed i den Kunst at ride Heste til Blands og var saa temmelig forfaren i at ligge paa Tjorden og fiske, naar det var Magsvejr. Ikke mindre øvede han sig flittigt i at sætte Snarer for alle Slags vilde Dyr, saasom Røtter og Fugle, ja endogsaa Ræve, skønt disse sidste kløgtige Dyr stadig vidste at trodse hans Bestræbelser. Det var navnlig i denne Retning, at liden Else,

i lige høj Grad ved sin Behændighed, Opfindsomhed og Iver, var i Stand til at yde ham en uvurderlig Bistand. Og hverken han selv eller nogen anden, Søren allermindst, drømte om andet, end at en saa lykkelig begyndt Løbebane fremdeles skulde udvikle sig i det samme Spor og paa det samme Sted, men saa hændte det ham en Gang, at der pludselig ikød et Uventyr op midt i hans fredelige Liv og bragte Forstyrrelse deri. Det kom flyvende til ham gennem Luften og sejlede til ham over Vandet paa en solklar Foraarsaften.

Else og han sad med Søren ved Stranden, hvor de havde været ude at fiske — det var en Søndag Eftermiddag — og de stille Bunde skinnede som Guld i den blinkende Solglans. Skolemeesteren kom vandrende derhen, lidt frogrægget og livslidt, som han plejede, og ingen, der saa ham, skulde tænke, at der kunde være Uventyr bag denne jalmede Skikkelse. Hvilke Genjærd af længst begravne Drømme og afdøde Forhaabninger, der havde listet sig paa ham og lagt det Bræg af Vemod, der somme Tider faldt over ham, i hans Ansigt mens han var vandret langs Stranden og havde stirret i Solhjet ud mod det fjerne — det er ikke til at begribe, thi saadanne Ting kommer ad tusind? Beje, og ikke en Gang en mosgroet gammel Skolemeester paa en ensom lille Ø kan vide sig sikker for dem. Noget er det, at i det samme begyndte Aftenklokken at ringe ovre fra Kysten, og Tonerne kom jagtelig jævende over Vandet med en dæmpet og hemmelighedsfuldt lokkende Klang, som havde de noget sært smukt at fortælle om, hvor de kom fra. Og som han stod ved de andres Side og lyttede dertil med sine graa Haar blottede, gif der et vemodigt Smil over Skolemeesterens ældede Træk, og der kom et Suk og jylde hans Brjst. Og det var, som om Sukket, idet det flogtede, løste Uventyrets

Vinger. Da Aftenflokkens Toner var forstummede, og de atter sad med hverandre paa Stranden, kom det frem af sig selv, og Soren var paa ingen Maade uden Lod og Del deri. For det var ham, der først tog Ordet og bemærkede, at nu var den Bise ude.

„Nej!“ lød Skolemeesterens Svar, idet han venligt løftede sit Ansigt. „Den er først begyndt. Den er aldrig ude, og det er ingen af de Biser, der duer noget!“

„Hvor er den da bleven af, med Forlov“ spurgte Søren og saa sig, trods sin Agtelse for Skolemeesterens Videnskab, omkring med en noget vantro Mine, thi det var blevet jagt i en saa bestemt Tone, at man ikke godt kunde være befendt rent ud at sige, at det var noget Passiar.

„Nu er Tonerne gaaet ud i Verden til mangfoldige Steder“, lød Svaret, „og der begynder først rigtig deres Liv. Jeg kender en Historie om nogle Klokketoner — har I lyst til at høre den?“

Børnene havde straks lyst dertil, hvorfor de skyndte sig at rykke nærmere hen til ham, Søren gav sit Samtykke i Kraft af den gamle Regel, at den, der tier, samtæller, og Skolemeesteren tog fat.

„Der sad en Flok unge Toner inde under en gammel Kirkeklokk“, fortalte han, „og gjorde sig mange Tanker om, hvad de skulde blive til i Verden. Rigtig nok havde de endnu aldrig selv været ude i den, for de var endnu ikke rigtig frøbne ud af Svøbet, men de vidste dog ganske god Besked om den og længtes en hel Del efter den. Endskøndt de nemlig havde hjemme i Højheden og der førte et stille og tilbageruffent Liv i et lille Hul oppe i Kirketårnet uden synderlig anden Omgang og Selskabelighed, end de saadan kunde have mellem sig selv indbyrdes, saa var der dog en, der var ligejaa højbaaren som de og af og til besøgte dem —

de var en Smule i Familie med hinanden, tror jeg — og det var Binden. Og Binden var en berejst Person. Den havde faret fra de varme Lande til Nordpolen, og fra Nordpolen til de varme Lande igen; den kendte hele Guds grønne Jord baade ud og ind og havde en udmærket Nøst til at fortælle derom, for den havde den Gave, at den tabte aldrig Vejret“.

„Det er det sidste, man maa mærke sig, som han sagde, Per Smed, de lovede ham gode Ord og Betaaling!“ mumlede Soren med dæmpet Stemme.

„Saa fortalte den“, blev Skolemeesteren ved, „om alle de Rigers og Landes Herlighed, der var til i Verden. Den skildrede, hvor det var prægtigt at fare hen over Land og Sø under Guds blaa Himmel. men hvor det ogsaa kunde være morsomt at smutte ind og fylde et snævert Bryst, der trængte til at vides ud, og hvor det kunde gøre en godt ind i Sjælen at kysse Taarerne bort af et forgrædt Øje, eller i en overgiven Leg at tumle sig om et Par friske, røde Kinder, eller ret af Hjertens Øst at blæse ad al Verdens indbildte Storhed og dumme Bigtighed. Bildere Historier kunde den maaske ogsaa nok have meldt om, men det var ikke noget for Børn. mente den, og derfor tab den klogelig stille med dem. Saaledes fortalte den saa længe, til de unge Toner begyndte at blive ganske urolige og vokse af lutter Længsel, for de syntes, at heller ikke de var skabte til altid at sidde under deres Moders store Forflæde, men til at svinge sig frit og frejdigt ud over Livet og klinge med deri. De talte til Kloffen derom og bad den om at slippe dem, men den kunde ikke lide det og begreb ikke, hvor de fik saadanne Tanker fra, for den lyttede ikke efter hver flygtig Bind, der kom farende og sladrede.“

„Se til mig, Børn!“ formanede den. „Jeg har aldrig været udenfor mit Gul og forlanger heller ikke

at komme det. Jeg bliver, hvor jeg er, og det er det fløgeſte, ſaa ved man, hvordan man har det!"

„Det var endelig et ſandt Ord!“ bemærkede Soren med Vægt og ſaa ud, ſom om han virkelig nærrede Agtelſe for den gamle Kirkefloffe.

„Det laa nu alligevel i Luften“, fortsatte Skolemeſteren, „at Tonerne blev ved at drømme om, hvordan og ſaa de vilde fare hen over Land og Sø, prøve paa at fylde et Brøjt, loffe Taarerne frem for at ſtille dem igen og lade al Livets Sorg og Glæde klinge igennem ſig. Og eſterhaanden, ſom de ſaadan drømte, voffede de, indtil de var jærdige til at flyve ud. Saa hændte det ſig en Gang, at Kloffen tabte ſin Rigevægt — det ſfete en Gang imellem for den, og det kan ſke, Soren, hvor godt man ſaa holder ſig i ſit Hul. Den begyndte at jvinge og gnyge, at ryste og ſkælve gennem hele ſit Legeme, ſaa den glemte at holde faſt paa, hvad den havde. Da løſte Tonerne ſig og fløj ud ſom en Flok Fugle fra Moderens Rede, og Vinden var ſtraks ved Haanden, tog dem tjenſtjærdig paa ſin Ryg og ſpredte dem, hver ad ſine Veje, ud over al Verden, hvor alle de Ting grønnedes og blomſtrede, ſom de havde ſiddet og drømt om under Kloffen. Der var en, ſom med højtidsfuld Klang fløj ud over Land og By, og hvor den lød, flokfedes Menneſkene om den og fulgte den ind under Kirkens Svælvinger. Der tog den Bolig i en ydmyg og fattig Sjæl, og den lever der endnu og gør den ſtørre og rigere end en Konges Sjæl. Der var en anden, ſom i jublende Flugt gif hen over et dejligt ſmykket Brudehus, og Brud og Brudgom hørte dens Røjt og fulgte den for Alteret, og da de Haand i Haand vendte tilbage igen, gemte de den i deres Sjærter, og der bliver den beſtändig ved at klinge ſom deres Livs dejligſte Tone. Og der var en tredie, ſom ſtandsede over en aaben Grav,

og der flang den jaa dybt og gribende sorgfuldt, at der var et Par Dine som blev fulde af Taarer derved. Men alt, som Jorden faldt tungt paa Aistens Luag, og Graven højnede sig derover, svang Tonen sig jaa mægtigt mod Himlen, at Djnene glemte deres Taarer og fulgte med den derop, og fra det Djeblic var den for et ensomt Hjerte en Tone fra Himlen, der aldrig forstummer. Saaledes fandt hver af dem sin Gerning i Verden, og i den foldede deres Liv sig først rigtig ud. Men den af dem alleammen, som just havde drømt højest og dristigst, mens de sad under Kloffen, blev vejet og fundet for let, da de kom ud i den store Verden. Den forvildede sig ind i en lille Nfrog af Livet mellem dagligt Slid og allehaande fedelige Smaating, og der blev den hængende og kom aldrig videre."

Et Djeblic standjede Skolemeisteren og jaa ud, som om det gjorde ham lidt ondt for den itakkels Tone, men Soren nikkede med en tillidsfuld Mine, tog Ordet og sagde:

„Det kan hælde sig, at hun ikke blev den ringeste endda, for det var affkurat ligejaadan med det røde Dg. Hun var tre Gange oppe for Remonten og blev hver Gang vist ned igen, men hun blev endda det bedste Arbejdsøg, vi har!“

Skolemeisteren jaa venligt hen paa Soren, som om han var ham taknemmelig for denne Bemærkning, hvorvel den maatte siges snarere at være af en rent praktisk Natur end at kunne tjene til nogen egentlig Byn: paa et Eventyr, og han svarede jagtmodigt:

„I ethvert Tilfælde flang den der jaa godt, den kunde Men synderlig bevendt var det alligevel ikke, for Støvet faldt daglig paa den og gjorde den rusten og hæs i Mælet, og Luften var lidt tung omkring den, jaa den havde ondt ved at bruge sine Binger. Og nu er det

en gammel Historie, og den har for længe siden vænnet sig til det altsammen, men en Gang imellem kommer der en gammel Grindring og besøger den i dens Afkrog af Livet, og saa flinger der jomne Tider lidt Bemod igennem den gamle Tone, til den naar glemte det igen i sit Slid og sine mange Slags fedelige Smaating."

"Men kunde den da slet ikke gøre ved det selv?" spurgte lille Else deltagende.

"Jo, Else!" svarede Skolemeesteren hurtigt og klappede hende paa kinden. "Jeg burde ikke have glemte at fortælle, at den var saa forjængelig og stolt, og saa ihndigt hovmodig, at den gode Gud maatte gøre det saaledes, for at den kunde lære at blive ydmyg — det ved den ogsaa nok selv, naar den er fornuftig."

"Saa kommer den nok ud, naar den er bleven god igen!" udbrød Else med et forhaabningsfuldt lille Ansigt.

"Maaſke! Vor Herre ved det!" lød Skolemeesterens Svar. "Men det har heller ikke synderligt at betyde, for inde under Kloffen sidder Tusinder og Tusinder af unge Toner og længes og vokser ligesom de, jeg nu har fortalt om, til Vinden naar loffet dem ud. Gaa her ud i Morgen Aften, og i Overmorgen Aften, og hver Aften, den ene efter den anden, saa skal I saa at høre, hvordan de springer sig ud i den smukke Verden, Slægt efter Slægt, og hvem vil saa bryde sig om en enkelt Tone, der bliver borte i det!"

Ved disse Ord saa Skolemeesteren op med sit sædvanlige, venlige og muntre gamle Ansigt, og det var, som en lille Sky gled bort derfra og forsvandt. Børnene syntes ogsaa, at den Tale kunde der være nogen Rimelighed i, hvorfor de besluttede at lade den Tone flyve og holde sig til de andre, mere fornøjelige. Men Soren rejste sig og sagde i en afsluttende Tone:

„Det er nu min Tro, at Kloffen har ringet for at fortælle os allesammen, at det er Tid til at gaa hjem og sige vor Herre Tak for, hvad godt han har undt en her hjemme, og det render der ingen forkert i.“

Dermed satte han sig i Gang, og de andre fulgte ham, men Børnene troede ham dog ikke rigtig. De stolede mere paa Skolemeesteren, og det kan man ikke for- tænke dem i. De kunde ikke glemme Tonernes Eventyr og havde en Fornemmelse, som om det var vokset op midt i deres eget Liv.

Fra den Stund fik de Nytt til at smutte ned ved Stranden mod Solnedgang og sætte sig for at lytte efter Kloffeklangens fjerne, dæmpede Toner paa deres Flugt ud i Verden for at finde dens Rigdom og Glæde. Og naar de hørte rigtig efter, saa kunde de tydelig fornemme, at det var en Sejrsfang om Flugten fra inævre og trange Steder ud til Frihed og Nykke, om en lang og straalende Dag, der laa gemt bag Astenens Skygger. Alangen blev smukkere og smukkere, mere og mere lof- kende, jo længere den svandt bort, og den sidste, sagte døende Tone syntes kun at sive ind for at drømme om andre endnu smukkere og blidere. Og naar den var bor- te, tog de hinanden ved Haanden og gik hjem for at drømme som den. Men Tonen, der var blevet borte og havde forvildet sig ind i en Niskrog af Livet, hørte de ikke noget til — den gik sin egen fedelige Gang og kom dem ikke ved.

I Længden kan det imidlertid ikke ganske tilfreds- stille en saaledes at høre Slægt efter Slægt af lykkel- lige Toner svinge sig ud i Verden for at besøge alle dens Herligheder, mens man selv sidder indeluffet bag de samme Bølgers evindelige Segn. Lidt efter lidt be- gyndte Børn at blive smittet af Tonernes Uro og fandt ikke længer den samme ublandede Tilfredsstillelse som

før i at sidde oven paa Høstlæs, ride Heste til Vands, ligge paa Fjorden og fiske eller sætte Snarer for vilde Dyr, hvor godt og fornøjeligt det end i og for sig selv kunde være. En ungdommelig Længsel efter Landet paa den anden Side af Søen, utydelige Drømme om ukendte Glæder, som der ventede ham, begyndte stadigere og stadigere at gæste hans unge Sind, og Else vidste han straks at vinde for Sagen ved at love hende, at han en Gang vilde komme tilbage og gifte sig med hende for at føre hende ud til Guld og grønne Skove.

Det var forgæves, at Soren foreholdt ham alt, hvad der fornuftigvis kunde foreholdes ham i den Anledning, lod falde Binf om alle de Savn og Besværligheder, der ventede ham, og lagde ikke Dølgemaal paa, at han havde hørt for vijt, der gaves Steder i Verden, hvor man hverken fik Grovbrød, Brændevin eller Sild, hvilket var tre Dele, et Menneſke ikke i Længden kunde undvære. Forgæves opstillede han det røde Dg som et advarende Eksempel paa skuffet Vergærrighed — den tosfede Kloffeſlang havde nu en Gang faaet Magt over Bools Sind og gjort ham døv for mere fornuftige og praktiske Anſuelſer.

Under disse Omſtændigheder var det kun en jørgelig Triumf for Soren at se sine mørke Anſuelſer med Henſyn til Skolemeſterens Bers og Uventyr gaa ſaa fuldtændigt i Opſtyldelſe ſamt turde haabe, at den gamle Hæderſmand nu ogſaa selv vilde indſe det og for Fremtiden, naar han endelig ſkulde i Lav med ſaadant noget, holde ſig til Niſjer og Højſolk og andre ſaadanne Bæſener, der tilhører det virkelige Liv og ikke ſarer Verden rundt ſom Narre, men bliver ſte ved Hjemmets Grund. Men til hans Overraſelſe viſte Skolemeſteren, den Skjælm, ſaa liden Anger, at han tvært imod ſlog ſig paa Fjendens Parti og talte Bools Sag

med Varme. Da rystede Soren paa Hovedet og følte, at det blev nødvendigt at lade Verden gaa sin egen skæbne Gang.

Saaledes randt omjider den Sommermorgen op, da Baaden stødte fra Land for at føre Povl bort til den lærde Skole i den fjernt liggende Stad Aalborg og aabne ham Borten til Videnskabens Sjøssale. Og just, som Sejlet fløj op, og Baaden gled ud, begyndte Kirkekloffen at ringe Morgenjang derovre, og det lød for Povls Ører ganske, som om den sang:

„Kom, kom! Kom, kom!
Dejligt dog at folde ud
Vingen, som vi fik af Gud!

Kom, kom! Kom, kom!
Verden ligger vid og stor,
Lyffens Blomst derude gror!”

Men paa Dens Bred stod Madam Brus — Proprietæren var selv med i Baaden for at føre Povl ind i Livet — og brugte afvekslende sit Rømmetørklæde til at vifte med og til at tørre sine trojaste Taarer, Søstre til adskillige lignende, der var faldne i Povls Ruffert og fulgte med ham paa Vejen som usynlige Engle, mens han selv saa længselsfuldt higede bort fra deres dybe, rene, aldrig svigtende Kilde. Else tittede frem bagved hende og gjorde et tappert lille Forsøg paa at smile og se glad ud, men midt under Smilet, brast hun pludselig i Graad og skjulte Ansigtet i sin Tantes Kjole. Men Soren stod ved Siden af dem, og, rørt af saa megen Sorg, gik han i en halv mismodig, halv trøstende Tone:

„Madammen skal ikke græde, for det kan byde sig, at de kasserer Povl og sender ham hjem igen, ligesom

de gjorde ved det røde Dg. Og saa kan det blive godt endda, for det røde Dg slog ogsaa bag ud, førend hun blev vittig."

Men Skolemeisteren lagde sin Haand paa den grædende Moders Arm og sagde med sin venlige, trohjertige Stemme:

„Kirkeklokken ringer ham paa Vej, Madam Brus, og det betyder, at vor Herre er med, hvor han gaar."

Ved disse Ord tørrede hun for sidste Gang sine Øjne og vistede endnu en Gang med sit Vommestørklæde, inden hun glemte det, og saa gif de alle sammen hjem igen til deres stille Liv, mens Poul forsvandt ad Eventyrets solbeskinnede Vej. Borte var han, og borte blev han, thi Sorens stille Forhaabninger gif heller ikke denne Gang i Opfyldelse — han blev hverken kastret eller sendt hjem igen.

Som sagt, og nu omhyggeligt udviklet, hvilken af Parterne der egentlig var bedst faren, derom var Meningerne delte, og det gjorde ikke Sagen klarere, at Kotterne holdt med Soren, men Fuglene med Skolemeisteren. Det bedste var imidlertid, at Tiden, som alene kunde give fuld Oplysning derom, gif sin Gang uden at bryde sig det mindste om de delte Meninger. Den kom, og den gif, og Poul kom og gif med den, langsomt, men sikkert, voksede i Højde og uden Tvivl ogsaa i Værdom og Forstand, men bevarende sine buttede Former og runde Kinder, ikke ulig en Puppe, der stadig spulmede nærmer sig det forønskede Øjeblik, da den skal bryde. Jo længere Tiden gif, desto livligere Folder slog han under sit Gylster, og som en saadan forhaabningsfuld Puppe drog han efter seks Mars Forløb til Hovedstaden som Student.

Paa samme Tid udviklede ogsaa Liden Else sig saa godt, som det i hendes indskrænkede Areds Lod sig

gøre, og blev, som man kunde vente, ualmindelig ferm, saavel i Mejeri som i Madlavning. Proprietæren selv berømmede til Madam Brus's hemmelige Stolt-
hed mange Gange høilødt hendes Opdragelse som item-
mende med ægte, solide Principper, og naar Soren smagte de Pandekager, hun bagte, lovede han sig meget af hendes Fremtid. Derhos blev hun langstrakt af Fi-
gur og viste en stærk Tilbøjelighed til at veksle neden ud af sine Kjoler. Men naar Aftenen var smuk og stille, holdt hun fremdeles af at sidde ved Stranden og lytte til Klokkeflengen derovre fra, indtil den forsvandt i den skjulte, forunderlige Verden over Sø og Bølge. Og ogsaa for hendes Ører sang Klokketonerne:

„Kom, kom! Kom, kom!
Dejligt dog at folde ud
Bingen, som vi fik af Gud!

„Kom, kom! Kom, kom!
Længslen har to Binger imaa,
De fan over Søen naa!“

Der laa hendes Hjertes stille, hemmelige Land med liflige Sner, der gjemte sig bag Taager, og med det Bud, der skulde komme, men som hun selv endnu ikke forstod. Lidt og mange Gange trippede hendes lette Fødder over Stien ud i Fjorden og standsede ikke før ved det nderste Punkt af den, for der var Tonerne klarere og Landet nærmere. Men ikke sjældent sad ogsaa den gamle Skolemeister ved hendes Side, og var hans Stemme end lidt klangløs og rusten, saa lyttede hendes unge Hjerte dog gerne dertil, og af og til, naar den slog en stille, deltagende Streng an, fik den Roserne til at springe ud paa hendes Kinder og hendes Øjne til at tindre omkap med den synkende Sol.

Men naar saa hver var gaaet til sit, og Nattens

Dunkelhed havde hyllet alting i sit Slør, saa kom,
blandt mange andre glemte Sager, den gamle, forvilde-
de Tone frem og sang sin egen, uænsede Sang:

Naar Natten spejler tavst sin Borg
Rundt om de dybe Strande,
Da stiger der en gammel Sorg
Op af de stille Bunde!

Der har den hvilet dulgt og glemt
Bag Dagens travle Strømme,
Der har den jiddet tavst og gjemt
Paa mine spundne Drømme!

Der har den vogtet paa den Skat,
Som jeg en Gang har mistet,
Dg løfter i den stille Nat
Det Haab, der længst er bryttet!

Dj drager jeg kun fattig hen
Gennem Dagens Trængsel,
Hver Nat den bringer tro igen
Min Rigdom og min Længsel!

Dg fanger den et Laarefær
Fra Maanen i det høje,
Dj staar den Synd og Smerte nær,
Dcg glæder den mit Dje!

Den stiger i en jagte Sang
Som Blomst af Nattens Hæve
Dg leder mig dog vist en Gang
Til Himlen fra det lave."

II.

Naar det luster.

Der kom en Luftning og fløj hen over Rimfjordens stille Bunde. Frihed var der i den, og det gjorde godt, men lidt ustadig af sig var den tillige, og Himlens klare, rolige Billede paa Bunden blev ligesom lidt forplumret derved og kom saa smaat ud af sine Folder.

Det var en smuk Skærjommæraften, godt og vel syv Aar siden hin Foraarsaften, da Kirkeflokken havde ringet til et nyt Liv for Pool. Aarene havde ikke gjort synderlig Forandring paa Den, thi det hørte jo med til dens Stilling som Verdens Midtpunkt, at den havde en hel Del naturlig Tilbøjelighed til at staa stille. Men desto raaskere havde den øvrige Verden drejet sig uden om den, og Nat efter Nat var Stjernerne gaaede rundt om den og havde med det samme stille Smil set ned paa, hvad Verden kaldte stort, og hvad den kaldte smaat.

Da lød Aftenflokken igen. Dens Toner havde midt i deres Fjernhed en vis jublende Klang, som om de ringede til Fæst, og det gjorde de ogsaa. Thi ude fra den vide Verden førte Luftningen en Baad mod Bredden, og det var igen en aparte Begivenhed for Den. Baaden bar Pool og hans Lykke hjeri, mens Skolemeesteren og adskillige andre Hjemmeføddinger stod ved Stranden for at modtage ham, og heller ikke denne Gang vilde Pool have bnyttet med dem for meget godt.

Den havde været nysgerrig, og Gaarden levet i Spænding adskillige Dage før denne Begivenhed, og det var saa ganske naturligt. Thi først skulde jo Pool komme hjem, efterat han i et helt Aar havde suget den

løbe Honning af al Hovedstadens Lærdom, Glans og Gode, og dernæst skulde han ikke en Gang komme alene. Han var kommen til at bo hos Enken efter en bekendt og udmærket Videnskabsmand, der for længe siden var død i sin kraftigste Manddomsalder og havde efterladt sin Hustru og deres spæde Søn i trange Aar, som det ikke saa sjælden hænder de itakkeis Videnskabsmænd. Denne Søn førte Povl nu hjem med sig, efter som han havde sluttet Venkab med ham trods, eller maaske netop paa Grund af, deres Forskellighed, saaledes som det klart fremgik af hans Brev desangaaende.

„Min Ven, theologisk Student Svane“, havde han skrevet, „er saadan en ibrig geistlig Sjæl, der vil genføde det gamle Norden i den kristelige Nutid. Jeg har den allerstørste Agtelse for hans Dydighed, for han sidder altid hjemme og tænker paa Landets Bedste og Folkets Lykke, naar jeg gaar ud for at more mig. Vi har to Meninger om enhver Ting og forstaar saa udmærket at skændes om dem, at vi er de bedste Venner af Verden. Og til Synende og Sidst holder jeg virkelig meget af ham, fordi han er en god og dygtig Tyr, og en kærlig Søn og trofast Støtte for sin Moder.“

Mere lovende Oplysninger kunde ikke let være blevet givet. Madam Brus havde følt megen Glæde ved at erfare, at hendes Povl havde saadant et rart kristeligt Mennecke til stadig Omgang, Proprietæren var overmaade tilfreds med at skulle modtage en saa værdig Genstand for sin Gæstfrihed, og den skikkelige D var ganske begærlig efter en Gang at komme til at se en rigtig Indfødt fra denne Vænthyrenes fjerne Stad.

Soren var den, der mest havde taget Sagen med Ro, og indskrænket sig til ved Lejlighed at lade falde nogle kølende Hentydninger til et blisjet Dg, der nylig havde afløst det røde og var kommet et Sted Boffer i

Bold derude fra, men som ingenlunde havde vist sig at svare til Forventningerne, hvor megen Blæst der end var bleven gjort af dens lapsede Ydre. Men Proprietæren havde været saa fuldblods, at han skinnede igen. Et Par Dage før Begivenheden var han standset foran Soren under Paaskud af at veksle et Par Ord med ham om Arbejdets Gang, men i Virkeligheden for at lette sit Hjerte en Smule for dets overstrømmende Tølelser. Han havde allerede drejet sig for at gaa, men vendte sig pludselig, som kom han i Tanker og Bloget, om igen og spurgte henkastende:

„Det er sandt, Soren! Du har vel hørt, at min Søn skal komme hjem i Overmorgen og bringer en Ven med sig?“

„Jo vel, Husbond!“ svarede Soren.

„Det er en Københavner af en sjælden udmærket Familie; han hedder Hr. Svane og studerer til Præst!“ vedblev Proprietæren med Velbehag. „Men nu maa vi vise, at vi ogsaa har lidt Levemaade herovre, og derfor kommer du til at kalde ham for Studenten og formane de andre Folk til at gøre det samme.“

„Vil Husbond være saa god at sige det een Gang til?“ bad Soren med Hovedet lidt paa Siden.

„Studenten, Soren! Hr. Studenten skal du kalde ham!“ gentog Proprietæren med itørste Fornøjelse.

„Det skal jeg, Husbond!“ nikkede Soren.

„Du skalde vel ikke tilfældigvis have hørt, om der er nogen Sngdom eller saadant noget Billede her paa Den?“ spurgte Proprietæren.

„Ikke andet, end at jeg tror, jeg har en Byld i Naffen, for det er farligt, som det jager, og det er grovt, som det er stort!“ svarede Soren.

„Jeg skal tale til min Søn Povl derom!“ hrede Proprietæren, sønlig tilfreds. „For du ved vel nok,

Soren, at han er godt paa Vej til at blive Doktor. Men det er vel ikke nødvendigt at kalde ham derfor endnu, for han er det jo egentlig ikke rigtigt endnu."

„Det kan jeg forstaa, Husbond. Den Del, En ikke er, den skal man heller ikke kalde En for!“ svarede Soren bifaldende.

„Ja, jeg paalægger dig ingen Tvung, Soren!“ faldt Proprietæren hurtigt ind. „Du maa gerne kalde ham, som du har Øjst!“

„Jeg siger Tak, Husbond! Saa vil jeg kalde ham Pobl, som jeg er vant til, det falder ogsaa bedst!“ svarede Soren, hvorpaa Proprietæren gjorde Moor af det, vendte sig om og gik, men med en Mine, som om han dog ikke var fuldkommen tilfreds med Sorens Beredvillighed.

Og der var kommet Boesi over de snehvide Lagener, som Madam Brus bredte over sine Gæstefammersenge, og i de duftende Netter, hun havde travlt med i sit Køkken, en Boesi, der ikke blot kastede sit forklarende Skær over hendes trofaste, moderlige Ansigt, men endogsaa, den Skjælm, forjorte hende til at tage sig adskillige poetiske smaa Friheder, som hun under mere ædruelige Omstændigheder vilde have anset for fuldkommen uilladelige i adstadige og rent praktiske Ting. Een Gang maatte hun gribe sig selv i møjsommeligt at prøve paa at stoppe en Overdyne i et ganske lille Budebaar, som det var latterligt at antage bestemt derfor, og en anden Gang gjorde hun et fortvivlet Forsøg paa at ryste Beber ud af Bunden paa Beberbøssen, undrende sig over, hvorfor det tosjede Beber ikke vilde til at komme, indtil hun opdagede sit Misgreb ved at finde Else iagttagende disse Bestræbelser med et skjælmst lille Smil om Læberne. Da maatte Madam Brus med Skamme sænke sin Beberbøsse, idet hun, halvt leende,

halvt med Taarer i Øjnene, og helt med en ung Piges Undseelse, befendte:

„Jeg glæder mig saa usigeligt til at se min Dreng igen. Er det saa tosset af mig, Elise?“

„Nej, lille Tante! Du ved ikke selv, hvor smukt det klæder dig!“ skyndte Elise sig at svare, lagde til en Befræstelse sin Arm om hendes Hals og kysjede hende hjerteligt. Madam Brus saa smilende paa hende og vedblev taktefuldt:

„Ja, er det ikke underligt, Elise? Jeg synes, jeg holder endnu mere af jer alle sammen, hver Gang jeg tænker paa ham. Jeg er saa inderlig glad og taknemmelig for mit stille, velsignede Hjem, og jeg længes aller mest efter Povl, naar jeg ser, hvor du er bleven voksen og sød og smuk, min egen kære Elise?“

„Det er nu noget Passiar, lille Tante!“ svarede Elise og rødmede stærkt, idet hun kysjede hende nok en Gang, men Madam Brus havde Ret alligevel. Thi Trolldemandens Stav, der i en dejlig Skærjommerstund bedækket tornefulde og vildt vokne Rojerbuske med al Undighedens Flor, havde just i denne Skærjommer naaet ogjaa til liden Elise og blidelig rørt hende, selv i den beskedne Ensomhed, hvor hun boede. Der var kommet Finhed og Ynde i Blomsterstøvet paa hendes Kinder, den langstrakte, lidt kantede Figur havde pludselig rundet sig i bløde Former, og den stumpede Kjole lænket sig somrueligt ned over de lette Fødder. En Solstraale var hun i den projaiske gamle Gaard, hvad enten hendes yndefulde Skikkelse, rank og behændig, smuttede gennem Røffen og Stuer, eller en hemmelig Drøm listede sin stille Glans over hendes klare Øjne i en ubevogtet Stund.. Og dette Sidste var netop nok saa hyppigt som ellers Tilfældet i de sidste Dage, hvoraf der var Grund til at slutte, at Somfru Elise — det var kommet

ganske af sig selv, at alle Dens Beboere nu kaldte hende saaledes — havde sin Del af Længselen og Forventningen saa godt som nogen.

At det kunde være Tilfældet med et saa ungt og haabejuldt Hjerte, lod sig vistnok uden Vanskelighed forklare, men hvad der gik af den gamle Skolemeister, var ikke saa let at forstå. Fra det Djeblig, han havde læst Pools Brev om det dobbelte Besøg, var det, som hin Troldmands Stav havde rørt ogsaa hans graaende Skikkelse. Der var kommet et Liv, som man kunde fristes til at falde feberagtigt, over hans rynkede Træk, men om det var Smil eller Graad, der spillede bagved dem, det var umuligt at afgøre. Hans Kig, der nu var blevet en Kende mere kroget, end den havde været for syv Aar siden, begyndte formelig at rette sig, og hans Dragt, der maaske var blevet nok saa lusflidt, fik pludselig et umiskendeligt Præg af Pillehed og Omhu. Der var en urolig Fjer og Bevægelighed over hans Holdning og Gang; naar han travl og blusfende trippede omkring for at fortælle Nyheden over den ganske Ø, og de stive Fadermordere, hvorved han ellers kun plejede at udmærke sig om Søndagen ved Gudstjenesten i Kapellet, var ved samme Lejlighed blevet til en Hverdagsprydelse. Kom der en Duft igen og hilste ham fra hans egen Ungdoms visnede Blomster, greb ham en pludselig Længsel efter igen at møde et Glimt fra den Verden, han havde forjaget, eller længtes han kun, som de andre, utaalmodigt efter Pool? Vist var det, at Skolemeisteren var blevet som syv Aar yngre af Spænding og Forventning, og dog blandede der sig i det alt sammen noget underlig Bemodigt, og næsten Frygtfomt.

Heller ikke blev al denne Forventning skuffet, da Baaden omsider havde lagt sig til Land, og Pool igen, efter et helt Mars Forløb, havde den fædrene Jord under

fine Fødder. Puppen var bristet, og Sommerjuglen havde foldet sig broget og glimrende ud. Han var som med eet Slag blevet et helt Hoved højere, de buttede Former havde skudt sig rankt og jirkt ud, de runde, struttende Rinder var blevet smalle og havde antaget et let, brunligt Skjær, der minder om det, som hviler over den nyligt bedunede Ferisen, det hjemmegjorte Snit paa Dragten havde taget et elegant Spring, han havde Snor om Kasketten og en Uendelighed af Ungdom og Frihed. Han havde jo været Student i et Aar og gaaet paa Hospitalet i næsten en Maaned, saa han kom med baade almindelig og ualmindelig Udvi-ling, baade med klassisk Dannelse og Fagdannelsje. Proprietæren havde al mulig Grund til med Glæde at byde ham velkommen som sin Søn, Doktoren, og med Villighed maatte det holdes Madam Brus's moderlige Tølelser til Gode, at hun ikke kunde undertrykke lidt hemmelig Stolthed ved at lægge Mærke til, at ikke en Gang den rigtige københavnske Student tog sig saa københavnsk ud som hendes egen Poul.

Rønt og rart nok kunde Studentens Ansigt i og for sig selv være, det skulde hun villig indrømme, men der var en vis, om man saa tør kalde det, hedenisk Mangel paa Snit udbredt over ham. Det bukkede Haar, der aabenbart fik Lov til at tumle sig, som det selv vilde, det ungdommelige Skæg, der frit turde pippe frem over hele Ansigtet, den noget lavstammede Figur og den øjenynlige Ligegyldighed for Form, som Dragten bar Vidne om, taalte rigtig nok ikke nogen Sammenligning med hendes slanke, elegante Søn, om hans Gæst end var aldrig saa indfødt. Hun vidste ikke og kunde ikke vide, at den fremmede unge Gejstlige under dette beskedne Ydre gemte en brændende Sjæl, der følte sig fuld af aandelig Rigdom og hingede efter at brede den

ud for Verdens Dine, og at han var kommen med det bestemte Forjæt at forbyde Den med store Syner og Betsalighedens Ord. Hun anede ikke, at den Undselighed, der hvilede lidt trykkende over hans Væsen, ikke var ganske fri for at have sin Rod i en Smule indre Selvfølelse, der ønskede at foragte det ydre Skin og dog ikke kunde frigøre sig for dets Magt. Og dog var der paa Bunden af alt dette noget umisfendeligt Godt og Barmt, og da derfor Madam Brus først havde fornøjet sig ved at tænke, at han gerne vilde se ud som hendes Søn, men ikke var i Stand dertil, samt deraf uddraget den Slutning, at Sligt kommer mindre an paa de ydre Betingelser end paa naturlig Begavelse, saa skyndte hun sig færligt at huske paa, at han var en Enkes Søn og maaske ikke en Gang havde Raad til at være elegant, og det gjorde hendes Velvornthilsen dobbelt inderlig og oprigtig. Men havde Proprietæren rigtig vidst, hvorledes han her stod i Begreb med at føre en ildjuld Frihedsflamme til sin Arne, saa havde han dog maaske ikke slet saa hjerteligt rystet hans Haand og ikke med slet saa ubetinget Gæstfrihed sagt:

„Velkommen skal De være, Hr. Student, og Tak, fordi de vilde se en Bending til vor D. Den er kun lille og simpel, men saadan, som den er, staar den til Deres Raadighed fra den ene Ende og til den anden!”

At Jomfru Else kunde vise en jomfruelig Undseelse ved første Gang at skulle hilse paa saadanne to unge Herrer, var end den ene af dem hendes Fætter og Barndoms Kammerat, det var til at forstaa, men hvad der gik af Skolemeesteren, da Turen ogsaa kom til ham at byde Hr. Svane velkommen til Den, det var igen ubegribeligt. Han, der ellers plejede at være den mest betalende og imødefommende gamle Skolemeester af Verden, altid med et venligt Smil og et godt Ord paa

rede Gaand for enhver, han stod nu med dirrende Læber foran den unge fremmede og kunde kun give et fejtet Forsøg paa at stamme et Par afbrudte og usammenhængende Ord frem. Og idet Lyset, skønt det var mod Aften, skar ham i Øjnene, saa han maatte blinke der- ved, gif den underlige Bevægelse, der kvegede mellem Smil og Taarer, atter hen over hans Træk. Upaatvib- lelig maatte denne hans Opjørsel have vaft Forundring, hvis ikke Povl meget belejligt havde afbrudt Tavsheden og bemærket:

„Gejstligheden trænger vijt svært til at saa noget at spise. Søen var lidt haard ved den, men den er af gammel Vifingeslægt og kommer sig nok, saa snart den har faaet lidt at styrke sig paa.“

En let Værgelse gif hen over Hr. Svanes Ansigt ved denne letjindige Bemærkning, der ganske stemmede med Povls sædvanlige, ugenerte Forhold overfor ham, men det var ikke desto mindre et betænksomt Bink, der havde til Følge, at de saa Minutter efter stod samlede i den hyggelige Dagligstue. Og der blev Glæde paa Gaarden, da Povl med sin let flydende Tunge begyndte at udtale sig om sine Anskuelser og Planer.

„Seg læjer ikke til Eksamen!“ htrede han, rystende paa Hovedet, til Proprietærens omhyggelige Spørgs- maal om, hvordan det gif i den Senjeende.

„Ikke det, Povl? Hvad Pokker bestiller du da der- inde?“ spurgte hans Fader med en noget overrasket og betænkelig Mine.

„Jeg studerer, Fader!“ svarede Povl med et for- nøjet Smil. „Jeg hører gerne paa alt, hvad de Herrer Profesjorer har at sige mig, men jeg godfender ikke noget uden efter en fri, videnskabelig Forskning. Jeg agter at være Specialist, for det er egentlig det eneste, der er noget ved i vore Dage, og jeg faste mig vel

Jagtens nok enten over Brjstet eller over Maben eller maaske over begge Dele paa een Gang. Jeg bliver nødt til at gøre et lille Svip til Frankrig, Tyskland og maaske et Par andre Lande paa Videnskabens Vegne, for vore Hospitaller her hjemme lader efter min Mening Adskilligt tilbage at ønske."

"Ja, men først Eksamen, Poul!" erklærede Proprietæren, som fandt det nødvendigt at holde strengt paa dette Punkt.

"Det forstaar jeg! Den gør jeg naturligvis af først!" svarede Poul med en Haandbevægelse, der ikke kunde andet end fuldstændig berolige hans gode Fader. Da der var saadan en Duft af Ungdom og Overmod i hans Tale, at det virkelig næsten var lige saa godt, som om det altsammen allerede var baade gjort og besørget. Proprietærens Ansigt itraaledes, Madam Bras littede til med stille Moderglæde, Elise glemte sin Undseelse og saa smilende paa sin glade, unge Fætter, og Skolemeisteren, der nu saa nogensunde var bleven sig selv igen, gned sig i Hænderne og traf op i sine Flipper af glad og kærlig Deltagelse. Hvor vidt derimod den unge Gejstlige følte sig lige saa lykkelig, er et andet Spørgsmaal.

Man skulde ikke have troet, at han var den Ordets varme Beundrer, som han dog var, naar man hørte, hvor tungt og besværligt Svarene faldt fra hans Læber, hver Gang et Spørgsmaal venligt vilde drage ham ind i Samtalen. Han havde som jagt bestemt at forbedre Den, men Resultatet var, at han stod flod og undselig over for den ved det første Møde. Han ærgrede sig over Poul's Tunge, der blev ved at løbe som Ræp i et Hjul, og kunde ikke forstaa, hvorledes nogen kunde finde Interesse i saa lette Barer. Men hver Gang Somfru Elises lette Skikkelse og itraalende Smil gled gennem Stuen, kunde han ikke lade være at lade sine Øjne føl-

ge hende, og lige saa lidt kunde han lade være med dybt rødmende Kinder at slaa dem ned igen, hver Gang han troede sig fanget deri. Under disse Omstændigheder generede det ham oven i Røbet, naar hans Blik faldt til den Side, hvor Skolemeesteren fandtes, ufravigelig at træffe hans Øjne hvilende paa sig med et spørgende, halvt bønligt Blik. Det var ham ubehageligt, og derfor var det ogsaa ganske naturligt, at han begyndte at synes mindre godt om Skolemeesteren og saa en stille Mistanke om, at han muligvis hørte til den gamle, aandløse Skole.

Trods alle sine Faderglæder, havde dog ogsaa Proprietæren sine ret gyldige Grunde til at føle sig en Smule pirrelig, idet han som Vært satte sig for Enden af det velbesatte Bord. Som Følge af sin fuldblods Natur havde han nemlig faaet Tilbøjelighed til Svimmelhed og Blodstigninger til Hovedet, i hvilken Anledning en ubarmhjertig Læge havde foreskrevet ham hver Morgen at drikke en vis Mængde Vand paa fastende Hjerte og den øvrige Del af Dagen holde en nogenlunde streng Diæt. Han var netop midt i Kuren og fuld af retfærdig Forbitrelse deraf.

„Her vil han forlange,“ udbrød han med et ærgerligt Blik paa alle de gode Sager, hvorunder Bordet bugnede, „at man skal nøjes med et lumpent Æg og en ussel Bid Fransbrød til sin Aftensmad. Det er jo hverken til at leve eller dø af! Nej, saa holder jeg paa Skolemeesterens Kur. Han raadede mig til at tage et Par af hans Draaber en Gang imellem, naar jeg selv syntes, jeg havde Øst dertil, og for Resten spise Bøf og drikke Portvin for at faa Kræfter. Hvad siger nu du, Doktor?“

Ved denne Henvendelse skottede Skolemeesteren lidt ængstelig til den unge Læge. Det hørte nemlig til Ejendommelighederne ved de fleste af hans Kure, at

han gerne jøgte at forene det behagelige med det gavnlige, hvilket i Almindelighed fandt stort Bifald paa den uskyldige Z, men i dette Djeblik havde han en lidt pinlig Fornemmelse af, at det dog maaske ikke var nogen strengt videnskabelig Fremgangsmaade.

„Gvis du har Nijt til,“ svarede Doktoren med et let Skuldertræk, „at faa dig et apoplektisk Anfald en af Dagene, faa kan du jo gerne spise Bøf og drikke Portvin, og det er en velmagende Maade at faa Apoplekji paa, det kan jeg ikke nægte. Men ellers gør du bedst i at holde dig til den anden Kur!“

Skolemeesteren saa forknytt ud ved Tanken om, at han jaaledes letjindigt havde sat Proprietærens kostbare Liv i Bøve, og denne selv tog sig ærgerlig til Tret ved at se, hvorledes Rendelsen gif hans Tilbøjelighed imod. Dog var det ham en Trøst i denne Modgang at lægge Mærke til, hvor sikker hans Søn allerede var i sine Sager. Og da samme hans Søn, efter jaaledes at have indsejtgjort det Krav paa Fasthed, hans Kald stillede til ham, oven i Købet straks efter formildedes og erklærede, at vi behøvede dog ikke at tage det saa strengt, siden det nu var i Ferietiden, samt velvillig tilbød at paatage sig Ansvaret for nogle smaa Udskjelser, saa opklarede den Inffelige Faders Ansigt ganske, og han begyndte med glad Over at tage for sig af Retterne.

„Videnskaben er ikke saa streng i vore Dage!“ tilføjede Doktoren venligt. „Den er frisindet og vil gerne indrømme Folk smaa Friheder!“

„Videnskab og Frihed!“ udbrød her den unge Gejstlige, pludselig seende sit Snit til at bestige sin Kæphest. „De to har nok ikke saa meget med hinanden at gøre. Unfseligt var det, om et Pust af den Frihedsaand, der er vor Tids Særkende, kunde befrugte

ogsaa Videnskaben lidt og give den ny Livskraft. Men gammeldags Slendrian og Dødbideri —'

Han stod netop i Begreb med at aabne en Tordentale mod de gamle Dages Synder, og Proprietæren, som var en varm Beundrer af disse gamle Dage og slet ikke kunde forjone sig med Nutidens nedbrændende Tendenser, havde allerede vendt et Par store Øjne, fulde af vaagnende Mistænksomhed, imod ham, da Skolemeisteren, der havde passet at komme til at sidde ved hans Side, hastig bøjede sig over mod Hr. Svane og i en dømpet, næsten ydmyg Tone sagde:

„Deres Fader elskede Videnskaben og var skiftet for den som jaa. Jeg — jeg —“ her dirrede hans Stemme lidt, „har haft den Lykke at se ham, da vi begge var unge!“

Uergerlig over at blive afbrudt netop, som han saaledes havde begyndt at jaa Munden lidt paa Gang, følte Hr. Svane sig ikke oplagt til at lade sig røre af denne Henvendelse til hans sønlige Følelser, men standsede forvirret og kastede et bittert Blik til Skolemeisteren. Og Poul var ikke sen til at gribe den slupne Traad og med et smukt Udtryk af Resignation i sine ungdommelige Træk, der rødmede af Sundhed, fortsætte:

„Det er for Resten værre med mig selv. Jeg har nylig diagnosticeret mig en lille Stisis ud.“

„Hvad for en er det, du har — hvad for noget?“ spurgte Proprietæren, forvirret og dog glad over de banjkelige Udtryk.

„Na, det er ikke andet end en Emule Tæring!“

Ved disse Ord jaa Lægen sig omkring med et lille velbehageligt Suk, men standsede i det samme forbløffet og tabte sin interessante Fatning i en forvirret Rødmen. Han havde nemlig ikke husket paa, at han sad ved sin Moders Side, og derfor heller ikke beregnet,

at han ved at vende sig om skulde møde hendes Øjne, stirrende paa ham, fulde af Taarer og med dyb Kummer over en saa fortvivlet Diagnose. Et Øjeblik kæmpede Poul tappert for at vedligeholde sin lægevidenskabelige Værdighed, men ved Synet af den første tunge Taare, der listede sig ned over hans Moders Kind, var det ude med al Værdigheden. Han slog sine Arme om hendes Hals, kysjede hende lige for alles Øjne paa en helt uvidenskabelig Maade og udbrød med en Mine, der vaflede mellem Skjælmeri og Undseelighed:

„Du skal ikke bryde dig noget derom, lille Moder, for jeg skal sige dig, den er saa ganske i sin Begyndelse, at det vil vare over hundrede Aar, før den rigtig kan komme til at udvikle sig, og saa er jeg jo over den jarlige Alder.“

Nogenlunde beroliget ved denne formildende Forflaring, tørrede Madam Brus sine Øjne og kunde formelig med et Smil atter hengive sig til sin Virksomhed som Værtinde, medens Proprietæren tog Ordet igen og gik ind:

„Det træffer sig overmaade heldigt, at du er kommen netop nu, Poul. Soren har faaet en slem Byld i Nakkens, som du kommer til at tage under Behandling. Det er vel en Ting, som du forstaar dig paa?“

„Det er ikke min Specialitet, men man tager naturligvis alting med. Jeg har desuden selv en Del Disposition dertil!“ svarede Doktoren og fælte sig forsigtigt i Nakkens, men skyndte sig derpaa, belært af sin nylig indvundne Erfaring at tilføje:

„Det har nu ikke noget at betyde, men det er ikke mere end et Par Dage siden, at vi fik en Patient ind paa Hospitalet med en Hals som en Stud af lutter Buksenskab.“

„Oh, bevares. Hvad gjorde J da ved ham?“ spurgte hans Fader deltagende.

„Vi skar Tyren i Stykker fra det ene Øre og om til det andet!“ svarede Lægen koldblodigt og satte sin Anis med en resolut Mine i en stegt Kylling.

„Det gjorde da sikkert ondt!“ udbrød Proprietæren bestyrtet.

„Ja, vist gjorde det ondt! Han brølede!“ lød Svaret med jagmæssigt Velbehag.

„Du maa have fat paa Soren endnu i Aften, Poul!“ erklærede hans Fader, som nu indsaa, at det var meget nødvendigt at tage hurtige og alvorlige Forholdsregler.

„Jeg har Forbindtjefen i Kommen, og vi skal snart saa Karlen i Orden igen!“ svarede Poul tilidsfuldt, hvorpaa hans Fader lænede sig tilbage i sin Stol og strakte Benene fra sig med en Mine som en Mand, der har naaet sit Livs Maal og ser sig selv i en fuldkommen Skikkelse leve op igen i sit Afsom. Og det var, som han hvijsende bemærkede til Skolemeesteren, det rare derved, at Poul alligevel var saadant et beskedent ungt Menneske, der ikke var det ringeste vigtig over sine Fortrin.

Denne Mening deltes dog ikke helt og holdent af den unge Gejstlige, der følte, at han sad inde med noget betydningsfuldere og gerne havde givet et og andet deraf til bedste, men ikke kunde saa et Ord indført paa Grund af denne Fortabelse i lutter materielle Ting. Hvorfor han begyndte at saa en stærk Mistanke om, at det stod ilde til med den aandelige Sans paa Den. Og derhos havde han stadig sin Uergrelse af den stakkels Skolemeester. Hver Gang han med Møje havde mandet sig op til en kæk og afgørende Udtalelse om et eller andet af Tidens brændende Spørgsmaal, kunde han være

vis paa at finde denne sin Plageaand med ivrig og formelig ængstelig Hast højende sig over imod ham for i en fortroligt hvissende Tone at afbryde ham med allehaande Spørgsmaal, saa om hans Moder, saa om ham selv, og førend han var bleven ham kvit igen, var det gunstige Djeblik gaaet tabt, og han sad atter som en stum og magtesløs Tilhører. Hvad hans Familieforhold kom denne gamle Snegl ved, hvad det angik ham, at han var en Slags Sildefødning, kommet til Verden mange Aar efter sine Forældres Egtekab, og andre lignende Ting, det kunde han ikke for sit Liv begribe. Thi lidet anede han, at den gode Sjæl i velment Omhyggelighed for ham ønskede at forebygge ubetænksomme Udtalelser, som han vidste, maatte berøbe ham deres ærlige og godmodige, men i sine Meninger heftige og paaftaaelige Værts Gunst.

Saa snart Maaltidet var endt, var det en sand Fornøjelse for Proprietæren at sende Soren op til sin Søn, Doktoren, hvem han gjorde sig en Glæde af at indrømme sit Kontor til Konsultationsværelse. Ankomsten her fandt Soren det rigtigst at lade Begivenhedernes Gang udvikle sig af sig selv og tage sine Forholdsregler derefter, thi han havde det paa Fornemmelsen, at nu skulde nye Kunster prøves, og var til Sinds at lætte sejgt mod sejgt. Af den Marsag blev han itaende ganske tavøs og stiv foran den unge Læge, som paa sin Side glædede sig hjerteligt over nu at skulle vise sig i et nyt og glimrende Ans for denne sin tidlige Lige-mand, for ikke at sige Overmand.

„Du skal ikke være bange, Soren! Jeg skal ikke gøre dig noget, uden hvad der er til dit eget bedste!“

Med saadanne trøstelige Ord opmuntrede Poul sin gamle Kammerat og Ungdoms Vejleder til at skyde

Sjertet op i Livet og vise sig som en Mand, og denne svarede:

„Det er godt, det samme, Poul!“

„Jeg praktiserer ellers ikke endnu uden for min Familie og mine Venner!“ bemærkede Poul.

„Nej, det skal jo gerne gaa ud over de nærmeste først!“ svarede Soren i en Tone, som om han var beredt paa at finde sig i det uundgaaelige.

„Jeg har imidlertid for gammelt Venkæds Skyld, Soren, ikke villet opsjætte at tage fat paa dette Tilfælde!“ bemærkede Poul, fuldkommen bevarende sin Overlegenhed. „Jeg har anset det for rigtigt at tage det straks.“

„Ellers kunde det ogsaa gerne have gaaet hen og kommet sig af sig selv, Poul!“ indrømmede Soren med et Nif.

Tilfældet krævede en langvarig Undersøgelse, der satte Sorens stærke Taalmodighed lidt paa Prøve og gav Poul Lejlighed til at udvikle for ham, at den nyere Lægekunst havde sin Styrke i Diagnosen, og at denne med Sikkerhed kun kunde fremgaa af en omhyggelig Manipulation, efterfulgt af en grundig Eksamination. I Overensstemmelse med denne Grundtætning spurgte han derpaa i en forretningsmæssig Tone:

„Har du lagt Mærke til, Soren, om den længe har haft dette spændte, let rosenfarvede Udseende?“

„Nej, jeg har ikke, Poul, formodeligt, at jeg har ingen Øjne i Naffen!“ svarede Soren.

„Nu, det gør heller ikke videre til Sagen,“ svarede Lægen, tog en sirlig Forbindtasje frem, opjogte den længste Kniv, han kunde finde deri, buggede den kælende i Haanden og vedblev med en grublende Mine:

„Vi kunde nu enten forsøge nogle Snit, eller vi kunde lægge et godt Trækplaster derpaa, og, naar det

havde trukket tiltrækkeligt, rive det af for at anbringe et nyt paa det saaledes forberedte Saar!"

„Vad os drage Buxten først, Poul!" svarede Soren med større Sindsro, end man skulde have formodet under saa betænkkelige Vilkaar.

„Vi vil imidlertid ikke gøre nogen af Delene!" erklærede Doktoren efter et Djebliks Betænkning og gemte igen sin Anis i Forbindtasken, som han dog for en Sikkerheds Skyld beholdt i Haanden.

„Skolemeesteren plejer nu at bruge en tygget Melmad eller en Klat Grød!" antydede Soren, der begyndte at finde, at han trængte til at hjælpes en Smule paa Gled. „For han siger, at derjom den ikke kommer ud, saa kan den gerne gaa hen og gaa op i Hovedet med det samme."

„Hvad kan gaa op i Hovedet?" spurgte Poul med et højt Smil. „Mener han Grøden?"

„Nej, han mener Ondskaben!" svarede Soren, lige saa lidt forvirret af Snæerten.

„Nu ja — som Husraad betragtede er de ikke ilde. og mere maa vi jo ikke forlange af vor kære Skolemeester!" indrømmede Doktoren i en overbærende Tone.

„Det forstaar sig, Poul, han behøver ikke at gøre saa lang en Snak om det som en rigtig Doktor, for han kan altid gøre det lige paa Stedet!" svarede Soren roligt.

Efter en saa delikat Påmindelse havde Poul naturligvis ikke andet at gøre end at give sig til at tænke alvorligt over Sagen, og da han havde anvendt nogle Djeblikke derpaa, løstede han Hovedet, tog en raske Beslutning og erklærede:

„Ved du hvad, Soren? Jeg tror, vi vil blive staaende ved Grøden!"

„Eller fanke ved den tyggede Melmad?“ tilføjede Soren med det ufskyldigste Ansigt af Verden.

„Paa ingen Maade!“ svarede Doktoren med alvorlig Bestemthed. „I dette Tilfælde vil jeg absolut foretrække at anvende Grød. Her er en betydelig Ansamling af Pus, og lige overfor den vil selv den bedst tyggede Melmad vise sig kraftsløs. Grøden maa hverken være for stiv eller for lind, men have en passende Konsistens. Jeg skal selv hjælpe Else at fuge den og første Gang vise dig, hvorledes den bør anbringes. Du maa øjeblikkelig gaa til Sengs, holde dig der et Par Dage eller tre, og, saa vidt muligt, ligge paa Siden eller paa Maven.“

„Ja ja, i Natten kunde jeg jo endda gaa i Seng, men i Morgen er det jo redelig nok Søndag,“ indvendte Soren, „og den skulde en vel have et bitte Korn Lige af!“

„Ingen Opjættelse!“ svarede Doktoren strengt. „Ellers indestaar jeg ikke for Følgerne!“

„Ja, skal jeg, saa skal jeg!“ indrømmede Soren og fløjede sig ærgerlig bag Øret. „Men det var slemt for jeg skulde have været i Lav med Mikkel i Morgen.“

„Hvad for noget — en Ræv, Soren?“ spurgte den unge Læge og spidjede pludselig Ører.

„Han har jaaet sig en Hule i Skoven her tæt ved Gaarden og tager vel mange af vore Gænder. Derfor havde jeg betænkt at ryge ham ud og se at jaa ham til at flytte sig et Korn, men det maa jo nu være det samme!“ vedblev Soren med et Udtryk af stille Hengivelse i sin Skæbne, men tilføjede dog straks med opblussende Livlighed: „Det er bestemt, at han er der!“

„Saa skal jeg sige dig noget, Soren!“ udbrød Povl, fuld af Iver for Sagen. „Saa ryger du uden videre Mikkel ud i Morgen, og Svane og jeg skyder ham!“

„Ja, se det er nu ikke Jagttiden!“ indvendte Soren svagt.

„Det gør ikke noget!“ svarede Povl og skød alle Indbendinger til Side med sin Forbindelse. „Saa sætter jeg Snarer for de andre Udgange og fanger Ræcgenten levende, det er egentlig ogsaa morsommere. Men slipper han igennem, saa skyder vi ham uden Barmhertighed paa Belsen alligevel!“

„Jeg havde ogsaa betænkt, at vi skulde haast os en Fiskeetur!“ vedblev Soren stadig med sin stille Opgivelse af det hele. „Jeg ved, hvor der er Fisk at faa!“

„Da skal vi ogsaa have fat paa dem, det kan du stole paa, Soren!“ udbrød Povl energisk.

„Men det var den Grød!“ htrede Soren jagtmodigt.

„Ja det er sandt, det var den forbiirrede Grød!“ indrømmede Povl mismodigt og henjant atter nogle Djebliffe i dybe Betragtninger. Men efter at have grundet lidt, løftede han kæft sit Hoved, og med Injere Miner, i en fortrolig Tone, som den passer mellem Mænd, der ved at tage Verden, som den er, foragtende dens tomme Skin, udbrød han: „Nu skal jeg sige dig noget, Soren! Jeg tror, ærligt talt, ikke, det har saa syndeligt at betyde med den Byld, men lad det blive imellem os to. Lad os se det an i et Par Dage eller tre, og hvis du saa har megen Nyst dertil, saa kan du jo gerne lægge en Smule tugges Melmad paa og endda ryge Mikkel ud — Skade kan det i ethvert Tilfælde aldrig gøre. Og lad saa det være en Aftale!“

„Hvordan gaar det? Er I færdige?“ spurgte Proprietæren og stak i det samme et spændt Ansigt ind ad Døren.

„Vi fik os endda snakket til rette om det, Husbond!“ svarede Soren og forlod Konjultationsværelset med samme Rolighed, som han var kommen der med.

„Skar du ham, Poul?“ spurgte Proprietæren ivrig, da han saa sin Søn besindigt stikke Forbindtasken i Lommen igen, medens han langsomt genvandt sin lægevidenskabelige Holdning, som Sagernes sidste Bending havde skadet en Del.

„Nej, jeg betænkte mig!“ svarede Doktoren undvigende.

„Men hvad gjorde du da ved ham?“ spurgte Proprietæren og saa sig med en noget skuffet Mine omkring efter Sporene af en eller anden Operation.

„Vi har besluttet at se det an i nogle Dage — for Diagnosenes Skyld!“ svarede Lægen med Bærdighed. „Jeg er endnu ikke i Stand til at stille Prognosen.“

Sans fære Fader havde aabenbart fundet det interesserantere, hvis det ikke var løbet fuldt saa fredeligt af, og havde slet ikke haft noget imod, at der havde slydt en Smule Blod, men da han kom til at tænke paa Diagnosen og Prognosen, saa indsaa han, at han maatte bøje sig for Nødvendigheden, og han blev glad igen.

Og Sommernatten kom med sin spirevangre Fred og dækkede over Inffelige Hjertes og glade Forhaabninger paa den gode, gamle Gaard. I Gæstefammeret var de unge Studenter bleven ene under dens Stygger, og Poul følte sit Hjerte stemt til at udøse sin Fortrolighed i en ligealdrende Vens Barm.

„Sig mig nu ganske oprigtig, hvad du synes om min Rusine Else?“ spurgte han indbydende.

„Jeg — ja, egentlig talt, saa har jeg jo endnu kun set hende saa flygtigt!“ svarede Hr. Svane undvigende.

„Jeg er virkelig ganske uenig med mig selv,“ vedblev Poul, slaaende over i en mere og mere fortrolig Tone, „om jeg skal forelske mig i hende eller lade det være.“

Det gav et Sæt i Hr. Svane, og han mumlede nogle utydelige Ord, der af Poul opfattedes som et Spørgsmaal om, hvorledes det da kunde hænge sammen.

„Jo, ser du!“ vedblev han forklarende. „Egentlig har vi allerede for mange Aar siden, da vi begge To endnu var unge og ubekendte med Livet, aftalt, at jeg skulde gøre det. Og jeg vil virkelig ogsaa gerne gøre det, for hun er en sød Pige, og det har virkelig fornøjet mig at se, hvor køn hun er bleven i det sidste Aar. Men Spørgsmaalet er, om det er fornuftigt, og om jeg kan forsvare det. Jeg har nu en Gang givet mig Videnskaben i Bold, og skulde en saadan Forelskelse blive mig en Lænke om Benet, der holdt mig tilbage fra den, saa var hverken hun eller jeg tjent dermed. Hvad er nu din Mening, Svane?“

Spørgsmaalet blev forelagt med et vist mandigt, uhildet Alvor, der indløb til rolig Overvejelse, men paa en saadan formaaede Hr. Svane med sin følelsesfulde Natur aabenbart ikke at gaa ind. Med blussende Ansigt vendte han sig imod ham og svarede heftigt:

„Min Mening er, Poul, at du forstaar dig ikke det mindste paa Kærlighed, naar du kan tale saaledes.“

„Naa, saa jeg forstaar mig ikke paa Kærlighed! Nu har jeg hørt det med!“ udbrød Poul og stirrede resigneret ud i Luften med en Mine, som om han vel vidste, at man skal høre meget her i Verden, før Dreerne gaar af en.

„Er det da ikke Kærlighedens Natur,“ spurgte Hr. Svane ivrig, „at give sig frit og ubetinget hen, fordi den kan ikke andet? Den, der smaaligt beregner Binding og Tab som en Købmand, har aldrig kendt den sande, ædle, ophøjede Kærlighed!“

„Saa jagte, min Ven, saa jagte!“ svarede Poul overlegent. „Det er den raa og, om jeg saa maa sige,

hedenſke Kærligheds Kendemærke. Den civiliserede Kærlighed tager ridderligt og ſelvfornægtende Hensyn til ſin Genſtands virkelige Lykke — og naturligviſ lidt til ſin egen med. Den overvejer med Omhu, hvad der kan fremme denne dobbelte Lykke."

"Evi for en ſaadan Kærlighed!" brød Hr. Svane ud med Overbeviſningens hele Varme. "Den paſjer for folde Hjerter og jnævne Sjæle!"

"Svane!" udbrød Paol, ikke uden Værdighed. "Seg forelægger dig et alvorligt og fortroligt Spørgsmaal og er villig til at høre din Mening og drøfte den med dig, og du ſvarer med at fornærme mig. Paa den Maade kan jeg ikke tale med dig. Jeg tier for i Afſten!"

Med diſſe Ord vendte Paol ſig fornærmet bort fra ham og talte virkelig ikke et Ord til ham i nogle Minutter, thi ſaa længe varede ikke ſjælden de Stridigheder, der hyppigt opſtod mellem ham og hans varm-hjertede Ven om allehaande aandelige Spørgsmaal. Efter en ſaadan Tids Forløb blev Tavsheden ham imidlertid ſom ſædvanlig for trykkende, og han kaſtede ſig med den ſtørſte Livlighed over andre Materier, ſom om Intet var forefaldet, der i mindſte Maade kunde forſtyrre Forholdet imellem dem. Blødgjort ved denne Fremgangsmaade, kunde Hr. Svane heller ikke tilbageſtøde den forſonende Gaand, der ſaaledes blev ham raft, men modtog med ſtiltiende Paakjønneſe en Mængde Vink og Dplyſninger, der kunde være ham nyttige i hans Forhold lige overfor Dens Beboere. Han fik at vide, at han ikke burde være altfor fri i ſin Frihedsbegejſtring lige over for Proprietæren, der var ſaa temmelig gammeldags i ſine Anſkuelſer, en Dplyſning, der dog kun havde den Virkning at gøre den unge Frihedsmand hemmelig opſat paa at ombende ham, hvilket han

heller ikke tvivlede om, vilde lykkes ham, naar han først fik Munden lidt bedre paa Gang end hidtil. Han underrettedes om, at Soren, trods sit sejge og kødelige Ydre, bejad et Jndre, der var nyttigt til mange gode og opmuntrende Ting, og som burde vindes ved fortrolig og overbærende Smødefommen, et Vink, der bragte Hr. Svane til at udtale, at han just ønskede at studere Folkelivet paa en saa umiddelbar, ægte jydsk Skikkelse. Han erfarede, at Skolemeesteren var den bedste gamle Tyr under Solen, en ægte Hjemmesjødning, hvis Liv var gledet saa jævnt og fredeligt hen som selve de stille Bønde, mellem hvilke han havde levet, kun fyldt med de smaa Ting, der hørte hver Dag til, uberørt af Videnskabens Storme og ubekendt med de højere Kampe og Anjægtelser, der var forbeholdt de mere begavede, men derfor ogsaa tungere prøvede Naturer. Hr. Svane fattede det saa godt og kunde ikke andet end glæde sig ved at finde, at hans Dom over Skolemeesteren, lige fra det første Djeblif, havde været saa fuldstændig rigtig.

Samtalen døde hen, og Povl havde allerede for længe siden trygt og ubekymret overgivet sig i Sønnens Arme, men Hr. Svane kunde ikke rigtig saa ud af Hovedet, at samme Povl virkelig saaledes havde aftalt med Tomfru Else, at han vilde forelske sig i hende. Skønt, naar han nærmere overtænkte Sagen, hvad kom den ham saa i Grunden ved? Han var jo kommen for, ogsaa paa disse affides Enemærker, at kæmpe for de store, skønne Maal, som han elskede og havde besluttet at vie sit Liv, og der var jo ikke den ringeste Bitanke bagved med Henhyn til hans egen Smule Person. Han var jo slet ikke begærlig efter at glimre eller vinde Ure for sig selv. Af nej — det var saa langt fra, at han med Garme maatte afvise denne Tanke i samme Djeblif, som den næsviist listede sig frem. Og Tomfru Else, hvor

indtagende hun end syntes, for det gjorde hun, stod jo ikke i Forbindelse med disse store Maal. Og dog — kunde han ikke frigøre sig for et lille spirende Nag mod Povl, naar han tænkte paa, hvor begejstret de allesammen havde lyttet til hans flydende Udgydelser, mens han havde siddet tavst og undselig, hvor fortroligt og straalende Somfru Elses klare Øjne havde vendt sig imod ham, og hvor letvindigt og tirrende han siden havde talt om hendes Kærlighed som en Ting, han kun behøvede at strække Haanden ud for at tage, hvis han vilde. Jo, det kom ham dog ved — en ganske lille Smule — nej, slet ikke — jo, en ganske lille Smule — og saa igen slet ikke — bestandig rundt om hinanden, helt ud i det blaa og langt ind i Drømmenes Rige, hvor der var Solskin og Bifald og Beundring fra alle Kanter.

Men i den sildige Aften listede Skolemeesteren sig til sit enjømme Hjem og tabte saa maalt igen den ungdommelige Holdning og Gang, der i de sidste Dage havde udmærket ham. De stive Fadermordere stod ikke slet saa stift i Vejret, som de havde gjort, hans Kng begyndte at saa sit gamle, frogede Udseende tilbage, og hans Hjerte begyndte hemmeligt at tvivle paa, at det virkelig vilde voldsam ham saa stor en Glæde, som han i sin Uskyldighed havde troet, atter at komme i Berøring med den Verden, han en Gang havde forjaget.

Fuglene, som i den slette Belysning ikke rigtig kunde skelne, hvordan det stod sig, troede imidlertid fuldt og fast paa, at han kom lige saa frydefuld hjem, som han var gaaet længselsfuld ud. Alle Begne fra tittede de bag deres Grene ud efter ham og maakvidrede med hverandre om, hvor forfriskende det var at fange en Lustning fra den store, prægtige Verden, hvor man en Gang havde svunget sig ung og glad, om man end

Tiden havde vendt den Ryggen for at bygge sin Røde paa ensomme Steder.

„Vis, Vas!“ peb Rotterne nede i deres Huller. „Maa vi nu være fri for Luftninger! Dem bliver man ikke fed af!“

„De bringer glemte Melodier til at flinge paany!“ sang Fuglene. „De fører gamle Erindringer med sig!“

„Taf! Vi kender de glemte Melodier og skal ikke have noget af dem igen!“ hvæsede Rotterne. „Røve Skind og blodige Snuder, det er de gamle Erindringer!“

„Nye Blomster gror paa de gamle Enge!“ sang Fuglene. Og nye Sange fylder bestandig de gamle Skove! Sindet bliver frisk, og Hjertet bliver ungt ved at fange en Duft derfra og lytte til Klängen i det Fjerne!“

„Jeg giver ikke en Mundfuld raadden Dit derfor!“ peb Rottetongen. „Enhver kan have sin Mening, men dersom der er nogen, som ikke vil være af min Mening, saa æder jeg ham!“

Og saa fløj Fuglene lidt højere op for i Sikkerhed at sætte sig til at drømme om de nye Blomster og Sange, Rottetongen gravede sig saa dybt ned i sit Hul, som han kunde komme, og ærgrede sig i Søvn, og Natten tog dem allesammen stille i Favn.

Men havde den stakkels forvildede Lone, som en Gang var blevet borte, den Nsten boet i Skolemejerens Stue, saa er det muligt, at der vilde have flinget lidt Remod igennem den.

III.

Naar Bølgerne lege.

Der legede muntre Bølger i det glade Solskin rundt om Den, da Søndag Morgen og Formiddag var

komne. Lustningen havde vaft dem, og Iyftige var de at fe til — een faa alvorfuld ivrig, at den glemte at fe sig for og hvert Øjeblik faldt over sine egne Ben, en anden faa fejende og let, fom var den født af Commer- vindens flygtigfte Lune. Men de gamle, regelmæssige Bølger, fom plejede at gaa der faa uforstyrret, var ikke fri for at fe lidt betuttede ud ved Regen og vidste aabenbart ikke rigtig, hvordan de var vendte og drejede i det.

Efter Iyffelighed at have hævdet de gode, gamle Bedtægter og vundet Sejr over alle nymodens Udsfejler paa Lægekunstens Omraade skulde Soren allerede næste Formiddag bestaa en ny Kamp. Den gjaldt ikke mindre end Dens gamle Religion og kom fom et Lyn fra klar Himmel.

Kloffen ringede ovre paa den anden Side af Fjorden, og under dens svagt lydende Toner samlede Dens Befolkning sig foran det gamle Kapel til den sædvanlige Søndagsandagt. I Spidsen for sit Hus og sin Familie skred Proprietæren frem, skinnende af godmodig Venlighed, men ikke ganske fri for et Stænk af Selvfølelse ved at iagttage den Opsigt, fom den smukke Tilvæxt i hans Husstand øjensynlig vakte. Skolemeesteren stod allerede midt i Forsamlingen med paany opklarede Miner og stille Glæde over sit Ansigt. Sandt at sige, havde denne lille Højtid, hvis Ophavsmand og Bærer han var, altid været en Genstand for en Smule hemmelig og uskyldig Stolthed i hans Hjerte. Han nærede ikke den ringeste Tvivl om Fortræffeligheden af den Orden og Maade, hvorpaa den nu i faa mangfoldige Aar var foregaaet, og glædede sig i sit stille Sind hjerteligt ved Tanken om at skulle vise den fremmede unge Gejstlige, at man heller ikke her paa Den levede faa ganske uden Kristendom og Kirkeforfatning.

Dg skulde han dømme efter den Sum af god:

Timer, den havde skænket ham og mange andre, saa havde han visselig heller ikke Uret heri. Thi det er muligt, at Højtideligheden i Birkeligheden kunde lade adskilligt tilbage at ønske for et mere opladt Syn, men sikkert er det, at havde hans Hjerte i disse mange Aar været lidt tungt, saa var det altid blevet lettere derved, havde der lagt sig en lille Sky af Mismod over hans Sind, saa havde de gamle Salmers Klang fortonet den, og havde der flydt saa meget som en Draabe ondt Blod i hans Aarer, og det undgaar jo selv ikke den bedste iblandt os en Gang imellem, saa var den udrunden som Natten i Morgenens Straaler ved de Ord, hans egne Læber havde talt i disse Timer. Derfor havde han lært at elske dem med alt, hvad der hørte dem til, og det var gaaet flere som ham.

Besjælet af saadanne Følelser nærmede han sig venligt Hr. Svane, rakte ham med sit mest forekommende Væsen Psalmebogen og bemærkede:

„Der er cirka tyve Psalmer, som vi plejer at synge ved vore smaa Forsamlinger, og De vil i Registret finde dem betegnede ved en rød Streg. Vi har jo rigtignok for Skik at synge dem efter Tur, dels for en Ordens Skyld, som altid er en god Ting, og dels, fordi de allesammen er os lige gode og lige kære. Men skulde der nu være nogen iblandt dem, som De i Særdeleshed kunde ønske at høre, saa skal det være os en stor Fornøjelse at synge den i Dag, ogsaa udenfor Ordenen.“

Ved disse Ord saa han op med et tillidsfuldt og indbydende Smil, men den unge Gejstlige fastede kun et fløgtigt Blik paa de betegnede Nummerer og udbrød derpaa, fuld af Midfærdighed:

„Men du gode Gud, paa den Maade lader De jo hele vor kostbare Psalmebogat, den rigeste, noget Land i Verden ejer, Menighedens Liv og Aand, ligge død og unyttet!“

Et Udtryk af Forstræffelse fløj hurtigt over den stakkels Skolemeisters Ansigt, idet han undskyldende stammede:

„Det — det er en gammel Skif, kære Hr. Svane. Og — ja rent ud sagt, saa kan vi ikke synge andre her paa Den.“

Der dirrede en hemmelig Bøn om Overbærelse paa Bunden af Skolemeisters Stemme, men man kunde ikke med Billighed forlange, at Hr. Svane i dette Øjeblik skulde have Sans derfor. Thi han nærede i sin unge Sjæl en brændende Iver mod al gammel Slen-drian og Dødbideri, saa stedse med vaagent Øje paa Nur derefter og var med altid kampfærdig Begejstring rede til at fælde dem, hvor han traf dem. Han var saa inderlig overbevist om, at han nu stod i Begreb med at tilføre denne stakkels forsømte Ø det første Spor af en ny, aandelig Religion, og om han saa ogsaa ønskede selv at være den, der bragte den og erhvervede sig Krav paa Dens Taknemlighed, saa var det jo en saare undskyldelig Ting. Derfor skyndte han sig at svare:

„Jeg har nogle Eksemplarer af en fortræffelig lille Samling af vore nyere og kraftigste Psalmer. Jeg har taget dem med mig for det Tilfældes Skyld, at de ikke skulde være kendte herovre, og det skal være mig et Øjeblik's Sag at hente dem. Hvis De vil have den Godhed at dele dem rundt til Menigheden, saa skal det være mig en Fornøjelse, saa længe jeg er her, at synge en og anden af dem for — noget vil der dog altid kunne oprettes i den Tid!“

Det var virkelig saa smukt og ædelmodigt et Tilbud, at Hr. Svane meget vel kunde forstaa, at Skoleme-steren ikke havde andet at gøre end med tavns Taknem-lighed at modtage det og, fulgt af sin lille Menighed, skyndte sig ind i Kapellet for saa hurtig som muligt at

drage Fordel deraf, mens han jelo, juld af Travlhed og Begejstring, forsvandt og kom igen. Og mange Minutter var ikke forløbne, jørend alting var i Orden.

Men ilde maatte det ganske vijt jtaa til med det kirkelige Liv paa Den, thi da den kraftige nye Pjalme var valgt og oven i Røbet blev sunget for med jaa klar og ren en lille Stemme, jom det ikke længe var hørt der paa Stedet, da var der ikke en, jom jtemte i med. Proprietæren jtudjede og jaa sig misbilligende omkring, Madam Brus jaa ulykkelig ud, Elje bøjede rødmende sit Hoved, og hver eneje af de andre jfottede hjælpeløjt op til den arme Skolemejer, jom vilde de anraabe ham om en Bistand, han ikke var i Stand til at yde. Om det jaa var Soren jelo, jaa tabte han i det første Djeblik rent Fatningen og jtirrede forvirret ud for sig, thi aldrig havde han tænkt sig Muligheden af, at den Uret jfulde kunne times nogen af de gamle Pjalmer, at den ikke jfulde blive jungen efter sin retmæssige Orden og Tur. Næppe var det imidlertid blevet ham juldjændig klart, hvorom det gjaldt, jør han i en fart samlede sig sammen igen og med Mandsnærværelse jaldt ind i den nye Pjalme paa den gamle Melodi, jom egentlig burde være sunget, og det med en Kraft, der bragte den unge Forjanger til Fortvivlelse. Det hjalp ikke, hvor ivrigt han anjtrængte sin Stemme og jlog Taft med sit Hoved, thi Vorherre havde givet Soren et godt Brjst, og han behøvede ikke at jortræffe jaa meget som en Mine i sit rolige Ansigt for til Juldkommenhed at overdøve sin Medbejlers finere og blødere Røjt.

Soren gjorde jaaledes ærligt, hvad han kunde, men hvor vidt han med alle sine Anjtrængelser egentlig fremmede Opbyggelsen eller jfaffede Genjstanden for sin oprigtige Beundring og Højagtelse den Opvejning, han tiljigtede, var et helt andet Spørgsmaal. Man jfulde

ikke tro det, naar man betragtede Skolemeisteren selv. Et Udtryk af inderlig Smerte gik over hans rynkede Ansigt, og dybere og dybere bøjede han sit Hoved, mens Sangen skred fremad i skurrende Disharmoni og Forvirring. Sandheden var, at dybt i sit Hjertes Stilhed havde han en Følelse, som om Besmittelsen var kommet til at staa paa hans helligste Sted og havde plettet hans reneste Glæde, den, han mindst af alle kunde nænne at se draget ind i smaalig Strid og Forvirring. Og da han rejste sig og begyndte at læse Dagens Epistel: „Derfor ydmyger Eder under Herrens vældige Gaand —“, da dirrede hans Stemme paa en ganske anden Maade, end den plejede, hele hans Skikkelse sank sammen som under Ydmygelsens egen, vældige Gaand, og kun i afbrudte, stannende Ord kunde han fremsjøre de Betragtninger, der ellers, midt i al deres Simpelhed og Enfoldighed, plejede at strømme saa hjerteligt og frejdigt over hans Læber. Men tilsidt foldede han sine Hænder og bad saa inderligt, som aldrig nogen før havde hørt ham bede:

„Herre, vi ved det! Det var kun Smuler fra dit rige Bord, der faldt paa vor fattige D. Men lær os at ydmyge os under din vældige Gaand, at vore Hjerter dog maa glædes derved, og vore Sjæle mættes deraf!“

Og da var der over den gamle Mand's bøjede Skikkelse noget saa rent og uskyldigt, saa blidt og ydmygt, at hver et Spor af skurrende Toner blev borte deri, og der blev helligt derinde igen.

Hr. Svane glemte et Øjeblik ganske baade sin smukke lille Stemme og de nye, kraftige Psalmer, og førend han havde faaet Tid til at fatte sig igen, havde Soren flaaet Dens egen Psalmebog op og istemt den rigtige gamle Psalme, hvis Tur nu var kommen, og det klang, saa det gav Genlyd:

„Mit Hjerte, hvi græmmer Du Dig,
 „Bedrøber Dig saa sørgelig
 „For Verdens timelig Nød?
 „Din Trøst sæt til Din Herre og Gud,
 „Som skabte Alting med sit Bud!”

Og ved den første Tone deraf faldt en Sten fra det gamle Kapels Hjerte, en Befrielsens Rystning gik igennem det, og den trykkende Tavshed brast i et uimodstaaeligt frembrydende Ror. Skolemeesteren saa op, et Sekund endnu laa der en vaklende Ubestemthed over hans Træf, men saa kunde heller ikke han længere modstaa, og han faldt ind i de kære, hjemlige Toner med en Røst, der først var sagte ledjagende, saa steg højere og højere og sang sikrere og sikrere:

„Han vil og kan Dig ej forlade,
 „Han ved din Trang, din Nød og Skade,
 „Hans er Himmel og Jord!
 „Min Fader og min Herre fød,
 „Som staar mig bi i al min Nød!”

Da hævede Soren, lig en Dirigent, som med sin Tryllestav løfter Tonerne i deres Bælde og dæmper dem efter Behag, advarende sin Haand, og øjeblikkelig sank Roret dæmpet ned og ordnede sig Indigt ind under den vante Klang, og Skolemeesterens rystende Stemme førte an, som den plejede, indtil den sidste, langtrukne Tone døde hen under Loftet og forsvandt mod det høje.

Der hvilede en vis veltilfreds Sikkerhed over Sorens solide Skikkelse, idet han skred ud af Kapellet foran Skolemeesteren, som var det en Skat, han sejrrigt havde ført igennem Kamp og Fare og nu i Triumf bragte ud derfra igen. Men selv gik denne Dens gamle Skat saa stille og ydmygt bagefter, at alle maatte

se halv forundret, halv vemodigt paa ham. Alle de Smil og glade smaa Henvendelser, han ellers ved denne Lejlighed plejede formeligt at strø omkring sig, var som blæst bort. Som en Ting, der faldt af sig selv, gled Madam Brus hen ved hans ene Side, og Else ved den anden med ligesom endnu en lille Tilbækst i den sædvanlige Hjertelighed, i deres Væsen, og Proprietæren greb hans Haand, rystede den med sin mest fuld-blodige Godmodighed og udbrød i en lydelig og afgørende Tone:

„Den skal De have-Laf for, Skolemester! Det var den kønneste Tale, jeg endnu har hørt her i Danmark! Kom nu, og faa dem en Hjertestyrkning ovenpaa, for den kan De trænge til!“

Men til hans Overraskelse afflog Skolemesteren for første Gang, saa længe han kunde huske, at følge denne gæstfri Indbydelse, der ellers fulgte saa ganske af sig selv, at den ikke en Gang skulde synes at behøve at udtales. Selv Madam Brus's venlige Overtalelser og Elses bedende Blik havde denne Gang ingen Magt, og han gik hjem som en ældre og affældigere Mand, end nogen egentlig havde vist, at han var. Soren stirrede lidt betuttet efter ham, for han kunde ikke forstaa andet, end at Sagen jo allerede var flaret paa en fuldstændig tilfredsstillende Maade. Proprietæren skred hjemad med barsk Holdning og saa ikke slet saa glad ud ved Tilbæksten i sin Husstand, som da han var gaaet der hen. Men midt under Gangen vendte han sig om med et højrødt Ansigt og sagde i en Tone, der ikke var fri for at være noget glubisk:

„Seg vil dog haabe, Povl, at du ikke lader dig smitte af alle disse nymodens Kunster, der snart forpæster os hele vort gode Land!“

„Seg, Fader! Nej, du kan være ganske rolig —

jeg synger ingen nye Psalmer!" svarede Povl med en Lustighed, der glædede og beroligede hans Fader meget. Hr. Svane gik, som han var himmelfalden. Han havde troet at skulle høste Ære og Bifald og møde lutter beundrende Blikke, naar han kom ud fra denne sin første Bedrift, og nu var det tvært imod aabenbart, at han pludselig havde faaet hele Den imod sig. Mest smertede det ham, at den blide Tomfru Else lod til at være den mest fortørnede af dem alle. En ibrig Brede farvede hendes smukke Ansigt rosenrødt, hun vendte hele Tiden Hovedet bort og havde tydelig nok bestemt, at hun ikke en Gang vilde tale til ham. Og dog var hun saa smuk i sin Brede, at det gjorde den dobbelt bitter at bære. Han havde endnu ikke rigtig lært, at de, der vil bære de nye og store Syner frem, maa taale Misfendelse og Forjælgelse, og derfor gjorde det hans Hjerte bedrøvet og tungt, hvor overbeviist han end følte sig om at han var i Mandens fulde Ret, og hele Fejlen laa paa Dens Side.

Det kunde imidlertid ikke forhindre, at jo Verden maatte gaa sin lovlige Gang, og Mikkel skulde ikke for den Sags Skyld undsky sin Skæbne, saa meget mindre, som der var kommet Omstændigheder til, der yderligere maatte forhøje Tøren. Proprietæren havde nedlagt en bestemt Indsigelse imod at skøde Ræve paa denne Tid af Maret, fordi det var en Ulovlighed, som han ikke vilde finde sig i paa sine Enemærker, om det end skulde koste ham aldrig saa mange Gænder. Derimod havde han gerne givet sit Samtykke til, at de fangede Røveren levende, og var endog gaaet saa vidt i sin Udelmodighed, at han havde tilbudt at fortære ham baade med Gud og Haar, naar de kom med ham. Povl havde derpaa øjeblikkelig ajsjort sig hele sin lægevidenskabelige Værdighed, trukket et Par almindelig højskattede Jagttøvler paa og

belæstet sig med Snyding og Snore, utaalmodig efter at komme af Sted. Med Selbovervindelse havde Tomfru Else, i en taktfuld Følelse af den Tilbageholdenhed, en voksen Kvinde bør vise, straks afflaet at følge med, men da Povl havde erklæret, at han ikke kunde undvæere hende til at gøre Knuder, i hvilken Kunst hun, som tidligere fortalt, havde gammel Øvelse, saa havde hun skyndt sig at pakke en køn lille Madkurv og opgivet den kvindelige Tilbageholdenhed som ikke passende til Forholdene. Og saaledes var Eftermiddagen ikke skredet synderlig langt frem, da Jagtselskabet allerede stod samlet i den lille Kratkov, der hævede sig bag Gaarden.

Bed den ene af de tre Udgange, Mikkel kunde antages at have til sin Raadighed, havde Soren allerede samlet en vældig Bunke af Løv og Rviste og stod færdig til at give baade Fld og Røg. Mellem de to andre for Povl ivrig frem og tilbage med begge Hænder fulde af Faldstrikker og Snore, medens Else med øvet Behændighed gjorde Knuder og ihængede Løkker, og funden stakkels Gejstlige stod ørkesløs og mørk i Su.

Det var fortvivlet at staa med Grindringen om uforstøldt Misfendelse fra om Formiddagen hvilende thngende og trykkende over sig endnu bestandig. Det var dobbelt fortvivlet atter at være et afmægtigt Bidne til den Lethed, hvormed den unge Læge vidste at sno sig imellem Livets Bagateller og gøre en Kapital ud af dem, som han straks fik anerkendt af andre. Og det var ti-fold fortvivlet at staa der og se, at man tog sig fejtet og uheldig ud under dette dobbelte Tryk, og desto mere fejtet, jo mer man gjorde sig Umage for ikke at synes det. Muligvis kunde man synes, at en ung Mand med en saa afgjort Sans for noget høiere og Bevidstheden om et dybere Mandsliv uden Banjselighed maatte kunne skikke sig heri, men naar man kun er nit-

ten Mar gammel, har et varmt Hjerte og en Somfru Else flagrende foran sig mellem Bagatellerne med den øjensynligste Interesse for dem, saa er det alligevel ikke saa let at bære. Som en Fugl, der svinger sig jublende ud over gamle, kære Steder, den længe ikke har besøgt, saaledes gav hun sig hen til sin Barndoms Glæder og var atter et Barn imellem dem, med rødmende Kinder og leende Dine. Der var i al hendes Travlhed en Uskyld og Friskhed, der hævede de smaa og ubetydelige Ting til en Indighedens Reg og gjorde det umuligt for Hr. Svane at betragte dem med Overlegenhed. Og idet han saa hendes Ansigt vende sig saa fortroligt og smilende mod Povls, hver Gang de i Tverren mødtes, mens han selv stod glemt og overset, saa kunde det ikke være andet, end at den hemmelige Uvillie imod ham steg op igen i hans Sind den ene Gang efter den anden og fæd lidt til hans Hjerte.

Povl havde imidlertid aabenbart lige saa liden Takke for sin Vens Misstemning som for Elses Fortrolighed. Han tog den sidste som en naturlig og nødvendig Følge af deres fælles Interesse og havde, i Trostaben mod sin Gerning, ikke Anelse om den første, jørend han en Gang tilfældig standsede i Tarten og fik Øje paa Hr. Svanes Ansigt. Og da det forekom ham at trænge til en lille Opmuntring, skyndte han sig at tilraabe ham:

„Men, du gode, gamle Bifing! Staar du der saa ledig endnu? Smid Præstefjolen, og tag fat!“

Det var altid en Indlingstilbøjelighed hos ham med saadanne lette og afvejende Talemaader ligesom at ride forvirrende hen over sin Ven og Husfælles geistlige Værdighed og nordiske Tilbøjeligheder. Hr. Svane plejede regelmæssigt at afvise saadanne Forsøg med en noget ilter og ærgerlig Mine og beredte sig ogsaa denne Gang til at gøre det med en vis Kraft, men fik ikke

Tid dertil, da i det samme alting var i Orden, og Povl kommanderede:

„Paa Blads! jeg tager denne Hule, Svane tager den anden, og Soren holder Naffen stiv og fyrer!“

„So vel, Povl!“ svarede Soren, men tilføjede betænksomt med et prøvende Sideblik til den fremmede Student: „Det er bedst, at Tomfru Else først gaar et Korn til en Side, for saadan en Næv er et jælt Bæst at komme i Lav med. Han vil baade rive og bide!“

Else var imidlertid baade for fæf og for fuld af Interesse for Sagen til at være bange for saa lidt, hvorfor Soren med et bifaldende Nik skred til sin Gerning, holdt Naffen stiv, som Povl havde formået, og satte Fyr til. Der blev en spændt Tavshed, en tyk Røg steg op og væltede sig i kvælende Skyer ind gennem Aabningen, saa der var ikke andet for, end at Mikkel maatte ud. Men med den Snildhed, der er dette Dyr ejendommelig, valgte det straks og sikkert det svageste Punkt og fo'r som et Lyn med sin spidse Snude gennem Snorene paa Hr. Svanes Post. Mærkende den ubehagelige Snæren af Baandene om sin Hals, standjede Næven et Øjeblik i Farten og viste snærende en perlehvid Rad af spidse Tænder, medens baade den og Hr. Svane i det første Overraskelsens Øjeblik stirrede lige betuttede paa hinanden.

„Tag den, Menneſke! Hvorfor — — tager du den ikke?“ raabte Povl, glødende af Fier, og ilede til af alle Kræfter. Men med en vældigt Sæt havde Mikkel allerede sprængt sine Tænder og forsvandt med en Snor om Halsen som Sejerstegn, sirligt viffende Græsset bag efter sig med sin lange, bukkede Hale, medens Hr. Svane stirrede efter den med et noget forbløffet Ansyn.

„Jeg kan ikke begribe, hvorfor du lod den løbe!“ udbrød Povl i en noget opirret Tone, idet han stand-

jede og ligeledes stirrede ærgerlig efter det flygtende Bytte.

„Jeg skulde kanske ikke have talt om, at han bed!“ tilføjede Soren med en angerfuld Mine, som om han indrømmede, at han paa Grund af denne ubesindige Udtalelse ingenlunde kunde frikende sig selv for nogen Andel i Udfaldet. Og det forekom Hr. Svane, som om der selv i Jomfru Elses Ansigt var et Udtryk, som om hun vilde sige, at det rigtig nok var en Skam af ham saaledes at lade den løbe. Saaledes angrebet fra alle Sider, fik han imidlertid pludselig sin Selvsjælelse tilbage, løstede rask sit Hoved og svarede:

„Jeg behøver ikke at være bange, fordi jeg ikke har Nys til at lade mig bide og kradsje for Narrestregers Skyld.“

Der var i Tonen, hvormed det blev sagt, en naturlig og berettiget Krænelse, der fik Else til rødmende at vende et undskyldende og venligt Blik imod ham ved Tanken om, at han var deres Gæst, og som udslettede det angerfulde Udtryk af Sorens Ansigt, mens Poul i en Hæst forsonende svarede:

„Kæreste Svane! Jeg ved jo meget godt og har ikke et Djeblik tvivlet paa, at du er af ægte nordisk Kæmperod. Men du maa heller ikke komme her og sige, at det er Narrestreger, enten vi kunde have bragt Fader en levende Kæv til Aftensmad eller ikke!“

Efter at have modtaget en saa smuk og fuldstændig-rende Dprejsning kunde Hr. Svane paa sin Side heller ikke andet end erkende, at han var gaaet for vidt i sine Udtalelser, og at det ikke var Narrestreger, det her havde drejet sig om. Disse gensidige Forklaringer og Tilstaaelser syntes at bidrage betydeligt til at gøre det fælles Uheld lettere at bære og indlede en ny og bedre Forstaaelse i Jagtselskabet i det hele taget.

Det gik imidlertid med Povls Jagtlyst som med hint Sværd, der, naar det først var draget, ikke kunde stikkes i Balgen igen uden at have smagt Blod — een Gang var, krævede den at tilfredsstilles. I Sloven var der imidlertid ikke andet at gøre end at hærge et Par Snarer for Smaafugle op, og det maatte een i Røbet ske i Hemmelighed og med den største Forsigtighed, da han vidste, at en saadan Forholdsregel vilde møde den alvorligste Indsigelse saavel fra Soren isølge hans Forkærlighed for alt bestaaende som fra Else paa Grund af hendes kvindelige Tilbøjelighed for det Vinge-ede og Boetiske. Gjort blev det ikke desto mindre, og da det dog var bedre end ingen Ting, saa slentrede han snart efter ad Stranden til med det øvrige Selskab, bærende sin Skuffelse med temmelig megen Sindssro og styrket af det indre Velbehag, der gerne følger med Bevidstheden om at have en interessant Hemmelighed med sig selv.

Før Aftenklokken ringede, og det skete i Regelen kl. seks—syv, var den rette Tid ikke kommen til at hjemtage Fiskene, hvorfor man standsede ved Rottbjergst og overvejede, hvorledes Tiden bedst kunde anvendes saa længe. Else foreslog at gaa Den rundt for paa een Gang at vise deres Gæst alle dens Herligheder, men Povl ønskede endnu bestandigt at vie sine Kræfter til ædlere Idrætter og satte sig kraftigt derimod. Ret mærkeligt var det at iagttage, hvorledes han, der endnu den foregaaende Aften havde vist sig som en videnskabelig dannet ung Mand med overlegene Kundskaber i sit Fag og en alt opslugende Interesse derfor, nu lidt efter lidt gled ganske over i sine Drengearrs Tilbøjeligheder og hengav sig til dem med en ikke mindre Videnskabelighed, end han før havde vist for sin Videnskab. Soren bemærkede det med Glæde og lod sine Øjne med Velbe-

hag hvile paa den jaaledes forvandlede unge Læge, medens han med den største Rolighed afventede Resultatet af den nærværende Forhandling.

Det var forbeholdt en stor Rotte at gøre Udslaget, idet den pludselig fo'r midt ind imellem dem og forsvandt i et af de utallige Huller paa Skraenten af Højen. Uvilkaarlig flyttede Hr. Svane sig til Siden, og bemærkende det Indtryk, Rotten havde gjort, pegede Soren med Stolthed efter den og ytrede:

„Saadan en Klør har Studenten vel aldrig set Maa-gen til før?“

„Vi har ogsaa Rotter i København, og de kan være meget større!“ tillod den unge Gejstlige sig at indvende.

„Naa, saa det har De!“ svarede Soren, temmelig fornærmet over dette Angreb paa hans egne Rotters Værd. „Ja, men vore er alligevel de vildeste. De er saa fede og saa stærke og saa gale, at de ikke er til at komme i Lag med, og den ene æder den anden som en Bisk!“

„De kunde dog ikke staa sig for de brune Rotter, og det er dem, vi har!“ indvendte igen Hr. Svane med en underlig Halsstarrighed, som den øjeblikkelige Misstemning, han led under, sikkert maatte have fremkaldt.

„Saa kan Studenten jo selv prøve at bides med dem!“ svarede Soren, ikke mindre sikker i sin Sag. „Seg vover vore Rotter!“

Hvorledes Hr. Svane vilde have sluppet halskindet fra denne Bevisførelse uden med det samme at opgive sin Sag som tabt, er ikke let at forstaa, og Soren vendte allerede et triumferende Blik imod ham, da Bopl uben-tet kom ham til Undsætning ved, fuld af Svær, at udbrude:

„Du har Ret, Soren! Vi maa have fat paa Rotterne og prøve at bides lidt med dem. Det var ikke

jaa galt, om vi kunde gøre Raal paa dem med det samme, de er jo færdige at æde os op med Hud og med Haar!"

„Tøv et Korn, Povl! Tøv et Korn!“ ytrede Soren beroligende, idet en let Forvirring ved denne Bending malede sig i hans Ansigt. Paa den ene Side kunde han nemlig ikke nægte, at den Færdighed i at æde, han nylig havde priist i saa høje Toner, af og til kunde blive trykkende nok, og paa den anden Side satte han Pris paa Rotterne som en Ejendommelighed, der nu en Gang hørte til hans D og til en vis Grad gjorde den Ure. Lyffelig over at have fundet jaa rig en Tumleplads for sin Foretagelsesaaand, spildte Povl imidlertid ikke Tiden med at lytte til saadanne mildnende Forestillinger som dog maatte blive frugtesløse, men sprang op og vedblev med Livlighed:

„Else og jeg kan godt tage alle Rotterne paa vor Samvittighed, og imens kan Svane studere Folkelivet i sin Umiddelbarhed med Soren. Kom Else!“

Den unge Jomfru rødmede let, nølede et Øjeblik og tænkte igen paa den kvindelige Tilbageholdenhed, men da den nu dog en Gang var opgivet for denne Eftermiddag, og Povls kraftige Begejstrig for paany at prøve de glade Kunster fra hine smilende Dage, hvor de havde hengivet sig til dem i ubekymret Endrægtighed, havde noget uimodstaaeligt smittende ved sig, saa rejste hun sig og fulgte ham med en umiskendelig god Villie, medens Hr. Svanes Dine ledsagede dem med et mørkt Udtryk. Jaa Minutter efter var de begge i travl Virksomhed langs Højens Skraaninger og satte Snarer for de stakkels Rotter med en Færdighed og en lyffelig Evne til Sambirken, der tydeligt nok viste, at det ikke var første Gang, de prøvede Kunsten sammen.

Hr. Svane sad alene tilbage med Soren, og vanske-

lig kunde han vistnok finde en værdigere Genstand til at studere Folkelivet i sin Umiddelbarhed paa. Soren havde paa sin Side ogsaa nok Lyst til at føle den unge Gejstlige en smule paa Tænderne og prøve, hvad han duede til, siden han saaledes havde følt sig kaldet til lige straks at give Tønen an. Men ikke lidt større Udbytte vilde der dog upaatvivelig være kommet ud af dette Møde, hvis paa den ene Side Hr. Svane havde befundet sig i en lettere og mindre trykket Sindsstemning, og paa den anden Soren ikke var bleven bragt en ganske lille Smule ud af si Rigevægt paa Grund af sit Uheld med Rotterne. Saaledes som Sagen nu stod, maatte der imidlertid gøres ud af den, hvad der kunde.

En Stund betragtede de hinanden i Tavsshed, thi Soren vidste altfor godt, hvor langt lettere man kommer i Forlegenhed for sin Mund ved at spørge end ved at svare, til, at han skulde indlade sig paa at gøre Begyndelsen, og underligt nok var der i hans tavse uigennemtrængelige No noget, der forvirrede den unge Gejstlige lidt, saa han, det levende Ords varme Talsmand havde ondt ved at finde paa, hvordan han skulde gribe Sagen fat.

„Der er vel af og til noget dødt paa jaadan en lille Ø?“ lød endelig hans Spørgsmaal.

„Ja, Studenten har vel hørt, at vort røde Ø er død og henne!“ svarede Soren med et Anstrøg af Bæmod. „Vi har faaet et blisjet i Steden, men hun er ikke lagt til her paa Øen, og det er kun jaan jærn Handel med hende.“

„Men er her ingen anden Bevægelse?“ spurgte den Gejstlige, skydende baade det røde og det blisjede Ø fra sig med en afvisende Haand. „Tager man for Eksempel Hlet ikke Del i Politiken herovre?“

„Naha jo!“ svarede Soren med Selvbevidsthed.

„Vi var derovre paa Landet en Gang i Foråret for at vælge, for de havde lovfølgelig sat sig op imod Kongen, sagde Husbond!“

„Hvilket Parti sluttede De Dem til?“ spurgte Hr. Svane med vaagnende Interesse.

„Ja, det maa jeg sige, det huskede jeg ikke en Gang at spørge om!“ svarede Soren betænksomt. „Jeg skal sige Studenten, hvordan det gik til, for jeg stod for det hele. Jeg havde redelig nok ikke Lov at vælge, men jeg vidste alligevel bedst, hvordan det skulde være. Og saa gik jeg op til Husbond og sagde: „Hvem skal vi vælge, Husbond?“ „J skal vælge ham, som jeg nu siger jer, og saa betaler jeg, hvad det koster!“ svarede han, for Husbond er en meget bestemt Mand i saadanne Dele. „Det skal ske, Husbond!“ sagde jeg, og saa tog jeg selv over med og passede paa, at der ingen gik hen og valgte fejl. Og de sagde ogsaa, at det var os herovre fra, der gjorde det ud, for vor Mand fik fem Stemmer flere end Lykens, og de fem Stemmer var lige affurat herfra.“

Soren saa op med berettiget Selvfølelse over sin Os Betydning, men den unge Gejstlige rystede misbilligende paa Hovedet og udbrød:

„Kaldet De virkelig det at tage Del i Politikken? Det kan man jo slet ikke kalde at bruge Friheden!“

„Nej, det kan gerne være!“ indrømmede Soren og stirrede ligegyldig ud i Luften. „Men det bliver nu ikke anderledes her hos os. En hører jo nok, at de er tosede andre Steder.“

„Men, du — —! Hvad kalder De da Deres Rettigheder og Pligter?“ spurgte Hr. Svane, studsende over en saa tyk og halsstarrig aandelig Sløvhed.

„Det skal jeg sige Studenten!“ svarede Soren roligt. „Naarenstid der er nogen, som kommer i For-

legenhed, saa med et og saa med et andet, saa gaar de til Husbond og siger ham det, og saa hjælper han dem, hvis han kan. Og naarenstid der er nogen, som er bleven syg eller døjer ondt paa en Viis saa kommer baade Madammen og Frø fru Else og sætter sig hos dem og snakker godt for dem, og giver dem, hvad de har. Og naarenstid nogen ikke kan hitte ud af noget, saa gaar de til Skolemeesteren, og der er aldrig den Del, som han ikke kan rede dem ud af igen. Se, det falder vi vore Rettigheder. Og naarenstid vi kan gøre Husbond eller Skolemeesteren eller Madammen eller Frø fru Else en Villighed, saa gør vi det med en god Villie. Og naarenstid der er nogen, der kommer i Labeten her ude paa Fjorden, saa gaar vi i Bunden med ham, før vi lader ham ligge. Se, det falder vi vore Pligter. Men de er kanske anderledes der, hvor Studenten er fra. Hver har sin Skif, og de kan være gode allesammen!"

Der var noget storflaet, som uvilkaarlig greb Hr. Svanes Sind, i den rolige, helt tilforladelige Maade, hvorpaa Soren gav denne Forflaring. Men, sin Op-gave tro, kunde den unge Frihedsmand dog ikke saaledes slippe sit Emne og svarede derfor:

„Det er altjammen smukt og godt, og det har virkelig glædet mig at høre, men det er dog ikke nok. Er der flet ikke noget, der er blevet Dem en rigtig Hjertesag herovre?"

„Det kunde byde sig!" svarede Soren og sendte ham et listigt Øjebkast. En Stund vaklede han øjensynligt, uvis om, hvor vidt han i saadanne mere kildne Sager burde betro sig til en ung Fremmed eller ikke, men derpaa vendte han sig med en resolut Mine lige imod ham og spurgte: „Er det sandt, som de siger, at

Studenten er kommen lige saa langt som Skolemeesteren og kan gøre det samme som han?"

„Skolemeesteren?“ udbrød Hr. Svane, overrasket ved, at der i det hele taget kunde være Tale om en saadan Sammenligning. „Na jo, det tror jeg dog!“

Efter denne Erklæring ansaa Soren sig for berettiget til at kaste alle Betænkkeligheder over Bord, rykkede ham nærmere og vedblev i en fortrolig Tone:

„Siden Studenten nu lige taler om Hjertesager, saa er der en Ting, som jeg saadan har paa mit Hjerte. Jeg kender en Karl, som i et Par Aar har været gode Venner med en Pige her fra Den, og han er nu i den Alder, at han skulde begynde at tænke paa at gifte sig. Men nu har Pigen faaet Nykker og tænker paa en derovre fra Landet, som har et Hus og en Gris, og det er jo da ikke lig efter noget, at hun vil gaa fra sin egen Fødested for at drage ind til et Hus og en Gris. Og derfor har Karlen bestemt, at han vil have en Vise ud om hende, saa kommer hun kanske til Rette igen. Jeg har nu givet ham et Vers efter en gammel Opskrift, jeg har, men der skal tre Vers til enhver Vise, og derfor er det min Begæring, at Studenten vil sætte de to andre til. Opskriften gaar saadan!“

Soren lagde Hovedet paa Siden og sang med Bemed i Stemmen og det dybeste Alvor i alle sine Træk:

„En Vise ny jeg agter nu at skrive
 „Dg sende ud til mine Venner hen!
 „Den handler om en smuk og kærlig Pige,
 „Der for en Tid sig viste som min Ven.
 „Men Falskhed, som man skuer alle Begne,
 „Indfandt sig og hos min Veninde fær,
 „Thi vil jeg hendes fulde Navn optegne,
 „Som Ann' Marie Pedersdatter er!“

„Det er hendes Navn, og det kan der ingen tage fejl af!“ vedblev Soren nikkende. „Men nu skulde der vel sigtens et Par Vers til om hendes Falskhed og Kærlighedens Lykke!“

Sorens modne og forstandige Ansigt antog under disse Ytringer et vist sørmerisk Udtryk, og man skulde synes, at intet maatte være Hr. Svane mere velkomment end saaledes at styrte lige paa Hovedet midt ind i en ufinket Kærlighedsroman. Ikke desto mindre var det paa en noget usikker og vaklende Maade, at han omfider tog Ordet og svarede:

„Det er virkelig en ejendommelig Sag. Derjom Deres Ven eller Bekendt virkelig holder af Pigen —“

„Karlen holder af Pigen, det svarer jeg for!“ svarede Soren. „Og hun holder ogsaa af ham — tror han da. Men det er det Hus, og den Gris!“

Der var atter i hans Tone det samme Præg som før af ubetinget Tilforlidelighed og Trofasthed, der gjorde det umuligt at tvivle paa, at det forholdt sig, som det var fremstillet, og det tog endnu en Gang Magten fra Hr. Svane, saa han blev fiddende tabs og uvís om, hvad han skulde sige.

„Studenten forstaar maaske ikke at skrive Vers?“ spurgte Soren, hemmeligt gottende sig over saaledes at blotte hans Uformuenhed, men tilsyneladende med Beklagelse. „Skolemeesteren kan skrive dem, lige saa gesvindt, det skal være. Det er en Fornøjelse at se den Mand skrive Vers!“

„Jeg kan ogsaa skrive Vers!“ udbrød Hr. Svane ærgerlig. „Men jeg har for megen Agtelse for Kærlighedens Natur til at indlade mig paa saadanne Ting!“

Et Djeblik glimtede der noget politisk i Sorens ene Djentrog, og derpaa bemærkede han saa uforstyrret,

jom om aldrig nogen Hjærtesag var blevet bragt paa Bane imellem dem:

„Nej, det er skidt med det blisfede Dg! Slaa, bag ud og gøre Baslemaner, det kan hun, men til at arbejde kan hun aldrig gaa paa Hammel med det røde!“

Hr. Svane følte, at Samtalen begyndte at antage en ubehagelig Karakter. Han indsaa tydeligt, at Soren fuldt og fast troede, han ikke var saa dygtig til at skrive Vers som Skolemeesteren, og det krænkede ham at skulle bære denne nye Misfendelse, skønt han paa den anden Side ogsaa frympede sig ved at føre det eneste for en saadan Halsstarrighed fuldstændig Bevís ved at ofre sine Evner paa et saa uværdigt Stof. Enhver yderligere Behandling af Spørgsmaalet blev imidlertid forhindret, idet de unge Rotteljægere i det samme vendte tilbage fra deres Udflugt, Povl betragtede sin ene Finger med en alvorlig og prøvende Mine.

„Der var et Nsen af en Rotte, som bed mig!“ forklarede han og saa betænkelig ud.

„Det sagde jeg vel! Bore Rotter er ikke gode at bides med!“ udbrød Soren triumferende.

„Ja, du kan sagtens være i godt Humør, Soren!“ bemærkede den unge Læge, alvorligt tilrettevisende.

„Men det er mig, som det gaar ud over. Et Bid af en arrig Rotte kan somme Tider blive meget farligt!“

„Du er dog før bleven bidt af en Rotte, Povl, og har været ved frit Mod alligevel!“ indvendte Else smilende.

„Det var, da jeg forstod det lige saa lidt som I andre!“ svarede Doktoren med Overlegenhed. „I Lægefolk dømmes altid efter et enkelt Tilfælde, men vi, som grundigt maa studere alle mulige Tilfælde, vi faar noget andet at vide. Sæt nu, at der indtræder en Septicæmi efter dette Bid, hvad saa?“

Det var en saa mørk Udsigt, at ingen ønskede at gaa nærmere ind paa den, hvorfor Poul drog et lille Suk og tilføjede henkastende:

„Jeg kommer vel nok til at lade den Fingerring sætte af en Gang ved Lejlighed!“

Dg efter saaledes at have udfødt det pinligste ved Sagen til et eller andet Øjeblik, hvor han maatte føle sig særlic oplagt til at underkaste sig en saadan Operation, skyndte han sig igen at afskaste den altid noget besværlige Lægevidenskab, gned sig i Hænderne og vedblev med opklarede Miner:

„Rotterne skal for Resten ikke rose sig af Regnen for tidligt. Vi har ogsaa bidt fra os, skal de saa at mærke. Dg lad os saa saa Madkurven frem, for jeg er saa sulten som en Rotte!“

Dette Forslag fandt fuld Tilslutning, ikke blot hos den forstandige Soren, men selv hos den tankefulde unge Gejstlige, og saa Øjeblikke efter var Elise i travl Virksomhed med husmoderlige Forretninger, uddelende det pyntelige Smørrebrød og skænkende den glade Vin med runde og yndefulde Hænder. Dg der kom en ny Ynde over hende under denne Beskæftigelse. Den lette, barnlige Leg var borte, og over hendes Skikkelse havde der bredt sig en højt indtagende lille Sæthed, der gjorde hende endnu dobbelt saa smuk. Saaledes syntes i det mindste Hr. Svane og fandt det dobbelt tungt at være misfendt. Vidste hun blot, hvilke Tanker der boede i hans Sjæl, forstod hun dog blot, at det var ingen almindelig Kamp og ingen almindelige Drømme, han bar paa! Men hun kendte det ikke, og han saa intet Middel til at vise hende det, han formaaede kun atter og atter at tage sig fejtet ud. Dg det var atter og atter tirrende at se Poul ligge magelig henslængt i Græsset, nydende Øjeblikket med en Mine, som om hele Verden hørte

ham til og var glad og ubekymret med ham og kunde ikke have det Ringeste at udsætte paa ham.

Just, som han sad hensunken i saadanne Tanker, rejste Povl sig imidlertid pludselig, betragtede opmærksomt sin Ven og udbrød paa sin lette, ubesindige Maade:

„Du ser saa tankefuld ud, Svane! Du spekulerer dog ikke allerede igen paa nye Salmer? Det kan ikke hjælpe, for de gaar nu en Gang ikke her!“

Som stikken af en Braad for Hr. Svane ved disse Ord op og udbrød hidsig og ivrigt:

„Ti, Povl, og spot ikke med Ting, som Du ikke forstaar dig paa og ingen Sans har for!“

„Men hvad for noget, Svane, hvor du dog ogsaa er en hidsig gammel Nordbo!“ svarede Povl forbløffet og lagde med et Udtryk af den godmodigste Anger sin Arm forsonende om hans Skulder. „Har jeg fornærmet dig, saa beder jeg dig med Fornøjelse om Forladelse, men jeg tænkte ikke paa, at du kunde tage dig det Punkt saa nær!“

„Jeg ved meget godt,“ svarede Hr. Svane med dirrende Stemme, „at alle her synes, det var en stor Forsyndelse af mig i Formiddags, og at jeg skønt skulde have ladet alting gaa i sin gamle, forstenede Gænge!“

Der blev en kort og pinlig Paase, og ingen syntes at have Lyst til at gaa ind paa Emnet. Da hævede Else med rødmen Rinder sine Øjne imod ham og sagde uskyldig frimodigt:

„De gjorde vor kære, gamle Skolemester bedrøvet dermed, Hr. Svane! Og dersom De vidste, hvor god han er, og hvor meget han er for os, saa havde De ikke nænnet det, det er jeg vis paa!“

En frogrønget Figur dukkede i samme Øjeblik

frem bag Rammen af Baffen, standsede overrasket ved Synet af den lille Forsamling, der i dette Øjeblik var altfor optaget af sig selv til at lægge Mærke til den, og lod til at være ganske tvivlsraadig om, hvor vidt den skulde gaa frem eller tilbage. Men idet dens Blik faldt paa den bevægede unge Gejstlige, syntes der over hans Skikkelse at komme en Trolddom, der havde en uimodstaaelig Magt til at fængsle den gamle til Stedet. Det var, som gamle Erindringer gik ud derfra og lejrede sig vemodigt over det rynkede Ansigt og tvang det til at lytte, enten det vilde eller ikke. Og alt det fejtedfaldt pludselig som en skæmmende Forklædning af Hr. Svane, og han stod der, smuk i ungdommelig Tver og Varme, idet han pegede ud over Søen og spurgte:

„Der ligger et Land ude i det fjerne, hvor Him-
melen og Jorden mødes! Har De aldrig drømt om det
og længtes efter det?“

Og Else bøjede rødmende sit Hoved, thi det havde hun jo gjort saa tidt og mange Gange. Hun fik en dunkel Anelse om, at den unge Mand var en gammel Bekendt, som hun havde færdedes med i det samme Land uden at vide det. Men hvem havde sagt ham det, og hvem havde lært ham juist at tage til Indtægt hendes stille Livs lønlige Rigdom? Det var hende umuligt at fortsætte Kampen, hun saa kæft havde begyndt, eller sige et eneste Ord imod ham mere.

„Til det staar mit Haab saa vist, som jeg er ung!“
vedblev Hr. Svane med tindrende Øjne. „Der har jeg
drømt om en lykkelig Fremtid, ikke blot for mig selv,
men for det, jeg har lært at elske højest her paa Jor-
den, mit Folk og mit Fædreland, en Fremtid, hvor
Troskab og Ærlighed, Frihed og Oplysning skal gaa
Haand i Haand og føre os fremad. Og har jeg noget
Ønske, saa er det, at Gud vil unde mig at hjælpe til

med at gøre den Drøm til Virkelighed, om det saa kun bliver som den ringeste Arbejder. Og Morgenrøden er allerede brudt frem over os, men det føler jeg, at vi naar ikke Dagen ved at lægge Hænderne i Skødet og tro, at alt gammelt er godt og fuldkomment, men ved at arbejde i et nyt Liv og med en ny Mand. Derfor elsker jeg de nye Sange og Salmer, fordi det var deres Klang, som først bragte mig Bud om Landet, og fordi det er, som der flyver en Tone ud derfra, hver Gang jeg hører dem igen. Og derfor troede jeg, at det var noget smukt og godt, jeg vilde bringe, da jeg tilbød at synge dem her, og jeg har ikke et eneste Djeblik tænkt, at jeg kunde bedrøve nogen dermed!"

Hr. Svanes Stemme bævede, og der var i hans Sjæl ikke et Spor af Tanke om at vække Bifald eller Beundring — han stod i et lykkeligt Djeblik, hvor den Længsel, der midt i al sin Brøst dog brændte i hans Hjerte, var strømnet frisk og levende ud i hans Ord og havde brudt sine smaalige Skranter. Og Luften blev festlig omkring ham, thi idet han tav, fløj en ny Flok Toner ud fra den gamle Kirkeklokke, og Klangen kom svævende over Søen, saa fjern, saa dæmpet og saa hemmelighedsfuld, som bragte den virkelig et Bud fra det underfulde Land. Og Solen lygte dertil, og de legende Bølger skinnede i gylden Glans, mens hele det lille Selskab stod tavs og lyttede ærbødigt dertil, indtil det var forbi.

Det var for Else, som hun aldrig før havde hørt Kloffen ringe saadan. Der havde i Hr. Svanes Ord været en Klang af ungdommelig Begejstring og Tro paa sin Sag, der havde rørt hendes unge Fantasi og Hjerte og var forekommet hende som en ny Tone, forskellig fra alle dem, hun paa sin ensomme Ø havde haft Lejlighed til at høre. Hun følte med dyb Undseel-

se, at hun havde gjort ham Uret, og idet hun mindedes de Drømme, hun her saa tidt under Klokkens Klang havde drømt om det fjerne Land, saa syntes de hende pludselig smaa og egenkærlige i Sammenligning med dem, der nylig var fløjne hende forbi som et lysende Glimt.

Soren var derimod ikke fri for at se en Smule forvirret ud, thi han følte med Forskrækkelse, at hans Sag begyndte at vakle, og det værste var, at den lige med eet syntes at være kommen ind paa et Spor, hvor han tabte sit sikre Hold paa den, uden at han dog kunde slippe Overbevisningen om, at der endnu fandtes et saadant Hold et eller andet Sted, naar han blot kunde saa fat paa det. Og hvad Povl angik, saa stod han vistnok i Begreb med at tage et alvorligt Forbehold til Bedste for Videnskaben lige over for sin Vens smukke, men sværmeriske Ideer. Men han fik ikke Tid dertil, thi førend nogen kunde saa sagt et Ord, stod Skoleme-steren til deres Overraskelse foran dem, rakte den unge Gejstlige oenligt Haanden og sagde hjerteligt:

„De maa ikke undre Dem over, kære Hr. Svane, at der er meget Nyt og godt kommet frem, som vi her paa vor stille Ø ikke kender noget til og maaske ikke forstaar straks at tage imod, som vi skulde. Men De kan tro, her er alligevel en god og trofast Grund, og jeg, som Ungdommens Lærer, ønsker visselig gerne at høre lidt Besked om det nye, at jeg maatte kunne føre Børnene frem, ikke blot i Herrens Frygt og Formaning, hvad jeg tør sige, jeg efter Evne har stræbt at gøre, men ogsaa i al god og elskelig menneskelig Rundskab. Jeg har hele Eftermiddagen siddet og læst i de nye Salmer, og jeg tilstaar, at jeg har fundet baade Trøst og Værdom i dem. De har i Sandhed glædet mit Hjer-
te, skønt de har sagt mig, hvad jeg i Udmyghed sagtens

burde have vist bedre, end jeg har gjort, at jeg er blevet faare langt tilbage for Verden paa min stakkels D!"

Den unge Gejstlige bøjede undseelig sit Hoved og blev blodrød i Ansigtet, men Else foldede kærligt sine Hænder om sin gamle Vens Arm og saa op paa ham, saa glad og taknemmelig, som om han havde taget en Sten fra hendes Hjerte. Poul mærkede imidlertid, at det var paa høje Tid at rykke frem til Kamp, og udbrød:

„Det er altsammen meget kønt og sandt, og det har ogsaa fornøjet mig at høre din Tale, Svane, men hvor bliver Videnskaben af i det nye Land? Dersom I med blind Iver glemmer dens Resultater, som er Frugten af Aarhundreders Flid og Anstrengelse, saa maa der nedlægges en alvorlig Indsigelse mod den nye, gyldne Fremtid, hvor køn den saa ellers kan være.“

„Skolemeesteren er en Videnskabsmand!“ mumlede Soren med et fortvivlet Forsøg paa at vinde det tabte Fodfæste tilbage.

„Og hvad har da Videnskaben med al sin Fordringsfuldhed formaet at udrette?“ spurgte den unge Gejstlige ivrig. „Har den funnet varme et eneste Hjerte eller kalde en eneste kærlig og opofrende Tølelse til Live i nogen Sjæl? Til Bedste for de enkelte hor den fornemt overset de smaa og de ringe, den store Mængde. Det er dem, vi elsker, det er de rige, jomfruelige Aræfter, der slumrer hos dem, som vi vil vække og tage til Indtægt til Lykke og Belsignelse for vort Fædreland. Og gaar der saa ogsaa en Stump af den fornemme Videnskab i Løbet med det samme, saa faar vi at bære det saa godt, vi kan — den har længe nok breddet sig paa Højsædet!“

„Naturligvis! Vi, som villigt ofrer vor Ungdoms glade Dage og vore vaagne Nætter til vore Medmen-

nesfers Bedste, vi er ikke nær saa gode som den ubi-
dende, tankeløse Hob, der hver Dag kan passe sit jævne,
styrkende Arbejde, og hver Nat sove sin funde, rolige
Søvn — den Tale kender jeg udenad. Det skal imid-
lertid ikke forhindre os i at opfylde vor Bestemmelse.
Humanitet er en Væges første og naturlige Pligt!"

Med disse Ord saa Vægen sig om med et frænklet
Ansigt, der dog, just i sin kraftige, rødmskede Harmes,
syntes at tyde paa, at han uden en altfor sørgelig Svæf-
felse har Dufferet af sin Ungdoms glade Dage og vaag-
ne Nætter. Mærkende, at Striden mellem de ibrige un-
ge Ræmper her begyndte at antage en bitter Karakter,
skyndte den gode Skolemeister sig imidlertid at afbryde
den ved at minde om, at Aftenflokket allerede havde
ringet, at det derfor var paa Tiden at opsjøge Fiskene,
samt at han selv kunde have lyst til at prøve en saa-
dan Tur en Gang igen, hvis de vilde tage ham med.
Det var et Ord i rette Tid, skiftet til atter at kalde
Liv og Virksomhed frem, og det varede ikke længe, før
Baaden gled ud fra den lille Skibsbro, mens Bølgerne
lo, og Solen skinnede lysligt omkring den. Den havde
Ungdom om Bord med alle sine hemmelige Længsler og
gyldne Drømme, mandig Befindighed og Ro fulgte med
under Sorens solide Skikkelse, og Alderdommens milde,
deltagende Visdom sad ved Roret, thi Soren havde straks
erklæret, at naar en Mand som Skolemeesteren var med,
saa maatte ingen Bog sidde til Rors, og skønt Povl
havde fundet, at han kunde have valgt sine Udtryk med
noget mere Smag, saa havde han dog villig givet ham
Ret i Hovedsagen. Hvilken Sejlads i Livet kunde da
være smukkere udstyret end denne?

Og smukt var det til raske Opsange og unge Stem-
mers glade Klang i Sommeraftnens dalende Sol at sejle
hen over de klare Blande med den gaadefuldt beskrygged:

Bund under sig. Baade morsomt og spændende var det da den muntre Larm afløstes af Stilhed og dæmpede Stemmer, mens Fisk efter Fisk bed paa og med et triumferende Sæt blev halet op i Baaden. Og ikke mindre smukt end alt det andet var det at lægge Mærke til den gamle Skolemeester.

Var det en Smule Forsagthed eller kun lidt Træthed, som over hans Bæsen havde lagt det stille Præg, der syntes at stemme hans sædvanlige Livlighed en Grad eller to ned og gøre ham lidt ældre, end han plejede at være? Hvoraf det end kom, saa syntes det i ethvert Tilfælde at eje en hemmelig Magt til at gøre den milde Hjertelighed, der plejede at hvile over ham, fuldt saa indtagende som ellers og hindrede paa ingen Maade hans venlige Deltagelse i enhver af Ungdommens Glæder og Luner. Ingen forstod som han at udpege de Steder, hvor Fiskene holdt sig til, eller give de bedste Anvisninger til at fange dem. Der var ikke et Udbrud af Pools Ungdommelighed, der ikke gav Genskin i hans Ansigt, ikke en sagte Bevægelse i Elses eller Hr. Svanes Bæsen, som han ikke fulgte med færlig og forventningsfuld Opmærksomhed. Det stod skrevet paa Elses rødmende Kinder og i det undseligt venlige Blik, hun vendte imod ham, hvor oprigtigt hun i sit Hjertes Ufskyldighed ønskede at vise den unge Gejstlige, hvorledes hun angrede den lille Uret, hun troede at have gjort ham. og det var ikke mindre aabenbart, at han paa sin Side havde en halv forlegen, halv Inksalig Fornemmelse deraf. Men Skolemeesterens Smil hvilede bestandig derover med et eget, beskærmende Udtryk, og mere end een Gang blev et henkastet lille Ord af ham til det beskedne Bindeord, der, selv ubemærket og overjet, knyttede de skilte Sætninger sammen.

Og da Fangsten omsider var endt — da Pool, træet

af Dagens mangehaande Anstrængelser, hvilede magelig henflængt i Forstaben med Blikket vendt mod Himlen, beredt til at give sig hvilkensomhelst Stemning i Bold, der maatte komme dalende ned over ham — da Soren med sin sindige Ro lod Baaden, sagte bugget af trillende Bølger, hvile fredeligt paa Marerne, mens Hr. Svane og Else stirrede tavse og drømmende ned i Vandet — da var visse Skolemeisters Stemme med sin dæmpede, halvt hændende Klang skiftet som ingen anden til at lade gamle Sagn og Eventyr stige op af de stille Vandes Skød, for at de kunde fange Ord paa yngre og klangfuldere Læber. Læt foran dem slyngede Stien, der havde givet Anledning til saa forskellige Fortolkninger, sin gule Bræmme gennem de blaa Blande, der af og til som et tyndt Slør gled hen over dens guldgule Skær. Hr. Svanes Øjne hvilede nysgerrigt paa den, og Skolemeisteren, der fulgte dem med Opmærksomhed, sagde venligt:

„Ja, ikke sandt, Hr. Svane, der er noget eget fængslende ved dette lille Rev. Det er, som om det laa og gemte paa en Gemmelighed, som man faar Øjst til at vide!“

„Men det gør det jo ogsaa!“ udbrød Else og saa hastigt op. „Det er saadant et yndigt lille Sagn, der knytter sig dertil. Jeg har altid syntes saa godt om det!“

„Na, fortæl det!“ bad Hr. Svane fuld af Sver. Else rødmede og vendte et bønligt Blik om mod Skolemeisteren for at opfordre ham til at komme hende til Hjælp og fortælle det for hende, men denne haardhjerte de gamle Skælm vendte ubarmhjertigt sit Ansigt bort, som om han slet ikke mærkede noget, og saa smilende ud over Fjorden. Mærkende at hun havde indviklet sig selv i en Snare, som hun ikke kunde slippe ud af, rødmede

Else endnu lidt dybere og fortalte med en undselig Blyhed, der fjæde sin egen Ynde til Sagnet:

„Der var en Gang to, der holdt af hinanden, en Karl derovre fra Landet, og en ung Pige her fra Den. Hver Aften sejlede han over Søen, og saa mødtes de i de smukke Aftener og talte om deres Kærlighed. Men det var i meget gamle Dage, da der endnu var Trolde til, og ovre paa Landet boede der netop en slem Trolde Saasnart han havde mærket, hvor glade de to mødtes, fik han Vinden til at blæse og Vandet til at skumme op fra Grunden, saa Karleus Baad kunde aldrig naa over mere. Og saa maatte de to i de lange Aftener staa og stirre bedrøvede over Søen og længes efter hinanden uden at kunne ses. Men en Aften fandt de paa Raad. Af det faste Ler begyndte de at bygge en Bro, hver fra sin Side, gennem det skummende Vand, og Broen voksede, og Skridt for Skridt kom de hinanden nærmere, for trofast Kærlighed er jo stærkere end baade Storm og Bølger. Til sidst var de hinanden saa nær, at de kunde høre hinandens Stemmer. Men saa sendte den onde Trolde Vinden med Bud til alle Vestens Laager, og Vinden samlede dem og drev dem ind foran sig i Maasjer, saa tætte, at Land og Sø gik i et, og man kunde ikke se en Haand foran sig igennem dem. Der lød kaldende Stemmer ud fra dem, først nærmere og nærmere ved hinanden, saa bestandig længere og længere borte, til de slet ikke mere hørtes. Men da Laagen var forbi, da var ogsaa begge de unge Folk borte, og Vejene, de skulde have mødtes paa, løb uden om hinanden, den ene et godt Stykke forbi den anden. Ingen vidste, og ingen ved endnu den Dag i Dag, om de havde fundet et venligt Fristed at samles paa nede paa Bunden af de stille Bænder, eller de var gaaede ud i den vide Verden, hver ad sin Vej, og siden maa gaa

omkring og søge efter hinanden, vildfarende i Taagen. Der er dem, som siger, at man somme Tider, naar Taagen ligger tæt over Fjorden, endnu kan høre dem falde paa hinanden med flagende Stemmer, men ingen ved det rigtig!"

„Det kommer altsammen an paa, hvem der er stærkest, trofast Kærlighed eller Troldmandens Taage!"
Lød Skolemesterens stille Stemme.

Der var saa stille og fredeligt omkring dem paa Sæen, da Else tab, og Sagnet var ude. Selv den daadkræftige Poptjirrede med et tankefuldt og drømmende Udtryk op mod Sknen, der sejlede bort over hans Hoved, mens Else saa smilende ned i de klare Bølger, som om Skolemesterens Bemærkning havde gjort hende vis paa, at trofast Kærlighed dog tilsidst er den stærkeste, og at de elskende nok havde fundet hinanden et eller andet venligt Sted nede i disse stille, milde Dybder. Men Hr. Svane saa op med noget tindrende i sit Øje, som om det pludselig havde fanget en Straale af den Folkeets Poesi, han drømte saa begejstret om og altid misænkte for at skjule sig bag Badmelskoster og hjemmegjorte Beste. Uvilkaarligt vendte hans Blik sig mod Soren, nysgerrigt efter at iagttage, om ikke muligvis nu den samme Poesi skulde titte frem af en lille Fold i hans ægte hjemmegjorte Ydre. Og ganske rigtig, Soren rettede sig i Sædet og tog til Orde:

„Det var ellers en sølle Handel med de Folk, men sandt maa det være, for der ligger Stien endnu, som enhver kan se. Og derovre," vedblev han, pegende ind mod det faste Land, „ligger to Høje, og de er komne af det, at Trolden først vilde begrave Kærestefolkene ude i Vandet. Han havde en Pose, der var saa lang som fra Nord til Sky og saa bred som fra Himmerland til Thy. Den tog han og fyldte med Sand og skyndte sig derned.

Men da han var kommen til Fjorden, saa gik der Gul paa Bøsen, og alt Sandet løb ud og blev til de to Sandhøje, som endnu er at se der. Og det er da heller ingen Løgn!"

„Hvor det kunde være morsomt at gaa hjemad Stien i Aften!" udbrød Else og saa spørgende op.

„Prægtigt!" raabte Povl og jo'r brat op af sin drømmende Uvirksomhed. „Det kan ypperligt lade sig gøre! Den Smule Vand, der et enkelt Sted siver over den, er ikke mere, end at du mageligt kan hoppe derover. Vandet gaar netop her dybt ind lige til Stien, saa Baaden kan lægge tæt op til, og jeg har til al Held og Lykke mine lange Støvler paa, saa jeg skal praktisere os allesammen derover som ingenting!"

I Overensstemmelse med dette Udkast stod hele den ungdommelige Del af Selskabet saa Minutter efter paa Stien, hvor kun den Omstændighed gjorde et lille Skaar i Hr. Svanes Glæde over den smukke Jde, at Else var kommen over paa Povls Arm i Stedet for paa hans, og han selv paa en mindre vifingsmæssig Maade, ridende paa samme unge Ræges Ryg. Men lykkeligvis var der slet ingen Tid til at hengive sig til saadanne nedstemmende Indtryk, thi vidunderligt var det saaledes at skride frem gennem den bølgende Sø, som om en Trolddomsstav havde strakt sig ud over den og skilt dens Bandede for deres Fødder, vidunderligt tog Den sig ud, hylset i de lette Aftentaagers blaalige Slør, og vidunderlige Drømme svævede uhyrligt i Luften omkring dem og listede sig hemmeligt ind i de let modtagelige Sind. Det var som at vandre mod et fortryllet Land, mens muntre Sange og glade Ord fløj skiftevis fra deres Læber.

Førend Soren med Skolemeesteren i Baaden endnu havde roet Halvvejen ind, stod de paa Strandbredden

og ventede triumferende paa Efterfølgerne. Men midt under den muntre Forventning fo'r Elses Haand pludselig med ængstelig Forventning op mod Halsen, og hun udbrød forskrækket:

„Jeg har tabt mit Kors!“

„Det skal du saamænd ikke tage dig nær, Elje!“ svarede Povl. „At tabe Guld er ikke det værste Tab, og det maa jo ligge derude. Vi finder det nok i Morgen!“

Stakkels Elje var imidlertid slet ikke nogen Berdensdame, der ved at tage slegt med Anstand i fremmede Herrers Nærværelse og gemme sit onde Lune, til man uden Anstød kan give det Løst, og saasnart hun derfor sikkert havde overbevist sig om sit Tab, faldte Tænderne hendes Dine og hun jagde bedrøvet:

„Det var den eneste Grindring, jeg havde efter Moder, og jeg har baaret det om min Hals, saa længe jeg kan huske.“

„Nu ja, det var ærgerligt nok, men —“ lød Povls trøstende Stemme igen. Men førend han havde udtalt, havde Hr. Svane, uden at sige et Ord, vendt sig om og skred allerede rask ud ad Stien igen. Hverken Povls Raab eller Elses angrende Stemme formaaede at falde ham tilbage, hverken Advarslerne om Taagen, der kunde komme hvert Øjeblik og gøre det farligt at færdes derude, eller om Søen, der steg paa denne Tid og kunde stige højere, end man troede, gjorde noget Indtryk paa ham, og førend de rigtig vidste det, var han langt ude i Fjorden igen. Med gloende Kinder og spejdende Blik fløj han fremad, thi Toveren, der faldte ham, var ikke blot et ungdommeligt Galanteri, der ønskede at behage, men en hemmelig, halv overtroisk Følelse i hans Sjæl, der gjorde ham det til et Bærsel for hans Lykke at finde Elses Kors igen. Han havde modtaget

Varjlet og standjede ikke, før han, omhyggelig undersøgende hver Plet, havde naaet Stedet, hvor de endnu friske Fodspor endte. Men trods al hans Iver var der intet at se eller finde, og med en Sky over sit Sind vendte han betydeligt langsommere tilbage til Dens Bred, hvor han allerede længe var bleven ventet med Ængsel og halv Ængstelse. Det taknemmelige Blik, som Elise sendte ham, trængte imidlertid som en Solstraale gennem Skyen over hans Hjerte og gjorde den lysere, om den end ikke ganske kunde fortrænge den.

Men over Skolemeesterens Skikkelse blev det samme stille Præg af Forsagthed ved at hvile, og ikke mindst blev det tydeligt, da de alle efter hans Indbydelse var traadt ind i hans beskedne Bolig, for at deres Gæst til Slutning kunde tage den i Ojsyn.

„Her er ikke synderligt at se, Hr. Svane!“ indrømmede han, idet han førte ham ind i den simple, lille Skolestue med sit tarvelige Tilbehør. „Vi har sagtens ogsaa i den Henseende kun daarligt fulgt med Tiden. Vi følger den gamle Metode og har ikke mange Hjælpemidler til vor Raadighed. Dog takker jeg denne lille Stue for mange gode og glade Timer!“

Disse sidste Ord søjede han stille til, som om han pludselig fik en Frygt for i sin Beskedenhed at blive utaknemmelig mod en trofast gammel Ven, der i saa mange Aar havde delt ondt og godt med ham. Soger voldte dog denne Beskedenhed saa megen Ærgrelse som Soren, der tvært imod ønskede at se saavel Skolemeesteren som alt, hvad der vedkom ham, optræde med saa megen Sikkerhed og Fordringsfuldhed som muligt for at imponere den unge Udlænding. Under de nærværende Omstændigheder kunde han umuligt tænke sig noget sikrere Middel hertil end de to store, sirligt udarbejdede Bøger, der altid havde vaart hans højeste Beundring

som videnskabelige Kunstværker. Han kunde ikke begribe, hvorfor Skolemeesteren ikke straks rykkede frem med dem. Men vilde den gamle Hædersmand ikke selv holde paa sine egne Fortjenester, saa vilde han gøre det for dem begge to, og i denne Hensigt begyndte han at gøre det ene haardnaktede Angreb efter det andet paa Bulten, hvor han vidste, at Bøgerne plejede at ligge gemte. Endnu for saa Dage siden havde disse samme Sager jo været en Genstand for Skolemeesterens egen Smule Forsængelighed, og det var derfor ganske naturligt, at Soren slet ikke kunde forstaa, hvorfor han nu saa ængsteligt afværgende trippede omkring foran Bulten, som om han agtede at forsvare den til det yderste. Soren var imidlertid ikke den Mand, der saa let lod sig afvise, naar han havde noget godt i Sinde, og i et ubevogtet Djeblik brød han derfor omstøder uimodstaaelig frem, erobrede med Storm Folianten med de brogede Forsøg til et Verdenssprog, slog den op for Hr. Svanes Næse og sagde triumferende:

„Den har vor Skolemeester gjort!”

„Virkelig?” udtrede Hr. Svane undvigende, efter slygtigt at have bladet lidt i Bogen, thi han følte, det vilde være højmodigt ikke at vise den stakkels Forfatter det tomme og intetsigende i hans Bestræbelser, og han var fast bestemt paa denne Gang at være højmodig.

„Det er Bogstaver, siger jeg! Hvad Poul?” vedblev Soren, læggende Hovedet paa Siden, og betragtede de snirklede Tegne med Velbehag.

„Ja, det er kønt, Soren!” nikkede Poul villigt, thi han fandt i sin videnskabelige Retning ikke de samme Grunde som hans Ven til at holde sit Bifald tilbage. Men det friblede inden i den unge Gejstlige, og han begyndte at føle, at det kunde være svært at være høj-

modig. Han kunde nok sige noget, hvis han vilde, og han vilde egentlig heller end gerne.

„At jaadan en ogsaa kan være et Bogstav, det skulda aldrig en kunde tænke!“ vedblev Soren og pegede paa en temmelig indviklet Figur.

„Det betyder en Have!“ kunde Skolemesteren, uvilkaarlig rev en lidt med af Sorens varme Interesse, ikke nægte sig den Glæde at forklare. „Jeg har nemlig tænkt mig,“ vedblev han, vendende sig med stigende Interesse mod det øvrige Selskab, „at gengive de virkelige Genstande ved Billeder af Tingene selv, medens jeg har stræbt ved andre betegnende Figurer at udtrykke de almindelige Begreber. Det forekommer mig, at man virkelig paa den Maade en Gang kunde naa til et Skriftsprog, der kunde læses over den hele Verden, og store Fordele vilde unægtelig være opnaaede derved.“

Sr. Svane stod som paa Gløder, thi det var at sætte hans høimodige Følelser paa en Prøve, som de ikke kunde bære. Endnu et Djeblik kæmpede han den sidste, stille Kamp for dem, men saa kunde han ikke længere holde sin Indsigelse tilbage, — den maatte frem, om den saa skulde ud igennem hans Sideben.

„Undskyld, men deri kan jeg ikke være enig med Dem!“ brød han løs. „Det er et Forsøg, der er gjort af mangfoldige, men endnu ikke lykkedes nogen, og det er mit Haab, at det heller aldrig skal lykkes. Sproget er Folkeejendommelighedens Rød og Blod, og et Sprog for alle Folk, selv om det kun var et dødt Skriftsprog og ikke et levende Mundsprog, vilde være saa godt som et Mord paa Folkeanden og Folkelivet!“

Skolemesteren svarede ikke et Ord, men lagde tabs den saaledes fordømte Bog, mange Timers fredelige og uskyldige Arbejde, i Pulsten igen, sikkert uden at føle den ringeste Tilbøjelighed til at lade Hippocrates's Halv-

maaner rykke i Marken bagefter, hvilket ellers var hans Bane. Men Soren stirrede Hr. Svane ind i Ansigtet med en Mine, der trods den flette Belysning tydeligt nok fik Rødmænden til at fare op i hans Kinder, og svarede tappert:

„De siger ellers her hos os for et Mundsprag, at Ord Naar ingen Mand ihjel, om de er aldrig saa store og gør sig aldrig saa tykke!“

Derefter kysjede Soren paa sin Haand, kyssede Skolemeesteren den med den dybeste Erbødighed, bød Godnat og skred med sikker Holdning hjemad, fulgt af de unge — men Hr. Svane ærgrede sig hemmeligt over, at han ikke havde holdt sin Beslutning og været høimodig.

„Bed du hvad, Svane?“ htrede Povl, da de igen var blevet alene i Gæstefammeret. „Jeg tror virkelig, at jeg alligevel kommer til at foreske mig i min Kusine med det samme. Det er et mageløst Pigebarn til at sætte Fælder. Og saa gør hun det saa nydeligt, at det bliver en hel Videnskab!“

Hr. Svane følte atter Stiffet i Hjertet og den stille Uvilje mod Povl. Saa tænkte han paa Barslet fra det tabte Kors og besluttede, at han ikke vilde hvile, før det var fundet.

I sit stille Kammer stod Else til samme Tid i det aabne Vindue og stirrede op i Sommernattens dybe, rolige Himmel og lyttede til Bølgernes sagte Svisken ude fra Fjorden. Hun havde en Følelse, som om der var kommet noget nyt i det alt sammen, og en hemmelig Glæde fyldte bærende hendes Sjæl. De kom, de stille Bølger, fra det fjærne, skønne Land og fortalte sagte om ædlere Drømme, end dem, hun før havde drømt, dem, der egenkærligt og smaaligt kun havde sluttet hende selv og hendes egen Smule Lykke inde. Hun tænkte paa, hvor det maatte være stort og smukt at kunne

die sit Liv til at kæmpe for dem og gøre dem til Virkelighed i et helt Folk, hvis Hjerte slog i ens eget Bryst. Og Bølgerne hvistede om en Skikkelse, der kæft og ufortrødent var vandret tilbage ad den flibrige Sti, i den stigende Søb for at finde det kære, tabte Kors. Men idet de hvistede derom, følte hun Rødmen blusse paa sine Kinder, og saa skyndte hun sig at lukke Vinduet, at ikke en Gang Maanen skulde se hendes Rødme, og de tindrende Stjærner spejde hendes lønlige Tanker.

Men nede ved Stranden var der Skræk og Forvirring og Harm. To af de allerfedeste og mest udmærkede Røtter sad allerede, hvæsende og pibende, fast i Bøls og Elses Fælder og kunde ikke komme af Stedet, hvor ibrigt de end sprællede, og enhver tænksom Røtte forstod, at nu var den kære Fred forbi.

„Dette er de gamle Grindringer og de glemte Melodier! Hvem havde saa Ret?“ spurgte Røttekongen med bitter Triumf de stakkels sværmeriske Fugle.

Og Fuglene kunde ikke svare et Ord, for der var Sorg i Skoven som ved Stranden. En ensom lille Fugl sad bedrøvet hos sin fangne Mage og sang saa rørende en Klagesang, at alle de smaa Søstre maatte stemme i med, og Bemodstoner fyldte Skoven i Sommernattens Stilhed.

Men i Skolemeesterens Stue steg i Halvmørket et Billede op af et eller andet stille Vands Dybder. Det var et Ansigt, ungt og fuldt af Haab, saa ingen Fattigdom eller Modgang skulde synes, at kunne itæffe det. Og dog var der i dets frijske Ungdommelighed noget, der havde en flaaende Lighed med Skolemeesterens Træk. Det syntes at se saa bedrøvet og medlidende paa en falmet Skikkelse, der var bleven gammel og graa paa en ensom Ø, og som nu følte, at Verden var løbet fra den, og dens Liv havde kun været en Ræde af smaa og in-

tetfigende Sverdagsting. Og alt, som det saa bedrøvet derpaa, saa spandt det igen i Matten. Men der blev urolige Tanker tilbage i Skolemeesterens Stue, hvor Billedet havde staaet.

Da klang igen den glemte og forvildede gamle Tone, og den lød som en Buggesang for et træet og bedrøvet Hjerte:

„Sov, mit gamle Barn, sov ind!
Matten skal dig Tæppet brede,
Stjernen med sit blege Skin
Vil i Drømme smukt dig lede —
Sov, mit gamle Barn, sov ind!“

Ude sufer Mattens Vind!
Hører du, hvad den dig lover?
Den vil kysse fra din Kind
Hver en Taare, naar du sover —
Ude sufer Mattens Vind!

Som en Sky sig løfter let,
Naar mod Stjernen den sig spinger,
Hvert et Haab, der daled træet,
Faar i Drømme nye Vinger —
Som en Sky sig løfter let.

Som i Havet, Bugt ved Bugt,
Alle trable Bølger ile,
Skal din Vængsel lære smukt
Dog i Himlens Favn at hvile —
Som i Havet, Bugt ved Bugt.

Sov, mit trætte Barn, sov ind!
Sknen gaar paa Mattens Vinde,
Havet bugger Bølgen blødt,
Himlen slutter alting inde —
Sov, mit trætte Barn, sov ind!“

IV.
Gennem Taage.

Lusten hang tung og diset over Limfjordens Bølger, og Den svømmede ligesom lidt forvildet deri, thi den havde tabt det faste Land af Sigte og vidste ikke rigtig, hvordan den var vendt og drejet i det. Men Morgenflokkenes Doner lød, som de plejede, gennem Taagen med deres dæmpede Klang, og alt, som de ringede, var det, som Solen brød sejrende igennem og splittede den, til Den atter laa sikker og tydelig i de vante Omgivelser.

Noget Dage var gaaede og havde rørt op i de stille Bønde, som det naturligt maa ske, naar Lustningen kommer fra den bevægede Verden. Den flersidige Virksomhed, Bøvl allerede straks havde begyndt at udfolde, blev fortsat med Held og Digtighed, stedse mere ledsaget af almindelig Tilslutning og Beundring fra hele Den. Allerede for mange Aar siden havde den jo lært at fryde sig over ham, mens han endnu som en buttet og lovende Puppe havde slaaet sine Følger paa dens Grund, og meget mere Marsag havde den jo nu til at føle sig stolt og hædret og glad ved at se ham vende tilbage som en glimrende og lystigt flagrende Sommerfugl, udflettet paa dens egne Enemærker.

Det var med en levende Tilfredsstillelse, at han den følgende Morgen opdagede ikke mindre end fem prægtige Røtter i sine Fælde og i den ene troede med Bestemthed at kunne genkende den selv samme, der havde bidt ham den foregaaende Dag. Den rene Glæde, han følte herovre, stemte ham saa mildt og fredeligt, at han øjeblikkelig begav sig til Krattet, tog alle sine Doner ned og lod de uskyldige imaa Fugle for Fremtiden flyde, hvorfor de kærilige Skabninger skyndte sig

at glemme Sorg og Nag, spang sig op i den unge Sommermorgen og kvædede ham en tusindtunget Tak og Frydefang. Proprietæren udtalte, i Modsigning til Soren, en saa varm Anerkendelse af sin Søns praktiske Anlæg og Virkelyst, at Povel følte sig opfordret til endnu større Anstrængelser. Skønt han nu stod alene, thi, underligt nok, syntes Else pludselig at have tabt sin Interesse for Sagen, var Dagen ikke gaaet til Ende, før hele Den var omspændt med et Net af Rottesælder, hvori mellem de uhyggelige Dyr for rundt, som om de skulde gaa ud af deres gode Skind. Til Lykke for dem syntes hans Begejstring for Sagen dog dermed allerede at begynde at køles, og da Proprietæren selv et Par Gange havde løbet sine Ben fast i disse Sælder samt i en betydelig forandret Tone forlangt af Povel, at han skulde tage det Snabs bort, fandt hans Søn sig ogsaa deri med den største Sindsro, vistnok for med desto større Øver at kunne kaste sig over andre og nyere Fdrætter. Soren smilede lumsk ved dette Udfald, og Rottesælterne aandede friere, men synste endnu bestandig af Hæventørst og Harmen mod hele det unge Danmark.

End større Berømmelse skulde han dog vinde som Læge. Allerede Natten efter Rævejagten og Fisketurten gik der Gul paa Sorens Nakke, Dandskaben kom ud, og Sagen var klar. Saa hurtig og lykkelig en Kur maatte nødvendigvis give Dens Befolkning den største Tillid til den unge Læges Dygtighed og Held i sit Fag, og hvorfor skulde ikke ogsaa Proprietærens Søn være en udmærket Doktor? Fra den Stund var der ikke en gammel Mand eller aldrende Kone paa Stedet, som ikke kom i Tanker om en eller anden Daarlighed. de gik og bar paa uden rigtig at have tænkt derover før, og Doktoren var just Mand for at gøre noget ud deraf. Endte han ogsaa i Regelen med en Tilladelse til endnu

en Stund at bruge Skolemeesterens Draaber som et uskyldigt Husraad samt en Erklæring om at ville se Tingene an i nogle Dage, saa var der dog en Hjertets Bedervedelse i den øjensynlige Glæde og Interesse, hvormed han hørte paa den vidtløftige Beretning om Tilfældets Natur og Omstændigheder, en Mandens Op- løstelse i alle de lærde og ubegribelige Navne, hvormed han forstod at sætte Smag paa Tingen, og en stille Ny- delse i alt det Væsen, han vidste at gøre af det hele. Skolemeesterens Præfiks begyndte aabenbart at staa paa svage Fødder, for han havde aldrig kunnet opdage halvt saa mange Daarligheder paa Den, aldrig kunnet gøre Tiendedelen saa meget ud af dem, han havde opdaget, og hvor højt end Proprietæren skattede og agtede sin gamle Ven, saa kunde han dog ikke undertrykke et le- vende Spor af faderlig Stolthed ved at se ham saa fuldstændigt blive overstraalet af hans egen, videnskabe- ligt uddannede Søn. Kun Soren bevarede midt under den almindelige Begejstrings Rus sin sædvanlige, ær- lige Ro, talte af og til med Mistillid om det blisjede Dg og skred fremad paa sin Bane, som om der aldrig var gaaet noget nyt og straalende Lys op over hans ef- fede D.

Ikke slet saa blid var den Skæbne, den unge Gejst- lige havde med sine mere aandelige Bestræbelser, thi den folkelige Jordbund paa Den viste sig bestandig me- get sejt og uimodtagelig. Han kunde ligge vaagen til langt ud paa Natten for at overveje, med hvilke uimod- staaelige Ord han skulde trænge ind til dens Dybder og vække den til aandigt Liv, men naar det kom til Styk- ket, at han skulde bruge dem, saa slog det Alif for ham alligevel. Og sik han ogsaa Munden paa Gang, saa stirrede alle disse uigennemtrængelige Ansigter saa for- bavsede paa ham, at hans Begejstring øjeblikkelig gik i

fig selv igen, og den højeste Bifaldsyttring, han opnaaede at fremfalde, var, at det var maaske ikke Løgn altsammen. Og det ærgeligste var, at tog saa Poul i det samme Ordet for sine lettere Materier, saa kom der pludselig Liv i de samme uigennemtrængelige Ansigter, deres Dine Lyfte, og deres Tabshed brast, som den trevne Jord bryter for en uimodstaaeligt frembrudende Ailde. Den ene Gang efter den anden steg det skjulte Nag imod ham op i hans Hjerte, og den ene Gang efter den anden gjorde Poul det dog umuligt for det at komme til Udbrud ved sin uovervindelige Godmodighed og fuldstændige Uvidenhed om det.

Allermest var det aabenbart, at i ethvert Tilfælde Proprietæren slet ingen aandelige Fremskridt gjorde. Det var ligesom interessant at lægge Mærke til, hvorledes en eller anden Ytring af den ivrige unge Frihedsmænd, der ansaa det for sin Pligt ved enhver mulig Lejlighed frimodigt at buse ud med sine Anskuelser, stadig bragte den gode Proprietær til at fare op som en Brems for derpaa, ihukommende sin Stilling og sine Pligter som Vært, at dale ned igen og med en voldsom Anstregelse forhindre sig selv i at styrte som et Tordevejr over sin Gæst. Saaledes tilbragte han under Maaltiderne og de øvrige Samlingspunkter sine Dage i en uafbrudt Kamp mellem sin Gidsighed og sin gæstfri Natur, indtil han lignede en Boble, der hvert Øjeblik staar paa Rippet til at bryde.

Og ikke en Gang hos Else fandt Hr. Svane den Trøst og Husvælelse, han for hver Dag, der gik, hedere og længselsfuldere begærede, og som han nok kunde trænge til under al sin øvrige Modgang. Naar hun talte med Poul, var hun frimodigt og venligt imødekommende som altid, men saasnart hun vendte sig om mod ham, blev det straks anderledes. Siden hin stille

Ulykkelige. Njsten ved Stranden var der kommen som en Sky over hendes Bæsen lige overfor ham, saa hendes Dine syntes at have ondt ved at løste sig frit op til ham, og hendes Tale lød tvungen imod ham. Han anede ikke, at juist bag denne Sky højede hendes Hjerte sig imod ham i sin rene og uforsøgte Uskyldighed. Han vidste ikke, hvor gerne hun lyttede til hans Tale, naar Poul, som det var hans Bane, naar han var træt af sin rastløse Virksomhed, havde lænet sig tilbage for at overlade sin aandeligere Ven Ordet, og de alle tre sad sammen i et godt og fredeligt Øjeblik. Thi da var det, som om Baandet atter brast, der ellers lammede Hr. Svanes Tunge, og han talte varmt og inderligt om den Folkets Rigdom, der havde ligget gemt og glemt i Marhundreder og nu skulde graves op igen, om de smaa og de ringe, der skulde med ind til Livets Lyk og Glæde, om Tro og Ærlighed, der skulde fylde et nybakt Folk og gøre det stærkt og lykkelig. Og Elise lyttede til med nedslagne Dine og rødmende Kinder og syntes, at Verden blev videre og smukkere omkring hende. Hendes Liv fik en højere Flugt, og en dybere Rængsel fyldte hendes Bryst, — men han forstod det ikke.

Og han forstod ikke, at han blev Vilden til den første, stille Strid i hendes klare, rolige Liv. Hver Gang en rast og ubesindig Ntring af Hr. Svane kaldte en Uvejrsky frem paa Proprietærens Ansigt og tegnede et bekymret Alvor i hans Gustrus milde Træk, maatte hun næsten føle sin Deltagelse for den unge Ugerningsmand som et hemmeligt Forræderi mod sine gamle, trofaste Venner og Beskyttere. Hvorledes disse stridende Følelser skulde lade sig forene og forløse, begreb hun ikke, og hun indsaa, at hun pludselig var kommen i den mest fortvivlede Stilling, der vistnok fandtes i Verden — hun vidste jo kun saa lidt om, hvad Verden gav.

Saa bedrøvet funde hun ved saadanne Lejligheder se ud, at Skolemeesteren, naar han var til Stede, skyndte sig at lyste sig hen til hende for at lade sin Haand glide trøstende og beroligende hen over hendes Lokker, som den havde gjort i saa mangen en barnlig Sorg. Og mangen en god Gang afbrød da hans venlige Stemme, skønt stedse til Hr. Svanes Uergrelse, de ungdommelige Udtalelser og ledte Talen forsonende hen paa mindre kildne Genstande. Else syntes, at hun aldrig før havde forstaaet som nu, hvor god og rar Skolemeesteren var, men hun saa ikke, hvordan han Dag for Dag lystede sig mere og mere stille omkring og saa affældigere ud, og det saa heller ingen af de andre, thi de havde alle sammen saa travlt med alt det nye og bevægende til at huske rigtig paa noget saa gammelt og tilbant. Dog var der en rolig og altid uforandret Skikkelse, der stundom saa efter ham med et sindigt, opmærksomt Blik og rystede betænksomt paa Hovedet — og det var Sorens.

Men hver Dag vandrede Hr. Svane ad Stien ud i Rimfjorden og søgte med spændt Længsel efter Elses Kors, men fandt det ikke.

Saaledes randt omfider den taagefulde Morgen op over Zen, men ingen drømte om andet, end at det, der gemte sig bag Taagen, var lutter Solskin og Glæde. Thi Høbjergningen var endt, og saa var det en gammel Skif, at Proprietæren gjorde Gilde i Kratskoven for hele Zens Befolkning, baade store og smaa, og saa blev der spist og druffet, sunget Skaaler og danset til langt ud paa den Inse Sommernat, mens Skolemeesteren spillede Violinen dertil, saa længe hans gamle Fingre mægtede at holde paa Buen, thi dette var ogsaa en af hans mange Embedsforretninger. Han plejede at sidde der som en Fader, der spiller til Dans for sine Børn, og der var ikke et iblandt de solbrændte, bejrbidte Ansigter, der

ikke vilde have sænket sig med Skamfuldhed over en hverjombhelst Uffejelse, saa længe hans Ansigt lygte sin Fred over Fejten og viede den ind til al god og uskyldig Glæde.

Hele Dagen i Forvejen havde Madam Brus og Elise hast travlt i Køkkenet, Proprietæren havde stridt sin Dag og spist sit Brød i sit Ansigts Sved, Povl havde udmærket sig paa mange Maader og i Særdeleshed afslagt smukke Prøver paa, at han ingenlunde over sin Videnskab havde glemt saa meget som en Løddel af sin gamle Færdighed i at føre oven paa Høitlæs, selv Hr. Svane havde sat sine højere Interesser til Side og besluttet sig paa at tjene sin Del af Gildet, og saaledes syntes alting beredt paa det bedste. Da steg i den tidlige Morgenstund Røgtet op af Taagen og hvistede om, at Skolemeesteren var bleven syg, og det fløj som en Vind ud over Zen. Og det var, som der faldt et Slag og ramte dem alle med Bestyrtelse. Thi aldrig havde han været syg, saalænge nogen kunde huske, men i et Nu forstod de, hvad det vilde sige at undvære ham kun en eneste Dag. Det vilde jo sige det samme som at staa raadvild i tusende smaa Forlegenheder, hvor han havde været deres Hjælp og Støtte, det samme som at staa ene i saa mangen en lille Sorg, hvor han havde været deres Trøster og Ven, og det selvsamme som, at Fejtens Glæde tabte sin Musik, og det paa mere end een Maade.

Det var Soren, der først havde bragt Budskabet, og saa Minutter efter, at det havde lydt, stod Madam Brus, Proprietæren og Elise hos Skolemeesteren.

„Du kommer til at gaa derned, min Dreng, og se, hvad der egentlig er paa Færde!“ sagde Proprietæren med et bekymret Ansigt, da han kort efter var kommet tilbage. „Moder bliver naturligvis hos ham, og saa faar Elise at besørge Gildet, hvis det ellers skal holdes,

men stor Fornøjelse bliver det nu næppe til for nogen af os."

En svag Forvirring malede sig ved denne Opfordring paa Doktorens Ansigt, og underligt nok saa han ud, som om han befandt sig i en lille Kube, hvoraf han hjertelig gerne vilde smutte ud. Der var imidlertid ikke andet for end at gaa, og det gjorde han derfor.

Nede i det lille Hus laa Skolemeesteren med lukkede Øjne, Kynferne i hans Ansigt saa skarpe og dybe ud og der var kommet Slaphed over de venlige Træk, der plejede at spille i livlig Deltagelse for alt og alle. Med et lidt fortabt Ansigt satte Povl sig ved Sengen, aabenbart uvis om, hvad han skulde sige eller gøre. Noget burde der jo imidlertid gøres, hvorfor han greb Skolemeesterens Haand og begyndte betænksomt at føle hans Puls. Men da slog Skolemeesteren Øjnene op, smilede venlig til ham med det gamle Udtryk og sagde med en Stemme, der kun var lidt svagere end ellers:

„Det har ikke noget at betyde, lille Povl. Jeg blev kun lidt svimmel, da jeg vilde staa op, og nu er jeg en Smule mat og synes, jeg kunde have Nytt til at sove lidt. Naar kun de stakkels Folk havde en Spillemand til deres Dans, saa var det hele slet ingen Ting. Det er forbi, saasnart jeg har hvilet mig lidt.“

„Nu vel!“ svarede den unge Læge, øjenynlig lettet. „Saa kunne vi jo se det an et Par Dage eller tre. Og imidlertid kunde De jo prøve at tage et Par af Skolemeesterens — jeg mener, Deres egne Draaber. Det er et uskyldigt Husraad, og — jeg mener, Skade kan det i ethvert Tilfælde ikke gøre. Det er,“ vedblev han i en belærende Tone, vendende sig til sin Moder og Else, „efter al Sandsynlighed kun en Smule feberagtig Mattedhed, der let indtræder, naar man efter en hed Sommerdag opholder sig for meget i den kølige Aftenluft, og

Jom har sin Rod i en deprimeret Mavevirksomhed. Jeg har selv en Snært deraf, for jeg kan somme Tider være saa forunderlig mat, naar jeg gaar i Seng om Aftenen, men det har ikke noget at sige, for det er forbi længe før jeg vaagner om Morgen. Lad ham kun sove, saa skal vi snart saa ham paa Benene igen!"

Med disse Ord flappede han færsligt opmuntrende sin gamle Lærer paa Haanden og saa sig atter omkring som en Mand, der har vist sig sit Kald og sin Stilling voksen, hvorefter han og Else forlod Huset, mens hans Moder blev siddende stille ved Sengen. Smidlertid havde Hr. Svane staaet ventende udenfor, og mens han stod der, var den ene Skikkelse efter den anden kommen listende med ængsteligt spørgende Ansigter, indtil en Flok havde samlet sig omkring ham. Paa Pops Forklaring om, at der ingen Fare var paa Færde, og at det kun var en lille Upasjelighed, der behøvede Ro og Stillehed, skiltes Flokken ad igen lige saa stille, som den var kommen. Men en barhovedet lille Krabat med stride, hørgule Haar hængende til alle Sider ned om et iltet udseende Ansigt stjal sig til at blive tilbage, satte Munden til Døren og raabte af alle Kræfter med ibrig, skønt halv dæmpet Stemme:

„Skolemeester! Skolemeester!"

Bed saaledes at se sine Anordninger aabenbart blive trodjede, fløj Doktoren harmfuld tilbage, tog Synderen i Nakken og førte ham skraalende bort, idet han spurgte ham, om han agtede med frit Forsæt at tage Livet af sin egen gamle Lærer.

„Nej!" svarede Drengen hulkende. „Men jeg kom til at staa med Niels Besterhus i Gaar, da jeg var i Skole, og jeg vilde kun sige til Skolemeesteren, at han kan lide paa, jeg skal aldrig gøre det mere!"

Else bøjede sig ned over ham, strøg venligt det

stride Haar bort og kysjede ham paa Panden, idet hun lovede ham, at hun bestemt skulde sige Skolemeesteren det, hvorpaa Drengen gav sig tilfreds og fulgte fagtmodig med. Men der var noget i hele den lille Scene, som lønligt rørte Hr. Svanes Hjerte og gjorde, at ogsaa hans Tanter vendte sig kærligt og deltagende mod Billedet af den unge, gamle Mand bag det fattige Huse? Bægge.

„Vi trænger maaske til et lille Ferment!“ lød Povls Forklaring til Proprietæren, da han igen var kommen hjem. „Og kunde vi saa give de peristaltiske Bevægelser i Underlivet et lille Skub uden at anvende alt for drastiske Midler, saa vilde vi være ovenpaa med det samme!“

En jar klar og utvetydig Lægeerklæring kunde naturligvis ikke andet end fuldkommen berolige hans Fader og bringe ham til at erklære, at Gildet skulde holdes alligevel.

Midt inde i den purlede Kratkov var der en anden Plads med Læ for alle Vinde og Skygge for alle paatrængende Straaler, og midt paa Pladsen stod et Træ, det rankeste og løvrigste, som hele Den havde at opvise. Der plejede Festerne at staa med Dans under Træets brede Krone i den milde Sommeraften, og der skulde den ogsaa denne Gang staa, om end uden Spil og Musik, saa dog med Solkin og godt Humør. Skolemeesteren havde det meget bedre, hed det, og vilde i sin sædvanlige Tver for Opfyldelsen af sine Kaldspligter endelig have været derud med sin Violin, men den jamvittighedsfulde Doktor, der holdt af at tage selv det letteste Tilfælde alvorligt, havde paa det bestemteste forbudt ham det, og det fandt Den baade fornuftigt og videnskabeligt, og Madam Brus var efter Bestemmelsen blevet hos ham for at vaage over, at Lægens For-

ifrikt nøjagtig blev fulgt. Disse gode Efterretninger var som en befriende Luftning fløjne hen over Stemningen, og der var glade Smil og forventningsfulde Miner i de trohjertige Ansigter, der samlede sig til den simple, hjemlige Fæst.

Dg skulde nogen kunne erstatte Madammens tilvante, moderlige Skikkelse som Bærtinde, saa maatte det unægtelig være Elje. Det var, som en forhøjet Skønhed vældede op af en hemmelig Kilde indenfor og gød sig i spillende Bølger ud over hendes jomfruelige Skikkelse, mens hun travl og hndesfuld bevægede sig mellem store og smaa, gamle og unge, med Smil i Øjet og Roser paa kinden. Det var som et Billede paa Sommeren selv at se hende med en bugnende Kuro i hverhaand glide fra Gruppe til Gruppe for med en skjælmst lille Mine at neje for Mændene eller med et indtagende Smil at nikke fortroligt til Kvinderne og ligesom overtalende hyde dem sin fristende Gaver, skønt ingen Overtalelse her skulde synes at være nødvendig. Og det var en Fornøjelse at lægge Mærke til den højtidelige Tilbageholdenhed, hvormed Kvinderne langsomt og sirligt tilegnede sig hvert et Stykke, hun bød dem, eller det grundige Udvor, der malede sig i Mændenes Ansigter, naar de med Bagen af Haanden viftede sig om Munden, førend de modtog Snapsen, hun havde skænket dem, som om de, gamle Venner og Bekendte, som de alle sammen var, dog følte, hvorledes Omstændighederne her krævede saa megen Anstand som muligt. En hel lille Garnering af Røllinger fredede alle Begne utrættelig rundt om Folderne i hendes hvide, rankt sluttende Kjole og ventede med halv leende, halv længselsfulde Ansigter paa, at hun med et Klap paa kinden og et spøgende Ord skulde stikke dem en Sigtemelmad i Munden, hvad

hun ogsaa flittigt gjorde, som om hun madede Fugleunger.

Djeblykkets Stemning greb Hr. Svane med befejrende og overvældende Magt. Han syntes, at han saa ind i et Glimt af sine Drømmes Land, og Else var Dronning i Landet. Og sælsomt nok havde han fundet dette Glimt ved en beskedent Fejt paa en ensom og aandsfattig D, thi det var ikke blot hos Else, han fandt det. Han havde en Fornemmelse af det gennem hele denne Alynge af stærke, trofaste og uskyldigt glade Ansigter — det behøvede kun det levende Ords Magt for at løstes til Klarhed og højere Syner. Men det levende Ord var bestandig ikke til at saa fat i. Det skulde aldrig slaa fejl, at hver Gang han med Sindet fuldt af ophøjede Følelser satte sig hos en eller anden Gruppe for at begynde en forædlende Samtale, saa gik Munden øjeblikkelig i Staa baade paa ham og de andre, medens Povl med det mest straalende Ansigt vævede op ad Stolper og ned ad Bægge om lutter Ubetydeligheder og ligegyldige Ting, saa Munden stod ikke stille et Øjeblik hverken paa ham eller hans Omgivelser. Han var til at ærgre sig over.

Og endnu mere var det til at ærgre sig over at se, hvorledes han paa samme Tid havde et forunderligt Greb paa bestandigt at slagre rundt om Else, række hende en hjælpende Haand ved enhver lille Ting, hun havde at gøre, og behændigt give det Udseende af, at han var hende uundværlig. Hr. Svane havde inderlig gerne fulgt hans Eksempel, men hver Gang han blot tænkte paa at gøre det, følte han, at han blev blodrød i Ansigtet og bog sig fejtet og unaturlig ud — det var ham umuligt at gøre det. Han vilde gaa i Døden for hende, om det krævedes, men vise hende en eneste af disse indtagende Smaatjenester, som Povl ydede saa let og be-

hændigt som en Ting, der faldt af sig selv, det formaaede han ikke. Og saaledes sad han midt i Festens Glæde, betaget af den som ingen af de andre, med Hjertet fuld af lønlig Strid, og dog tilsyneladende den mest udeltagende af dem alle.

Det var sagtens en af de venlige Mjer i Lunden, der omsider følte Medlidenhed med ham og besluttede at føre ham hans Onskers Maal i Møde. Længere nede i Krattet, tæt skjult af Smaabuske, sprang en Kilde, og da Travlheden begyndte at standse, og alle Ansigterne at se behagelig tilfredstillede ud, da var det naturligt, at Else kunde ønske en kølrig Drik af dens klare Bølger, og at hun, bærende en lille Kande i Haanden, forsvandt hen imod den. Mjen sørgede behændig for, at Povl just i det Øjeblik var for beskæftiget paa andre Punkter til at lægge Mærke dertil, men Hr. Svanes Dine, der slet ikke havde andet at bestille end at følge hende, hvor hun gik og stod, kunde hun ikke undgaa. I samme Øjeblik var det, som en hemmelig Stemme hviskede til ham, at nu eller aldrig maatte Lejligheden gribes, og førend han selv rigtig vidste det, havde han rejst sig og fulgt hende med blussende Rinder og bævende Udselighed over hele sit Væsen. Hvad han vilde vidste han heller ikke rigtig. Det stod uklart for ham, at han burde gribe Kanden af hendes Hænder ihjve som en Vind med den til Kilden, komme tilbage med samme Qethed og Hurtighed og overrække hende den med et forbindtligt Smil — men om han kunde slippe af Sted dermed, det var det store Spørgsmaal.

Ingen mærkede, at de forsvandt, og ingen vidste rigtig, at de havde været borte, da de ikke mange Minutter efter kom tilbage, hun lidt forud med højt rødmevende Rinder og bølgende Bryst, han en Smule bag-

efter med spændt og uroligt Ansigt. Men i de grønne Buske om den klare, smilende Rilde havde Fuglene saa meget, saa meget at fortælle, at de næsten var nødt til at kvadre i Munden paa hverandre.

„Bed I Nødt? Bed I Nødt?“ sang de vimse Svaler og fløj op og ned, ud og ind af lutter Travlhed. „Her er kommet en Frier til Else!“

„Ti stille! Ti stille!“ svarede de forstandige Spurve betænksomt. „Ikke tale for højt om saadanne Ting, før de er afgjorte! Det kommer an paa, om hun tager ham!“

„Jeg tror det! Jeg tror det!“ kurrede Skoduen kælent. „Jeg saa det hele, og jeg forstaar mig derpaa!“

„Hvordan gif det da? Hvordan gif det da?“ spurgte en nysgerrig Skade og vippede fortvivlet med sin lange Svans, fordi den var kommen for sent til selv at se det. Den havde haft altfor travlt med at gemme Lybekoster oppe fra Gildet.

„Bravt! Bravt!“ raabte Aragen og brøjtede sig vigtigt med hele sin store Krop. „Jeg saa ogsaa det hele, og jeg forstaar mig ogsaa derpaa!“

„Aror du dig?“ kurrede Skoduen ganske ærgerlig. „So, du maa nok tale med, for det var din Skyld, at det gif, som det gif, og ikke, som det skulde. Jeg skal fortælle jer det hele. De kom gaaende gennem Skoven, og han sagde ingenting, og hun sagde ingenting, for deres Hjerter var for fulde. Men de forstod hinanden, og det er det vigtigste af en Samtale. De standsede ved Rilden, og deres Øjne mødtes. Men lige med et tog han Mod til sig, greb hendes Haand og hviskede saa ømt, at jeg blev blød om Hjertet derved: „Vil du være min Kone?“ Vil du være min Kone?“ eller saadant noget. Ordene kunde jeg ikke saa nøje høre, og dem kommer det heller ikke an paa, naar Meningen er der.

Dg jeg kunde se paa hende, at hun var lige ved at svare: „So—o, jeg vil!“ eller, hvad man nu saadan kan svare. Men saa sløj den flodjede Krage med en skræffelig Larm op igennem Buskene og begyndte at pludre løs paa sit Kragemaal, og mere skal der ikke til for at skræmme Kærligheden, for den er saa bly. Hun troede vel sagtens, det var Mennesker, og dem kan man ikke have til Vidner ved saadanne Ting, dertil er de hverken uskyldige eller ømtfølsomme nok. Borte var hun som en Fugl, uden at hun havde faaet Tid til at svare et eneste Ord, og han fulgte ganske sluført efter og hang med Næbet. Dg det var Kragens Skyld, for den er saa flodjet!”

„Jeg vilde jo bare raabe: Hurra=a! Hurra=a!“ indvendte Kragen forbløffet. „Det var af lutter Deltagelse!”

Men dens Undskyldninger hjalp den ikke det mindste. Saa snart Fuglene havde hørt, at den var Skyld i, at Hr. Svane nu maatte gaa omkring med et beflemt Hjerte, bærende paa al Uvishedens Pine, blev de saa forbitrede og uforsønlige, som kun saadanne blide Skabninger kan blive, naar deres Følelser oprøres, og den fik ikke Fred, før den havde rømmet Marken og var krøbet i Skjul, som en uvelig Krage. Det blev Enden paa dens Vigtighed!

Men paa den aabne Blads om det ranke Træ sad Hr. Svane i en ny og fremmed Verden, der var fuld af drømmeagtig Taage, og hvor han havde ondt ved at finde sig selv igen. Han kunde næppe saa sig selv til at tro, at Tilstaaelsen virkelig var kommen over hans Læber, og dog var det jo sandt. Ikke et Djeblik i Forvejen havde han tænkt derpaa eller troet det muligt. Det var kommet ganske af sig selv, som Blomsten springer ud uden at vide det, naar Solstraalen kysker den. Ikke et Ord havde han faaet til Svar, og han forstod

ikke, om det var Bussenes Maslen eller hans dristige Bøn, der havde jaget hende paa Flugt som en opskræmet Hind. Og sælsomt var det at tænke paa, at de alle kunde sidde saa roligt og ubekymret omkring ham, som om der slet ingenting var paa Færde.

Engen havde, saalænge Nydelsen varede, overgaaet Soren i højtidelig Holdning og grundigt Alvor, thi han vidste nok, at han som Forkarl paa Gaarden skyldte at give Tonen an og foregaa Flokken med et godt Eksempel. Men da Maaltidet omsider var ganske endt, sprang Povl op og raabte med Livlighed:

„Naa, Folk! Nu maa vi have en Sang med en Dans til, siden Musikken mangler. Lad os saa Sane-dansen, den kender vi alle sammen!“

Og rede som altid til uden Tvivling at fuldestgøre ethvert Krav, hans Stand og Stilling rettede til ham, rejste Soren sig øjeblikkelig, gik Kredsene med et søgende Blik en Gang rundt, strakte derpaa med et indbydende Nik Armen ud imod en rødkindet Pige af et solidt og godmodig Udseende og førte hende, efter at hun havde fulgt Opfordringen, hen under Træets løvrige Krone. Saaledes var de nødvendige, indledende Skridt gjort,, Par om Par sluttede hele Flokken Kreds om Soren og hans Udkaarne, og, tagende Else ved Haanden, jatte Povl Runddansen i Gang og jang for med et Humør, der næsten var lige saa godt som Musik:

„Sanelil og Sønneil de traadte en Dans!

„Anfelig!“

„Sanelil var hendes, og Sønneil var hans!

„Paa Mors og i Thy!“

Hele Koret faldt fuldttonende ind, og Dansen gik rundt med voksende Fart, mens Sangen skred fremad, og Soren og hans Dame udjærte de Bevægelser, de

forestreb, med et Alvor, der stod i en snurrig Modsetning til Indholdet:

„Hanelil, han brysted sig
 „Med Spore paa Ben!
 „Kommer du jaa? Kommer du jaa?
 „Hønelil, hun rysted sig
 „Og var ikke jen!
 „Kommer let paa Taa! Kommer let paa Taa!
 „Hanelil, han drejed sig
 „I drijsige Sving!
 „Godt—godt—godt! Godt—godt—godt!
 „Hønelil, hun nejed sig
 „Og trippede omkring!
 „Smaat, smaat, smaat! Smaat, smaat, smaat!
 „Hanelil, han dansede
 „Sig rød i sin Kam!
 „Afselisy—y!
 „Hønelil, hun spankede
 „Tæt bag efter ham!
 „Pulle—pulle—py—y!
 „Hanelil, han traadte skøn Hønelil paa Taa;
 „Gaa—gaa—gaa—gaa—væf!
 Angsten tog ved hende, og han gik i Staa
 „Og gav aldrig et Svæf!”

Aredsen standsede pludselig og stod stille som en Mur, mens Damen forsvandt, og Soren blev staaende alene tilbage med et polist Udtryk af Betuttelse, der flødte hans rolige Ansigt fortræffeligt og lønnes med en hjertelig latter rundt omkring ham. Opmuntret af hans Held traadte et nyt Par frem, og Soren trak sig tilbage. Men idet han gik forbi Hr. Svane, standsede han og hvilede med et triumferende Smil over Ansigtet:

„Karlen og hans Kæreſte, ſom vi talte om, er endda bleven ens igen. Skolemeſteren har ſnaffet hende til Rette, og han behøvede ikke en Gang Wiſen!“

I ſin nuværende Sindsſtemning ænſede Hr. Svane imidlertid ſlet ikke den aabenbare Stikpille, der indeholdtes i diſſe Ord. Under almindelige Omſtændigheder kunde intet have beredt ham en behageligere Overraſkelse end her, midt i Limfjordens Enſomhed, at træffe paa Lebninger af hine barnligt ſmukke Skikke fra en ſunden poetiſk Tid, hvor Piger og Karle under ſkæmtſomme og ſtemningsfulde Vekſelsange legede muntert med hverandre under Træernes bredſkyggede Kroner. Og ſelv nu kunde han ikke undlade at udtale ſin Glæde derover i et Par anerkendende Ord.

„Den har Skolemeſteren ogſaa gjort, for han kan gøre, hvad det ſkal være!“ ſvarede Soren ufortøvet.

Atter ſad Hr. Svane en Stund ſom i Drømme og ſtirrede paa den glade Alynge, pint af Uviſhedens vekſlende Billeder, løftet op til Skyerne og ſtyrtet ned i Afgrunden, genkaldende ſig med Haab og Angſt hver en Mine i Elſes Anſigt i hint beſynderlige Djeblif, indtil han følte, at det ikke var til at udholde længere — han maatte ſtyrte ſig i Bevægelsen paa en eller anden Maade. Og Lejligheden var ſtraks ved Haanden, thi ikke let kunde der jo gives et ſmukkere Formaal end at ſtøtte en ſaa god, gammel danſk Forhjelſe, og ſaaſnart derfor Hanedansens Glæder ſyntes udtømte, fo'r han op ſom et Pil og tilbød at lære Dens Befolkning at væve Badmel.

Det var under Indøvelſen af denne, lidt indviklede Sangleg ret intereſſant at iagttage den uroffelige Koldblodighed og Fatning, hvormed Soren vidſte at bringe det hele i Forvirring, og heri ſtod den ſamme rødſindede Pige, der endnu ſom før var hans Dame, ham trolig bi.

Naar den ene var i een Takt, saa kunde man være vis paa, at den anden var i en anden Takt, og at begge Takterne var gale. Skulde de lade Skytterne gaa, saa fløide som et Par uregerlige Friskytter ud og ind, indtil Traadene gik helt i Stykker, og skulde Tøjet ruller sammen, saa fandtes Soren og hans Dame stedse saaledes indfiltrede i det, at det ikke var til at faa fra hinanden mere. Hr. Svane fik saa travlt med at gribe de bristende Traade og stoppe dem ind paa alle mulige Steder, at det virkelig en Stund næsten lykkedes ham at glemme sin pinefulde Uvished, men lige meget hjalp alle hans Anstrængelser. Bøvl understøttede ham ganske vist i Begyndelsen med trofast Over, men saa snart han mærkede, at Sagen alligevel var tabt, skyndte han sig, som det desværre saa ofte sker i denne upaalidelige Verden, at slaa sig paa Sjendens Parti, styrkede sig med hensynsløs Begejstring midt ind i Forvirringen og snurrede det hele rundt i en ustandselig Svirvel—altsammen til hemmelig Brede og Uergrelse for hans Ven. Og for at forsøge Uergrelsen sad Proprietæren hele Tiden paa en Stub og lo, saa Taarerne kom ham i Øjnene, jo galere det gik, mens Soren midt i den vildeste Uorden bevægede sig med et Udtryk af velbehagelig Ro og Selvtillid, som om han følte med sig selv, at det var ham, der ledede det hele med fast og sikker Haand.

Der var ikke andet at gøre end med en Kraftanstrengelse afbryde Forsøget og foreslaa at prøve det med: „Kom, kom, fæven Ungerpend!“ der baade var mindre indviklet og udsprunget af en mere poetisk Stemning. Kun lidt anede Hr. Svane, idet han saaledes roste den, at den skulde berede ham en uendelig større Skuffelse og pludselig saa Regnen til at slaa over i Smerstens Alvor.

Else var bleven valgt til Borgens første Prinsesse

og stod med nedslagne Øjne midt i Kredsen med den uheldvandre lille Kuro, som Regen fordrede, i sin Haand. Villieløs havde hun ladet sig føre derind og stod der, saa sælsomt fremmed midt i al den muntre Dalm, der lød omkring hende, som var hun langt, langt borte fra den. Hun var i et fortryllet Land, hvor Skyggerne legede forvirrende omkring hende, og hun turde ikke tænke paa, hvad der skulde stige op af dem: Fryd eller Taarer, Haab eller Fortvivlelse. Og Haand i Haand begyndte Kredsen at glide rundt om hende, mens Sangen løftede sig og blev gentaget:

„Kom, kom favre Ungerøvend,
Dg før mig bort udi Dansen!“

Det lød saa blidt og faldende, at Taarerne blændede hendes Øjne, det var, som hendes Hjerte sang lønligt med, skønt ikke en Lyd kom over hendes Læber. Men i stiltiende Forstaaelse sprang Povl og Hr. Svane som Prinsessens Bejlere ind i Kredsen for at forhindre Soren fra atter at tage Sagen i sin tvivlsomme Haand, og Sangen lød videre:

„Den ene giver jeg en Kuro,
Den anden fører jeg til min Borg!“

En brændende Purpurrødme sank pludselig ned over Elses Ansigt, og hun stod forvirret med Kurven i den skjælvende Haand. Turde hun række Hr. Svane sin Haand og føre ham hjem til sine Drømmes og sit Hjertes Borg? Et Djeblik fløj en inderlig Længsel efter at gøre det igennem hendes Sind, men i det samme Nu var det hende, som skulde hun, nu midt i den lyttende Kreds, give Svaret paa det hemmeligt hvirfede Spørgsmaal i Kildens Ensomhed, som skulde hun tage Sløret fra sit Hjertes Røndom for alle Dens Øjne, mens de

Spejdende vogtede paa hende. En mægtig Undseelse forbød hende det, det var hende ikke muligt at gøre det, hvor gerne hun vilde, og med en Fortvivlelsens Bestemthed strakte hun pludselig Kurven ud mod Hr. Svane, og han tog den. Poul greb hendes Haand, og rundt maatte hun danse, mens Sangen endte jublende og fejrsglad:

„Dg der er Glæde og aldrig Sorg,
Dg der skal Brylluppet stande;“

Men Hr. Svane var ikke paa Borgen. Hans Kinder brændte, og han stød og knugede Kurven i sin Haand, som om alle baade store Snyer og folkelige Forlystelser var forsvundne deri, og han vilde kyste dem ud af den igen. Saaledes stød han endnu, da Sangen var endt, Dansen gik i Staa, og Poul slog ham paa Skulderen og muntert udbrød:

„Naa, den gik jo prægtigt! Vi maa have den en Gang endnu!“

Han for op og saa sig forvirret omkring, men Else var forsvundet og intet Sted at øjne. Da sunkede hans Øjne med en Ild, de aldrig før havde haft, han saa paa Poul med et Blik, der fik selv denne ubekymrede og højt umistænksomme unge Ræge til at studse, og dermed skyndte han sig at falde ind i Sangen og styrte sig i Legen paany med en Iver, som gjaldt det Liv eller Død.

„Min Sorg skal han ikke se! Ingen maa se eller vide den!“ var den Tanke, der bruste igennem ham, og Taarerne brændte bag hans Øjne, mens de lygte.

Det var, som en ny Mand var faret i ham, saadan sang og legede og fløj han af Sted. Og hver Gang dei var forbi, begyndte han igen med feberagtig Hast, indtil Dens skikkelige og sindige Befolkning begyndte at blive ganske forstumlet derved, og Sorens uforstyrrelige Ansigt stød lige paa Nippet til at komme ud af sine Folder

Bovl stirrede forbauset paa ham, thi saaledes havde han aldrig før set eller tænkt sig Muligheden af at kunne komme til at se sin stille, følelsesfulde Ven. Men hver Gang han fortroligt og godmodigt beroligende vilde nærme sig til ham, flammede der ham fra hans Dine en Forbitrelsens Ild i Møde, der fik ham til forbløffet at træffe sig tilbage og stirre endnu mere forundret paa ham. Han kunde slet ikke begribe ham.

Men Else havde fundet det nødvendigt over Hals og Hoved at skynde sig bort for at lave Punsch. Et Par af Pigerne, der fulgte efter for at staa hende bi, sendte hun øjeblikkelig tilbage. Hun vilde ikke berøbe dem et Øjeblik af Fornøjelsen i Dag, hun kunde saa godt, paastod hun næsten med Hestighed, besørge det altsammen alene, og det gjorde hun. Og Ilden blusjede op under hendes ivrige Hænder, og Røddlen begyndte at snurre, og Dampen steg op i den klare Sommerluft, men Else var bedrøvet og saa betynget om sit uersarne, stakkels Hjerte, at hun vidste næppe selv, hvad hun gjorde. Nu forstod hun først for Alvor, at hun holdt af den unge fremmede, som hun aldrig kunde holde af nogen anden, og nu havde hun selv stødt ham fra sig. Han vidste ikke og kunde aldrig saa at vide, hvor gerne hun havde raft ham sin Haand og fulgt ham til Landet med den gyldne Borg, og at det juist var, fordi hun saa gerne vilde, at hun ikke havde vovet at gøre det. Og hendes Taarer trillede ned i Punsch, som hun lavede, thi hun følte, at hun var uslykkelig og havde ikke et eneste Hjerte at hælde sig til og betro sin Sorg. Havde Skolemeesteren været der, saa syntes hun, at hun kunde have lagt sit Hoved paa hans Skulder og fortalt ham, hvor grænseløs bedrøvet hun var bleven, men nu var der ingen, slet ingen, hun turde tale til. Ingen af de andre kunde jo

lide den, hun sørgede for, og ingen forstod ham uden hun.

Nølede blev hun siddende, meget længere, end det var nødvendigt for Punschens Skyld, thi hun forstod ikke, hvorfra hun skulde faa Mod og Styrke til igen at træde frem for dem alle. Men da hun omsider kom med den dampende Bolle i Hænderne, med blussende Kinder og Øjne, der syntes lidt angrebne af den hede Damp, da klang Jubel og Lystighed hende i Møde med en underlig skrærende Larm, og Dampen angreb hendes Øjne endnu en lille Smule mere, da hun saa Hr. Svane med gløddende Ansigt tumle sig lystigst af dem alle.

„Det var godt, du kom, Else!“ raabte Povl hende i Møde. „Vi kan virkelig trænge til lidt at styrke os paa, for Svane er bleven saa lystig, at han er nær ved at sætte Den paa den anden Ende og tage Vejret fra os allesammen!“

Der gik et Stik gennem Elses Hjerte ved at høre, hvor glad og lystig han havde været, mens hun havde siddet saa bedrøvet og ulystelig, og dog hjalp det hende paa sin Vis til at træde friere og kæffere ind i Kredsen, end hun for et Øjeblik siden kunde have tiltroet sig selv.

Og for sig var dette virkelig ogsaa en heldig Omstændighed, thi god Skik og Levemaade paa Den fordrede, at nu skulde alles Øjne vogte i Tavshed paa hende, mens hun skænkede den duftende og dampende Drif op i alle Slags Glas og Kopper, og ikke mindre krævede Sagen, naar den skulde udføres, som den burde, og saaledes, som Madam Brus under almindeligt Bifald i mange Aar havde udført den, en fuldstændig Sindsro og Mandsoverlegenhed. For saa Minutter siden havde hun med Hjerteangst tænkt paa, hvorledes hun skulde slippe over denne Forestilling, og dog maatte den ud-

holdes, om saa Hjertet brændte i Livet paa en imens. Nu kunde det gøres, og nu blev det virkelig saa nogenlunde gjort, som det skulde.

Og da var Tiden kommen for Soren til at træde frem og sætte Kronen paa Opfyldelsen af sine Pligter ved at udbringe Dagens Skaaler med den Sikkerhed og Frimodighed, som kun et naturligt Anlæg i Forbindelse med en mangeaarig Øvelse giver. Muligvis gav det dog ogsaa hans Holdning en vis Styrke og Fasthed, at det stedse skete paa een og den samme, vel overvejede Maade, idet han, understøttet af et godt indøvet Kor, begyndte:

„Dette skal være Hr. Proprietær Brus til Ære!“

Hvorefter han fortsatte med Madammen og paa samme Maade gik over til Skolemeesteren. Men da den sidst nævnte Skaal denne Gang var bleven indledet paa sædvanlig Maade, da lød der et Hurra saa vældigt, at det gik Genlyd langt ind under Skovens Kroner. Og da spillede der et Smil hen over Sorens Ansigt. Greben af en pludselig Begejstring, rev han Huen af sit Hoved og raabte ganske uden for regelen:

„Han er en Videnskabsmand, og vi jattes ham i Dag. Han skal leve!“

Et jublende Bifald hilste denne uventede, heldige Tale, men i ubændig Begejstring lod Soren sig ikke nøje dermed, men svingede Huen rundt over Hovedet og raabte:

„Sundhed og Lykke og mange glade Leveaar! Og han skal leve nok en Gang! Han skal leve!“

Det Eftertryk, der blev lagt paa det sidste „skal“, tog Stemningen med Storm. Der lød et Hurra med Proprietærens Røst i Spidsen, saa vældigt i sin Kraft og saa uforbeholdent i sin Hjertelighed, at selv Hr. Svane, trods sin Øphidselse blev grebet og bevæget deraf og stemte i med. Og da han saa sig omkring, da tindre-

de det i hvert et Øje, og der stod en saa oprigtig Bevægelse skrevet i hvert af disse jævne, rolige Ansigter, at han fik en uvilkaarlig Fornemmelse af, at det var en Folkehyldest, som det maatte være værd at ofre sit Liv for, om det end skete i aldrig saa megen Ydmyghed og Kringhed.

Det gik imidlertid Soren ikke bedre end mange andre begavede Naturer, der ikke ved at holde inde i det rette Øjeblik, naar Stemningen er smukkest. I sin naturlige Glæde over det Talent som Taler, han saa uventet havde opdaget hos sig selv, saa han sig ikke længere i Stand til at udbringe de følgende Skaaler uden Tilføjelser: han bragte Else en Taf for nydelig Bевærtning, erklærede om Povl, at han var Proprietærens egen Søn og gid han aldrig maatte blive andet, og ønskede til sidst Hr. Svane et Levebrød og en Ræreste, inden Aaret var omme. Men hvor uskyldigt og almindeligt end dette Ønske ellers kunde synes at være, saa var det ilde anbragt under de nuværende Omstændigheder. Povl havde allerede med et politisk Smil rakt sit Glas frem mod sin Ven, men Hr. Svane stødte det heftigt og fjendtligt til Side, sprang hed i Ansigtet op og udbrød:

„Seg takker og drikker Skaalen med for min Kærlighed, Drømmen i mit Hjerte og Stjernen for alt mit Haab! Jeg elsker den friske, unge Frihed, der har spredt sin Maj ud over mit Folk, anden Brud jaar jeg ikke og ønsker jeg aldrig, for hun er trofast og skuffer ikke sin Vejler. Gid hun maa vokse og blomstre paa denne lille Ø som over hele vort elskede Fædreland! Gid hun maa bøjse de hovmodige og rejse de ydmyge! Gid hun som en vældigt susende Foraarsvind maa vejre bort hver Stump af gammel Fordom og Slendrian, gid hun som en rensende Tordenregn maa falde ned over os og dræbe hvert Spor af Fortidens Svøbnighed i Luften omkring

os, gid hun maa komme som Solstraale med Lys og Varme, med Tro og Ærlighed til os alle — saa har jeg bundet den eneste Brud, jeg elsker og bryder mig om!”

Det var med en mørk og glødende Ild, at Hr. Svane holdt denne Tordentale, men saare forskjellig var Virkningen, den gjorde paa hans Tilhørere. Medens de fleste stirrede betuttede paa hverandre uden at kunne forstaa, hvad det skulde betyde, betragtede Soren den unge Taler med et findigt, udfordrende Smil, som om han nok forstod, det var en Medbejler, men ingenlunde frngtede Kampen. Men Else bøjede sit Hoved med et ubeskriveligt Udtryk af Smerte og Angst, og trods alt sit lette Sind kunde Poul ikke lade være at skotte ængsteligt til sin Faders Ansigt. Og det var ikke uden Grund, thi der var ingen, paa hvem Talen gjorde et mere øjensynligt Indtryk end paa den gode Proprietær. Alt, som den skred fremad, blev hans Dine store og stive, og hans Ansigt spulmede i vekslende Farvespil, indtil det havde antaget et ængsteligt, gennemskinnende Skær, der truede med en Sprængning. Havde Madam Brus været til Stede for at lægge sin blide, stilsjærdige Haand paa hans Arm, saa var Udbruddet maaske blevet forebygget, men nu kunde ingen Magt i Verden forhindre ham fra, endnu før det sidste Ord rigtigt var udtalt, at fare frem mod den ildfulde Taler og udbrøde med en Stemme, der dirrede af Harm:

„Undskyld, Hr. Student! Jeg kender Gæstfrihedens Love, og ingen Mand i Landet agter dem højere end jeg, men naar De, som min Gæst, ikke undser Dem ved at komme her og lige frem prædike Oprør og Lovløshed blandt mine Folk, saa gaar det for vidt!”

Angrebet kom saa ubentet og overvældende, at Hr.

Swane, midt i sin Hestighed, tabte Fatningen og svarede stammende:

„Sr. Proprietær! Jeg mente kun at have udtalt nogle ganske almindelige Frihedstanter, som vi allesammen kunde være enige om!“

„Nej, visseelig er vi ikke enige!“ raabte Proprietæren, slippende Sidstigheden løs i hele sin Ubændighed. „Gaa hvor De vil med Deres Frihed! Vi vil hverken eje eller have den her paa vor gode, gammel-dags D!“

Sr. Swane stod, som om han ikke var rigtig vis paa, om han var vaagen eller drømte. Den blussende Sld døde paa hans Ansigt, og bleg og tabt lod han sine Djne løbe rundt i Kredsen. Og da de til sidst hang dvæ-lende ved Elses Skikkelse, der stod med bortvendt Ansigt, da var det, som der bævede om hans Læber en Smerte, han ikke længere kunde beherske, og Taarerne brød frem i hans Djne. Men i samme Øjeblik vendte han sig hurtigt om og forsvandt i Kratskoven. Proprietæren saa efter ham og begyndte med heftige Skridt at gaa frem og tilbage, medens Sveden i store Perler stod paa hans Ansigt — det var, som om Sidstigheden slog ud og lidt efter lidt fordampede igennem dem.

„Lad ham løbe den Grønskolling! Mig er det lige meget, hvor han er!“ udbrød han i, hvad han vistnok troede, var en Mumlen, men i Virkeligheden var en temmelig Indelig Tone, thi han havde endnu fuld Damp oppe. — Ungen havde modtaget ham i mange Aar, og nu bevægede saadan en halv Dreng at gøre det.

Et Minut eller to gik han videre paa sin Bersærfergang, standjede derpaa, saa sig omkring og vedblev med langsomt dalende Spændkraft:

„Hvor blev han dog af? Det gaar dog vist alligevel ikke an at lade ham løbe saadan. Og det kan jo

gerne være, at han ikke har ment det saa slemt endda, som han sagde det!"

Langsommere og langjommere blev Taktten i hans Vandring, hans Træk glattedes og antog et lidt bekymret Anstrøg, mens han i en næsten spagfærdig Tone ytrede:

„Svad var det egentlig, han jagde? Naar det kommer til Stykket, var det vel i Grunden ikke andet end noget Sludder, som det aldrig havde været værdt at bryde sig om. Det var ogsaa ærgerligt, at Moder ikke var her. Sør, Poul og Else, gør mig den Tjeneste at se at saa fat paa ham, og snaf lidt godt for ham! I kan jo gerne sige, at det er saadant et lille Anfald, jeg har en Gang imellem, og det er da ingen Løgn. Fortæl ham, at jeg er selv gal i Hovedet, naar det er forbi!"

Flodhed, Godmodighed og en Smule lunefuldt Spot over sin egen Daarlighed malede sig ved disse Ord i snurrig Forvirring paa Proprietærens Ansigt, men Poul, der kun havde ventet paa denne Opfordring, som han vidste, maatte komme, var borte, før et eneste Ord kunde føjes til, og Else fulgte ham.

Men Hr. Svane var forsvunden saa sporløst, som om han var sunken i Jorden. Den lille Skov blev gennemløst baade paa Kryds og paa Tværs, men der var ikke Spor af ham at finde. Der blev raabt paa hans Navn til alle Kanter, men der kom intet Svar. De gik til Gaarden, men han var der ikke. Forgæves søgte de ud over Den, indtil de kom til Stranden og standsede ved Kottebjerget.

Aftenen faldt allerede paa, Sommerdagens Hede var pludselig forsvunden, et ejendommeligt Kuldegys kom som et Bindpust farende gennem Luften, og da de saa ud over Søen, var det, som et let Taageslør kom rullende hen over den fra Vest. Det var Nordens blege Luft-

se, der rejste sit Slot under Sommeraftenens Skygger, ikke broget og farverigt straalende som Søndens, men fuldt saa rigt paa alle Blændværkets daarende Synner, og fuldt saa sikkert bærende de onde Kræfter i sig. Der kom en Kølelse over begge, som om de pludselig havde forvildet sig fra Hjemmets sikre, venlige Egne og stod paa Grænsen af Landet, hvor tvivlsomme og lunefulde Mander raadede.

Og paa Stien, langt ude i Fjorden, viste sig for deres spejdende Øjne gennem den tynde Taage en menneskelig Skikkelse, der mere og mere fjernede sig fra dem.

„Det er ham!“ udbrød Povl. „Og Vandet stiger, og Taagen kommer, og han bliver ved at gaa ud!“

Uvilkaarligt greb Else fast om hans Arm, som om hun søgte og trængte til et Støttepunkt, men Povl stod et Øjeblik tavst og overvejende, mens al den lette Ube-
kymrethed veg bort fra hans Ansigt, og brød ivrigt ud:

„Det gaar ikke an at lade ham blive der alene. Han kender ikke de nye Taager og ved ikke, at et Fejltrin kan styrte ham i Fjorden og fange ham derude for bestandigt. Jeg vil skynde mig ud efter ham saa hurtigt, jeg kan, men der er al Sandsynlighed for, at før end jeg naar saa langt, at han kan høre mig, skyller Vandet over Stien og gør Fodfæstet usikkert, og Taagen er saa tæt, at man hverken ved ud eller ind. Derfor maa du, Else, skynde dig tilbage og se at saa en Baad ud efter os, saa faar de os vel fisket op tilhidsit paa en eller anden Maade.“

Else saa op, og hendes Ansigt var blegt, men det havde et Udtryk af Bestemthed, som ellers ikke plejede at høre hjemme deri, og hendes Øjne lygte, da hun løftede dem.

„Gaa du tilbage, Povl!“ sagde hun. „Du gør det hurtigere end jeg, for jeg er træt og ved næppe, hvor-

dan jeg skal naa det. Det er den sikreste Maade at bringe ham Hjælp paa, og jeg vil hvile mig lidt og vente her paa dig saa længe."

Bovl stod igen et Djeblig tvivlraadig, men da hans Blik i det samme faldt paa Elses blege Træf, lagde han kærligt Haanden paa hendes Skulder og svarede:

„Jeg tror, du har Ret, men nu maa du ikke være forkynt, min egen Søster Else! Om et Kvarter skal jeg være her igen med Hjælp, og du skal se, det gaar nok godt altsammen. Naar han kun holder sig rolig og ikke prøver paa at arbejde sig gennem Taagen, saa er der jo ingen Fare!"

Lyden af hans sidste, trøstende Ord var næppe forsvunden, før Bovl var borte, og Else saa efter ham med et næsten glad og triumferende Smil. Hendes var jo Skylden for alt dette, hendes skulde ogsaa Faren være, og selv maatte hun bringe Frelsen, der skulde bringes — det var al den Tanke, der nu fyldte hende. Hun havde kun lært lidt af Verden at kende i sit ensomme Liv, men der havde været nok deri til at give hendes uskyldige Hjerte Styrke til at fatte en stærk og kæk Beslutning — det havde hun lært af den friske Sø omkring sig! Derfor tænkte hun ikke paa Angst eller Bæven — hun kendte jo hver Plet paa Stien og kunde gaa den med tilbundne Øjne — og det faldt hende slet ikke ind, hvad hun skulde sige, naar hun var naaet derud, eller hvad andre vilde dømme derom. Hun havde kun eet i Sinde, kun det rummede hendes Tanke, og hun foldede sine Hænder og bad af sit Hjertes Uskyldighed og Fromhed:

„Kære Herre Gud! Vær nu med mig, og lad det lykkes for mig!"

Og Elses Fødder fløj hurtigt og sikkert ud over den flibrige Sti, hvor den spindende Skikkelse endnu dun-

felt kunde skimtes, og Taagen slog sin Raabe om hende og tog hende flam og isnende i Favn. Men gennem det faldende Slør lød Rotternes Piben med ondskabsfuld og uhyggelig Klang.

„De er til Rotterne!“ peb de triumferende. „Harde vi bare den tredje og værste med!“

„Giv Tid! Giv Tid! Han kommer!“ jagde Rotteløngen og sliffede sig velbehageligt om Munden. „Og han skal smage!“

„Det kommer alltsammen an paa, hvem der er stærkest, trofast Kærlighed eller Troldmandens Taage!“ sagde Fuglene, og det havde de lært af Skolemeesteren. Men det blev kun til et lille Pip og havde denne Gang ikke den rigtige Klang.

Rydløst og travlt byggede imidlertid Taagernes Dronning videre paa sit Slot-uden at ænse hverken den ene eller den anden Tale, og da Kvarteret var omme, som Poul havde fastsat, stod det rejst mellem Himmel og Jord med vigende Bægge, der kom, og der gik, med hølgende Tag, der steg og der sank. Træerne stod under Løftet som Ræmper med vajende Sjelmbuske og Armene løftedes truende i Vejret, hver en lille Busk blev en lunefuld Nisse, der snocde sig paa Gulvet i underlige Figurer, og dunkle Skygger steg alle Vegne op mellem de højelige Bægge og svømmede langsomt forbi i skiftende Former.

Men inde fra Den løftede sig en Summen af Stemmer og kom nærmere med voksende Kraft, og detklang som Røster fra en fjern og fremmed Egn. Det var Dens Befolkning, der ilede til Stranden med Poul i Spidsen, ivrigt talende og beklende Formodninger og Forslag. Men een Stemme løftede sig ikke med i Røret, og det var just den, der plejede at lyde kraftigt og myndigt paa Den, Proprietærens egen Stemme.

Nu fulgte han tavst og stille efter Skaren med sin Sustru under Armen, thi Røgtet om, hvad der var sket, var trængt ind ogsaa i Skolemeesterens Bolig, og Madam Brus havde givet efter for hans indstændige Opfordringer til at følge med de øvrige — han var jo nu ganske rask og behøvede ingen Sygeplejerske.

Fuld af Iver sø'r Povl omkring fra Sted til Sted og søgte efter Else for at faa at vide, hvor hun sidst havde tabt Flygtningen af Synne. Men Else var ikke til at finde, og det var en ny Vengstelse, der gjorde Forvirringen større.

„Saa jævn Handel, Povl! Saa jævn Handel!“ lød Sorens sindige Røst nede fra en Baad. „Det kan ikke nytte at gøre for lang en Snak om det. Baaden er klar, men hvem skal nu styre?“

Det var Folk, der stod omkring ham, som mere end een Gang havde prøvet Søen, naar den var haardest, og ingen af dem vilde betænke sig et Sekund paa at vove Livet for at redde sin Næstes, naar det var i Fare — derpaa havde de før givet Prøver og var beredt til at gøre det igen. Men her skulde der styes med Bind for Øjet mellem Rebler og Grunde, kun den sikreste og dngtigste Haand maatte her tage Roret, og derfor blev der et Djebliks-Tavshed. Men i det samme lød en Stemme, der aldrig hævede sig uden at vække Tillid og Glæde i deres Hjerter, skønt de denne Gang hilste den med Forundring.

„Her er det mig, som maa styre!“ sagde Skolemeesteren og stod pludselig midt imellem dem.

„Men De er jo syg,“ udbrød Madam Brus forskrækket, „og burde ligge i Deres Seng i Stedet for at staa her i den flamme, usunde Taage. Sig dog til ham, Povl, at han paa ingen Maade maa gøre det!“

„Ganske vist!“ svarede den forvirrede unge Læge.
„Jeg har allerede sagt, at vi vil se det an i nogle Dage!“

„Kære Venner!“ lød Skolemeesterens Svar, venligt, men bestemt. „Jeg føler mig saa rask og stærk som nogen Sinde, og jeg maa have min Billie denne Gang. Det er ikke, fordi jeg tror mig en bedre Styrmand end jer andre, men jeg har en gammel Ret i denne Sag, og i Aften vil Gud give mig Lykke!“

Der var i hans Stemme en Klang af Fasthed og Kraft, som mindede de gamle om, hvordan den saa tidt i længst forjævnede Dage havde lydt ved lignende Lejligheder, som fortalte de yngre, at det var ham, der burde være deres Fører her som ellers saa tidt, og som bragte selv Madam Brus' Indbendinger til at forstumme. Men Soren sprang op, holdt Baaden fast mod Broens Ræle, for at han kunde stige ned, og raabte:

„Plads for Skolemeesteren! Naar han sidder ved Roret, vil jeg sejle med Hovedet ind i en Sæf og være lige glad!“

„Soren har Ret!“ raabte Povl og sprang ivrig ned i Baaden, fastende alle lægevidenskabelige Betænklichkeiten over Bord med det samme. „Hvor Skolemeesteren gaar, der gaar jeg med, og jeg forlanger ingen bedre Styrmand!“

Der bølgede gennem Laagen en Stimmel af Skiffelser, der trængte sig mod Landgangsbroen, thi alle var de af samme Mening — hvor Skolemeesteren var, der vilde de allesammen være med. Men Soren erklærede, at der var Mandskab nok, Skolemeesteren gav ham Ret, og derved blev det. Kun Proprietæren trykkede tabs sin Hustru's Haand, skred roligt gennem Skaren, gik ned i Baaden og satte sig stille ved Skolemeesterens Side. Soren vilde gøre en beskeden Indbending, men blev straks afbrudt.

„Jeg har ogsaa en Ret til at være med her!“ sagde Proprietæren.

Skolemeesteren lagde Haanden fast og sikkert paa Roret, Værene faldt i Vandet, og Baaden gled ud i det hemmelighedsfulde Rum, hvor Laagen raadede, mens det kort og simpelt Lød fra Styrmandens Røber: „I Guds Navn!“

„Amen!“ svarede det fra Skaren paa Stranden, og den blev staaende i spændt og lydløs Stilhed, Iyttende efter Væreslagenes Blæsten, alt, som den fjærnede sig, og efter de kaldende Stemmer, der af og til lød ud fra Baaden og naaede svagere og svagere mod Land som Røster fra hemmelige Egne.

Men langt ude i disse Egne stod Hr. Svane, ensom og kæmpende, som i et Uventyr, hvor de onde Magter havde rejst sig imod ham og maatte besejres, før Klarhed og Lykke kunde brede sig omkring ham. Sed og blussende var han styrtet bort fra Gildet gennem Skoven og ud over den aabne Mark uden at tænke paa eller bryde sig om, hvorhen han gik. Han følte kun, at hans Drøm og Haab var bristet som en Boble, at alt og alle havde vendt sig imod ham, og at han stod ene og magtesløs paa en fjern og fremmed Z. Og dog bruste Blodet gennem hans Arer, og han følte en ubetvingelig Trang til at udrette et eller andet, til at prøve en sidste, fortviblet Kamp, før han kunde slippe sit tabte Haab.

Da randt Eljes Kors ham i Tanker. Han havde jo søgt det, som om hans Lykke var fængslet dertil, og i sine stille Tanker havde han vævet det sammen dermed, saa det ikke længere kunde skilles derfra. Var det end for sildigt, han maatte dog søge det endnu en Gang, han kunde ikke hvile, før det var fundet. Som

ført af en lønlig Magt naaede han Stranden og skred med ilende Fødder ad Stien ud i Fjorden.

• Og det var atter som at vandre ud i et fortryllet Land, hvor Stormen maatte jagtnes og Hjertets Bølger lægger sig midt i den store, stille Sø. Den svale Luftning kom venligt og aandede Kølning paa hans hede Aind, og Søen gik rislende om hans Fødder og talte saa underlig blidt og beroligende for ham, at hans Sind blev mildt bevæget. Fremad hastede han uden at standse eller se sig tilbage en eneste Gang. Han mærkede ikke, at Søen steg op om hans Fødder, og Luften blegnede omkring ham, før han med eet stod paa det yderste Punkt af Stien, just paa det Sted, hvor han for saa Dage siden første Gang havde betraadt den. Han tænkte paa, hvor hans Sind den Gang havde været klart som Søen selv og let som den smilende Luft, og han saa sig bedrøvet omkring ved Tanken derpaa. Men da havde Søen tabt sin Glans, og Luften hang tyk og blygraa omkring ham. Den var forsvunden og ikke et Punkt af det faste Land at øjne. Det var, som Stien selv smeltede bort i Søen, mens han stirrede hen ad den, og Grunden, han stod paa, begyndte at glide under hans Fødder, mens Taagen bestandig tættere og tættere vævede sit Net om ham.

Uvilkaarlig gjorde han et Forsøg paa at vende om, men ved det første Skridt gled Foden ud, og kun med Møje vandt han Fodfæstet tilbage paa den glatte Sti, som Vandet allerede spillede hen over. Da forstod han, at han var fangen — Taagens blege Fe havde loffet ham i sit Slot og sluttet ham i sit Favntag, saa det isnede gennem hans Hjerte derved. Ungerbenden i Sagnet, der havde forvildet sig i disse samme Sale og var forsvunden deri, randt ham i Tanker, og det var for ham, som hans Skikkelse formede sig i Taagen foran

ham og stod vinkende og loffende derude. Var det da Enden paa alle hans højtlyvende Haab, naar han havde siddet stille i sin Moders Stue, stod her det gyldne Maal, han havde drømt om i sit Hjertes Løndom? De drog ham forbi som Skygger i Laagen, alle disse Drømme, men underligt nok var det, som ogsaa de nu havde tabt deres Glans. Han saa dem gennemvævede af Forfængelighed og jmaalig Sigen efter Ros og Bisald, og han syntes pludselig, at han stod fattig og ydmyget imellem dem som aldrig før. Han tænkte paa Povl og paa hans aabne, venlige Væsen, der midt i sin fejende Rivlighed var saa naturligt indtagende, at han nu saa godt kunde begribe, at alle maatte vende sig med et Smil imod ham og synes om ham. Hvert et Spor af Nag og Misundelse forsvandt af hans Hjerte, idet han tænkte saaledes, og han ønskede, at han nu kunde række ham sin Haand og se ham forsonende ind i hans venlige Ansigt og sige ham det alt. Han tænkte paa den ærlige Proprietær, der midt i sin varmlodige Hidsighed var saa fuld af ægte Godmodighed og Velvillie, paa Soren med sin trofaste, lunefulde Sejhed, paa den gamle Skolemeester med sit milde, ydmyge Væsen og sin venlige Deltagelse for alt og alle, og han syntes, at han selv stod ydmyget lige overfor dem alle, som han i sin ungdommelige Forfængelighed havde overset. Og Elses Billede steg op for ham saa bly og elskeligt i sin friske, uskyldige Skønhed, at hans Hjerte blev varmt og bedrøbet derved, og han forstod med Undseelse, hvor lidt han var hende værd, og hvor liden Grund han havde til at kræve hende som sin. En Følelse af Modløshed og Træthed greb ham, og idet han stirrede ud imod den store, hemmelighedsfulde Grav, der syntes at aabne sig rundt om hans Fødder, kunde han ikke lade være at tænke paa, hvor det kunde være trygt og fredeligt at glemme hver en higende Længsel.

hver en brændende Begæring, hvis Genstand han dog aldrig skulde faa. Kræfter til at naa, for at lægge sig saa sødt og roligt til Hvile i dens dybe, stille Favn. Men det næste Øjeblik kom Tanken om hans Moder, hvis Haab han var, og hvis Glæde han skulde blive, mildt og forsonende til ham. Og han syntes, han kunde fornemme, hvor hun nu lagde Haanden paa hans Hoved og talte kærligt trøstende til ham om, at der havde dog været Sandhed og Oprigtighed i det, han havde drømt om og længtes efter, og hvad der var Livet værdt deri, vilde Gud nok føre frem til Sejer, naar al Forjærgelighed og Daarlighed var vejret bort derfra. Hans Sind blev blødt og barnligt bevæget, hans Øjne fyldtes med Taarer, og han bøjede sit Hoved og foldede sine Hænder til en inderlig Bøn, som han saa tidt havde bedt den ved hendes Kæde, saa langt han kunde huske tilbage.

Men Ordene standjede paa hans Læber, thi et Bølgeslag, stærkere og højere end noget af de tidligere, gik skummende hen over hans Tødder og stænkede sit salte Skum helt op i hans Ansigt. Og i samme Øjeblik, som det veg tilbage, tindrede det paa Stien foran ham, som om en lille Stjerne havde tændt sig der og blinkefede ham smilende i Møde. Hastig bøjede han sig ned, og en jublende Glæde gik igennem hans Hjerte, for det var Elses Kors — Bølgen havde skyllet Gruset bort, der skjulte det, og lagt det for hans Tødder. Det var Tryllemidlet, han havde søgt, og i samme Øjeblik, han holdt det i sin Haand, kom det ham for, som Trolddommens Magt var vejet fra ham. Hans Hjerte slog let og frit, hans Sind løstede sig tillidsfuldt og taknemmeligt mod Gud, og idet han atter hævede sit Hoved, var det, som det fortryllede Rum fik Liv rundt omkring ham. En Klang som af fjerne Stemmer kom flagrende

over Søen og syntes at falde paa ham, og fra Stien foran ham kom en Lyd som af Trin, der nærmede sig.

Mandsløst og forventningsfuld stirrede han ud i Rummet, og det syntes ham, at en Skygge steg op igennem Taagen, forsvandt og kom igen, men om det var Drøm eller Virkelighed, kunde han ikke forstaa. Da dukkede pludselig en Skikkelse op foran ham, som om et Slør blev taget fra den, og Blodet fik Flugt igennem hans Arer, og hans Hjerte bankede, idet han kendte den igen, thi det var Else selv, der stod for ham og i uvilkaarlig Bevægelse udbrød:

„O, Gud ske Lov, at jeg fandt Dem!“

Han prøvede paa at svare, men hans Stemme dirrede, saa Ordene forvirredes og blev borte paa hans Læber. Løst rakte han hende det genfundne Kors, og deres Hænder mødtes, idet hun glad greb efter det — men hvad var det? Tæt og skjulende sank Taagen ned omkring dem, saa deres Stemmer døde hen som en Svisten deri. Og hvad de saa talte med hinanden, det bliver dens Slør ved at hvile over, indtil et Hjerte, som forstaar det, vil løfte det.

Men desto ivrigere syntes Søens Stemmer at blive. Raldende Raab lød ind derfra, tydeligere og tydeligere fræbende Svar, indtil Baaden buggede sig mod Stiens stejle Skrænt, og dunkle Skikkelser hævede sig utydeligt over den. Og førend den lykkelige Hr. Svane rigtig havde faaet Tid til at komme paa det rene med, hvad det var, stod Soren med et Par sikre Skridt ved hans Side, lagde sin Haand paa hans Skuldre og raabte triumferende tilbage:

„Her er han, Husbond! Nu har vi ham!“

Thi Soren kunde ikke betragte den unge Gejstliges Opjærjel anderledes end som en Slags Desertion og et listigt Forsøg paa at unddrage sig det lovlige Arv, som

Den nu en Gang havde faaet paa ham. Han tog ham derfor uden videre til fange og bragte ham i en Gaandevending over i Baaden, hvor Povl modtog ham med Indelig Jubel, og Proprietæren og Skolemeſteren tabs og hjerteligt trykkede hans Gaand. Allerede ſtod Soren i Begreb med ſaa hurtigt ſom muligt at følge efter, da han i det ſamme hørte ſit Navn blive nævnt bagved ſig og haſtig vendte ſig omkring.

„Hvad er det? Er der flere, der vil deſentere? Og det er vor egen Tomfru!“ udbrød han overraſket, men tilføjede derpaa, øjeblikkelig beherſkende ſin Forbaſeſe:

„Ja, ſaa er det bedſt, at vi ſaar hende med da!“

Og uden at røbe yderligere Spor af Forundring bemægtigede han ſig ogſaa Elſe ſom ſit lovlige Bytte og bragte lykkelig baade hende og ſig ſelv i god Behold i Baaden, hvor hendes Ankomſt vakte en nok ſaa højrøſtet Overraſkeſe. Førſt i dette Øjeblik begyndte Tomfru Elſe rigtig at forſtaa, at hun havde faſtet ſig ind i et Uventyr, ſom det kunde være pinligt nok klart og tydeligt at gøre Rede for, og tabs og rødmende bøjede hun ſit Hoved. Men Laagen traf atter Sløret ſammen om hendes Undſeelfe og ſkjulte medlidende de rødmende Kinder og nedſlagne Øjne, og Soren kom hende til Undſætning med den Bemærkning, at hvis de nu havde faaet dem alleſammen, ſaa vilde det være mageligſt at holde Forhøret, naar de var kommet tilbage. Det fornuftige i denne Anſkuelfe var ſaa indlyſende, at alle ubelejlige Spørgſmaal i ſamme Øjeblik forſtummede, og Narene ſænkede ſig i Vandet ſom paa et Kommandoord.

Og atter gled Baaden gennem det vildſomme Mørke mellem Repler og Grunde, mens Skolemeſterens Gaand hvilede roligt og ſikkert paa Roret, og Sorens Øjne, midt under hans Arbejde, ſtadig ſkottede aarvaa-

gent til den Side, hvor den unge Gejstlige sad, som om han nærede en ubestemt Mistanke om, at han endnu bestandig pønsede paa at smutte fra dem, hvis han skulde se sit Snit dertil. Men Hr. Svane sad ved Elses Side og var saa langt fra at nære saadanne slette Hensigter, at han syntes, han kunde sejle saaledes til Verdens Ende uden Sorg og Savn. Det var saa sælsomt velsignet, mens Baaden skred frem ad sine dunkle Veje som mod en ukjendt Strand, at sidde i den dybe Tavshed og vide, at Havnen, han søgte, var allerede funden, og Farten gif mod Lyk og Lykke, hvorhen den saa gif. Længe sad han saadan, og stærkere og stærkere jaldtes hans Hjerterte og føjte Trang til at give sin Taknemmelighed Luft. Men underligt nok var det den gamle Salme, som allerede een Gang før havde taget Magten fra ham i Kapellet, der nu atter med egenjindig Haardnakfethed trængte sig paa hans Grindring og dukkede op deri den ene Gang efter den anden, indtil han ikke længere kunde holde den tilbage. Ord og Melodi kom som af sig selv og fandt Vej til hans Læber, Soren var ikke sen til at stemme i med af sine Lungers fulde Kraft, Skolemeesteren fulgte efter med sin rystende Stemme, og til sidst klang det i højtidsfuldt Kor fra dem alle ud over Søen:

„Mit Hjerte, hvi græmmer du dig,
 Bedrøber dig saa sørgelig
 For Verdens timelig Nød?
 Din Trøst sæt til din Herre og Gud,
 Som skabte alting med sit Bud!“

Daagen syntes at saa Liv ved de højtidsfulde Tøners Magt, og det svarede, hilsende og vejledende, ind fra Den, først fjernt og svagt, siden kraftigere og kraftigere, mens Baadens Besætning sad stille lyttende, som om de troede at kunne skælne Ordene selv:

Han vil og kan dig ej forlade,
 Han ved din Trang, din Nød og Skade,
 Hans er Himmel og Jord!
 Min Fader og min Herre fød,
 Som staar mig bi i al min Nød!"

Guld af Iver faldt Soren ind igen, de andre fulgte med, og saaledes blev det ved, vekslende mellem Baaden og Stranden, indtil alle Salmens Bers var sungne, og alle dens Toner gaaede som ledende og styrende Bud imellem dem.

„Kan Studenten saa se, at vore Salmer endda er de bedste?" spurgte Soren i en Tone, der tydeligt nok opfordrede ham til nu at sige ham imod, om han kunde.

Studenten blev imidlertid forstaaet for den Ddmgelse rent ud at maatte befende sit Nederlag, thi i samme Djeblif begyndte dunkle Skiffelser at bølge frem foran dem, et Jubelraab hilste dem fra Dens Bred, og Taagernes Magt var brudt, og Rotterne trak sig skuffede tilbage til deres Huller.

V.

Naar Taagen løfter sig.

Sommernatten hvilte over de stille Blande, og Bølgerne steg sagte op fra den dybe Grund og hvirkede med hverandre om de skjulte Ting, der rørte sig dernede, gemte, men ikke glemte. Men Taagen hang endnu bestandig haardnakket over dem. Den veg kun Tomme for Tomme Bladsen og gav ikke tabt, før Morgensolen brød sejrende frem.

Toget var lykkelig ført til Ende, men dog var der Uro og Sorg paa Den fra den mindste til den største.

thi Skolemeſteren laa igen i ſit Hus, lig en træet Bølge, der et Djeblif har brudt ſig kraftigt og bruſende over et Skær for i det næſte at ſynke træettere og mattere hen. Den Kraft, der havde holdt ham oppe ſaa længe han ſad i den ghygende Baad med Haanden paa Roret, jyn-tes at være opbrugt i ſamme Djeblif, ſom han atter ſatte Foden paa det faſte Land. Han var næppe kom- men op af Baaden, før Benene vaklede under ham, og han vilde være ſhyrtet tilbage igen, hvis Soren ikke havde grebet ham i ſine Arme. Med tab og bekymret Deltagelſe havde de baaret ham hjem, thi op til Gaar- den, ſom Proprietæren havde foreslaaet, havde han paa ingen Maade villet lade ſig bringe. Og nu laa han paa Sengen i ſin lille Stue, med Øjnene lukkede, med det ſamme Præg af Slaphed ſom om Formiddagen endnu ſtærkere bredt ud over ſit Anſigt, og med et ſvag og langſomt Mandedræt.

Uden for Huset ſtod dunkle Skiffeljer ventende i Laagen, og indenfor havde Madam Bruſ ſat ſig ſtille ved hans Side, Proprietæren ſkred med ſpændte og uro- lige Miner frem og tilbage, ſaa langt det ſnævre Rum vilde tillade, og Poul ſtod i en Krog med lidt forknøjt Anſigt, mens Soren havde ſtillet ſig for Enden af Sen- gen og betragtede den unge med dyb og uſravendt Op- mærkſomhed. Elſe var ſtrafs, fulgt af Hr. Svane, ilet op paa Gaarden for om muligt at udfinde et eller an- det ſtyrkende og lindrende Middel og bringe det med ſig tilbage.

„Hovedet i Bejret, fære, gamle, troiaste Ven!“ braſt Proprietæren omſider ud, ikke i Stand til længer at beherſke ſin Spænding. „Hovedet i Bejret, og vær endelig ved friſk Med! Jeg kan ikke holde ud at ſe Dem ligge ſaaledes!“

Skolemeſteren aabnede Øjnene, ſaa venligt hen til

ham og forsøgte at løfte sit Hoved op fra Bunden, men det sank tungt tilbage igen, et svagt Smil gled hen over hans Ansigt, og Dine luffede sig paany. Med spændt Opmærksomhed havde Soren fulgt Forsøget, men da han saa det mislykkede Resultat, da var det, som der gik en Bæven hen over hans faste, rolige Træk. Han vendte sig hastig om og gik ud paa Taaspidjerne.

„Det er skidt med ham!“ lød hans mistrøstige Svar paa alle de ivrige Spørgsmaal, der med halv dæmpet Røst mødte ham udenfor. „Han kan ikke lette Hovedet, og det er med et Menneſke som med et Bæst, naar det ikke kan lette Hovedet, saa ved en Knap, hvad en ſkal ſige om det!“

En modſalden Tavshed fulgte en kort Stund paa denne Meddelelſe, men en trøſteligere Stemme afbrød den ſnart og ſagde tillidsfuldt

„Ja, men de har jo Huſbonds Povl derinde, og han ſkal nok gøre det ud!“

„Ja, ſer J!“ ſvarede Soren betænksomt. „Der er nogen, ſom er Doktere, og der er nogen, ſom ſkal være Doktere, og det er en Forſkel. Og Povl er en villele Karl til at ſnakke om det, det maa jeg ikke ſige ham andet paa, men om han kan gøre det, ſe det ſkulde vi jo førſt have at vide!“

Der var i denne uheldede Betragtningſmaade noget ſaa roligt overbeviſende, at den tillidsfulde Stemme forstummede, og den modſaldende Tavshed vendte tilbage paany. Og at Soren virkelig heller ikke havde ſaa ſynderligt Uret i ſin Opfattelſe, det blev yderligere beviſt ved det, ſom netop til ſamme Tid foregik indenfor. Thi efter at Proprietæren i forøget Spænding atter havde vandret et Par Gange frem og tilbage, vendte han ſig juſt i det ſelvsamme Djeblik om mod ſin Søn og ſpurgte med ængſtelig Sver:

„Kan du ikke hjælpe ham en Smule til Rette, min Dreng?“

Men det var en alt andet end sikker, lægevidenskabelig Holdning, itaffels Povl antog ved denne Opfordring. En brændende Rødme fløj over hans Kinder, tvivlsraadig og nølende traadte han hen til Sengen og trak en rystende Haand ud mod den unge, der laa henstrakt over Dynen. Men det var, som om hans ærlige Natur gjorde ham det umuligt at gribe den, og en smertelig Undseelse betog ham ved under disse Omstændigheder at bevare selv det mindste Spor af jalst Skin. Thi pludselig traf han heftig Haanden til sig, lagde sit Hoved paa Kanten af Sengen og brast i Graad. Proprietæren stirrede forbavset og forvirret paa sin Søn, og hans Moder lod sin Haand glide færtegnende og beroligende hen over hans Hoved, men Skolemeesteren aabnede paany sine Øjne, rakte den samme Haand, som han nylig havde bævet tilbage for, ud imod ham og sagde blidt:

„Laf, lille Povl! Du har altid været en god og kærlig Dreng imod mig, og skulde noget kunne hjælpe mig nu, saa maatte det visjelig være dit fære, trofaste Ansigt, som jeg holder saa meget af og saa tidt har set mig glad paa. Men jeg har den Tro, at jeg ikke kan hjælpes denne Gang.“

Povl løstede et taarevædet Ansigt op, greb Skolemeesterens Haand og klappede den kærligt, hvorpaa han rejste sig og forsvandt lige saa hurtigt som Soren før. S eller ikke lod han sig opholde af alle de Spørgsmaal, der strømmede ogsaa ham i Møde, da han kom udenfor, men opjogte øjeblikkelig Soren, traf ham til Side og udbrød med ivrig bevæget Stemme:

„Hør, Soren, nu vil jeg betro dig, at jeg er ikke

Doktor endnu, hvad jeg saa kan blive, og jeg kan ikke gøre noget for ham paa den Maade!"

„Nej!“ svarede Soren uden i mindste Maade at overraskes af denne fortrolige Meddelelse. „Det er nu saa meget vist, Povl!“

„Men han skal alligevel ikke blive liggende uden Hjælp!“ vedblev Povl i en bestemt Tone. „Seg kan trække en Nare saa godt som nogen, og gaar du med. Soren, saa sejler vi to i Nat over Fjorden og henter en Doktor til ham, om Taagen saa gør sig aldrig saa tyk!“

„Det kan jeg forstaa, Povl!“ svarede Soren med et Gjetertryk af Agtelse og Bijald. „Det var et Ord af Husbondens Søn, og der er min Haand!“

Der lød et trofast Haandslag gennem Taagen, og baade Povl og Soren var borte med det samme. Ingen mærkede det, og ingen tænkte paa at spørge, hvor de var bleven af — der var nok foruden til at lægge Beslag paa alle Spørgsmaalene og Tankerne.

Natten skred frem. Som urolige Mander, der ikke fandt Fred i dens Stilhed, forsvandt de dunkle Skiffelser og kom igen udenfor Skolemeesterens Hus, og indenfor gled Timerne tykt og langsomt hen. Else og Hr. Svane var for længe siden kommet tilbage med styrkende og bederfægende Midler nok for mange unge, men der var ikke blevet Brug derfor, thi Skolemeesteren var faldet i Søvn, og de havde alle sat sig stille ned omkring ham. Ingen vilde vige fra Pladsen, før han var vaagnet igen, og de havde set, hvilken Forandring Svilen kunde bringe — hvis det ellers var nogen Svile, for Sønnen blev mere og mere urolig, og Mandedrættet dybt og pinligt stønnende, alt som Tiden gik. Kun Proprietærens fuldblodige Natur kunde ikke ganske bære Roligheden. En Gang imellem brast han ud i en

hviskende Bemærkning, der ikke fandt noget Svar og heller ikke krævede det, eller han for op og gik et Par Gange frem og tilbage med knirkende Skridt, der lød underligt gennem Stilheden.

Den ejendommelige Magt, der ligger i en saadan Nat til at falde det fjendne tilbage og mane Grindringer frem, tog sit Herredømme iblandt dem. Og idet de tavse lod Blikket glide omkring i det lille Værelse, var der ikke en Genstand derinde, om den end var nok saa ubetydelig, der ikke fortalte et eller andet Træk af et stille og ensformigt Liv, der midt i al sin Beskedenhed havde været rent og blidt og frugtbart paa Velsignelse.

Paa Bordet laa den gamle Salmebog opslaaet, omhyggelig mærket med pyntelige røde Streger ved de betydningsfulde Steder, og det var at se, at han i ensomme Timer saa tidt og nøje havde gennemgransket den, at alle Stederne efterhaanden var bleve betydningsfulde, og de røde Streger gaaede i et fra Linie til Linie. Og idet de betragtede den, var det, som hans dirrende Stemme lød igen for deres Sjæter og vakte andagtfulde Tanker og fik hans kendte Røst til at tale fromt og enfoldigt for dem fra det gamle Kapel. Gennem Brillerne, der laa foran Salmebogen, syntes hans venlige Øjne at titte frem og hilse dem, halvt alvorlige og halvt milde og barnligt skælmiske, som de havde plejet, naar han sad mellem sine Børn i Skolen. Violinen hang over Rakkellovnen og fortalte om, hvor mangen Nat han trolig havde siddet og gnedet sine gamle Fingre trætte for at føje Binger til Andres Glæde og gøre den god og uskyldig og harmløs. Den slidte gamle Formularbog paa Hylden hviskede om, i hvor mangen indviklet lille Sag han havde været en trofast og utrættelig Raadgiver, og et helt Regiment af smaa Glasfer med hans berømte Draaber, der stod opstillet paa Hylden ved Si-

den af Formularbogen, fortalte stille Historier om, hvor mangen Nat han havde siddet taalmodigt, trøstende og lindrende ved et Sygeleje, som de nu sad ved hans. Men ikke een Genstand hvilte deres Blik paa, som kunde berette om Uret, han havde gjort mod nogen, eller Sorg, han havde voldet, eller onde Ord, der havde været dem imellem. Nu forstod ogsaa Hr. Svane det altsammen, og der var noget i det tavse Sygebærelse, der atter stemte hans Hjerte vemodigt og ydmygt.

Længe havde de siddet saaledes, da de pludselig opdagede, at Skolemeesteren igen havde aabnet sine Øjne og lod dem løbe rundt om de samme Genstande. Men der var en underlig Modsætning mellem de fredelige Billeder, disse Ting havde rullet op for dem, og det Udtryk, der nu mødte dem i Skolemeesterens Ansigt. Feberødmen brændte paa hans Kinder, hans Øjne tindrede i en sælsom Glans, og der var Uro og næsten Angst i det Blik, hvormed de saa sig omkring, indtil de blev hængende ved Hr. Svanes Ansigt og ikke syntes at kunne slippe det igen.

„Hvordan staar det, gamle Ven?“ spurgte Proprietæren, følede en Qindring blot ved at kunne bryde Tavsheden. „Hvorledes har De det nu?“

„Bedre!“ lød Skolemeesterens Svar, og hans Stemme var i ethvert Tilfælde stærkere end før. „Jeg har søvet lidt, og nu er jeg stærk nok til at skrifte. Tag nu mit Skriftemaal, kære Venner, og giv mig den Syndsforladelse, som et Menneske kan give det andet. Det gælder ogsaa Dem, min kære unge Ven!“ vedblev han med lidt mindre sikker Stemme, idet han strakte Haanden ud mod Hr. Svane. „Og dersom De vil sætte Dem her, saa jeg kan se Deres Ansigt, og høre mildt paa mit Skriftemaal, saa vil De trøste og glæde en gammel

Mand, der ikke har langt tilbage, og tage hans Tak og Betsignelse med Dem ind i Deres Liv!"

Hr. Svane saa overrasket op og var ikke ganske vis paa, om Skolemeesteren ikke talte lidt vildt, men gjorde straks, som han havde forlangt. Og Proprietæren standsede i sin Gang og udbrød heftigt:

„Skriftemaal! Hvad er det for en Snak, Skolemeester? Ingen Mand i Landet kan have saa let et Skriftemaal som De, det tør jeg give mit Hoved paa. Og hvorfor skulde De ikke ogsaa have langt tilbage? Saadan maa De ikke tale. Hovedet i Vejret, gamle Ven, og vær endelig ved frisk Mod!"

Efter dette Udbrud sank han tavst og overvældet ned paa en Stol ved Sengen, og der blev Stilhed omkring den. Men da de vendte deres Øjne mod Skolemeesteren, da saa de, at der var kommet noget nyt i hans Ansigt. Det var, som Tidens Mærker pludselig var veget derfra, og det var blevet yngre igen, men ogsaa Ungdommens Strid og Lidenskab stod tegnet deri med stærke Træk. Og de begyndte at forstaa, at der bag den Skolemeester, de kendte, havde gemt sig en anden, som de ikke havde drømt om, men som nu skulde stige op for deres Øjne fra de stille Bandedes Grund.

„Jeg var en fattig Dreng og stod ene i Verden," begyndte han med skælvende Stemme, „men Menneskene har altid været gode imod mig, det skal jeg vidne i min Dødsstund. Ingen har nogen Sinde villet mig ondt, uden jeg selv. Jeg gjorde god Fremgang i Skolen, og jeg fik Ros, og Folk fortalte mig, at jeg var et godt Hoved, og at det var Synd, hvis jeg ikke kom til at lære noget, og det troede jeg gerne. Præsten tog sig selv af mig og læste med mig, og siden hjalp gode Mennesker til, saa jeg kom i den lærde Skole. Ogsaa der gik det mig godt, og jeg fik baade Ros og Flidsbe-

Lønninger og blev Student med gode Karakterer og smigrende Bidnesbyrd. Alle Begne kaldte de mig et godt Hoved og et lovende ungt Menneske — de vidste jo ikke, og jeg vidste det ikke selv, at Djævelen allerede var faret i mig og havde fyldt mig med Forjængelighedens og Misundelsjens giftige Aander, og de er det unge, begærlige Hjertes Best. Af, jeg har ikke altid været en sløv gammel Skolemeester. Ogsaa gennem mit Hoved er der gaaet vilde og begejstrede Drømme om noget stort, jeg vilde udrette baade for mig selv og andre, om et Navn med god og ædel Klang i manges Ører. Og det var der ikke noget ondt i, for Drømmen er Ungdommens Løste, og Løstet maa gerne være stort og smukt, saa kan der altid blive Tid nok til at slaa Tidt af paa det. Men det var ikke det store og smukke selv, jeg tænkte paa, det var min egen Ære og Forjængelighed, jeg drømte om, det var min egen Ros, mit Øre vilde drikke, og det blev ondt, naar det skulde høre paa andres. Og derfor visnede mine Drømme som Blomsterne, der staar i Dag, og i Morgen kastes i Dønnen. Jeg troede, jeg fløj saa højt, og jeg gif dog saa lavt!”

Skolemeesteren standsede et Øjeblik med et dybt Suf, der lød næsten en Stønnen, men Hr. Svane bøjede rødmende sit Hoved og lyttede til med bankende Hjerter, mens Historien gif videre:

„Jeg ved ikke, om det var, fordi baade jeg selv og andre havde taget fejl af mit gode Hoved, eller det var en Straf fra Himlen for min Daarlighed, men da jeg var bleven Student, vilde det ikke længere slaa til. Der var mange, som gif forud for mig, og hvis Navne blev nævnede med Ros og Bifald, naar ingen tænkte paa mig. Jeg ærgrede mig, hver Gang jeg hørte det, og blev bitter og ond i mit Hjerte og begyndte at jhnes, at Ver-

den var uretfærdig imod mig, og lænkte, at det var maaske, fordi jeg var saa fattig og ringe. Jeg saa hundrede Fejl og Mangler hos dem, som andre syntes saa godt om, de kom mig for som lutter Ubetydeligheder, og det kunde fuge inden i mig af Harmen over, at Folk blot kunde lægge Mærke til dem. Jeg forstod ikke, at det er den reneste Glæde i Livet ret af Hjertet at kunne fryde sig over en Guds Gave til en Broder."

Atter standsede Skolemeesteren lidt, men Hr. Svane havde en Følelse, som om det var et Stykke af hans egen Historie, der blev fortalt. Og hans Kinder brændte hedere, og hans Hjerte bankede stærkere, mens Skolemeesteren, stønnende og besværsligt, men som dreven af en hemmelig Magt, blev ved:

"Jeg havde en Ven. Vi havde siddet paa Skolebænken sammen og blev Studenter paa een Gang, og Gud er mit Vidne, at jeg holdt saa inderligt af ham, som jeg har holdt af noget Menneske. Han var flere Aar yngre end jeg, for jeg var kommet sildigt til Studeringerne, og han var den yngste i vor Klasse og havde lidt ondt ved at følge med. Jeg ser hans kære lille Ansigt, hvor det vendte sig barnligt og tillidsfuldt imod mig og gav sig hen til mig, og jeg bliver saa bedrøvet og fortryder min Synd imod det. Han sluttede sig til mig som til ingen af de andre, jeg blev hans Beskytter mod de større Drengene og hjalp ham i Skolen. Og han saa op til mig med en Taknemmelighed og Beundring, der gjorde min Forjængelighed godt, — men jeg holdt af ham alligevel — det gjorde jeg. Saa blev vi Studenter, og da var det, som han pludselig sprang ud som en Blomst om Sommeren og udfoldede en Rigdom af Evner, som jeg aldrig havde drømt om. Først syntes jeg godt derom og var næsten stolt deraf, for han var jo saa godt som mit eget Bærk. Men det va-

rede ikke længe, før jeg mærkede, at han blev den store, og jeg den lille, og det kunde jeg ikke taale. Før havde han lyttet til mit Ord og taget min Mening som et Evangelium, nu satte han dristig sit Ord imod mit og lærte mig mange Gange at føle sin Overlegenhed. Han sejrede over mig alle Vegne, hvor vi mødtes, i Livet og paa Forelæsningsstolene. Han vandt som i en Leg, hvad jeg forgæves stræbte efter og aldrig kunde naa, skønt jeg mangen en Nat laa vaagen for at grunde over, hvordan jeg bedst skulde tage mig ud i Menneskenes Dine og vinde deres Bifald og Beundring. Og det var saa naturligt, for han var saa aaben og smuk, saa god og saa rigt begavet, og dog saa uskyldigt beskedent midt i det alt sammen, som om han slet ikke selv vidste af det — det er jeg glad ved at vide nu. Men den Gang — ja, da fæd det i mit Hjerte, hver Gang jeg maatte staa overset og glemt ved hans Side, og der kom et hemmeligt Mag imod ham i min Sjæl. Jeg vidste, at det var syndigt og ondt, jeg vidste, at han var færlig og god som altid, og jeg kæmpede imod det, men det tog Magten fra mig."

Et Udtryk af Smerte bævede over Skolemeesterens Ansigt, og de kunde se, hvor det kostede ham Anstrenge at blive ved.

„Hold op!“ bad Madam Brus med bønlig Stemme. „De kan ikke taale at tale saa meget!“

„Jeg maa!“ svarede han ivrigt. „Jegaar ikke No i min Sjæl, før jeg har skriftet det alt sammen. Jeg har baaret paa det med Smerte og Uro mange Gange, naar jeg gik fredeligt og godt imellem dem, og ingen vidste det, men nu maa det frem. Vi bejlede begge to til den samme Prisopgave. Han vidste det ikke, men jeg vidste det, for han forstod ikke at gøre noget skjult eller hemmeligt. Der greb mig en Lidenskab, som

fyldte hele min Sjæl, efter at sejre over ham og denne Gang i det mindste vise baade ham og de andre, hvad jeg formaaede. Jeg vendte og drejede hver en Sætning, før jeg skrev den, jeg læste den mange Gange højt for mig selv for at prøve den Virkning, jeg syntes, den maatte gøre, og jeg pinte mig træet og hyg for at finde paa nye og flaaende Tanker. Men han vandt Prisen saa let, som han plejede, hans Arbejde blev rost som noget fortrinligt, og mit var der ingen, der talte om. Samme Formiddag, som han skulde modtage sin Hæderspris ved en festlig Højtidelighed, mødtes vi paa et offentlig Sted med en Flok af Kammerater, der strømmede over af Begejstring og vilde følge ham derop i Triumftog, og da fik Djævelen mig i sin Bold. Jeg maatte have Hævn, jeg kunde ikke andet, jeg arme Daa-re, som ikke havde det mindste at hæbne uden mit eget syndige Hovmod. Jeg brød ud i Lovtaler over ham og talte rosende Ord, mens mit Hjerte var fuld af Bitterhed og Forgift. Jeg foreslog, at vi skulde drikke hans Skaal, før vi gik — der var nok, som vilde være med, og han gik villigt ind derpaa. Han vender sit Ansigt imod mig igen i denne Stund, og der er ikke en Sknagge af Mistanke i det! Han ser glad og god paa mig, og jeg glemmer det ikke i Evighed, for det var den sidste Gang, jeg saa ham saadan! Nu tror jeg, det var, fordi han mente, jeg var bleven ham venlig og god igen som i gamle Dage, men den Gang kunde jeg ikke tænke derpaa. Jeg blev vildere og vildere, jeg foreslog den ene Skaal efter den anden og nødte ham til at drikke dem, indtil — o Gud, o Gud! Hvor kunde jeg være saa ond!" flagede den gamle Skolemester og knugede sine Hænder sammen over sit Bryst og buggede sit Hoved i Pudsen som i usigelig Smerter.

Men Madam Brus lagde blidt og stille sin Haand paa hans Hænde, og han blev ved:

„Jeg stod i den festlige Forjæmning og saa ham med blussende Kinder og vakkende Skridt og stirrende Øjne gaa frem for at modtage Prisen, mens alles Øjne med Ubillie og Forundring vendte sig imod ham. Jeg saa ham standse paa Salvoejen og i Fortvivlelse vende om og styrte bort for at skjule sin Skam. Og da forfærdedes min Sjæl, jeg gik bort og græd over mig selv, som jeg aldrig har grædt, hverken før eller siden. Jeg kom til at hade hver en forfængelig Begæring i mit syndige Hjerte, og jeg lovede Gud i Himlen, at jeg fra den Stund vilde gaa langt, langt bort fra al Jordens Ære og Glans, og det har jeg holdt. Han kom lykkeligt over det, min stakkels forurettede Ven. Han blev en æret og anset Mand, som han fortjente, det har jeg nu hørt, og derfor takker jeg den barmhjertige Gud af hele mit Hjerte. Han hed Svane — og han var deres Fader!“

Skolemeesteren vendte et angstfuldt Blik mod det bøjede Hoved foran sig. Det var en hemmelig Sjælekamp, der pludselig løstede sit Ansigt op af et Liv, som de allejammen havde vænnet sig til at betragte som saa blidt og fredeligt og uberørt af hver en Storm, og der var noget saa gribende deri, at ikke en derinde var i Stand til at sige et Ord. Men Hr. Svane løstede sit Ansigt op og saa paa ham, og alt, som han gjorde det, løstes Striden og Angsten op i Skolemeesterens Træk, der kom Fred og Hvile over dem, og han foldede stille sine Hænder.

„Jeg har set hans Ansigt igen,“ sagde han, „og der var Tilgivelse i det! Nu takker jeg min Gud, hos hvem jeg snart skal møde ham. Og saa er Resten snart forbi. Jeg flggede bort den samme Dag, og fort efter

løgte jeg dette lille Embede og fik det og kom her. Mange Gange, naar jeg mærkede, at Støvet faldt paa mig, og Verden løb fra mig i min lille Gerning, saa jeg blev jalmet og hverdagsagtig, har Forjængelighedens Djævel rørt sig i mig ogsaa her, og jeg har begyndt at synes, at jeg var kommen paa en fejl Skyld og kunde dog maaske have drevet det til noget Større. Men jeg tror, jeg har kæmpet ærligt, tidt under megen Angst og Smerte, men ogsaa i oprigtig Anger og Bøn, derfor hjælp Vorherre mig. Og I, kære Venner, I har Alle sammen hjulpet mig trofast. I gav mig jeres Sorger og Glæder, og I kunde ikke have givet mig nogen mere velsignet Gave. Her lærte jeg at sørge med andres Sorg, og glæde mig med andres Glæde, som den var, stor eller lille i Verdens Dine, her fik jeg Fred i min Sjæl, og Gud velsigne jer alle sammen derfor!"

Han tav, men Madam Brus lagde atter sin Haand paa hans Bænde og sagde:

"Jeg er kun en ulærd Kvinde, men jeg ved, at den, der hersker over sit Sind, er større end den, der indtager en Stad, og jeg tror, at De er bleven større for Gud iblandt os som vor gode, gamle Skolemester, hvem hvert et Hjerte paa Den elsker og velsigner, end om De var bleven den lærdeste Profesør i Verden!"

"Og du har Ret, Moder!" udbrød Proprietæren og tørrede med oprigtig Bevægelse sine Dine. "De er bleven en større Mand iblandt os, end nogen af os vidste, og vi vil aldrig glemme Dem. Gud velsigne ogsaa Dem, Skolemester!"

Med disse Ord greb han de matte Hænder, der strakte sig ud imod ham, saa varsomt og forsigtigt, som om han havde haft en Kvindes Haand at tage dem med, men Skolemesteren saa venligt paa ham og sagde:

"Jeg har endnu en Bøn til Dem. Vær min Uret

mod min Ungdoms Ven god igen, jaa vidt et Menneske kan gøre den god, og giv Else og hans Søn hinanden: De gør to unge Hjerter lykkelige, og De glæder mig endnu en Gang, som De jaa tidt har gjort før!"

„Hvad behager!“ udbrød Proprietæren forbauset. Slap hans Haand og vendte sig om. „Er det sandt, Else?“

Dg Else bøjede rødmende sit Hoved til Svar, og Hr. Svane saa bønligt op paa ham.

„Nu ja! I og for sig har jeg ikke noget imod det, og, oprigtig talt, føler jeg mig selv en Smule i Gæld til Dem!“ vedblev Proprietæren. „Men hør, kunde De ikke tjene mig i at lade disse tosfede Frihedsideer fare, for jeg kan ikke døje dem, hvor gerne jeg vilde?“

En Kamp mellem Kærligheden og Ideen begyndte saa smaat at trække op paa Hr. Svanes Ansigt, men Proprietæren afbrød den brat og tilspøjede godmodigt:

„Naa, det er maaske ogsaa for meget forlangt. Men jaa kan De dog i det mindste lade være at snakke om dem, naar jeg hører derpaa, for ellers bliver jeg gal i Hovedet igen, og det er jaa fedselmeligt. Dg tag jaa i Guds Navn hinanden! Hvad siger du, Moder?“

Moder svarede ingenting, men hun bredte sine Arme ud mod Else, og Else skyndte sig at gemme sit Ansigt og sine Taarer ved det Bryst, hvor hun jaa tidt havde fundet Ly og Læ for dem. Men Hr. Svane vendte et næsten ydmygt taknemmeligt Blik mod Proprietæren, knælede ned ved Sengen og hvilede sig til den unge. En iælsom Blanding af inderlig Glæde og fredelig Træthed gled over Skolemeisters Ansigt, hans Øjne lukkede sig, og han sov stille ind igen.

Atter gled Timer langsomt hen, og stille sad de derinde og lyttede spændt og ængsteligt til den sovendes næsten umærkelige Mandedræt. Men da Dagslyset be-

gyndte at titte ind gennem Ruderne til dem, stod Povl og Soren der, fulgte af Doktoren ovre fra Fajtlandet.

„Han gaar ud som et nedbrændt Lys!“ sagde Doktoren, idet han bøjede sig over ham, lyttede til Mandedrættet og følte Pulsen. „Det er forbi inden et Kvarter!“

I det samme vaagnede Skolemeesteren op og saa med urolige Øjne paa det fremmede Ansigt.

„De maa ikke blive forskrækket!“ lød Doktorens beroligende Stemme. „Jeg er jo Lægen. Deres to Bener her er i Nattens Mulm og Laage sejlet over for at hente mig.“

Da glimtede endnu et Smil paa Skolemeesterens Ansigt, og han bevægede sine Hænder, som om han ønskede, at de skulde tage dem. Povl og Soren tog hver sin, og i samme Øjeblik udstødte han et dybt, stønnende Suf. Hans Hoved sank tilbage, og det blev stille omkring ham. Morgenjolen brød sejrende ind gennem Ruderne, og Laagen var forbunden — men den lille Ø i Rimfjordens Bunde havde faaet Vandejorg!

Dg Povl hulkede højt ved Sengen, men Soren stod som en Støtte med sin Beundrings visnede Haand i sin, og den ene store Taare efter den anden trillede ned over hans ubevægelige Ansigt.

„Han var en Videnskabsmand!“ sagde han og gik stille ud.

Men da ogsaa Povl en Stund efter var kommen udenfor, følte han pludselig sin Arm grebet, og da han vendte sig om, stod Hr. Svane foran ham og saa paa ham med et bedrøvet og angerfuldt Blik. Og pludselig slyngede han sin Arm om hans Hals, trykkede ham til sit Hjerte og udbrød:

„Povl! kære, gode ligesfremme Povl! Tilgiv mig!

Jeg har været ond imod dig i mit Hjerte! Jeg har misundt og krænkset dig!”

„Men, kære Svane! Hvad gaar der af dig?” svarede Povl forundret. „Der har jo aldrig været et ondt Ord imellem os, som det er værd at nævne, for du vil da vel ikke regne vore smaa Disputer for noget. Det er jo kun saadan en Slags Bevægelse, som vi begge to kan have godt af, og som Læge maa tilraade at fortsætte med. Og for Resten indrømmer jeg med Fornøjelse, at du maaske har Ret meget tiere end jeg, og at du er baade flittigere og dygtigere end jeg, om jeg ogsaa gør lidt mere Blæst med min Smule. Og lad os saa ikke tale mere om den Ting!”

„Men du ved endnu ikke alt — jeg er forlovet med Else!” udbrød Hr. Svane overvældet.

„Med Else!” svarede Povl forundret. „Det har jeg saamænd aldrig drømt om! Det maa I rigtignok have gaaet lunt med, siden ikke en Gang jeg har mærket det. Men det var naturligvis ikke absolut nødvendigt at spørge om mit Samthkke først — jeg er ikke saa fordringsfuld, og jeg siger: til Lykke, Svoger!”

„Og du er slet ikke vred derover?” spurgte Hr. Svane spændt.

„Vred!” lød Povls frimodige Svar. „Jh, det kunde jo aldrig være bleven ordnet paa en heldigere Maade. Ganske vist har vi, som jeg har betroet dig, for en Del Aar siden aftalt, at jeg skulde forelske mig i hende. Men jeg har prøvet mit eget Hjerte, som man i en saa vigtig Sag bør, hvad du saa end vil sige derimod, og jeg har fundet, at jeg elsker Else som en Søster, og ikke som en Brud. Du har nu overtaget min Forpligtelse, du er ogsaa langt mere skikket dertil end jeg, og

jeg kan atter fri og ubunden ofre mig for Videnskaben. Og til svende og sidst holder jeg af jer begge to og ønsker jer af ganske Hjerte Lykke!"

Pool rakte smilende sin Ven Haanden, men Hr. Svane slog sine Øjne ned, idet han tog den, og følte sig forunderlig ydmyget, og dog glad og let om Hjertet.

Men Ugedagen efter laa grøntsmykkede Baade Side om Side ved Dens Bred og buggede sig i Sommerdagens Solskin paa det klare Vand. Skolemeesterens Kiste stod paa Stranden, rede til at fare derfra, og hele Dens Befolkning skulde følge den, Mødrene med deres spæde Børn paa Armen. Kun Fuglene skulde blive tilbage for at kvadre ham et ømt og klagende Farvel, mens Rottesne krøb ned i deres Huller, for de var udenfor den Sag, havde Rottetongen sagt. Proprietæren traadte hen for Enden af Kisten og sagde med dnb og skælbend: Stemme:

„Kære Venner! Der drager en god Mand bort fra os i Dag. Lad os takke Vorherre, fordi vi har haft ham!"

Og Mændene blottede med tavst Sorg deres Hoveder, og Kvinderne og Børnene græd, men Hr. Svane skjulte sit Ansigt i sine Hænder. Da rakte Soren ham Haanden, trykkede trofast hans og hyste ham i Kuld og Røn som en af sine.

Saa bar de Kisten i Baaden, og i samme Øjeblik fløj en ny Flok Toner ud fra den gamle Kirkeklokke og kom blidt og vemodigt svævende over Vandet. Pool og Else saa paa hinanden, og Klokketonerne's Eventyr, som den gamle Skolemeester en Gang for mange Aar siden havde fortalt dem, randt dem i Tanker, og det kom dem for, som Tonerne sang:

Kom, kom! Kom, kom!
 Dejligt dog at folde ud
 Vingen, som vi fik af Gud!

Kom, kom! Kom, kom!
 Himlen er saa høj og blaa,
 Den skal Vingen sidst dog naa!"

Da løftede en enkelt Tone sig og fløj højt op over alle de andre i jublende Flugt, men Povl og Else nikkede til hinanden, smilende gennem deres Taarer, thi de forstod, at det var den gamle, forvildede og fangne Tone, der nu var blevet fri.

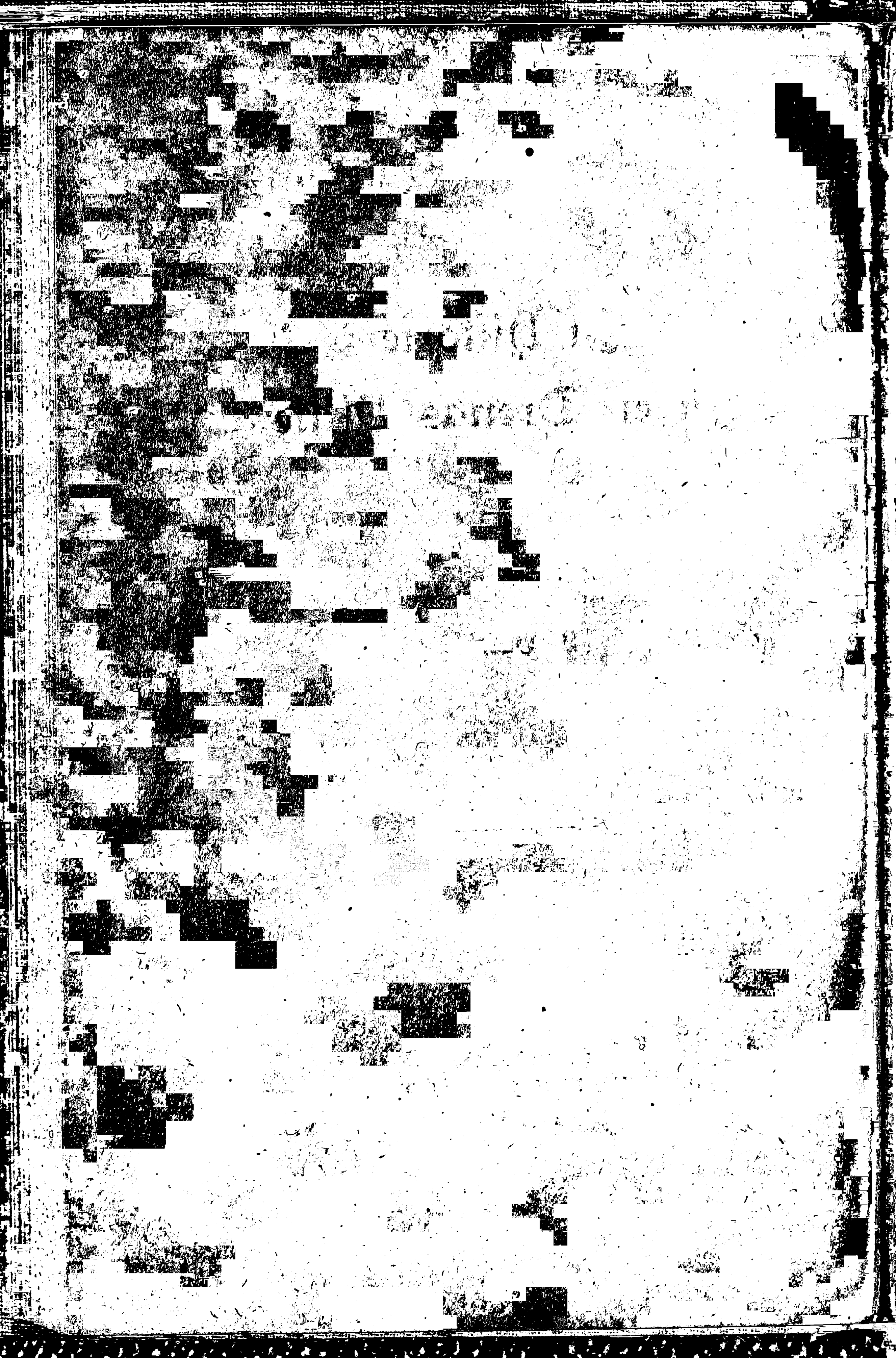
Og Rimfjorden bredte sine stille Blande ud og Himlen spejlede sig deri, og ikke en dunkel Skygge legede i Grunden!

En Historie
om en Drengs Villie

af

L. Budde.

BLAIR, NEBR.
DANISH LUTH. PUBL. HOUSE
1915

I.

Svorledes det viste sig, at Kristian ikke tilstrækkeligt havde faaet sin Billie.

„Hvor sidder lille Kristians Billie?“

Saaledes begyndte Kristians Undervisning og Opdragelse, førend han endnu var kommen saa vidt, at han kunde gaae fuldkommen rent. Moder gjorde Spørgsmaalet med Hovedet lidt paa den ene Side og et loffende Smil over det venlige Ansigt, og Drengens Svar kom farende derimod saa flinkt og behændigt, som en lille Mus kan smutte i sit Hul:

„I Mo'ers Romme sidder lille Kristians Billie!“

Naar det var overstaaet, plejede Moder at se sig stolt og lykkelig omkring, og de af hendes Veninder, som var til Stede, beundrede meget Forestillingen og sagde, at det var en Fornøjelse at se saa artig en Dreng som Kristian. Og de var glade over, at saadanne funde og nyttige Lærdomme blev Barnet indpodede allerede i en saa ung Alder, thi Dydens Vej maa tidlig betrædes, om Mennesket skal lære at vandre den sikkert og med Glæde. Men det allerfornøjeligste ved det Hele, syntes de alligevel, var, at ingen kunde være glædere og mere tilfreds ved Moders Lærdom end lille Kristian selv, og det var haabefuldt at lægge Mærke til, at jo mere han voksede til, og jo bedre Forstand han saaledes vistnok fik paa sit eget Bedste, desto mere Behag fandt han i at gentage den, og desto ivrigere blev han i at holde den i Hævd og slaa den fast.

Sintet kunde være mere beroligende for alle dem,

der holdt af Drengen og ønskede ham en smuk og hæderlig Fremtid, men især var det dog en Opmuntring, som stakkels Moder nok kunde trænge til. Thi Kristians Fader var død kort efter, at den lille Fyr havde jet Dagens Lys, og den Sorg, som deri laa baade for ham og for hende, maatte hun bære for dem begge to, for Kristian havde ingen Tanke derfor, og det kunde man naturligvis heller ikke forlange, at han skulde have. Nu havde hun ingen at holde af og glæde sig over, ingen at anstrenge sig for og spekulere paa at gøre lidt til gode med den Smule Formue, hendes Mand havde efterladt sig — ilet ingen uden sin Kristian. Samt derfor af og glædede sig over, ham anstregte hun sig for og spekulerede paa at gøre til gode med al en dobbelt Kærligheds Omhed. Hun var saa god, den kære Moder, hun holdt saa ubeskriveligt af ham, og hun glemte sig selv saa ganske for hans Skyld, at hun nok kunde fortjene og trænge til den lille Opmuntring, der laa i hans Beredvillighed til at tage mod Lærdommen, hun havde givet ham.

Det var dog et Spørgsmaal, om Kristian ikke ogsaa havde sine aparte Grunde derfor, og om ikke disse Grunde gif tydeligere op for ham, jo itørre og flogere han blev. Ganste vist skulde man jo nemlig formode, at hans unge Villie — og at han havde en Villie, det viste sig snart hæbet over enhver Tvivl — ikke kunde være bedre forvaret end i dette gode gamle Gemmested for alle velopdragne imaa Drenges Villier. Men der er alligevel en lille Biomstændighed derved, som heller ikke tør lades ude af Betragtning — det kommer nemlig saa meget an paa, hvem der saa igen raader over Moders Lomme. Da nu Kristian virkelig var en opvakt og vel begavet Dreng, saa havde han vist allerede tidlig lagt Mærke til dette vigtige Punkt, og det havde

maaſte nok hjulpet en hel Del til at gøre ham vel ſtemt for den vedtagne Anbringelſe af hans Willie. Det kunde nemlig ikke godt undgaa hans Opmærkſomhed, at han i en temmelig betydelig Grad raadede over Moderſ Lomme og til enhver Tid havde fri Udgang til den.

„Herre Gud!“ mente Moder. „Har jeg lidt i min Lomme, ſaa glæder jeg mig jo kun derover for Barnets Skyld og ikke for min egen. Den er hans, meget mere, end den er min, og hvorfor ſkulde han ſaa ikke have, hvad hans er?“

Kriſtian var derfor endnu kun en meget lille Perſon, der trillede rundt paa Gulvet, da han allerede var et ypperligt Barn til at lade ſin ſtumpede Haand ſnutte ned i Moderſ Lomme og dukke op igen med et Stykke Bryſtſukker, en Kage eller andre ſmaa Læferier. Og medens Moder forfulgte ham og med det ivrigſte Anſigt af Verden, ſom om hun var ſajt beſtemt paa for enhver Pris at vinde ſin tabte Ejendom tilbage, ſkyndte han ſig at afgøre Spørgsmaalet om Ejendomsretten ved med en triumferende Mine at jætte ſit Bytte til Livs, hvorefter han blev taget paa Skødet og kyſſet og flappet lidt for ſin Bedrift, for han tog ſig ſaa jød ud ved det hele. Før end han endnu havde fyldt ſit ſemte Nar, fandtes der ingen ſiffigere Arabat i den hele Stad til at liſte Nøglen til Koſinſkuffen ud af Moderſ Lomme og med en ſaa uimodſtaelig morſom Tørrighed anſtrænge ſig for at ſaa den til at paſſe i Nøglehullet, at der hørte en ſtor Selvbeherſkeſe til for ikke at give ſig til at le af et oprigtigt Hjerte over Synet, naar man havde det Held at være et ubemærket Vidne dertil. Det var ikke mere end billigt og retfærdigt, at lille Kriſtian, naar han omjider havde vundet en møjſommelig Sejr over Nøglen og Nøglehullet, belønneſ med ſaa ſtor en Portion Koſiner, ſom han nogenlunde kunde overkom-

me, for han saa saa fornøjelig ud derved, Skindet. Og meget ældre var han ikke bleven, førend han havde udfundet, at Pungen var et usejlbart Middel til at skaffe sig alt, hvad man ønskede og begærede, og Pungen sad i Moders Lomme. Og inden nogen vidste et Ord deraf, var han bleven en Poppers Dreng til at saa fat paa Pungen, hvor snildt Moder end vendte og drejede den i sin Lomme. Nu er Pungen imidlertid et ømt Sted, som alle voksne og forstandige Folk er enige om, at Smaaafyre ikke bør have deres Fingre i, og derfor begyndte Moder ganske vist at ryste paa Hovedet og se lidt betænkelig ud, da Regen var kommen saa vidt. Men Kristian forstod at sætte saadant et Ansigt op — saadant et indsmigrende, overtalende og uimodstaaelig skælmisk lille Ansigt, at det umuligt kunde ende anderledes, end det endte, nemlig at han for det meste fik sine Fingre i Pungen med. Og gif det ikke paa den Maade, saa vidste han andre Midler; Moder holdt nu saa usigeligt af Fred og Ro, og det havde Kristian nok opdaget — for Klog var Anægten! Sændte det sig derfor virkelig tilfældigt, at hun følte det som en Pligt mod sit Barn at være bestemt og vise sig ubønhørlig mod Smiger og Overtalelser, saa dunkede lille Kristian øjeblikkelig sit kostbare Hoved mod Bordet og stak i et voldsomt Hul. Ikke for alt i Verden vilde Moder have, at Naboerne skulde mærke sligt, og derfor blev hun i samme Nu ganske ulukkelig, glemte al sin Bestemthed og bad ængstelig:

„Tys, Kristian, tys! Ti blot stille, og lad ingen høre noget, saa skal du saa, hvad du vil!“

Og saa blev Kristian straks rolig og slog sig tiltaals, for urimelig var han heller ikke.

Saaledes var der itedje et smukt og behageligt Forhold mellem Kristian og Moders Lomme, og det kunde jo maaske ogsaa nok bidrage sit til, at den gode Dreng

fandt det ganske bekvemt at have sin Billie siddende der og aldrig gjorde nogen Indbending mod denne Ordning. Saa vidste han altid, hvor den var at finde, naar han havde Øjst til at saa den, den var saa nem at komme til, og det var saadant et rart, gammelt kendt Sted, hvor han havde den sammen med en hel Del andre Ting, som han ogsaa af og til gerne vilde have.

Men hvoraf det nu end kunde komme, saa blev Følgerne af denne lykkelige Overensstemmelse mellem den moderlige Lærdom og Barnets voksende Tilbøjeligheder dog ikke saa glædelige, som man kunde have haft Marsag til at vente. Hvad der kom ud deraf, blev nemlig aabenbart en smuk Foraarsdag, da lille Kristian allerede var bleven en temmelig stor Kristian paa elleve — tolv Aar, og Moder, fulgt af sin haabefulde Søn, der ved denne Lejlighed havde taget en noget surmulende Mine paa, stod foran en Mand, som hun med Glæde vilde have givet hele sin Lommes Indhold for ikke at have behøvet at gæste i en saadan Anledning.

Der var nemlig en Mand, som havde saaet det underlige Indfald at samle paa alle de Drengene, som andre ikke kunde komme ud af det med, og som heller ikke kunde komme ud af det med andre. Der er saa mange Slags underlige Ting, som Folk jaar Øjst til at samle paa, en paa et og en anden paa et andet, en paa Trøer og en anden paa Tirben, en paa Snoge og en anden paa Smaasten, hvorfor skulde der saa ikke ogsaa være en, som kunde have Øjst til at samle paa uartige Drengene. Og eftersom der med Skam at tale om er uartige Drengene nok alle Begne, saa manglede han aldrig Eksemplarer til sin Samling, men havde den bestandig godt forinnet, og der fandt Drengene, som det gaar overalt, deres Besværigheder og Glæder. Retterne var i Almindelighed mere grobe end fine, de læste om Formiddagen og

arbejdede og Eftermiddagen, somme Tider, med Respekt at tale om, endogjaa i de bare Skjortecærmer. Men om Middagen og Aftenen, naar de var fri, gif det helt muntert til. Saa legede Manden, der samlede paa dem, eller deres Lærere med dem i Gaarden eller passiarene fornøjeligt med dem, og naar tilsidst Aftenbønnen var læst for dem, saa sov de som paa Løbbud paa de store Sovestuer.

Foran denne Mand var det, at Moder paa den smukke Foraarsdag stod med et tungt Sjerte og en lang Dreng, som hun tænkte paa at saa optaget i hans Samling.

„Sr. Falf!“ begyndte hun, og det var meget rigtigt Mandens Navn, men dermed var ogsaa det rigtige forbi.

Staffels Moder standsede, holdt Kommertørklædet for Djnene og brast i en bitterlig Graad.

„Sæt Dem kun ganske rolig ned, Frue!“ bad Falf. „Og du, min lille Ven, du skulde et Djeblik gaa udenfor og se lidt paa mine Dreng. Det er slynke Dreng, jeg har, og du vil maaske kunne have Fornøjelse af at gøre deres Bekendtskab.“

Moder satte sig ned, villieløs og overvældet af Bevægelse, men Kristian skulede standhaftig mod Gulvet og blev staaende med sin jurmulende Mine, til Falf tog ham ved Armen og førte ham udenfor, hvor han lod ham blive staaende i den aabne Gangdør og vendte tilbage for tabs at sætte sig ned foran Moder og taalmodigt vente paa den Beretning, hun havde at give ham.

„Jeg har en lille Formue efter min Mand, Sr. Falf!“ begyndte hun. „Kristian er mit eneste Barn, og jeg har stræbt at opdrage ham saa godt, jeg har kunnet. Jeg har levet alene for ham, siden min Mand døde, og jeg har lært ham, som man plejer at sige, at hans Willie sad i hans Modersomme. Men jeg har endnu

kun set liden Frugt deraf. Han var saamænd ikke ret stor, da han allerede havde en underlig Lyst til at komme i Rast med alle de tænkelige Gadedrenge, der var i Nabolaget. Det ved Gud, det var ikke min Willie, for jeg forbød ham det tidt nok, men det hjalp ikke. Og De kan ikke tænke Dem, hvad for Gadedrenge-Manerer og Udtryk han fik derved!"

Jo — Falk syntes endda nok, at han kunde tænke sig det.

„Saa skyndte jeg mig at sætte ham paa Hovedet i en Skole, itakfæls Dreng!“ vedblev Moderen, „for jeg troede jo, at det maaske kunde holde ham borte fra de slemme Kammerater, han havde faaet. Det gjorde det nu ikke, for jeg skal sige Dem, Hr. Falk, Ulykken var, at ingen af Lærerne i de Skoler, jeg satte ham i, forstod at vinde ham, og derfor kunde han ikke lide dem og var ikke til at overtale til at gaa i Skole. Det var saamænd heller ikke med min gode Willie. Ikke een, men mangfoldige Gange, naar han laa og strakte sig paa Sofaen, sagde jeg til ham: „Kristian, du skulde jo gaa i Skole, Kristian!“ Men tror De, at Barnet vilde?“

Nej — Falk vilde gerne tro, at Barnet ikke vilde.

„Saa var det nu ogsaa grumme uheldigt!“ tog Moder igen til Orde. „For ser De, Hr. Falk! Somme af de Skoler, han kom i, kunde han for meget til, og somme kunde han for lidt til, og saa passede det jo ikke med Undervisningen. Det forklarede han mig ganske ordentligt. Og saa gik det saadan, at han gik ud af den ene Skole og ind i den anden, og tilsidt var der ikke en eneste Skole, der vilde beholde ham. De sagde, at han satte hele Skolen paa den anden Ende, og det kunde de ikke finde sig i. De flagede over, at han var Meester for alle de Optøjer, der skete, at han baade var doven og skulkede, og — ja, Gud ved alt, hvad han var og gjorde-

de. De har aldrig hørt de Beskyldninger, som de gjorde mod den arme Dreng!"

Sr. Falk mente dog nok igen, at han havde hørt noget lignende før.

"Men det værste var," fortsatte Moder med sænket Hoved, "at jeg med det samme opdagede, at han havde begyndt hemmeligt at gaa paa offentlige Beværtningssteder og spille Billard, røge Cigarer og drikke bayerisk Øl. Og er der noget, som jeg alle mine Dage har været bange for, saa er det alt, hvad der sker hemmeligt og i Smug, og derfor syntes jeg, at jeg endelig en Gang maatte gribe til noget alvorligt derimod og være bestemt. Og derfor jagde jeg ham ogsaa rent ud, at han gerne en Gang om Ugen maatte indbyde nogle af sine Kammerater, og saa kunde de i al Stilhed røge deres Pipe og drikke deres Toddy og spille deres lille Parti i det fære Hjem. Saadanne Ting hører jo nu en Gang med til vor Tids Ungdom, og saa vidste jeg dog, at det ikke skete skjult. Jeg tænkte jo ogsaa, at det skulde binde ham lidt til Hjemmet, men det gjorde det nu ikke, desværre. Han holdt sig mere og mere ude. Somme Tider saa jeg ham ikke i hele Dage og Nætter, og naar jeg saa i lange Tider havde gaaet i den dødeligste Angst for ham, saa kom han hjem og manglede enten sine Bøger eller sin Vest eller noget lignende, og en Gang, kan De tænke Dem, endogjaa sin Skjorte. Han havde gjort dem i Penge, og noget skulde han jo ogsaa have at leve af, naar han saadan flakkede om, det forstaar sig. Men det var tungt for en Moder, kan De tro!"

Det forstod Falkjaa godt, men kunde dog ikke tilbageholde en lille Mistanke om, at Moder ogsaa selv havde en Smule Skyld deri.

"Ja, jeg ved godt, at jeg er svag!" tilstod Moder med Taarer i Øjnene. "Han er den eneste, jeg har,

og De ved ikke, hvor jeg holder af ham! Og har jeg fejlet, saa er jeg ogsaa bleven straffet derfor. Det har taget svært paa den Smule Formue, jeg har, og som baade han og jeg skulde leve af, men det skulde jeg endda have baaret, for jeg er ikke bange for min egen Skyld, og vor Herre sørger vel for ham. Men De kan tænke Dem min Forfærdelse, da der en Dag kommer een op til mig fra Politiet og fortælle mig, at han var begyndt at komme i Selskab med flemme Dreng, der baade stjal og svirede for deres Tyvekoster. Endnu havde Kristian, Gud være lobet, dog ikke været med til noget rigtig slemt, men han vilde raade mig til at saa ham bort fra Byen saa snart som muligt. Se, det er den hele, nøg-
ne Sandhed, bedste Hr. Falk, og saa vidste jeg i min Nød ikke nogen bedre at komme til end Dem, for jeg har altid hørt, at De er god mod Børnene, og Kristian kan saa daarlig taale Haardhed. Han har lidt meget af Orm i sin Barndom, og det er jeg saa bange for endnu."

Moder saa hønsjaldende paa Falk, og denne forsikrede hende med et meget beroligende Smil, at han virkelig ikke vidste andet, end at han samlede paa sine Dreng for at gøre dem saa meget godt, som han kunde og forstod.

"Og De kan tro," vedblev Moder ivrig, "at Kristian i Grunden ellers er en god Dreng, naar han blot ikke havde den ulukkelige Lykt til altid at gøre, hvad han ikke skulde gøre, og en klog Dreng, naar han blot vilde bruge sin Forstand lidt bedre, men —"

Her standsede Moder igen og gav sig til at græde. Det var et kærligt Moderhjerter, der talte gennem det uflare Forsøg paa at undskylde og forsvare hendes stakfæls Dreng, men idet hun følte, hvor vanskeligt det var

lige over for den bitre Birkelighed, opgav hun pludselig Forjæget og overgav sig uforbeholdent til sin Bedrøvelse.

„Naa, han fulgte dog villigt med Dem her hen!“
 ntrede Falk trøstende, ikont der var et eget lunejult
 Præg af Tvivl over hans Tone. „Det er allerede noget
 og lover ikke saa daarligt.“

„Af, Gud!“ hulkede Moder jønderknujt. „Han
 tror, at vi er rejst ud for at besøge en Onkel, han har.
 Det er netop Fortvivlelsen, at han ved ingenting, og jeg
 begriber ikke, hvordan jeg skal saa det jagt til ham.
 Han er saa voldsom, og jeg, der er saa bange for alt,
 hvad der er voldsomt!“

Der var et Udtryk over Falks Ansigt, som om han
 endda ikke blev saa overrasket over denne sidste Dplys-
 ning, som man skulde have troet, men han fik ikke Tid
 til at svare, for i det samme lød der udenfor en høj-
 røstet Tale og Larm, som bragte Moders Kinder til at
 blegne af Forjækkelse.

Her havde der nemlig paa samme Tid udspundet
 sig en anden Samtale. Kristian havde indtaget sin
 Plads i Gangdøren med en bestandig surmulende Mine.
 for rigtignok vidste han til Moders Fortvivlelse ingen-
 ting, men han havde en god Næse og anede nok, at der
 var Ugler i Mojen. I Gaarden foran ham tumlede der
 sig imidlertid, for det var netop deres Fritid, en Flok
 Dreng af alle Slags, større og mindre, finere og gro-
 vere, firjkaarne og langstrakte i Flæng. En landlig
 Dreng med et rundt, godmodigt Ansigt over en tæt solid
 Figur fo'r med utrættelig Forighed frem og tilbage paa
 Begepladsen og sparede ingen Møje, men saa ud til at
 have den Skæbne altid at skulle trække det tungeste Læs
 og det korteste Straa blandt sine Kammerater. En
 anden, med Huen paa Snur og over sin slanke Person

et fiffigt Sving, der mindede om en poleret ung Hoved-
 stadsbeboer, slentrede skødesløjt omkring med et polist
 Smil paa Ansigtet og en let henkastet Bemærkning hiit
 og her og saa ud, som om det var ham, der regerede
 det hele med en let og elegant Haand. En lille Fan-
 tast gif enjom midt i Flokken frem og tilbage med en
 barsk og frigerist Mine, huggede en Gang imellem u-
 barmhjertigt i Luften omkring sig med en Ræp og stand-
 sede nu og da for med en vældig Røst at udslånge en
 Del Talemaader, der vidnede om en ubegrænjet Myn-
 dighed og en ubøjelig Herjervillie. Men naar han
 saaledes havde fundet Rettelse for sine Tølelser, mildne-
 des han øjensynligt en hel Del, saa sig omkring med et
 fornøjet Ansigt og begyndte igen ganske fredeligt sin
 Gang for langsomt at hæve sig til sin forrige Storhed
 og Højde. Det var tydeligt nok en lille Tyr, der havde
 været vant til at leve sit eget Liv, uanset af alle andre.
 og enjom midt i Brimlen at skabe sig sine egne Glæder
 og Triumfer, der hverken kom Verden eller noget Men-
 neske ved.

Et broget Syn foldede sig saaledes ud for Kristians
 Dine, og uagtet han ikke var i synderlig godt Humør,
 kunde han ikke lade være at følge det med voksende
 Interesse, og idet han gjorde det, vendte efterhaanden
 hans naturlige Højsind tilbage. Det var ikke, fordi
 han egentlig var synderlig kræjen i Balget af sin Om-
 gang, men han holdt nok af at vise sig overlegen, naar
 det kunde ske uden alt for stor Ulejlighed, og her, hvor
 han havde en Flok uerfarne Drengene fra Landet for sig,
 frembød der sig, skulde man synes, en mere end almin-
 delig gunstig Lejlighed dertil. Lidt efter lidt kom der
 derfor en større og større Sikkerhed i hans Holdning, og
 hans Blik begyndte med rolig Foragt at glide hen over
 Forsamlingen foran ham. Men Drengene paa deres

Side kunde naturligvis heller ikke længe være blinde for en Ting af den Interesse som en ubekendt Dreng i Gangdøren, og de var ikke sene til at tage deres Forholdsregler derefter. Først slenterede en Dreng langsomt og ligesom tilfældigt frem af Skaren og nærmede sig Døren gennem en Række underlige Bugtninger, indtil ham endelig blev staaende lige over for den og stirrede stift paa Kristian. Nok en Dreng fulgte efter, nøjagtig paa samme Maade, og saaledes blev det ved, indtil hele Flokken stod i en Halvkreds foran ham, mens han selv uroffelig stirrede ud over den som en Ting, der stod langt neden under ham og ikke kom ham det mindste ved. Da Drengen med det runde Ansigt imidlertid fandt, at alle passende Forberedelser saaledes var gjorte, brød han pludselig Tavsheden og spurgte:

„Er du en ny Dreng?“

Kristian saa paa ham med et stort Blik og svarede:

„S hvad for en Kendeften har vi To druffet Du?“

„Du er nok ikke jødt i Gaar. Du kunde maaske trænge til at blive en Smule konfirmeret?“ svarede Drengen, som med Rette følte sig jaaret over at saa et saa uhøfligt Svar paa et venstabeligt og indbydende Spørgsmaal.

„Hvem skal vel saa konfirmere mig?“ spurgte Kristian haanligt. „Det er vistnok ikke dig, der kan!“

„Naa, saa det tror du ikke!“ udbrød Drengen, dybt krænket over en saa fornærmelig Mangel paa Tiltro til hans Evner. „Du kan jo komme lidt herud, saa skal du selv smage. Men du tør naturligvis ikke, for du er vel sagtens ikke vant til at saa Brygl.“

„Seg er vistnok lige saa vant til at saa Brygl, som du er, og maaske lidt til!“ svarede Kristian med Stolt-hed, fast bestemt paa ikke at give efter for ham i noget

Punkt, for han saa flart, at hans Modstander svækkede sig ved mere og mere at overlade sig til sin Bredde.

„Kom et Øjeblik udenfor; saa kan vi jo prøve paa det, du!“ opfordrede det runde Ansigt med bestandig voksende Tørrighed.

„Taf, jeg staar godt nok, hvor jeg staar!“ svarede Kristian med opirrende Rolighed og lusted sig med øjensynligt Velbehag i sin Gangdør. Han forstod godt at det var et Fristed, som ingen af de andre Dreng turde betræde, og følte sig baade stolt og hædret ved at være den retmæssige Besidder deraf. Men lige saa vist som disse Dreng med Interesse og Velvillie plejede at aabne deres Rækker for enhver ny Kammerat, lige saa vist forlangte de at mødes paa lige Betingelser og vilde ikke finde sig i en Dreng, der gjorde Mine til at se dem over Hovedet. Kristians Udfærd vakte derfor en alvorlig Misbilligelse i hele Kredsen, og Drengen med den fiffige Mine tøvede ikke længere med at tage sig af Sagen, men bemærkede i en spydig Tone:

„Du har vistnok ikke været nogen rigtig artig Dreng, siden du saadan er bleven stillet op bagved en Dør!“

Vel havde Kristian et højt Sind og var bestemt paa at vise sig rolig og overlegen, men disse spydige Ord gik ham dog til Hjerte, og noget rød i Hovedet svarede han:

„Der er ingen, som har noget at sige over mig her. Jeg staar, hvor jeg vil, og jeg gaar, hvor jeg vil!“

„Sig nu kært Sandheden!“ formanede Drengen uden at lade sig forstyrre af nogen Indsigelse. „Rigtig artig har du jo ikke været, siden du er nødt til at blive staaende der.“

Det Præg af Velbehag, hvormed Kristian nylig havde lusted sig i sin Dør, tabte sig med en forbausende Hurtighed, og hans Holdning begyndte at blive usif-

fer og urolig. Paa den ene Side maatte det jo ærgre en ærefær Natur ind i Sjælen at istulle anjes som en, der var sat i Gabejstokken, netop som man følte med sig selv, at man var istillet paa en udmærket Plads, og paa den anden Side var det under de nærværende Omstændigheder en sikker Stilling, som ikke burde opgives uden den mest bydende Nødvendighed. Foreløbig indskrænkede Kristian sig derfor til i en hidsig Tone at svare:

„Hold Mund, Gadedreng!“

Men med en pirrende Halsjarrighed holdt den fiffige Dreng fast ved den ubehagelige Vending, som det var lykkedes ham at give Sagen.

„Lad os gaa!“ henvendte han sig til sine Kammerater i en Tone af hensynsfuld Velbillie. „Ellers kunde vi gerne gaa hen og lokke ham fra Pladsen af, som han er sat paa, og det var Synd.“

Et stærkt Bifald hilste hans Forslag, og leende over alle Ansigter gjorde hele Flokken i en Fart omkring og begyndte nok saa fornøjet at drage bort. Kristian blev et Djeblic istaaende og stirrede efter dem, rødere og rødere i Ansigtet, for det var en uventet Manøvre af Fjenden, og den forvirrede ham lige, idet den kom. Men hurtig vandt han sin Mandsnærværelse tilbage, for frem af sin Fæstning og raabte:

„Holdt! Seg skal vise jer allejammen, at jeg maaelig tør gaa, hvor jeg vil!“

„Bliv istaaende! Bliv dog bare istaaende!“ raabte Drengen, idet han vendte sig og lod, som om han forfrækket vinkede ham fra sig. „Du bliver jo ulukkelig, Dreng, hvis du gaar fra din Plads. Du maa da ikke komme og sige, at det er mig, der har lokket dig til det!“

„Inkhoved!“ raabte Kristian, ude af sig selv over en saadan Bedhængen ved en taabelig Forestilling.

„Vertefarl!“ raabte Drengene tilbage i enstemmig Ror.

„Gadedrenge!“ brølede Kristian imod dem af sine Lungers fulde Magt.

„Mulefonge!“ brølede Drengene tilbage, og et ustandseligt Hurra brød frem og jylde Gaarden. Men lige saa hurtig, som det var kommet, begyndte det igen at dale. Til Kristians Forbavselse blev der pludselig stille foran ham, og Drengene syntes saa smaat at tabe deres frigeriske Holdning. Men da han vendte sig om, stod Falk foran ham, og hans Moders Ansigt tittede ængsteligt og bekymret frem fra Gangen.

„Hvad er der paa Færde, Dreng?“ spurgte Falk. „Er Fjenden kommen i Landet, siden I er saa tapre?“

„Vi sagde blot til ham, at han skulde blive staaende, hvor han var sat, for saadan var Skiffen her!“ svarede den ordspjorende Dreng med en dydig Mine. „Men saa løb han efter os og skældte os ud, saa han kender vistnok endnu ikke Skiffen her.“

„Det er rimeligt nok, Peter, siden han er fremmed!“ indrømmede Falk med en lige saa alvorlig og ærbar Mine. „Og derfor er det kønt af dig, at du vil tage dig af ham og lære ham Skif. Du skal have Tak, fordi du tager saa artigt mod fremmede, for du ved nok, at det gør saadant et godt Indtryk og fornøjer mig saa meget.“

Med denne Ros blev Peter, den ordrappe Dreng, tabs og undseelig, trak sig jindigt tilbage med en noget flod Mine og forsvandt langsomt, fulgt af hele Flokken.

„Har nogen af dem gjort dig Fortræd, min Dreng?“

„De drillede mig!“ svarede Kristian med brudt Stemme, og saa jørgeligt var hans Overlegenhed dalet, at han gav fortabt og brast i Graad.

„Naa, det er ikke værd at tage sig nær!“ trøstede Falk ham. „Du ser jo ud til at være en dygtig Dreng, der ikke behøver at bryde dig om en Smule Drilleri af saadanne Tyre.“

Der var noget i disse Ord og Tonen, hvormed de blev sagt, der igen hævede Kristians Selvagtelse og saamaat stillede hans Smerte. Han kastede et hurtigt og prøvende Blik paa Falks Ansigt og fandt, at han i Grunden slet ikke saa ud som en Busjemand, hvad han havde været forberedt paa, men virkelig næsten som en behagelig og forstandig Mand, der nok forstod at bedømme en Drengs Evner og Værd.

Under denne Overvejelse var de alle tre igen kommen ind i Stuen, og her blev det Falks Tur nogle Øjeblikke at lade sine Dine hvile prøvende og undersøgende paa Kristian.

„Bed De hvad, Frue!“ brød han derpaa ud, som om han idet samme havde faaet en ny Tanke, „De skulde lade Deres Søn blive hos mig med det samme og prøve, hvordan vi to kunde komme ud af det med hinanden. Jeg tror, at han altfor lidt har prøvet at saa sin Willie og kunde have godt af at saa den en hel Del mere. Hos mig skal han have Lov til at saa den, saa vidt det paa nogen Maade lader sig gøre.“

Nok engang skyndte Kristian sig at kaste et hurtigt og mistænksomt Blik paa Falks Ansigt, men det var fuldkommen frimodigt, aabent og paalideligt at se til — der var ikke den fjerne Antydning af nogen Underfundighed at opdage deri.

„Naa, min Ven?“ spurgte Falk og lagde sin Haand fortroligt og opmuntrende paa hans Skulder. „Har du lyst til at prøve det? Husk her har sin Orden, og den er jeg nødt til at holde paa. Men ellers skal du saa din Willie — det har du mit Ord paa.“

Enten nu Kristian virkelig følte sig fristet af den loffende Udsigt til at faa sin Willie, eller han havde Øyst til at blive og vise de tosjede Dreng, hvilken Person det var, de havde bobet at tage sig Friheder imod, eller han havde en Følelse af, at det blev ikke anderledes og var flogejt at gøre gode Miner til slet Spil — nok er det, at han gav sit Samtykke med en Beredvillighed, der lod til at være temmelig naturlig.

Paa stakkels Moder var det øjensynligt, at der faldt en Sten fra hendes Hjerte med det samme, thi aldrig havde hun turdet haabe, at det vilde kunne falde saa simpelt og let i Orden, og hun saa med en oprigtig Taknemmelighed op paa Falk. Dog kunde hun, da de en Stund efter talte alene sammen, ikke lade være med lidt naturligt Nysgerrighed at spørge, hvorledes han nu vilde sno sig fra det, naar Kristian virkelig kom og forlangte at faa sin Willie.

„Naturligvis ved at holde mit Ord og lade ham faa den, Frue!“ svarede Falk. „De tror dog vel ikke, jeg vilde give mine Smaaenre saa slet et Eksempel, at jeg skulde give dem et Løfte, som jeg ikke agter at holde. Det er virkelig min Mening, at Drengen trænger til at faa sin Willie meget mere, end han har faaet den, og at han vil kunne lære en hel Del deraf.“

Moder saa paa ham med store Øjne, som om hun begyndte at nære en lille Mistanke om, at han med samt sin alvorlige Mine nok saa tørt stod og gjorde lidt Nar af hende, men Falk tog Ordet igen og vedblev venligt:

„Stol De nu paa mig, Frue! De har givet Deres Barn i mine Hænder, og fra nu af ønsker De ikke oprigtigere end jeg, at vi maa faa en brav Dreng ud af ham. Det er nu engang min Bestilling og min Glæde at gøre andre Folks Børn til mine, siden jeg selv ingen har.“

Og Moder saa tillidsfuldt paa ham, lagde sin Haand i hans og rejste bort med et mere forhaabningsfuldt Hjerte, end hun længe havde haft.

Men næppe var hun borte, før han satte sig lige over for Kristian og begyndte at fritte ham ud paa en Maade, der ikke var fri for at kaldes lidt nysigen. De fleste af os holder jo nok af at kigge lidt indenfør hindens Døre, og Falk syntes slet ikke at være hævet over denne lille Strøbelighed.

„Fortæl mig nu lidt, Kristian,“ bad han i en lofende Tone, „om, hvordan der ser ud i din Moders Stuer, og hvordan I levede derhjemme!“

„Saa for Pokker!“ tænkte Kristian ved sig selv. „Han er flog nok! Han begynder saa uskyldigt, og saa gaar det til sidst løs paa mine Synder alligevel. Men der er dem, der er lige saa flogne — Kristian har ogsaa gaaet i Skole!“

Gennemtraengt af disse Følelser blev Kristian øjeblikkelig nderst ordknapp og svarede kun med den største Korthed og Forsigtighed. Falk tabte imidlertid ikke Modet, men blev ved at fritte med en Udholdenhed, men ogsaa med en vis venlig Mabenhed og Frimodighed, der ikke kunde andet end berolige Kristian og omsider overbevise ham om, at det slet og ret var en uskyldig Nysgerrighed, der plagede den gode Mand, og som han selv ikke kunde have noget videre imod at tilfredsstille. Hans Tungebaand løstes, og førend han selv rigtig vidste det, var han bleven ligejaa meddeljom og behagelig, som han nylig havde været ordknapp og mut. Af Naturen havde nu Kristian rigtignok en hel Del Tilbøjelighed til at sætte den bedste Farve, han kunde paa alt, hvad der angik ham selv og hans egne Forhold, og derfor er det jo nok muligt, at den Beskrivelse, han gav af sit Hjem, var nok saa rosenrød, som den

behøvede at være, naar man skulde holde sig strengt til Sandheden. Men underligt nok var det alligevel, at jo omhyggeligere Kristians Tanter vendte tilbage til den venlige Bolig hos hans Moder og maatte jæste sig ved hver en Kro og hver en lille Ting deri — for Falk vilde nu have saa overordentlig nøje Besked — jo mere han blev nødt til, for rigtigt at kunne fortælle derom, at huske paa hver en trofast Omhu, hver en kærlig lille Indrømmelse. hans Hjem havde givet ham, desto flare-re begyndte det at blive ham, hvor smukt og godt det i Grunden altjammen havde været. Jo længere han blev ved at fortælle om alle Hjemmets smaa Ubetydeligheder, desto mere barnligt sladrende blev hans Stemme, indtil han, der saa mange Gange ivrigt var flygtet bort fra det samme Hjem som fra et Fængsel, begyndte at saa en Følelse af, at det dog egentlig var saare vemodigt, at han nu var saa langt borte fra det og ikke mere kunde glæde sig ved det. Lige med eet blev hans sladrende Stemme usikker, og han gik i Staa med Kinderne røde og Øinene glinsende. Da han først var kommen paa Gled, havde Falk ganske holdt op at spørge — han havde siddet tavst og opmærksom og hørt efter. Men nu lagde han igen fortroligt sin Haand paa Kristians Skulder og sagde venligt:

„Jeg kan jo nok høre, at det er et godt Hjem, du har haft, Kristian, og din Moder maa have holdt meget af dig. Men naar hun nu kommer hjem igen, saa gaar hun ene i Stuerne og er bedrøvet, fordi de er tomme, og du er langt borte fra dem. Husk paa det, min Dreng, hver Gang du vil have din egen Billie!“

Kristian saa op med et ivrigt Udtryk i Ansigtet og var rede til at brude ud i en Mængde højtidelige Forsikringer, men Falk vinkede afværgende med Haanden og bedblev:

„Jeg tager ikke imod noget Løfte af dig endnu, Kristian. Der er ingen Ting, jeg mindre kan lide, end at en Dreng lover noget, som han ikke er vis paa, at han kan holde, og hverken du eller jeg ved endnu, hvad du kan og vil holde. Gaa du nu kun ud, og se dig om, og gør dig bekendt med Lejligheden, ganske, som du har lyst!“

Det var altsaa Begyndelsen, og den var endda ikke saa ilde. Kristian gif, og længe varede det ikke, før ethvert Spor af den Smule Bevægelse, han uforvarende var bleven et Bytte for, havde tabt sig i den Interesse, hvormed han betragtede de nye Ting, der Skridt for Skridt dukkede op for hans Øjne og fyldte ham, halvt med Nysgerrighed og halvt med uhyggelige Anelser. Thi det var ikke alting, der saa saa lovende ud, som han syntes, det havde jet ud hjemme.

Saaledes var han igen saa nogenlunde kommen i sine egne, gode gamle Folder, da han standsede i den store, smukke Have. En Flok Drengene gravede paa et stort Stykke, og det traaf sig saaledes, at Læreren, der arbejdede med dem, i Øjeblikket var borte. Drengen med det runde, godmodige Ansigt havde kastet sin Trøje og gravede med en Jver, saa Sveden haglede ned over hans fyldige Kinder og farvede hans Skjortearmer mørke, for han var altid lige redebon til at begaa en Dumhed og arbejde for to til Bedste for sine Kammerater. Peter behandlede sin Spade let og skødesløst som et Stykke Vegetøj, han kun havde taget i Haanden for sin Fornøjelses Skyld, og den lille Fantast spingede sin med en glubsk Mine, som om han gravede store Stykker ud af Luften, og det var betegnende for ham, Saaledes arbejdede Drengene, enhver efter sin Natur og sine Gaver, men Kristian huede det ikke rigtig, for han kunde ikke lade være at spørge sig selv, om man virkelig vilde byde

ham noget lignende, der stod saa langt under hans Stand og Værdighed. Hans Ankomst gjorde imidlertid en brat Ende paa Trælheden, alle Spaderne blev staaende stille, og Drengenes Øjne vendt sig imod ham som paa Kommando. Hans Ole — det var Drengen med det runde Ansigt — standfede midt i sin Tver, hvilede sine Arme paa Haandtaget af Spaden og udbrød:

„Kan du se, at du alligevel er en ny Dreng!“

Der var i hans Stemme en Klang af dyb Tilfredshed over saaledes at have faaet Ret, for han var ikke forvænt med at faa Ret, men Kristian skyndte sig at svare med Selvsjælelse:

„Samen jeg er her ikke som en rigtig Dreng, saadan som I andre!“

„Det ved vi vel!“ kaldt Peter ind. „Vi sagde dig jo lige straks, at det aldrig kunde være rigtig sat med dig. Vil du nu tro os bedre en anden Gang?“

„Jeg er her kun, fordi jeg selv vil være her, og jeg behøver ikke at gøre andet, end hvad jeg selv vil!“ svarede Kristian med Værdighed uden at lade sig tirre af Spydigheden, thi han følte sig stærk ved at kunne føre det store Ord og dog staa uroffelig fast paa Sandhedens sikre Grund.

„Det var som Pokker!“ udbrød Peter med en Mine, som han følte sig mægtig slaaet ved saa stor en Udmærkelse. „Ja, saa ved vi da, at du ikke er her som en rigtig Dreng, saadan som vi andre. Men saa maa du da vistnok ogsaa være kommen af noget meget stort. Hvad er din Fader, min Dreng?“

„Han raadede over alle Kongens Dyr!“ svarede Kristian, ude af Stand til længere at modstaa Fristelsen til at prale en Smule. „Han ejede syv Gaarde i Byen, men saa døde han.“

„Saadan en plejer vi her hos os at kalde for en

Røgter!" bemærkede Peter roligt og blinkede til sine Kammerater. „Dg derjom han har en Dreng, saa falder vi ham for Røgterdrengen. Det maa du jo saa være.“

En Tnisen fra alle Drengene belønnede Peter for denne Vending, men Kristian begyndte igen at blive rød i Hovedet.

„Kaldet du mig for en Røgterdreng?“ spurgte han ilter.

„Jh nej! Det er jo dig selv, der siger det!“ svarede Peter, ganske forundret over en saa ugrundet Beskyldning. „Men det er ganske nok Løgn, hvad du siger, det kender jeg ikke noget til. Jeg vogter min Mund!“

Det sidste gjorde den gode Peter dog ikke fuldt saa godt, som han lod til at mene, thi i det samme fattede Kristian en raske Beslutning, tog i et Spring Stilling med højre Fod tilbage og venstre fremad, frummede den højre Arm i Albuleddet, kugtede Næven og satte den med et Sæt ind i Næse og Mund paa den ubekymrede Peter. Angrebet kom saa uventet, at Peter gik fra Koncepterne og i Djeblikket tabte den koldblodige Fatning, han ellers hele Tiden saa lykkelig havde bevaret. Dg førend han endnu havde faaet Tid til at tænke paa passende Forholdsregler, stod Falk midt imellem dem og gjorde enhver øjeblikkelig Gengældelse umulig.

„Har jeg ikke nok jagt dig, Peter,“ lød hans Ord, „at du aldrig rigtig forstaar at vogte din Mund. Vil du nu tro mig bedre en anden Gang?“

Spørgsmaalet lød ikke meget forskjelligt fra det, Peter for saa Djeblike tiden selv havde rettet til Kristian, og der spillede et Smil om Falks Læber, som syntes at tyde paa, at han havde været med i Samtalen. Drengene forstod det straks og lo imørret til hver-

andre, mens Peter stod og jølte paa sin Næse med en tvivlraadig Mine. Men lidt efter lidt pippede der et Smil frem ogsaa over hans Ansigt, og der var ikke gaaet to Minutter, førend han var kommen saa vidt, at han med en god Billie selv kunde le med.

„Mundlæderet har ikke taget noget Skade, og saa har du jo ingen Nød, Peter!“ fortsatte Falk efter at have undersøgt ham og sendt ham bort med et opmuntrende lille Pus. „Lad det nu være glemt, Dreng, og saa kan I holde op med Arbejdet for i Dag. Det er jo gaaet flink fra Haanden, ser jeg!“

Denne Slutning bortfjernede i en Gert den sidste Rest af Mistenning. Drengene fik Spaderne paa Skuldrene, stillede sig i Gelede og marscherede bort, iitemende en munter Sang. Men Kristian var blevet staaende hos Falk og fandt det passende igen at se lidt surmulende ud og skæve noget ned imod Jorden.

„Kan du nu se, det var godt, at du ikke gav mig noget Løfte før, Kristian, for saa havde du vistnok allerede brudt det nu?“ bemærkede Falk, mens Kristian ufortøbet blev ved at se surt ned imod Jorden og jattede en Mistanke om, at Falk alligevel allerede havde begyndt at sætte Fælder for hans frie Billie.

„Seg vil give dig et godt Raad!“ vedblev Falk. „Du skal ikke være altfor rask til at prale for de andre Dreng. For der er for det første altid en hel Del Løgn i Praleri, og det har du selv ikke godt af, og for det andet kan Drengene ikke lide det. Det ærgrer dem, og saa bliver de ikke elskværdige.“

„De drillede mig!“ svarede Kristian mut.

„Saa vil jeg give dig et godt Raad endnu!“ bemærkede Falk rolig. „Du skal aldrig lade dig drille eller af den Grund være for rask til at slaa til. For det er for det første ikke videre kønt at se paa, og for det

andet vil jeg sige dig, at der imellem mine Dreng er nogle Fyre, som slaar uforfhammet haardt igen, naar de bliver flaaede. Det er kun et Raad, jeg giver dig, men du gør bedst i at følge det. For Resten kan du nu gøre, som du vil — du har jo din frie Billie! Nu vil du vel nok gaa ind og spise til Aften med de andre, og saa gaa i Seng og sove ud efter Rejsen?"

Forsynet med disse gode Raad traskede Kristian afsted med sit tvære Ansigt, men Falk saa efter ham, idet han gik, rystede paa Hovedet og sagde ved sig selv:

„Det er, som jeg tænkte. Den Dreng trænger joært til at saa sin Billie, og han skal saa den!"

Kristian paa sin Side havde imidlertid ogsaa sine Tanker. Han syntes, at dersom han saaledes skulde følge alle de gode Raad, Falk kunde saa det Indfald at give ham, saa vilde der ikke blive meget Fornøjelse ved at saa sin Billie, og den vilde han have. Derfor besluttede han i sit stille Sind, at han ikke længere vilde vise nogen Svaghed, men kræve sin Ret og forlange at saa sin Billie, naar og hvor det lystede ham.

Begge Parter var altjaa i Grunden enige. Kristian var draget ind i sit nye Hjem under en lige saa lykkelig Samstemning som den, der i sin Tid herskede i hans Moders Stuer. Men da Aftenbønnen var læst, og han første Gang laa i sin Seng paa den store Sovestue mellem de mange fremmede Dreng, da vendte hans Tanke igen tilbage til disse Stuer. Det kom ham for, at den Enighed, som engang havde hersket der, havde dog været nok saa tryk og god som den, der nu fandt Sted her, og at det havde været fuldt saa lykkeligt, om Følgen af den havde været, at han endnu kunde lægge sig til at sove der med et ubekymret Hjerte. Og saa sov han ind med Taarer paa sine Kinder — det var ikke det værste han kunde have gjort.

II.

Hvorledes Kristian fik sin Willie, indtil han fik nok af den.

Næste Morgen, da Dagen var i Færd med at bryde frem, og Liv og Tummel begyndte at røre sig i Gaarden, mødte Hans Ole for Falk med den halv forventningsfulde, halv højtidelige Mine, hvormed Drengene plejede at bringe Gjeterretninger om Ting, der ikke var, som de skulde være.

„Falk!“ meldte han. „Jeg skulde hilse og sige, at den nye Dreng vil ikke staa op!“

„Vel, Hans Ole!“ svarede Falk, som det hørte sig til, og fulgte straks med ham op paa Sovestuen.

„Vil du virkelig ikke staa op med alle os andre, Kristian?“ spurgte han.

„De har jo selv sagt, at jeg skulde huse paa, hvordan jeg havde det hjemme!“ klynkede Kristian i en Tone, der endnu ikke var rigtig sikker. „Og Moder siger, at jeg kan ikke taale at staa saa tidlig op, fordi jeg vokser.“

„Kristian skal have sin Willie!“ svarede Falk øjeblikkelig. „Lad ham blive liggende, til han selv faar lyst til at staa op. Men det strider mod Husets Orden, som jeg har sagt ham, maa overholdes, at nogen beholder sine Klæder, naar han bliver liggende efter de andre. Det kender du nok, Hans Ole, og derfor gør du bedst i at hænge Kristians Bukser over i Gangen hos mig. Naar du hører, han forlanger dem, saa kan du straks give ham dem igen.“

Hans Ole gik paa Falk med et Par Dine, der var endnu engang saa store, som de plejede at være, af Forbavselse over saa ualmindelige Indrømmelser, men han gjorde, som der var ham sagt, tog Bukserne og gik, og

et Djeblik efter var Kristian alene paa Sovestuen. Med et stille Velbehag over ikke at have vist nogen ufornuftig Svaghed, men hævdet sin Ret paa en mandig Maade, vendte han sig om paa den anden Side og sov blideligt ind igen.

En Stund var gaaet, da han vaagnede, og efter en lille magelig og behagelig Betænkningstid paa sit Leje besluttede han højmodigt at staa op og vise sig imødefommende. Og hertil bidrog det maaske ogsaa sit, at han begyndte at føle en Del Trang til at faa noget at spise. Dejto ærgerligere maatte det derfor være ham pludselig at komme i Tanker om, at han ingen Bufser havde. Her var gode Raad dyre, thi lige med eet havde han faaet en lige saa ubetingelig Lyst til at slippe ud, som han før havde haft til at blive. Han aabnede Døren til den næste Stue, men den var ganske tom. Udgangen stod ham fuldkommen aaben, hvorhen han vilde gaa, men han kunde dog ikke rigtig faa sig til at benytte den, førend han havde faaet noget paa Benene. Han for til Vinduet, men ikke en Sjæl var at se, thi Formiddagen var jo Drengenes Skoletid, Skolen laa til den modsatte Side ud imod Haven, og alle Begne var der derfor saa stille og tomt, som om aldrig en forsløjen Dreng havde tumlet sig paa dette Sted. Han løstede sin Stemme og raabte paa sine Bufser, saa det genlød fra alle Murene, men der var ingen, som hørte ham, og ingen, der svarede — hver syntes at have sit at passe langt borte. Hvad var der altsaa for Kristian at gøre andet end at sætte sig paa Kanten af sin Seng, være arrig i Hovedet og med en bitter Tilfredsstillelse tænke paa, hvor skræffeligt han kunde have Lyst til at hæbne sig paa enhver, der havde Lod og Del i hans ubehagelige Stilling. Det gjorde han ogsaa ærligt, men efterhaanden som Tiden gik, og Sulden blev mere høj-

røjtet, og den ene Hævnplan efter den anden gled igennem hans Tanker og forsvandt lige saa frugtesløs, som den var kommen, gif hans Harmen over til Bæmød, og Bæmøden blev dybere og dybere, indtil han til sidst ligefrem brast i Taarer. Og saaledes blev han siddende, mens Tefunderne gif, saa lange, som om de var Minutter, og det blev til Timer, inden Forløsningens Stund slog.

Sen imod Middag stod Hans Ole imidlertid igen for Falk og meldte:

„Jeg skal hilse og sige, at den ny Dreng er vred og skælder mig ud, fordi jeg ikke har givet ham hans Buxser!“

„Har du hørt ham forlange dem før nu, Hans Ole?“ spurgte Falk omhyggeligt.

„Ikke et Ord!“ forsikrede Hans Ole bestemt.

„Saa kan han heller ikke beklage sig over, at du ikke har givet ham dem!“ vedblev Falk. „Men nu har du altjaa hørt det?“

„Ja, han raabte og skreg, saa hele Gaarden kunde høre det!“ forsikrede Hans Ole.

„Saa kommer du til at skynde dig at give ham dem!“ bemærkede Falk alvorligt. „Kristian skal have sin Billie!“

Den Forbavselse, der maledes sig i Hans Oles Ansigt, da han igen hørte disse Ord, der forekom ham at stride mod alle hans Erfaringer, var overvældende nok, men da han indsaa, at han alligevel ikke vilde kunne forstaa det, hvormeget han saa spekulerede derover, saa skyndte han sig at gaa og gøre, hvad der var ham sagt, for saaledes passede det sig nu for ham. Da han imidlertid paa Vejen over Gaarden mødte Peter, kunde han ikke bare sig for med en højtidelig og hemmelighedsfuld Mine at sige:

„Der er noget ved det med ham alligevel, du! Hans Fader raadede maaske lige godt over alle Kongens Dyr!“

Peter svarede kun med en lang Fløjten, der kunde betyde, hvad det skulde være, og rystende paa Hovedet skyndte Hans Ole sig videre for at udrette sit Vrende og ikke vække Kristians Utaalmodighed i en altfor farlig Grad.

„Naa, Kristian, fik du nu jobet saa meget, som du vilde?“ spurgte Falk, da de kort efter mødtes ved Middagsbordet.

Kristian havde nok Lyst til at sige noget, men da det kom til Stykket, mægtede han det alligevel ikke, og det brede og stolte Blik, hvormed han fuldt og fast havde foresat sig at møde Falk, døde i Tødselen over for hans rolige og sikre Væsen. Næppe havde han hørt Klangen af hans Stemme, før der var noget, som underligt trykkede hans Mod ned, og han vandrede fløv og stille hen paa sin Plads. Men desto mere ærgrede det ham i hans stille Sind, desto mere opsat gjorde det ham paa til Gavn at sætte sin Billie igennem næste Gang, og Middagsmaaltidet var derfor næppe begyndt, før Hans Ole igen var nødt til at møde for Falk.

„Seg skulde hilse og sige, at den ny Dreng vil ikke spise Flæsk!“ lød hans Melding. „Han siger, at hans Moder siger, at han maa ikke, for han kan ikke taale det.“

„Kristian skal have sin Billie!“ svarede Falk med uforstyrrelig Ro. „Tag saa straks hans Mad bort, for du ved nok, at det for Husets Ordens Skyld ikke gaar an, at den bliver staaende braget og uden at blive spist.“

Endnu engang stirrede Hans Ole med sine runde, forbavsede Øjne paa Falk, men i Overensstemmelse med

sin sædvanlige Tilbøjelighed til at hjælpe paa en Kammerat, fik han pludselig en lys Ide.

„Skal jeg spise det for ham? Jeg tænker nok, jeg kan!“ spurgte han.

„Det skal du have Tak for, Hans Ole?“ svarede Falk. „Saa kommer vi jo slet ikke i Forlegenhed dermed.“

Hans Ole vendte sig om og gik for at udføre Af-talen med et næsten sissigt Smil over Ansigtet, for nu begyndte han at forstaa, at det var Løjer, som det var værdt at være med til. Og medens Kristian sad tomhændet ved Bordet med ophedet Ansigt og julten Mave, det ene Øjeblik bittert fortrydende, at han havde forlangt at faa sin Willie, og det andet fuldkommen bestemt paa at hævne sig ved at forlange den igen næste Gang, fortærede Hans Ole sin dobbelte Portion Flæsk med et roligt Velbehag, som kun Sindets Ligevægt og en god Samvittighed kan give.

Det var ikke til at undre sig over, at Kristian var i en noget pirrelig Stemning, da Middagsmaaltidet var endt, og Drengene flokkedes i Gaarden og begyndte at tumle sig, som de plejede. Med Ryggen mod et Træ løftede han stolt sit Hoved og saa med dyb Foragt ned paa det Hele, medens Sult og Krænkelser kappedes om at gnave ham i Livet. Hans Ole satte sig derimod med et skinnende Ansigt lige over for ham paa en Bænk, og det rigelige Maaltid, han havde nydt, syntes at strutte ham ud af begge hans Kinder og spotte den hungrige Kristian.

„Naa, Hans Ole!“ bemærkede Peter, idet han standsede sin slentrende Gang foran ham. „Du ser ud, som om du havde spist for to i Dag. Det er da vel aldrig muligt, at der er nogen, som du har spist Maden fra, for det var ikke kønt.“

„Jeg kan da vel ikke gøre for,” indvendte Hans Ole, „at en kan være saa dum, at han ikke gider have Flæsk!”

Mere og mere foragteligt jtirrede Kristian ud i Luften, men Peter svarede i en alvorligt dadlende Tone:

„Du skal da ogsaa altid være saa jpydig. Vil du nu lade Kristian være i Fred! Du vil maaske ogsaa gøre dig til af, at du har gaaet med to Par Busjer i Formiddag!”

„Hvad er det for en Snak?” indvendte Hans Ole igen. „Jeg har jo da ikke gaaet med to Par Busjer i Formiddag!”

„Naada!” foreholdt Peter ham bebrejdende. „Saa jeg dig da ikke jelo i Morges gaa ud af Sovestuen med et Par paa Benene og et andet over Armen. Kalder du maaske ikke det for to Par Busjer?”

Begge Hans Oles Mundviger forlængede sig opad med et Udtryk af kostelig Fornøjelse, men paa Kristians Ansigt begyndte et Uvejr øjenynligt at trække op. I det samme kom den lille Fantast marscherende med sin sædvanlige drabelige Mine.

„Det var Ret, Andreas!” raabte Peter opmuntrende til ham. „Lad os se, hvordan du bærer dig ad, naar du vil have din Billie!”

Denne Opfordring var saa ganske efter Andreas' Hjerte, at han umulig funde modstaa den, og efter at Peter havde hvijsket ham et Par Ord i Øret, satte han sig jstraks i Stilling, gik et Par Skridt frem med en stormægtig Mine, vendte sig mod Hans Ole og jagde derpaa jtrengt:

„Nu ved du altsaa, at jeg skal have min Billie, og at du er nødt til at gøre, hvad jeg befaler dig. Tag

nú strafs mine Bufjer fra mig, og spis min Mad for mig!"

Hans Ole lo over hele sit godmodigt enfoldige Ansigt over denne Forestilling, men for Kristian var det Draaben, som fik hans Brede Bæger til at løbe over Randen. I et Nu havde han indtaget sin Fægterstilling, og førend Andreas kunde ane det, havde han Kristians Næve under Næsen og laa i det næste Djeblik sprællende paa Ryggen med et betuttet Ansigt, hvoraf ethvert Spor af Stormægtighed var forsvundet som Dug for Solen.

"Nu har jeg aldrig set saa galt! Han slaar den lille, som ingenting har gjort!" udbrød Peter med dydig Uvillie.

"Nu saa du slaar den lille!" raabte Hans Ole oprørt og rejste sig, rede som altid til at give en forurettet Kammerat en kraftig Haandsræfning. Og i det næste Djeblik sad Kristians slanke Figur imellem hans stærke Arme som i en Skruestif. Han vred og bugtede sig under dem som en Orm, men det hjalp ikke — det var, som om en Jernvægt holdt ham fast og knugede ham sammen som en Bante.

"Skal du slaa?" spurgte Hans Ole med stærkt Eftertryk paa de to sidste Ord.

"Slip!" brølede Kristian uden at svare paa Spørgsmaalet. Men Hans Ole knugede ham kun fastere i sine Arme og gentog sit Spørgsmaal med ubønhørlig Fasthed.

"Hjælp! Hjælp! Han kvæler mig!" brølede Kristian, greben af Hjerteangst, og brast ud i et ualmindeligt stærkt Bræl.

"Stille, Dreng!" lød i det samme en Stemme fra den anden Side af Gaardspladsen. "Hvad er der i Vejen?"

Det var Falks Røst, og næppe havde den lydt, før det faste Tag, der havde omslynget Kristian, slap ham, og han stod fri igen, inappende efter Bejret og ynkeligt grædende.

„Kom herhen, Kristian!“ lød Falks Stemme igen, og der var en Myndighed i den, som gjorde, at Kristian nok engang glemte sin frie Billie og uvilkaarlig Iystrede Befalingen.

„Var der nogen, som slog dig? spurgte Falk.

„Nej, men de klemte mig!“ svarede Kristian i en flynkende Tone.

„Slog du maaske nogen?“ spurgte Falk igen.

„De drillede mig!“ svarede Kristian undvigende, idet han tyede til sin sædvanlige Forvarsgrund for enhver Frihed, han fandt for godt at tage sig i den Retning.

„Saa har du nok allerede glemt de gode Raad, jeg gav dig i Aftes!“ bemærkede Falk, rystende paa Hovedet. „Du kan saa din Billie, men naar en Dreng her sætter sin Næve i Ansigtet paa en anden Dreng, saa undgaar han ikke let at saa en i sit eget i Stedet for. Det hører nu med til Husets Orden, ifal jeg sige dig, Kristian!“

Med disse Ord vendte han ham ryggen og gik sin Vej, medens Kristian langsomt vandrede bort til den modsatte Side af Gaarden og opjagte sig en ajsides og fredelig Arog, hvor han kunde sætte sig og overlade sig til sine Betragtninger. Sulten var han, ærgre sig gjorde han, og ilde til Mode følte han sig, men knækket var han ikke. Tvært imod, jo længere han tænkte efter, og jo mere han overvejede alt, hvad der var hændet ham, desto mere kraftig bestemt blev han paa at holde fast ved sin Billie og ikke lade sig fue. Dreng-

nes Middagsfrihed var derfor næppe forbi, før Hans Ole kunde møde for Falk med en ny Melding.

„Falk!“ begyndte han uforanderlig. „Sag skudde hilse og sige, at den nye Dreng vil ikke arbejde!“

„Vel, Hans Ole!“ svarede Falk paa samme Maade og fulgte med ham ud i Haven.

„Hvad er det, Hans Ole fortæller mig? Vil du ikke arbejde, Kristian?“ spurgte han i en forundret Tone.

Kristian jurmulede, men svarede ikke.

„Lyd nu mit Raad, og arbejd sammen med de andre. Du kan tro, at det er baade sundt og godt og nyttigt for mange Ting, min Dreng,“ vedblev Falk venligt og næsten overtalende.

Kristian stod et Øjeblik, som om han vaklede og kæmpede saa smaat med sig selv, men med Et tog han sig sammen igen og svarede mut: „Moder har selv sagt, at der er ingen uden Sjovere og Bønder, der arbejder!“

„Kristian skal have sin Billie!“ svarede Falk straks og vendte sig fra ham. „Men det kan for Guds Ordens Skyld ikke lade sig gøre, at han løber omkring, hvor ingen kan have Øje med ham, og derfor maa han blive paa denne Gang, saa længe Arbejdet varer.“

Dermed gik Falk, og der var igen i hans Stemme en Klang af Myndighed, saa Kristian glemte at gøre Indvendinger, hvor lidt denne Indskrænkning i hans Frihed end behagede ham. Men han begyndte at forstaa, at denne skammelige Guds Orden, som han selv i sin Uskyldighed havde lovet at bøje sig for, kunde blive en ubehageligere Ting, end han havde troet. Foreløbig satte han sig derfor fredeligt paa en Trillebør for at overveje sin Stilling og betænke, hvad der kunde gøres for at forbedre den.

„Tag nu fat, og lad os bestille noget, for andet

er vi Sjovere og Bønder jo ikke til!" ntrede Peter, spyttede i Hænderne og greb sin Spade med en Mine, fuld af den alvorligste Tøer. Velært af Erfaringen fandt Kristian det klogest at lade, som om han ikke hørte noget, men stirrede aandstræbende og tankefuldt ud i Luften, mens Drengenes Spader for i Jorden under en munter Latter.

"Se nu til, du skrupper dig lidt, Hans Ole!" kaldt Peter efter et Stunds Tavshed ind, idet han lod, som om han tørrede Sveden af Panden med sit Ørme. "For vi har faaet en Slavefoged til at passe paa os i Dag. Du kan gerne blive ulukkelig, dersom han ser, at du ikke stræber, for saadan en er ikke til at spøge med!"

Hans Ole lo fornøjet og tog det ene Spadestik vældigere end det andet med en Tøer, som om han skulde grave sig baade fra Ulykke og Glendighed, men Kristian lod fremdeles, som om han ingen Ting kunde høre. Det samme gjorde Læreren, der gik i Spidsen for Arbejdet og saa ud, som om han hverken havde Øre eller Øje for andet end Gravningen. Saa gik der igen en Tid i Tavshed, men det kunde ikke blive længe ved.

"Hør du, Hans Ole!" begyndte den ufortrødne Peter igen. "Der staar en Børjuld Skidt der henne! Skal du ikke have den trillet bort?" Ved denne Bemærkning nikkede han med et saa sissigt Sideblik hen til Trillebøren, hvor Kristian tronede i sin Storhed, at alle Drengene syntes, det var den bedste Vittighed, de længe havde hørt, og brast i en stormende Latter, og selv over Læreren's Ansigt spillede der et lille Smil. Med sin bedste Villie var Kristian ikke længere i Stand til at bevare sin Døvhed lige over for alle disse spændige Bemærkninger. Rødmende op over begge Ører og med saa værdig en Holding, som han kunde opdrive, rejste han sig fra Trillebøren og fjernede sig fra Selskabet

jaa langt, som Omstændighederne tillod. Dog vogtede han sig klogelig for at komme udenfor Gangen, der var ham anvist, thi Sandheden var, at uagtet alle de Fortrin, han nød, og alle de Indrømmelser, der blev ham gjort, begyndte han at føle sig meget usikker i sin Stilling og en hel Del betænkelig ved at gøre nye Skridt. Og i denne ophøjede Ensomhed nød han den kostelige Frihed, mens Tiden pinte ham ved at gaa Sneglegang, og Sulden gnavede værre og værre inden i ham. Og selv jaaledes maatte han føle, at Højheden har mange Torne, thi hvert Djeblif naaede en Iyrtig Ratter fra de arbejdende Drenges Dører og gik som et Stif gennem hans Hjerte, jaa meget bitrere, som han ikke kunde vide, hvilken Sphidighed imod ham den gemte.

Da Arbejdet imidlertid var endt, og Tiden til at spise Mellemmad endelig kommen, viste det sig Iyffeligvis, at hans Moder ikke havde medgivet ham flere Formaninger om, hvad han skulde afholde sig fra, og han fortærede sin Mellemmad med lige jaa stor en Færdighed som nogen af de andre Drenges, der dog havde en langvarig Øvelse deri og oven i Købet havde styrket deres Appetit ved dngtigt Arbejde.

„Ser du, hans Ole!“ bemærkede Peter til denne sin Kammerat og Fortrolige med et tilfreds Blik paa Kristian. „Det begynder ligesom at blive lidt bedre med ham. Han kan allerede spise Rugbrød med Fedt paa.“

Dog var det et Spørgsmaal, om ikke Peters Inje Betragtning af Sagen endnu var en lille Smule forhastet. Kristian selv fandt i ethvert Tilfælde slet ikke, at det var bedre med ham, og da han endelig laa i sin Seng, begyndte han jormelig at længes efter Moder, hvor lidt han jaa havde brudt sig om hende før. Med

denne Følelse fød han ind og drømte, at han var hjemme igen, og der var venligt og godt alle Begne, og Moders Ansigt saa kærligt paa ham, som det plejede at gøre. En lifligt dampende og duftende Ekstraret stød paa Bordet og indbød ham til at tage for sig deraf, men just som han vilde tage for sig og gøre sig tilgode, blev Dampen til en tæt Sky, baade Moder og Maden forsvandt deri, Berden blev borte, og han fød som en Sten.

Men da Livet den næste Morgen igen begyndte at røre sig i Gaarden, da var den første, Falk fik Dje paa, ingen anden end Kristian selv med Ihsvaagne Djne og Bukjerne paa Benene.

„Naa, det var Ret, min Dreng!“ raabte Falk muntert til ham. „Spis nu din Morgenmad, og gaa ned paa Skolen, og læs flittigt, saa skal du se, at dit Helbred staar sig lige saa godt, som hvis du ligger og sover til Middag.“

Kristian var nu ikke saa ganske sikker paa den Ting, men han følte dog et eget Velbehag ved Falks opmuntrende Ord og gik uden Tvivendinger paa Skolen med den øvrige Flok. Peters glade Forhaabninger fra den foregaaende Aften om en Bedring i hans Tilstand syntes saaledes virkelig i Begreb med at skulle gaa i Opfyldelse, men det varede uheldigvis ikke længere, end til Middagen var forbi, og Drengenes Fritid kommen igen. Da var det Kristian selv, der mødte for Falk for at gøre Melding, og stærkt bevæget saa han ud derved. Haaret strittede om Hovedet paa ham, hans Kinder var ophovnede og Djnene røde som af en arrig Graad, hans Næse var blodig, og Klæderne posede omkring ham paa en underlig oprevet Maade.

„Naa, Kristian! Hvad har du nu paa Hjertet?“ spurgte Falk og saa roligt paa ham.

„Det er Gadedrenge, allejammen!“ svarede Kristian med Graaden oppe i Halsen. „Og jeg vil ikke være imellem dem længere. Moder har selv sagt, at jeg maa ikke være imellem uartige Drenge, for det kan jeg ikke taale!“

„Det er meget kønt og rigtigt af dig, at du saadan bestandig husker paa din Moders Formaninger, Kristian!“ indrømmede Falk. „Men du ved jo nok, at din Moder har selv ført dig herved, og derfor tænker jeg, du kunde maaske alligevel have Nys til at prøve, om du ikke kunde komme ud af det med dem. Jeg har sagt dig, at det er nogle fortvblede Fyre til at slaa igen, naar en anden Dreng vil slaa dem, men prøv en Gang at være lidt venlig og søjelig imod dem, saa skal du se, det gaar nok.“

„De driller mig!“ svarede Kristian. „Jeg kan ikke faa Lov at gaa i Fred for dem, og jeg vil ikke være imellem dem!“

„Prøv det en Gang endnu, min Dreng!“ bad Falk og lagde venligt sin Haand paa hans Skulder. „Du skal se, det gaar bedre, end du tror.“

„Nej!“ svarede Kristian, nok en Gang bristende i Taarer af Bredde. „Jeg vil ikke, og jeg gør det ikke!“

„Saa skal du have din Willie, Kristian!“ svarede Falk roligt. „Kom du med mig, saa skal jeg sikre dig mod deres Selskab!“

En uhyggelig Tølelse listede sig ved disse Ord uvilkaarligt over Kristian og lagde sig knugende over hans Hjerte, for han huskede pludselig paa, hvor liden Glæde han hidtil havde haft af at faa sin Willie paa dette Sted. Men Falk gif foran med saa sikker og bestemt en Mine, som om al Ting allerede var afgjort og i Orden — Loddet var kastet, og han havde ikke andet at gøre end at tie og følge med.

„Se her, Kristian!“ vedblev Falf efter at have ført ham over Gaarden, op ad en Trappe og ind i et af-
sides liggende Kammer. „Her kan du ganske være i
Sikkerhed for alle de uartige Gadedrenge. Dette Kam-
mer ligger langt borte baade fra Sovestuerne og Lege-
stuen, og naar du har Øjst til det, kan du trygt staa bag
Gardinerne og se paa, hvordan de er uartige i deres
Fritid, og glæde dig over, at ikke en eneste af dem kan
opdage dig eller gøre dig den mindste Skade. Derjom
du isfulde fede dig, saa er her en nyttig Bog at læse i,
og har du Øjst til at iskrive et Brev eller øve dig lidt,
saa er der baade Blæf, Pen og Papir i Bordstujjen.
Døren skal jeg nok lukke af, for ellers funde maaske
en eller anden af de slemme Anægte falde paa at liste
sig ind til dig, og det maa vi jo forebygge. Men du
behøver ikke at være bange, jeg skal ikke glemme at sen-
de dig baade Mad og Drikke, saa meget, du vil have.“

Det var altjammen saa omhyggeligt, at man ikke
isfulde tro, der funde være mere at ønske, og dog saa
Kristian ganske ud, som om der var en og anden Er-
indring, han nok funde ønske at gøre derved. Det
lagde Falf imidlertid islet ikke Mærke til. Han saa sig
endnu en Gang omkring i Kammeret, nikkede med en
tilfreds Mine og sagde venligt:

„Ja, nu tror jeg virkelig ikke, jeg kan gøre mere
for at beskytte dig, Kristian. Nu vil jeg ønske, du maa
have det godt her!“

Dermed gif han, lukkede Døren efter sig, drejede
Nøglen to Gange rundt udvendig fra, tog den af og
prøvede meget forsigtigt, om Laasen holdt godt. Kristian
blev staaende med en betuttet Mine og lyttede efter
hans Skridt, mens de fjernede sig. Skulde han falde
ham tilbage og forlange at komme ud igen? Men saa
maatte han jo med det samme have erkendt, at det før

ikke havde været hans rigtige Mening at faa sin Billie, og det kunde han ikke bære over sit Hjerte, thi han var stolt af at være standhaftig. Og paa den anden Side var det heller ikke saa lige en Sag saaledes paa ubestemt Tid at skulle sidde indelukket bag en tillaaet Dør, og Sikkerheden derved, som Falk havde talt saa meget om, kunde være baade saa og saa. Kristian følte sig i ethvert Tilfælde slet ikke tryk ved den. Han begyndte at faa en Fornemmelse af, at hans Billie havde indviklet ham i en ordentlig Forlegenhed, og vidste hverken ud eller ind i den. Da tabte den sidste Lyd af Skridtene sig, og i samme Nu indsaa han, at han havde baaret sig utilgivelig letjindigt ad ved ikke at bøje sin Stolthed og bede om at komme ud igen, mens det endnu var Tid.

Bitterlig grædende sank han om paa en Stol og følte sig ulukkelig og knust, og saaledes sad han en lang Tid, indtil Taarerne efterhaanden tørredes paa hans Kinder, og han begyndte at finde Trøst i en uroffelig Beslutning om at bede om at slippe ud, saa snart nogen kom for at bringe ham Mad. Det var der imidlertid lang Tid til, og længere faldt den ham i hans Ensomhed. Tummelen i Gaarden var hørt op, og der var blevet ganske stille derude. Der var ingen Lindring for et utaalmodigt Hjerte i at sidde og stirre ud i dette tomme Rum. Han prøvede paa at tage Bogen og læse, men det var en Beskæftigelse, som aldrig var faldet i hans Smag, og desuden var Bogen, som Falk havde kaldt nyttig, moralsk, og det moralske var nu en Gang hans Skræk. Han fandt ingen Hvile deri og skyndte sig at lægge den fra sig igen. Han tænkte paa at gøre et Forsøg paa at skrive et lille Brev til Moder og skildre hende al den Nød og Kval, han maatte lide, og han tvivlede ikke om, at det vilde røre hendes Hjerte,

men saa faldt det ham igen ind, at det under disse for-
tvibledede Omstændigheder vilde falde ham vanskeligt at
saa Brevet sendt af Sted uden nogens Mellemkomst, og
dertil kom, at han var meget lidt stærk i Skrivningen,
saa det kunde falde svært nok at saa det i Stand uden
andres Hjælp. Til hvende og lidt blev der saaledes
ikke andet for ham at gøre end igen at sætte sig ved
Vinduet og stirre ud i den tomme Gaard, og det gjorde
han, til han begyndte at længe efter at se de selvsamme
Drenge tumle sig derude, som han nylig saa bestemt
havde erklæret, at han ikke vilde have det mindste at
gøre med.

Skræffelig langsomt listede Tiden sig af Sted, men
jo længere den skred frem, desto fastere stod hans Be-
slutning, at lige saa snart der kom nogen, vilde han
tage sin naturlige Standhaftighed i ang og forlange
at komme ud igen til de andre Drenge. Og endelig
flog Forløsningens Time — der kom en Pige og bragte
ham Mad. Men underligt nok: den, som ingen Ting
sagde, det var Kristian. Da det kom til Stykket, blev
Ordet siddende ham i Halsen, og han kunde ikke saa
det over sine Læber, hvad det saa skulde gælde. Han
kom til at tænke paa, hvilken Fornøjelse det vilde være
for hele den taabelige Flok, der havde voldet ham saa
bitter en Arankelse, hvis han gav Køb og nedlod sig til
at bede om at komme tilbage til dem, og den Fornøjel-
se kunde han ikke unde dem. De maatte selv bede ham
om at tage dem til Raade. Saa længe der var et men-
neskeligt Væsen i Stuen hos ham, vofjede hans Mod,
og han syntes, at han havde Kraft nok til at holde ud
saa længe, det skulde være, og saaledes gif det til, at
han saa Minutter efter igen stod og littede efter Skridt,
der fjernede sig. I det selvsamme Øjeblik kom Uvishe-
den imidlertid over ham igen, han angrede sin Fast-

hed og havde den inderligste Øjst til at falde Skridtene tilbage, men førend han havde faaet Tid til at fatte nogen klar Beslutning derom, var den sidste Øjst af dem forsvundet, og det var anden Gang for sildigt. Alt, hvad han kunde gøre, var at love sig selv, at det ikke skulde gaa saaledes tredie Gang, og efter at han af et oprigtigt Hjerte havde gjort dette Løfte, prøvede han paa at skyde Hjertet op i Livet, vise sig som en Mand og spise sin Mad. Det sidste i det mindste lykkedes ham ogsaa nogenlunde, for Julsten var han, og desuden fandt han en stor Trøst i den Tanke, at Sengetiden dog ikke var saa overordentlig langt borte, og saa maatte han i ethvert Tilfælde blive befriet.

Der kom Liv i Gaarden igen, Larm og Munterhed lød op til ham, og Kristian stillede sig bag Gardinet for at betragte Øjstigheden dernede. Det var Fald, der førte an, og langt fra var det, at hans Nærværelse øvede noget Tryk paa Drengenes Fornøjelse. Tværtimod klang Latteren højest, hvor han var med. De mindste Drengene blev ikke trætte af at smutte frem fra et Baghold, trække ham i Frakkeskøderne eller gøre et dumdrigt Anfald paa hans Ben for derefter med et Skrig af Fornøjelse og triumferende Ansigter at trække sig tilbage saa hurtigt, deres korte Ben kunde trippe afsted. De større tog Sagen med mere Alvor og sparede ingen Anstrengelser, men jyntes at have gjort det til deres Livs Opgave at vise sig som hans Overmand i alle de Færdigheder, en Leg kunde fordre. Der var en frisk og ubunden Glæde udbredt over det altjammen, og mens han fra sit ophøjede Standpunkt stod og saa derpaa, fyldte den lidt efter lidt Kristian med en vemodig Længsel og Medlidenhed med sig selv.

De samme Drengene, som for kort siden kun havde vaakt hans Harm og Forbitrelse, forekom ham nu at se

ganske tiltrækkende og indbydende ud. Hans Ole med sit godmodige, lidt enfoldige Ansigt, skinnende af Sver, tog sig ud som den legemliggjorte Tilfredshed selv, den lille Fantast med sin stadige, halv stormægtige, halv skælmiske Mine var Snurrigheden selv at se paa, og selv den raptungede Peter med sit sjissige Sving syntes at have lagt enhver ubehagelig Spydighed til Side og var bleven et Billede paa en elskværdig og oplivende Munterhed. Kristian havde ikke før haft nogen Anelse om, at Livet i denne Gaard kunde være saa behageligt og lofkende, som det i Grunden var, men det kom maaske af, at det nu var første Gang, han saa det ovenfra, og det gør altid en Forskel. Han blev ikke træt af at staa og betragte det, og hvert et ubetydeligt og barnagtigt lille Træk deri, som han ellers vilde have anset det for sin Pligt at overse med et foragteligt Blik, fik nu en dyb Interesse for ham.

Han kunde næppe begribe, hvor Tiden var bleven af, da Njtenkloffen lød og kaldte til Sengs, og baade Lummelen og Njstigheden og Drengene forsvandt, mens det saa ud, som om Njtenen lige med et kom og sænkede sine Skjgger baade over Gaarden og Kristian. Han vendte sig om og saa ind i Kammeret, hvor Skjggerne samlede sig nok saa tætte endda som udenfor, og saa begyndte han af ganske Hjerte at ønske, at der nu ogsaa snart vilde komme nogen og kalde ham til Sengs. Men der kom ingen. Han lttede og lttede det ene lange Minut efter det andet, men ikke den svageste Lyd af Skridt nærmede sig til ham, og det blev dødsstille uden om ham til alle Sider. Der stod en Seng i det ene Hjørne af Kammeret, men det var ikke et Djeblik før nu faldet ham ind, at nogen kunde tænke paa at lade ham sove der ganske alene om Natten — nu slog det ham pludselig med Skræk, at ingen vilde komme, at

han maatte blive der hele den lange, lange Nat igennem. Det rislede foldt igennem ham ved Tanken derom, og nu forstod han først rigtig, hvad det vilde sige at være alene i Mørket. Thi stor paa det funde Kristian jo nok være under almindelige Omstændigheder, men en Helt var han ikke — det fik han selv nu bittert at fornemme.

Han fastede et styk Blik hen til Sengen og opdagede, at den stod netop i den allermørkeste Krog af Kammeret. Et Djeblik syntes han dog, det sikreste maatte være at lyste sig ganske jagte derhen, klæde sig af og smutte i Seng saa stille som en Mus og krybe saa langt ned under Dynen, som han funde komme. Men tyh! Hvad var det? Anagede det ikke i det samme hegne under den? Hvis der nu virkelig var nogen derinde, hvad i al Verden skulde han saa gribe til? Skulde han aabne Vinduet og raabe om Hjælp af sine Lingers fulde Kraft? Af, det var visjelig ingen højsindet Stolthed, som i dette Djeblik holdt ham tilbage derfra, men alle Menneker var jo langt borte, og Falk havde jo selv tydeligt forklaret ham, at ingen funde høre ham. Eller skulde han fare frem mod Døren og prøve paa at sparke den i Stykker med hele sin Fortvivlelses Kraft? Men var der nogen, saa vilde han jo være fangen, længe før end han naaede Døren, og det vovede han endnu langt mindre at udsætte sig for. Og det var den Sikkerhed, som Falk med saa megen Tilfredshed havde udmalet for ham! Slag i Slag bankede hans Hjerte ved Tanken om den, og tusinde Gange fortrød han bittert sin egen forsynede Villie, der havde bragt ham i denne Elendighed.

Saa blev han fiddende og littede med tilbageholdt Mandedræt og stirrede med stive, opspilede Øjne hen imod Krogen, hvor Sengen stod. Og var der ikke en uty-

delig, uhyggelig Skikkelse, som stod der henne i Mørket? Jo, og den blev ikke staaende stille, den kom bestemt nærmere og nærmere hen imod ham. Han var lige i Begreb med at bryde ud i et Skrig af Forfærdelse, men i det samme var den borte, og det tomme Mørke laa igen foran hans Øjne. Og saaledes sad han, selv vidste han ikke, hvor længe, men utaalelig længe var det, mens ængstende Lyde og truende Skikkelser steg op af Mørket og forsvandt igen deri, den ene efter den anden.

Der maatte være gaaet Timer, siden Gaarden var bleven tom, og det glade, venlige Liv derude var forsvundet for den mørke, gysende Nat. Kristian havde kæmpet, med Angst og Skræk, men nu var han bleven træt. Den ene Gang efter den anden sank Hovedet ned mod hans Bryst, og Øjnene lukkedes, uden at han mærkede det, men i det næste Øjeblik for han op igen med et Sæt for med dobbelt knejsende Holdning og dobbelt store og stive Øjne at stirre ud i Mørket og forfærdes paany. Og det var ikke længer den Kristian, der havde saa store Tanker og saa stridig en Villie — der sad kun et stakkels højet og forskræmt Barn, som stred alene i Natten!

Det var ikke længere til at holde ud — han maatte i Seng, hvad det end skulde gælde. Og naar det kom til Stykket, var han maaske ogsaa sikrere der end noget andet Sted. Alæderne gled af ham, lydløst smuttede han derhen og laa i et Nu under Dynen. Skridtet var bobet, og da det var gjort og lykkeligt overstaaet, traf han et lettende Suf og syntes, at han til en vis Grad var kommen i Sikkerhed. Og medens han laa der, næppe bobende at røre sig eller blot trække sin Nande, længselsfuld efter at kunne lægge sig trygt og sødt til at sove, men angst og bange for at gøre det, vendte hans

Tanker igen uvilkaarligt tilbage til hans Moders venlige Stuer. Af, dersom hun nu kunde vide, hvordan han her laa ensom, ulykkelig og forladt, saa vilde hun sikkert være kommen og have sat sig ved hans Side for at tale mildt og kærligt og trøstende til ham, som hun havde gjort saa mange Gange, naar han kun havde været gnaven og ærgerlig derover og ønsket hende bort igen. Kunde hun nu blot være kommen, saa skulde han sandelig have været taknemmelig derfor. Saa velsignet havde han aldrig før forstaaet, at hans Moders Stemme kunde lode, og saadan havde han aldrig troet, at han skulde komme til at længes efter hende. Ja, om hun blot havde siddet der for at græde saa bitterligt og vride sine Hænder over ham — det havde hun jo ogsaa gjort saa tidt, uden at det havde rørt ham iunderligt — saa syntes han nu, der vilde have været en ufigelig Lindring og Bedrøvelsel deri, og han havde gerne selv grædt med af sit ganske Hjerte, istaffels Kristian. Taa- rerne lusted sig ned over hans Kinder ved Tanken derom, og der kom noget og fyldte hans Sind lige som med et Ryst af Anger over al den Sorg, han havde voldet hende. Men det var underlig varme og milde Taa- rer, og de gjorde ham godt alligevel.

Og da — hvorfra det kom, det maa Gud vide, for han kender det — da kom han med et til at huske paa, hvordan han havde plejet at læse sin Aftenbøn for hende, da han var mindre og ikke slet saa slem, som han siden var bleven, og han fik Lust og Trang til at prøve det igen en Gang. Det kom ham dunkelt for, at der vilde være en Beskyttelse deri, som han trængte til.

„Vor Fader!“ begyndte det bævende at stamme indeni ham. „Du — du —, som er i Himmelen!“

Ikke lød det klart og fast og bestemt, som da Fald- de forrige Aftener havde læst den for ham og alle Dren-

gene — fun jøgende, famlende og usikkert gled Bønnen igennem hans Sjæl. Og naar han var kommen et Stykke frem i den, blev han greben af en pludselig Angst for, at han havde glemt et Ord eller jagt et andet urigtigt. Men det maatte ikke ske for nogen Pris, for det syntes ham, at med hvert tabt Ord kunde gerne en lille Del af den Beskyttelse, han jøgte, vige bort fra ham, og hver en ubetydelig lille Fejltagelse kunde maaske jage en Engel bort, der stod ved hans Side og holdt sin Haand beskyrmende over ham. Saa begyndte han forfra igen, indtil han paany blev greben af den samme Frygt, og saaledes blev han ved, den ene Gang efter den anden, altid famlende, altid ængstelig for ikke at have jagt det rigtigt, og aldrig naaende Enden. Men hans Fader i Himmelen hørte dog maaske alligevel hans usikre og ufuldkomne Bøn, for der kom Fred over ham ved den. Det var, som der lidt efter lidt kom en Taage og jænkede sig mildt og beroligende ned over hans ængstelige Tanker. Uthdeligere og uthdeligere, usikrere og usikrere tumlede Bønnens Ord sig om i hans Sind, indtil de blev helt borte, og han sov ind. Og han var igen i sit Hjem og laa i sin egen Seng, og Moders Ansigt bøjede sig ned over ham. Men mørke, stygge Skikkelser kom myldrende frem imellem dem og vilde tage ham bort fra hende.

„Hjælp mig, Moder!“ stønnede han forjærdet, og saa var de borte. Men igen kom de, og saaledes laa han og kæmpede, mens Matten skred, i sin urolige Søvn paa det ensomme Kammer.

Da Pigen den næste Morgen kom for at bringe ham Maden, var Kristian paa Benene, men bleg og forvaaget saa han ud. Og denne Gang kunde ingen Stolt-
hed eller Betænkelse holde hans Ord tilbage, og der

var over ham noget itiljærdigt og jagtmodigt, som ellers ikke ganske hørte ham til.

„Jeg vilde gerne bede,“ brød han ud i en Fart, som om han var bange for ikke at faa det sagt, „om Falf vilde komme lidt op til mig!“

Pigen gik, og længe blev Kristians Taalmodighed ikke sat paa Prøve, før Døren igen aabnedes, og Falf var der.

„God Morgen, Kristian! Du har vel sovet godt?“ sagde han med en Venlighed og Frimodighed, som om han var vis paa, at al Ting havde været i den bedste Orden. „Der er da vel ingen, som har forstyrret dig eller været paatrængende, vil jeg haabe? Eller er der noget, du mangler, siden du har sendt Bud efter mig?“

En let Rødme for over Kristians blege Ansigt, og han svarede stammende, idet han sænkede Hovedet:

„Jeg — nu tror jeg nok, at jeg vil ud til de andre Drengene igen!“

„Men, kæreste Barn!“ udbrød Falf i den største Overraskelse. „Det var jo din egen udtrykkelige Billie, at du ikke længere vilde være imellem dem, og du var jo saa vis paa, at de ikke var til at komme ud af det med, saa det skal du virkelig ikke risikere igen — det vilde være Synd at forlange af dig. Det er affurat de samme skarnagtige Rægte endnu, og de har ikke forbedret sig en eneste Smule siden i Gaar — ikke en Smule!“

Kristian saa yderst uslykkelig ud ved at høre, at det endnu stod saa daarligt til med dem, og det var tydeligt nok, at han ikke vidste, hvad han skulde sige eller svare dertil. Men Falf betragtede med et prøvende Blik hans forfnytte, forvaagede Ansigt, der endnu bestandig var vendt mod Gulvet, og vedblev:

„For det er jo da ikke Tilfældet, at det var din

Skyld, at de ikke var til at komme ud af det med. Saa Fald er det jo rigtignok en anden Sag!"

Der gik en Trækning gennem Musklerne i Kristians Ansigt, men saa dybt kunde han dog endnu ikke fornede sig, at han skulde kunne sige ja til den Tale.

"Saa, saa ser du nok, Kristian," fortsatte Falk efter en Stund forgæves at have ventet paa Svar, "at du er nødt til at holde fast ved din egen Billie og blive her, og jeg fortænkter dig slet ikke deri. Du maa ikke tro, jeg forlanger, at du skal udjætte dig for flere Ubehageligheder eller blive fordærvet i Drengenes Selskab!"

Med disse Ord lagde Falk sin Haand bekyttende paa hans Skulder og gik. Og atter stod Kristian, fuld af pinlig Uvished, og littede efter hans Skridt, indtil Lyden af dem var forsvundet, og selv den bitreste Fortrydelse over, at han ikke havde benyttet Lejligheden bedre, var forgæves.

Atter sneg Dagen sig langsomt hen i Ensomhed og Fortærelse, og Kristian havde ikke noget andet Selskab end sine egne Tanker, og det var ikke noget morsomt Selskab. Selv Drengenes Leg i Gaarden var kun en ny kilde til nedtrykkende Følelser, saa længe den varede, og gjorde det kun endnu mere tomt og ensomt, da den var forbi. Men det var dog alt sammen ikke noget imod det Tryk, der faldt paa hans Hjerte og blev tungere og tungere, alt som Eftermiddagen skred frem, og han tænkte paa Natten, der skulde komme. Han kunde ikke sidde i Fred derfor et Øjeblik. Det jog ham frem og tilbage i ubetvingelig Uro og fik hans Kinder til at blusje og hans Øjne til at brænde, indtil det havde taget al den Magt, han havde tilbage, fra ham, og han sank overbundet sammen paa Stolen. Saaledes sad han tilsidst, da Aftenen igen var nær.

"Sig til Falk," bad han Pigen, der kom med Ma-

den, „at han maa endelig komme op til mig, for jeg vilde gerne tale lidt med ham. Men sig det endelig, og glem det ikke!“ raabte han med bønlig Stemme efter hende, da hun forsvandt.

Med højt bankende Hjerte sad han og ventede, og denne Gang fik det Lov at banke sig træet, thi det varede en Stund, førend Falk kom. En Brimmel af bange Tanker krydsede hinanden i hans Sind, mens han sad og ventede. Skulde Pigen have glemt at bringe hans Bud? Eller vilde Falk maaske ikke komme? Og hvad skulde han saa gøre? Skulde han aabne Vinduet og raabe om Hjælp, naar Drengene kom i Gaarden for at lege? Eller skulde han vente, til de var borte igen, ribe sine Lagener i Stykker, som han havde hørt om i Røverhistorierne, hejse sig fra Røbstkammeret, hvor han sad fangen, ned i Gaarden og flygte? Ja, Flugt — det var en Tanke, som fyldte ham med Længsel og Fryd, og han begreb ikke, at den ikke før var faldet ham ind. Hjem til Frihed, til Moder og alt, hvad godt var, det var den eneste Udvej for ham!

Men stille — nu kom han! Endelig hørte han Skridt, der nærmede sig, og et Øjeblik efter stod Falk derinde.

„Jeg kunde ikke komme før, Kristian!“ sagde han. „Det var Husets Orden, som var Skyld deri. Jeg maatte blive hos Drengene, til de havde spist. Men hvad har du paa Hjertet?“

„Maa jeg komme ud til de andre Drenge?“ bad Kristian med bævende Stemme.

„Men Kristian dog!“ indvendte Falk. „Du ved jo, hvordan de er, de andre Drenge!“

„Jeg skal nok komme ud af det med dem!“ stammede Kristian. Og samlende al sin Kraft udbrød han

med Fortvivlelsens Mod: „Det var ogsaa noget min Skyld, det var ikke blot de andres!“

Saa var det sagt! Den bitre Tilstaaelse var gjort, og Kristian havde for første Gang i sit Liv overvundet sig selv. Men Kampen derved havde været ham for haard. I samme Øjeblik sank han om paa en Stol og brast i en voldsom Graad. Et Minut eller to græd han af sit ganske Hjerte ud, saa sagtnedes hans Graad, og han mærkede pludselig, at en Arm var lagt om hans Skulder, og hans Hoved hvilede mod et Bryst. Og idet han saa op, mødte Falks Ansigt ham saa mildt og trøstende, som han aldrig havde troet, at det kunde je ud.

„Du skal ikke græde længere, Kristian!“ sagde han med en blød og underlig beroligende Stemme. „Og du skal ikke være bedrøvet, for det, du i dette Øjeblik har gjort, det er det bedste, du i lang Tid har gjort, og kunde nu din Moder have set og hørt dig, saa vilde hun glæde sig over dig. Men husk det, min Dreng, at det kan være rart nok at have en Billie og at kunne saa den, men dersom det ikke er god Billie, saa straffer den altid sig selv, og saa er det juist det aller værste, der kan hændes en, enten man er stor eller lille, at saa den. Tør nu dine Øjne, og bad dit Ansigt, og lad os følges ad ud til Drengene!“

Det var med en ny Følelse af Tryghed og Tillid, at Kristian en god Stund efter — for det havde taget ham en Del Tid at gøre sine Forberedelser, og Falk havde slet ikke skyndet paa ham — ved Falks Side forlod det ensomme Kammer, hvor han havde kæmpet sin første haarde Kamp. Men ikke desto mindre veg han lidt sky tilbage, idet han traadte ud i Gaarden, og alle Drengene flokkedes foran ham. Uden i mindste Maade at lægge Mærke dertil førte Falk ham midt ind imellem dem, saa sig lidt om og vinkede ad Peter.

„Hør nu, Peter!“ begyndte han. „Kristian siger, at han selv var Skyld i, at han kom lidt i Klammeri med jer i Gaar. Hvad mener du nu derom?“

„Jeg beskylder ikke Kristian for at lyve!“ svarede Peter og saa meget ærbar ud.

„Det havde jeg nu heller ikke ventet mig af dig!“ bemærkede Falk. „Men jeg synes, du plejer nok at være den, der har et lille Ord at sige til, hvad andre siger. Kunde du for Eksempel ikke have Lykt til at sige, at det er kønt af Kristian ærligt at tage Skylden paa sig?“

Peter lagde Hovedet lidt paa Siden, skræbede med det ene Ben i Jorden som en søgende Ganefylling og mumlede noget om, at det kunde han nok have Lykt til, men synderlig opjat paa at sige det saa han dog ikke ud til at være.

„Det kunde jeg jo nok tænke!“ fortsatte Falk, idet han uden Betænkning tog Peters Mumlen til Indtægt. „Og skulde der saa slet ikke være lidt mere, som du kunde have Lykt til at sige til, Peter?“

Peter skræbede endnu en lille Smule med Benet, men da han slet ikke lod til at kunde finde, hvad han søgte, løstede han Hovedet med et Sæt og svarede rask:

„Vi andre kan vel ogsaa have haft Skyld!“

„Det var affurat det samme, jeg mente!“ indrømmede Falk med et bifaldende Nif. „Og saa vil vi lade det være afgjort for denne Gang, men jeg vil ikke vide mere at sige af den Slags Historier. Du maa se at passe endnu bedre paa din Mund for Fremtiden.“

Nok engang betænkte Peter sig lidt, men pludselig saa han op med et halv fortroligt, halv fiffigt Smil over Ansigtet og sagde: „Jeg skal gøre, hvad jeg kan. Mere kan jeg ikke love!“

„Mere forlanger jeg heller ikke!“ erklærede Falk, gengældende hans Smil. „Du ved nok, jeg holder ikke

af, at en Dreng lover mere, end han kan holde. Men saa maa du heller ikke have altfor ringe Tanker om dine egne Evner, for det ved du nok, at du somme Tider er slem til. Og tag nu Kristian med dig, og vær slem imod ham!"

Det gjorde Peter med en umiskendelig befyttende Mine, og paany indført mellem Drengene under saa lobende Betingelser begyndte Kristian at skyde Hjertet op i Livet, se temmelig selvtillidsfuld ud og finde, at disse Drenges dog i Grunden ikke var saa vanskelige at komme ud af det med, naar man blot tog dem paa den rigtige Maade. Men da han laa i sin Seng, og Falk med sin rolige Stemme læste Aftenbønnen for ham og for alle Drengene, da havde den faaet en ny Klang, og der var kommet noget ind i den, som han aldrig før havde vidst eller følt derved — det var Klangen af en Grindring, som lød med deri.

Fra den Stund havde Hans Ole ikke flere Meldinger at møde med for Falk og ikke flere Hiljener at bringe angaaende Kristian. Han — det vil sige, samme Kristian — var paa Benene om Morgenens lige saa kvif som nogen af de andre Drenges, spiste sit Fløjk med en Appetit, der voksede Middag efter Middag, og arbejdede, trods nogen Sjover eller Bonde, den hele Eftermiddag paa Kraft, ja, blev endog saa greben af en ærgerrig Øst til at holde stærke Hans Ole Stangen i den Henseende, men det vilde nu alligevel ikke ganske gaa for ham. Og han syntes virkelig ikke at befinde sig ilde derved, da han først havde faaet Begyndelsen gjort. Sundheden blomstrede paa hans Kinder, og der var ikke gaaet ret mange Dage, før han saa smaat havde faaet sin gamle, overlegne Mine tilbage og kunde stifte Næsen lidt i Sky igen. De store Ord laa ham atter nogenlunde let paa Tungen, og han var endnu bestan-

dig temmelig snar til at sætte sin Næve under Næsen paa en Dreng, der mishagede ham, ligesom han heller ikke var den sidste til at prøve paa at dreje en af Lærerne en lille Næse, naar han troede at kunne slippe vel af Sted dermed.

Saaledes syntes han virkelig at være kommen i bedste Velgaaende igen, men ikke desto mindre havde han faaet et Baand paa sig, som tyngede og trykkede ham mere, end man skulde tro, og havde en underlig Magt til at holde ham indenfor visse rimelige Grænser. Kom der en lille Kurre paa Traaden, som førte til en Forhandling mellem Falk og ham, og det kunde naturligvis hændes, saa behøvede Falk blot ganske roligt og findigt at bemærke:

„Det forstaar sig, Kristian, din Billie skal du have, naar du forlanger det!“

Og førend han rigtig havde faaet talt ud, havde Kristian set op paa ham med et forskrækket og mistænksomt Blik, som om han allerede skimtede et lille Baghold, og i samme Øjeblik var han bleven Føjeligheden selv. For saa meget havde han lært, at det kunde være en farlig Sag at saa sin Billie, og at det sikreste, man kunde gøre, var at give Niskald paa den, naar man ikke var ganske sikker paa, at den saa nogenlunde stemmede overens med Husets Orden. Der var forunderlig nok ingen Ting, han var bleven saa bange for som sin egen Billie, og den havde han dog før elsket saa højt.

Hans Liv var saaledes ikke uden Torne, og hvad Forholdet til Drengene angik, saa vekslede det bestandig mellem Stridigheder og Fredsforligninger, som sjældent varede længe. Men jo tiere hans Tanker vendte tilbage til Moder og hendes Hjem, desto mere lofkende stod de begge for ham, og han begyndte at forstaa, at intet Sted paa Jorden var der dog saa godt at være som der.

Og den Tanke, der var faldet som et Frø i hans Sjæl i det sidste Øjeblik af hans Fangenskab paa det ensomme Kammer, Tanken om Flugt til Moder og Hjemmet, spirede hemmeligt derinde og skød sine Rødder dybere og dybere ned, videre og videre omkring, indtil den fyldte hele hans Sind. Den holdt hans Øjne aabne om Aftenen og somme Tider langt ud paa Natten, den tumlede med ham vaagen og i Drømme, og om den drejede sig en myldrende Mangfoldighed af Planer, indtil han blev træet og ør i Hovedet derved. Til sidst blev den ham for tung at bære paa alene, og han besluttede at skaffe sig en Medvider, hvad det saa end skulde koste. Efter en moden Overvejelse faldt hans Valg paa Hans Ole, som med sin naturlige Godmodighed indgød Tillid og med sin altid beredvillige Tjenstfærdighed syntes at maatte egne sig bedst for en saadan Post. I et fortroligt Øjeblik forærede Kristian ham til den Ende sin Lommekniv og begyndte under megen Betænkelighed og stor Forsigtighed at betro sig til ham. Men til hans store Beroligelse dumpede Hans Ole hverken ned fra Skjerne eller blev lynslaaet eller viste noget andet lignende Tegn paa stor Forbavselse ved denne Meddelelse men tog den med en velgørende Ro. Heller ikke han havde nemlig i sin Tid været ganske fremmed for saadanne Planer, men betragtede dem snarere som en naturlig Overgang i et Menneskes Udvikling, en Overgang, der maatte gennemgaaes og krævede Deltagelse.

„Derjom du vil spænde, Kristian, saa maa du allerførst passe paa, at du ikke bliver hugget!“ lød derfor uden nogen Betænkning Hans Oles erfarne og forstandige Raad, idet han, som naturligt var, i et saadant fagmæssigt Anliggende betjente sig af de paa Stedet brugelige fagmæssige Udtryk.

„Hvem skal hugge mig, Hans Ole?“ spurgte Kristian med et lidt bekymret Ansigt.

„Ser du!“ forklarede Hans Ole. „Saa snart Falk faar at vide, at du har spændet, saa sender han nok et Par Dreng ud efter dig, enten det nu bliver Peter og mig eller et Par andre, og dersom vi nu hugger dig, saa er vi nødt til at nuppe dig. Vi tør ikke andet for Falk, og der skal jo ogsaa være en Orden i al Ting.“

Kristians Ansigt blev noget længere ved disse Op-lysninger, og han spurgte betænksomt:

„Men hvordan skal jeg da passe paa, at jeg ikke bliver hugget?“

„Ja, se det sender jeg ikke!“ svarede Hans Ole lige saa betænksomt. „Men saa maa du ogsaa passe paa at have noget at leve af, for naar man ikke har noget at leve af, saa kan man gerne blive nødt til at vende om igen, om ogsaa man ikke bliver hugget.“

Indseende, at det vilde være en alvorlig Ubehagelighed, spurgte Kristian igen med Betænksomhed:

„Hvordan skal jeg da passe paa at saa noget at leve af?“

„Ja, se det ved jeg heller ikke!“ svarede Hans Ole med den selvsamme Betænksomhed. „Men vi kan jo snakke med Peter om det.“

„Naar han blot ikke siger det til Falk!“ indvendte Kristian nølende.

„Er du tosjet, Dreng!“ udbrød Hans Ole, oprørt over en saa skammelig Mistanke mod hans Ven og Kammerat. Thi Drengene havde strænge Gresbegreber, og blandt de Dister, som yndige Mennesker kunne hengive sig til, ansaa de Sladder i det hele taget og i Særdeleshed i saa interessante Tilfælde som det, der her var Tale om, for at være en af de mest nedværdigende. Saaledes beroliget gav Kristian derfor sit Samtykke, og

Peter viste sig ogsaa hans Tillid fuldkommen værdig, da Sagen blev ham forelagt.

„Du bliver naturligvis hugget, Kristian, hvordan du saa bærer dig ad,“ bemærkede han paa sin egen aabne og ligefremme Maade, „for du er for grøn, hvor flog du bilder dig ind, du er. Men jeg skal gøre for dig hvad jeg kan.“

Denne Forstaaelse førte som sin naturlige Følge hurtig til et inderligere Forhold mellem Peter, Kristian og Hans Ole, og de fordums Fjender kunde nu ofte træffes i fortrolige Forhandlinger med hinanden. Naar Falk færdedes mellem Drengene paa den ene Side af Gaarden, saas de tre sammensborne ikke sjælden at vandre venstabelig frem og tilbage paa den anden Side af Gaarden og pleje ibrige Raadslagninger. Og havde nogen lagt Mærke til dem, hvad nogen ikke syntes at gøre, saa havde nogen hyppigt kunnet se dem have meget travlt med noget i et Sjørne af Haven. Der havde de nemlig indrettet sig en skjult Beholder, hvor alt, hvad Kristian hemmeligt kunde opspare af sin daglige Føde, omhyggeligt gemtes for at sikre ham den nødvendige Levemaade, naar hans store Plan skulde iværksættes. Peter undersøgte hver Dag Beholdningen med den største Omhu, og naar han fandt, at der var Fare for, at den kunde fordærves paa Grund af Uld, fortærede de den alle tre i broderlig Enighed, for at den ikke uheldig skulde gaa til spilde, og samstemmede ganske i, at den, nydt paa denne Vis, havde en hel anden Velsmag, end naar de fik den paa almindelig Maade. Og efter enhver saadan Nydelse styrkedes Venstabet imellem dem øjensynligt.

Til yderligere Sikring havde Peter fastsat, at Flugten skulde ske en Søndag, naar Drengene var iført deres Højtidsdragt, og der ikke var saa megen Sandsyn-

lighed som til Hverdagsbrug for, at en enkelt iblandt dem straks skulde blive savnet, samt at den skulde gaa for sig om Morgenens umiddelbart efter det første Maaltid. Det var saaledes tydeligt, at Peter ingenlunde tog Sagen letsindigt. Alt syntes forberedt paa det bedste, Kristian kunde med Sindsro oppebie Djeblicket, hvad han ogsaa gjorde. Styrket ved sine indflydelsesrige Forbindelser vandt han ganske sit højsindede Væsen tilbage, uddelte Næsestyvere for et godt Ord, teede sig som alle de mindre Drenges naturlige Behersker, og var paa den bedste Vej til at blive den selvsamme Kristian, som han altid før havde været.

Men imellem det altsammen gif Falk ubekymret omkring og syntes ikke i mindste Maade at ane Uraad. Engang imellem kunde han rigtignok se paa Kristian med et underligt spørgende og gennemtrængende Blik, men det var nu kun saadan en Bane, han havde, forklarede Peter, og naar han talte til ham, var det altid, som om der herskede den rene Fortrolighed og Forstaaelse imellem dem. Ja, saa tillidsfuld var hans Tone, at Kristian somme Tider blev ganske undselig derved og listede sig lidt flod bort fra ham. Saa kunde det hænde, at han huskede paa, hvorledes Falks Arm engang i et sorgfuldt Djeblik havde lagt sig om hans Skulder, og hans Hoved havde hvilet ved Falks Bryst, og der kunde komme som en lille Sky af Beklemthed over hans Hjerte. Men længe varede det aldrig, og næppe havde han vendt sig bort, før han lykkelig havde faaet Bugt dermed. Det kunde ogsaa ske, at Falk pludselig standsede foran Peter og talte omtrent som saa:

„Naa, det er skönt af dig, Peter, at du holder dit Løfte saa godt og gør dig gode Venner med Kristian. Det skal du rigtig have Tak for!“

„Det er ikke min Skyld!“ svarede derpaa Peter

bekfendent og undvigende. „Det er Kristians egen gode Willie.“

„Kristian skal have sin Willie!“ sagde derefter Falk saa kort og ubetinget, at der igen gif en uhyggelig Fornemmelse igennem Kristian derved. Men saa talte han forstandigt med sig selv og trøstede sig med, at denne Gang vilde han jo heller slet ikke have sin Willie. Han vilde kun løbe hjem til Moder, fordi han længtes efter hende. Og saa blev han rolig igen, indtil der kom en ny Udtalelse og bekmrede ham. Men Følgen af det var, at Beholderen i en vis Arog af Haven blev fyldt og tømt den ene Gang efter den anden, og den ene gunstige Søndagmorgen efter anden gif forbi, uden at det blev til noget med det store Forehavende.

III.

Hvorledes der tilsidst var nogen, som løb med Kristians Willie.

Skærjommeren blomstrede, Solen skinnede, Fuglene sang, Høet duftede i Engene, og Fred og Frugtbarhed grønneedes i Marker og Skove, thi det var ved Sankt Hansdags Tider, og alle Hekse og Trolde i den ganske Natur var rejst til Bloksbjerg. Men de, som raadede i Menneiskenes Boliger, var vistnok ikke rejst med, for der trivedes endnu Ufreden baade hist og her, og Skyerne kom og gif, som de plejede.

I Gaarden, hvor de mange Drengene, der ikke altid havde været saa artige, som de burde være, saaledes som man ved, at alle de Drengene, der findes andre Steder, bestandig er — hvor altsaa disse ualmindelige Drengene huserede, var der netop for Djebliktet Tummel og Strid, for Venfabet var pludselig bristet mellem Kristian og

hans fortrolige. Han havde besøgt sit Forraadskammer og ventet at finde det vel forsynet, men til sin Overraskelse og Harm fandt det ganske tomt. Fuldt af al den første Fortvivlelses Hede var han styrtet ud i Gaarden og havde rettet bitre Bebrejdelser mod Peter og Hans Ole.

„Det kunde ikke taale at gemmes længere!“ svarede Peter paa sin sædvanlige lette og afvejende Maade. „Og saa maatte Hans Ole og jeg skynde os at spise det, for det havde jo været Synd, om det skulde have gaaet tilspilde. Derfor synes jeg, du skulde inderere sige os Tak til, Kristian!“

Lidt og mange Gange havde jo Kristian selv været med til at tømme Beholdningen og ikke fundet den mindste Betænkelighed derved, men denne Gang havde han en levende Fornemmelse af, at han pludselig var ruineret og styrtet i en uoprettelig Armod, og grædefærdig af Sorg og Ugreelse udbrød han:

„Saa, men hvad skal jeg nu have at leve af?“

„Du faar nok, hvad du behøver at leve af paa de Rejser, du bover dig ud paa, Kristian!“ svarede Peter og tilføjede oven i Røbet i en drillende Tone: „Du skulde gaa op til Falk og fortælle ham det altammen, saa skal du se, du faar nok din Willie. Han er i Stand til selv at give dig Levemaade paa Rejsen!“

Denne dobbelte Spydighed var for meget for Kristians Tølelse og i en Fart havde Peter hans knyttede Næse i Ansigtet.

Bladet bruste gennem hans Hoved, som et Lyn slog den Tanke ned i ham, at han dog skulde vise, hvilke Rejser han turde bove sig ud paa, og førend Peter endnu havde faaet Tid til at undersøge og beføle sin saarede Næse, eller den sindige Hans Ole lauet sig til at komme sin betrængte Kammerat til Undsætning, fo'r

Kristian allerede af Sted i vild Flugt, ud af Gaarden og midt op over Markerne, mens Drengene stod overraskede og stirrede efter ham. Saaledes skulde alle de omhyggelige Overbejelsler og Forberedelser tilsidst vise sig at have været overflødige og unyttige. Tvært imod alle de vedtagne og fornuftige Forholdsregler havde Kristian iværksat sin Flugt uden Spor af Levemaade og under Omstændigheder, der gjorde det umuligt, at Opdagelsen kunde forhindres et eneste Øjeblik. Der var ikke gaaet mange Minuter, førend Hans Ole stod foran Falk og havde igen en Melding at bringe.

„Jeg skulde hilse og sige,“ lød hans Ord, men denne Gang med en meget usikker Stemme, „at Kristian vistnok har spændet“.

„Vel, Hans Ole!“ svarede Falk som sædvanlig uden ved Meddelelsen at vise et Spor af den Overraskelse, som Hans Ole havde ventet. Men ankommen blandt Drengene vendte Falk sig øjeblikkelig mod Peter og spurgte:

„Hvordan gik det til, Peter?“

Det gav et lille Sæt i Peter ved denne pludselige Genvendelse, han sænkede Blikket mod Jorden og svarede med noget mindre Færdighed end ellers:

„Han stod lige her paa Stedet og talte med os, og saa blev han lige med eet rent gal og spændede op over Marken, som han var tosset. Men“, tilføjede han ibrig og med opklaret Ansigt, „vi kan vist godt hugge ham endnu, naar vi løber lige straks. Skal jeg løbe?“

„Ellers Tak, Peter!“ svarede Falk køligt. „Men du har allerede gjort Tjenejste nok i den Sag, og jeg vil ikke gøre dig mere Ulejlighed med den — og dig lige saa lidt, Hans Ole!“

Ordet forstummede paa Peters ellers saa veltalende Læber, og Hans Ole, der allerede havde trængt sig

frem for ligeledes at tilbyde sin Tjeneste, traf sig i en Fart tilbage med en flov og forskrækket Mine.

„Maa jeg?“ — „Na, maa jeg?“ lød det øjeblikkelig fra hele Flokken, en Brimmel af ivrige Ansigter stirrede spændt op paa Falk, og en hel lille Skov af store og smaa Begejringre stræftes besværgende i Bejret rundt omkring ham for at paafalde hans Opmærksomhed. Thi lige saa vist, som enhver Plan om Flugt havde noget Eventyrligt ved sig, der kunde være sikker paa deres Interesse og Beskyttelse, saa længe den udrugedes, lige saa ivrige blev de paa at hindre den, saa snart den var iværksat, og anjaa det for en Bedrift af den ærefuldeste Art at være den, der bragte Synderen tilbage. Det hørte til de Modsigelser, der nu engang er uadskillelige fra den menneskelige Natur, enten det saa er smaa eller store Mennesker, der handles om. Men Falk afsjete dem denne Gang mere end almindelig kort og sagde med en Stemme, der ikke tillod nogen yderligere Paatrængenhed:

„Kristian skal have sin Willie! Han maa gerne prøve, om han kan have nogen Fornøjelse af at løbe sin Vej.“

Og dermed var Sagen foreløbig afgjort. Men om Aftenen, da Arbejdet var endt, kom Peter og Hans Ole ind til Falk med højtidelige Ansigter og langsomme Skridt.

„Jeg vilde gerne sige Dem noget, Falk!“ begyndte Peter.

„Ja, jeg —“ befræjtede Hans Ole, „jeg vilde ogsaa gerne sige Dem noget, Falk!“

„Hvad vil I saa sige mig?“ spurgte Falk.

„Jeg vidste, at Kristian tænkte paa at spænde!“ bekendte Peter med jænket Hoved.

„Ja, jeg —“ istemte Hans Ole, „jeg tænkte jo rigtig nok ogsaa paa, at han vilde spænde.“

„Han gemte sin Mad i et Hul ude i Haven!“ fortsatte Peter med mere og mere hængende Hoved. „Og jeg har hjulpet ham at spise den, naar den ikke kunde gemmes længere. Jeg vil gerne vise Dem Hullet, dersom De vil se det!“

„Ja — jeg —“ stammede Hans Ole angerfuld, „jeg vil ogsaa gerne vise Dem Hullet, for jeg har ogsaa hjulpet ham med at spise!“

„Jeg beder Dem om Forladelse!“ sluttede Peter og saa op.

„Ja — jeg —“ tilføjede Hans Ole og saa ulukkelig ud, „jeg beder Dem ogsaa om Forladelse, Falk!“

„Og har I saa slet ikke haft mere at gøre dermed?“ spurgte Falk og saa vist paa dem. Peter sænkede nok engang sit Hode og betænkte sig lidt, men saa løstede han Hovedet rask og svarede frimodigt:

„Ja, men det er alligevel sandt, at jeg havde aldrig tænkt, at det skulde blive til andet end Snaf, for saadan er jo Kristian. Og det var heller aldrig blevet til andet, hvis jeg ikke havde spist Maden fra ham.“

„Ja — jeg —“ jamteffede Hans Ole, „jeg kunde jo heller aldrig tænke, det skulde blive til andet end Snaf, men det var den Mad!“

„Jeg viste dig Tillid, Peter, det forstod du godt!“ svarede Falk. „Jeg troede, jeg kunde stole paa dig, og nu kan du sige dig selv, om jeg har Grund dertil for Fremtiden.“

Blussende rød saa Peter op paa ham og sagde i en næsten bønlig Tone:

„De kan godt stole paa mig alligevel, Falk. Kristian løb op imod Skoven, og saa er han nok gaaet ligefrem, for det har jeg sagt ham, at han skulde.“

„Ja — jeg —“ indrømmede Hans Ole, „jeg har ogsaa sagt, at han bare skulde gaa ligefrem!“

„Ja, gaa nu, Børn!“ endte Falk. „Og tænk saa paa, at I har gjort ondt, maaske mere ondt, end I selv forstaar — det vil Tiden vise. I Morgen tidlig maa jeg rejse bort, men naar jeg kommer tilbage, vil jeg endnu engang prøve, om jeg kan stole paa jer!“

Og Peter og Hans Ole gif med røde Kinder og tænkte, de vilde have givet en hel Del for at kunne gøre Sket til Ufket. Det kunde de nu lige saa lidt, som vi andre af og til kan det, men det kan dog gerne være, at Onsket alligevel ikke var helt forgæves.

Men ud over Marken var Kristian imidlertid jaret af Sted uden at have andet at rette sig efter end sin egen Billie, uden andet over sig end den aabne Himmel, som er baade her og der og alle Begne. Hjem til Moder — til det Hjem, som han først havde lært at skønne paa, da han selv havde vendt det Ryggen — til Moder, som han først havde lært at elske, da han var langt borte fra hende mellem fremmede! Det var den Tanke, som havde fyldt ham og var vokset i mange, mange Dage, siden han havde siddet i sin Nød og Rvide paa det ensomme Kammer, og det var al den Tanke, som fyldte ham nu, da han i aandeløs Fart styrtede bort fra Gaarden.

„Dersom du vil spænde, saa maa du allerførst passe paa ikke at blive hugget!“

Denne Hans Oles Advarsel flang for hans Øre, mens han fløj af Sted over Grøfter og Gærder. Et Djeblik standsede han for med bankende Hjerte at lytte efter, om han blev forfulgt, men i det næste forstod han, at just denne Mølen kunde styrte ham i Faren, han frngtede, og saa for han af Sted igen, mens Lyden af hans egne Skridt forfærdede ham. Endelig smuttede han ind

i Skoven, og da han var kommen saa langt frem, at han foreløbig turde tro sig i Sikkerhed, fæstede han sig ned bag nogle Buske for at puste ud.

Der var saa stille og saa svagt i den store, friske Skov, og Luften var saa ren og styrkende, at hans hede Rinder køledes, hans Hjerte kom til at banke roligere, og hans Tanke blev klarere og befindigere efterhaanden, som han fik Vejret tilbage, han havde tabt i sit vilde Løb. Saa havde han altsaa endelig naaet, hvad al hans Villie saa længe havde staaet til, og hvad han saa omhyggelig havde forberedt gennem Dage og Uger. Og alligevel begyndte han at føle sig befremt om Hjertet derved.

„Kristian skal have sin Villie!“ det var de vel bekendte Ord, som Falk ved den samme Tid sagde til Drengene hjemme i Gaarden, og det var næsten, som de klang i Kristians Øre ude i den store, ensomme Skov og gjorde ham uhyggelig til Mode. Det faldt ham ind, at han maaske slet ikke blev forfulgt, at ingen ænsede hans Flugt, og han kunde maaske fortsætte den ganske, som han selv vilde. Og underligt nok var det, at denne Forestilling tog Modet fra ham i Stedet for at styrke og glæde ham. Der var noget ængsteligt i saaledes at vide, at han nu slet ingen Ting havde at holde sig til, ingen Ting at styre efter uden sin egen Villie. Ingen Ting havde han at leve af, som Hans Ole dog saa indtrængende havde lagt ham paa Hjertet. Og hvad vilde Moder sige, naar han kom saaledes tilbage? Ja, naar han kom — men idet han saa sig omkring, huskede han, at han ikke havde Anelse om, hvorhen han skulde gaa for at komme hjem. Her turde han dog allermindst blive, og greben af Uro ved alle disse ængstende Tanker rejste han sig igen og flggede videre i den modsatte Retning af den, hvorfra han var kommen.

Dg saaledes blev han ved at gaa uden at vide hvorhen, Time efter Time, hele den lange Eftermiddag igennem. Først syntes Skoven aldrig at ville faa Ende, og han længtes, utaalmeligere og utaalmeligere, efter at slippe ud af den, saa han kunde se sig om og maaske spørge sig for. Endelig kom han ud paa den aabne Mark og vandrede af Sted over Græs og gennem Ugerfurer, hvert Djeblik standset af alenbrede Grøfter og høje Kornmarker. Men saa blev han grebet af Skræk for, at nogen skulde møde ham eller faa Øje paa ham og naturligvis straks se, at han var løbet bort, og saa listede han sig forsigtig frem bag Diger og i Grøfter, ligesaa længselsfuld efter igen at naa den trygge, rolige Skov. Den ene Gang efter den anden tittede han op mod Himlen for at se, om Solen dog ikke snart vilde gaa ned, og Månen komme og skjule ham for alle Farer og Efterstræbelser, men dirrende begyndte Hjertet at banke i Rivet paa ham, da det virkelig skete, da Dagen gik bort, og Sommeraftenens lette Taager bredte sig omkring ham. Dg alt, som de faldt tættere og tættere, skottede han ængstelig til alle skiftende Billeder, Taagen dannede foran ham. Han skred frem mellem Smaabyer og Huse, der blev til Gærder og Bakker, naar han kom dem nær, og alle de Røvere, Nisser og Trolde, han nogen Sinde havde hørt Tale om, myldrede ham i Møde, men naar han kom tæt hen til dem, havde de pludselig forvandlet sig til Træer og Buske, der underlig truende strakte deres Grene imod ham gennem Taagen. Saaledes tumlede Skikkelserne med ham, indtil hans Hoved var ganske forvirret. Dg nu, midt i den store, stille Nat, der kom, kendte han hverken Vej eller Sti og vidste ikke, hvor han stod eller gik. Der skulde et fastere Mod end Kristians til for at bære dette, om det end nok saa meget var hans egen Villie, der havde ført ham ind

i det. Og da han til sidst havde taget en modig Beslutning og var gaaet lige hen mod et lille Hus for at bede om Ly for Matten og et Stykke Brød til at stille sin Sult paa, men havde fundet, at det kun var en Høstak, saa gav han fortabt og krøb ind i Høet, julten og træt, angst og raadvild.

Og som han laa der, tænkte han igen paa Hjemmet hos Moder, hvor der var lyst og godt, trygt og fortroligt, og han kunde ikke begribe, hvor han nogen Sinde havde kunnet nænne at svigte det. Han lukkede sine Øjne, og, mens Taarerne piplede frem under Øjenlaagene, syntes han, at han kunde se Moders Ansigt. Og Falk! I det han kom til at tænke paa ham, faldt det ham ind, at der var noget hos ham, som kunde gøre en tryk og tillidsfuld, og det kom ham for, at hvis han nu havde staaet foran ham, saa kunde han have betroet ham al sin Nød og Sorg og bedt ham om Forladelse og fundet Trøst og Lindring hos ham. Nu stod han maaske og bad Aftenbønnen for alle Drengene, og uvilkaarligt foldede Kristian sine Hænder, og Bønnens Ord begyndte at glide ujkkert over hans Læber lige som hin Aften, da han sidst havde ligget i Nød og Angst.

Men han havde næppe faaet begyndt, før han standsede forskrækket igen og lyttede. Det var, som der steg en Mumlen op gennem Laagen udenfor og kom nærmere og nærmere. Hurtigt og jagte borede han sig dybere ind i Høet og lyttede igen. Og ganske rigtig! Nu kunde han tydelig høre, at der lød to Stemmer, beständig nærmere ved ham, og de standsede ikke,jørend de var lige udenfor hans Skjul. Han var altfor bange til at høre et Ord af, hvad de talte, men han syntes, at Stemmerne lød barske og truende, og der var noget underligt hvisskende ved dem, som gjorde dem endnu mere ængstende at høre. Mon de vilde gaa forbi? Nej —

der lød en Raalen i Søet udenfor ham, og med banfende Hjerte kunde Kristian høre, hvordan der var nogen, som satte sig til Ro. Nu var han fangen for Alvor! Hjertet stod næsten stille i Livet paa ham, han turde ikke røre sig og næppe trække sin Mande, for at den ikke skulde røbe ham. Den hvissende Mumlens blev ved at lude udenfor saa ivrig, som om den aldrig skulde holde op igen. Kristian littede og littede med tilbageholdt Mandedræt og følte, at det var en forfærdelig Stilling, hans Willie havde loffet ham i. Ak, hvor han nu inderligt og oprigtigt ønskede, at Falk ikke havde ladet ham saa den, at han havde sendt alle sine Drengene ud for at jage ham i den vildeste Flugt, indtil de havde fanget ham og sat ham ind — ja, selv om det var paa det ensomme Kammer, thi der forekom det ham nu at maatte være trygt og godt fremfor det, han nu maatte prøve.

Men det skulde blive meget værre endnu.

Som han laa der saa stille og ubevægelig, som om Livet var vejet bort fra ham, følte han pludselig en underlig Krillen og Stikken inden i Hovedet. Det var Smaastykker af det tørre Søb, som, uden at han havde mærket det, var smuttet ind, naar han traf sit Bejr. Og da de først havde begyndt at røre sig, var det, som de blev flere og flere, mere og mere pirrende for hvert Djeblik, der gik, mens stakkels Kristian laa som et værgeløst Bytte for dem. Han turde jo ikke saa meget som puste en eneste lille Gang for at befri sig for dem. De prikkede, og de prikkede, de stak og de stak, og de pinte og plagede ham, indtil han følte en inderlig Trang til at nyde blot en eneste lille Gang, om det saa var den svageste og spagfærdigste Nysen, der var til. Trangen voksede, saa at det næsten ikke var til at holde ud, men det gik alligevel ikke an at give efter for den. Det

maatte bæres som alt det andet, og Kristian holdt tappert Stand, indtil hans Kinder spilede ud, og han mærkede, at Djinene trængte sig frem i Hovedet paa ham. Der begyndte at gaa en Rysen igennem ham, indenfra og udad, og saa tog det lige med et Magten fra ham. Han brast ud i en Rysen saa voldsom, at alt andet blev horte deri, og Taarerne styrtede ham ud af Djinene derved. Det forekom ham, at der var nogen, der raabte udenfor, men det var ham ikke muligt at sanse det rigtig, og han forstod endnu ikke ganske, hvad det var, der skete med ham, da han blev grebet ved Armen og rask trukket frem af sit Skjul.

„Hvad er du for en Svend, og hvad mon ligger du her og lurker efter?“ spurgte en raa Stemme. Kristian stirrede i Bejret og saa en Mand bøjet over sig og en anden ved Siden af ham. Selv i Mørket havde han en ængstende Fornemmelse af, at der var noget uhyggelig lurvet ved dem, og Manden, der stod ved Siden af, buggede i sin Haand en Kniv, der blinkede gennem Taagen. Det gøs gennem Kristian ved dette Syn, det var, som om hans Hals snørede sig sammen, og han kunde ikke sige et Ord, om det skulde gælde hans Liv.

„Saa svar da, du unge Knægt! Eller du faar en paa Kæften!“ udbrød den samme Stemme som før utaalmodigt, og Manden, der bøjede sig over ham, ruskede ham i Skulderen, saa det knagede i hans Ledemod. Da løste Fortvivlelsen Kristians Tungebaand. Hurtig som Lynet rullede han sig om paa Maven, trykkede sit Ansigt mod Jorden og hylede:

„Seg vil hjem til Moder!“

„Ja, nu skal vi straks komme hjem til Moder!“ lød Stemmen igen. „Men kunde det ikke saa Lov at vente lidt?“

„Seg vil hjem til Moder!“ hylede Kristian igen.

„Du er en rar Dreng, at du saadan vil hjem til Moder!“ svarede Manden i en spottende Tone, men tilføjede derpaa truende: „Men nu skal jeg sige dig noget. Derksom du nu ikke i en Gesvindighed holder op med den Hylen, saa faar du saadan en Hornsiff, saa du glemmer at raabe paa Moder i det første Par Timers Tid? Hvad siger du til det, min rare Dreng?“

„Seg vil hjem til Moder!“ brølede Kristian ufortrødent uden at have hørt et eneste Ord af alle de Formaningen, der var ham givet.

„Derksom du nu ikke lige paa Stedet holder din Mund med den Straalen, saa gaar det løs. Du er jo i Stand til at skaffe os alle de Gunde, der er til, paa Galjen, og Folkene oven i Røbet!“ lød Mandens brede Stemme, idet han løstede Haanden for at være rede til at udføre sin Trusel. Men i samme Djeblik lagde den anden Mand, der hele Tiden havde staaet ved Siden og set opmærksomt til, sig imellem og sagde:

„Skammer du dig ikke ved at kysse Barnet, saadan som du tager paa Vej? Du skal se, det er pæne Folks Barn, der blot er kommet saadan en Smule i Forlegenhed paa en Maade. Det kan jo hænde sig, at hans Moder vil vise sig fra en pæn Side, hvis vi tager os af ham og hjælper ham en Smule til Rette.“

Ved saa uventet at se sig taget i Forsvar fra den Side, han mest havde frygtet, for det var Kniven, der havde voldt ham den største Hjerteangst, begyndte Kristian at fatte nyt Mod. Han standfede sin Hylen og lyttede opmærksomt til.

„Det kan gerne være, og det er en Del, som du, der selv er en pæn Mand, forstaar dig paa!“ svarede den første i en mildere Tone. „Seg er kun en simpel Mand, men jeg har et Hjerte, og jeg vil jo heller ikke gøre Barnet Fortræd. Men hvad skriger han og-

„Jaa jaa bandsat for? Naa, jaa kom da, Dreng, og sæt dig ordentligt og skikkeligt ned hos os, for du skal vide, at det er dannede Mennesker, du er kommen imellem, og alt Spektakel er mig nu en Bederstygghed.“

Saaledes havde Forhandlingerne med uventet Hurtighed taget en jaa fredelig Bending, som ingen for jaa Djeblicke siden havde kunnet haabe, og jaa snart dette var blevet Kristian klart, fandt han sig i sin Skæbne, frøb jagtmodigt op af Høet og satte sig stille ved Siden af Mændene, der allerede havde lagt sig til Rette igen. Med en vis glad Begærlighed jaa han, at der foran dem laa et Stykke Avispapir med en hel Del forskjelligartede Madvarer blandede imellem hverandre, og det var aabenbart, at de var blevet forstyrrede i deres Maaltid ved hans Nysen, og at Aniven, der havde voldet Kristian jaa stor en Nød, egentlig var kommen frem i en temmelig fredelig Hensigt. Nu tog de fat igen med Sver, og Kristian sad og jaa til med en mere og mere begærlig Mine, hvad der jo ogsaa kunde være rimeligt nok.

„Er du sulten, Dreng, jaa tag fat!“ sagde den simple i en Tone, der lød helt godmodig. „Her er nok af Varerne, og enten du jaa er af det fine eller af det grove, jaa skal du ikke sidde her med en sulten Mave, mens vi andre nyder Livet og drikker af Dunken. Er man simpel, jaa har man dog et Hjerte!“

Med disse Ord greb han et tykt Stykke Brød og en stor Klump fedt Flæsk og rakte dem frem med en gæstfri Haand. Og i den Grad var Kristians naturlige Fordringer med Hensyn til, hvad han vilde nyde, blevet nedstemt, at han greb den tilbudte Gave med begærlige Hænder og lod den ene store Mundfuld efter den anden glide ned med en uforstilt god Villie og et Velbehag, som ikke engang Mørket kunde skjule.

„Skaal, Kammerat!“ nikkede den simple og satte en Flaske uden Prop, som han havde haft staaende ved Siden af sig, for Munden. „Den er frabat! Tag dig en ditto!“ vedblev han, efter selv at have taget sig en anstændig Slurk, til den pæne Mand, der var hans Kammerat.

„Tag dig en Taar med, Dreng!“ opfordrede den Pæne, efter at ogsaa han havde gjort god Besked. „Det er noget, der styrker, og det kan jeg mærke, du trænger til.“

Kristian tog nølende Flasken og satte den for Munden, men førend han vidste et Ord af det, havde Manden vendt Bunden i Bejret paa den, og den ene vældige Slurk efter den anden løb ham ned gennem Halsen i Forskrækkelsen. Det løb ham som Guld gennem Munden og Brjstet, presjede Vandet ud af hans Dine og fik ham til at hoste, som om han skulde kvæles deri. Men i det næste Øjeblik strømmede det igen varmende og underlig løstende gennem hans Arer og tog al hans Træthed bort. Han følte sig saa let og frisk til Mode, han kunde slet ikke forstaa, at han nylig havde været saa forkræftet, og nu syntes han, at han havde Mod nok til at trodse Verdens Farer og Ungivelser.

„Det var Ret, min Gut! Nu kan du vist mærke, at du er bleven Karl igen!“ sagde den pæne, idet han lænede sig mageligt tilbage mod Stakken. „Og nu kan du vistnok ogsaa nok fortælle os en lille Historie om, hvor du er fra, og hvordan du er kommen ind i den Høstak.“

Jo, det kunde Kristian magelig! Det var ganske, som om han med eet havde faaet noget ind at snakke paa. Han begyndte at fortælle om sin Moder og alle hendes Rigdomme og Besiddelser, og han tog ikke noget fra, men lagde hellere til. Han skildrede sit Liv i det

moderlige Hjem med saa lokkende Farver, at han selv blev ganske rørt derover. Han fortalte, hvorledes han til sidst var bleven sat i Pleje hos Falk for en ubeskrivelig Mængde Penge og paa den udtrykkelige Betingelse, at han skulde have sin Willie og ikke gøre andet, end hvad han havde Lyst til. Men skammelig var han bleven bedraget, maatte arbejde som en Sjober og spise Flæsk som en Bonde. Det kunde han ikke finde sig i, og derfor var han løbet bort og havde lagt sig til Hvile i denne Høstak. Og alt, som han fortalte, greb Tanken om den Uret, han havde lidt, dybere og dybere hans Sjerte, indtil han brast i Taarer af Medjødelse med sig selv, og hans Stemme begyndte at blive tykagtig og tilsløret.

„Saa, ikke de dog kan handle med pæne Folks Børn!“ udbrød en af Mændene, men hvem af dem det var, kunde Kristian underlig nok ikke rigtig blive klar over.

„Det er skammeligt at høre om!“ indrømmede den anden. „Men du kan takke din Gud, min Dreng, at du har truffet paa dannede Mennesker, for der er mange flomme Folk paa Landevejen. Men nu kan du blæse dem allesammen et langt Stykke, for nu skal vi nok hjælpe dig til Rette. Vi skal lige netop den samme Vej, og vi skal bringe dig hjem til din Moder lige saa bestemt, som om du laa i hendes Dragkiste.“

Det begyndte at løbe rundt i Hovedet paa Kristian, og han havde en lidt uklar Forestilling om, hvordan det egentlig hang sammen, men saa meget forstod han dog, at det var gode og velvillige Folk, han var kommen til at sidde hos, og det tilstod han ogsaa aabent og ligefrem, skønt han mærkelig nok begyndte at føle, at det var svært at faa Ordene frem, og at de ligesom snubbede over hverandre i Munden paa ham.

„Og fikken en dejlig Mængde Penge, din Moder har! Det maa være en stor Fornøjelse for et Barn!“ sagde en Stemme igen i en beundrende Tone. „Men bare din Moder nu ogsaa er rigtig forsigtig med de mange Penge, for de Fruentimmer er somme Tider saa løjerlige med deres Pengesager.“

„Fruentimmer skulde aldrig have Penge at passe paa!“ indrømmede den anden.

„Der kunde let nogen gaa hen og rende med dem, og det var dog en Skam! Hvor gemmer din Moder sine Penge, min Dreng?“ spurgte en.

„Pengene — ja — lad mig se —“ stammede Kristian, idet han med nogen Anstregelse samlede sig sammen. „Jo, det er sandt, de ligger i Skrinet inde under Moders Seng.“

Det var mærkeligt, saa Hovedet blev tungt paa Kristian, og alting begyndte at løbe i et for ham. I et Øjeblik's Mandsfraværelse glemte han endogsaa, hvor han var, bildte sig ind, at han stod i Moders Sovestue, og vilde have fat paa Skrinet med det samme. Bludselig rettede han sig med Besværighed og stammede med tykt Mæle:

„Det er ikke nemt at finde, for der er mørkt i Krogen, men stik Armen derind, lige op i Hjørnet, saa kan De nok føle det!“

„Blag nu ikke længere Drengen med den Snak. Du kan jo nok se, at han er søvrig!“ sagde igen en Stemme, og Kristian hntes, at den var langt borte. „Pengene er godt gemte, det kan du baade tage Gift og sove paa. Væg dig nu bare, og sov, Dreng!“

Det lod Kristian sig ikke sige to Gange. Uden rigtig selv at vide af det, borede han sig ind i Høet igen, hans Hoved sank tungt ned derpaa, og det forekom ham, som om hele Stakken begyndte at sejle bort med ham,

gyngende paa et bølgende Vand. Saa syntes han, at han blev saa inderlig søng, indtil en voldsom Opkastning skaffede ham Vindring, og han sank mat og tilintetgjort tilbage igen. Utydeligt hørte han de mumlende Stemmer endnu en lille Stund i Rummet omkring sig, men nu gjorde de ham slet ikke mere bange. Med sløvt Velbehag mærkede han, hvordan de mere og mere flød sammen, og Staffen sejlede bestandig længere ud med ham paa det bølgende Vand, indtil det altsammen blev helt borte, og han sank i en dyb og bundløs Søvn.

Han havde ingen Anelse om, hvor længe han saaledes havde været borte, da en Rusken i Armen langsomt og møjsommeligt kaldte ham tilbage til Berden og dens Besværligheder, men det forekom ham, at det var i det selvsamme Øjeblik, han havde lagt sig til Hvile.

„Op, Dreng! Nu maa vi af Sted, ellers kunde det nok hænde sig, at du blev nappet!“ lød det til Svar paa hans flynkende Bøn om at saa Lov til at blive liggende. Med Besværlighed fik han lidt efter lidt rejst sig op og saa sig forvildet omkring, mens Høet drysfede ned over Ansigtet paa ham fra det sammenfiltrede Haar og prikkede og stak ham alle Begne inde under Klæderne. Først efter at han havde gnedet sig et Par Gange i Øjnene, begyndte det at gaa op for ham, at det ikke var Sovestuen, der bredte sig omkring ham, og hverken Peters eller Hans Oles eller nogen af de andre Drenges bekendte Ansigter, han havde for sig.

I den graa Morgendæmring stod der foran ham to Mænd, som han blev halv bange ved at se paa. Den ene havde en gammel, skaldet Mandjel paa Hvirgen, en kaffebrun, salmet Råstet paa Hovedet, en fuldt saa salmet, graaagtig Frakke paa Kroppen og Træsko paa Benene — det kunde ikke være nogen anden end den simp-

le, for han var simpel. Den anden havde paa Hovedet en højpullet Hat med en Mængde Buler i, en luslidt sort Frakke, der glinsede af Fedt, og paa Benene et Par Støpler, der var revnede midt over Foden, saa de nøgne Brister stak igennem — det var den pæne Mand, for det kunde man se af det flotte Sving, hvormed han bar sin bulede Hat og sin fedtede Frakke. Begge To havde de røde, oppustede Ansigter, Albuerne stak dem ud af Frakkeærmerne, og Buksjerne hang i Trebler omkring Anklerne. Nok en Gang gned Kristian sig i Øjnene, lidt efter lidt begyndte den tykke Taage, der var over ham, at bryde, og langsomt og møjsommeligt gik det op for ham, hvor han var, og hvem han var i Selskab med. Der gik en Gysen igennem ham, enten det nu kom af Morgenfulden eller en hemmelig Angst, men saa meget forstod han, at der ikke var andet for end at rejse sig og følge med.

Med jøvndrufne Øjne og tungt og værfende Hoved traskede han af Sted med dem og prøvede paa at huske, hvad der var foregaaet Aftenen i Forvejen. Men underligt nok var det ham ikke muligt at huske andet, end at han havde ligget i Søjstakken og var bleven trukket frem af Mændene, at han havde været meget forkræffet, men at de derefter var bleven gode imod ham, havde givet ham baade Mad og Drikke og talt opmuntrende til ham. Alt det andet var blevet borte i Taagen, der havde været omkring ham, og som han endnu syntes at vandre af Sted i. Men det, han kunde huske, oplivede dog hans Mod og gav ham Haab om, at de ikke vilde gøre ham Fortræd, og at han foreløbig var i Sikkerhed under deres Beskyttelse. Og efterhaanden, som de skred fremad, blev det lysere og livligere omkring ham. Solen steg glødende frem paa Himlen, Fuglene vaagnede og begyndte at kvilde fra alle Kanter, Livet rørte sig

friskere og friiskere rundt omkring dem, og Kristian syntes, at han blev lettere og bedre til Mode, jo længere de kom frem. Han fandt, at naar alt kom til alt, var det dog nok saa behageligt at vandre af Sted i Selskab og ikke have behov ængstelig og tvivlende, som han havde maattet den forrige Dag, at spekulere over Bejen ved hvert et Skridt, han gjorde, men magelig og viljeløs at lade sig føre fremad. Men det flygtige Velbehag, han saaledes begyndte at føle, varede kun kort, thi en nagede og fortærende Tørst steg lidt efter lidt op i ham og pinte ham forfærdeligt. Om var han i Venene efter den forrige Dags Anstrængelser, og Guden i hans Gane tørredes ind, som om den skulde springe.

„So, nu skal vi straks saa Kasse, min rare Dreng!“ svarede den simple paa hans Klage, og Kristian, som ikke var sikker paa, om det var hans Alvor eller kun en behagelig Spøg, saa med spændt Forventning, at de kastede sig ned bag et Gærde, et lille Stykke foran en Bondegaard, fra hvis Skorsten Røgen steg loffende og indbydende op i den klare Morgenluft.

„Nu kan du jo selv smage, at den er allerede over, og at den skal lige straks have den Ære at være færdig!“ bemærkede igen den simple med dæmpet Stemme, idet han pegede mod Røgen. Kristian var allerede i Færd med lidt utaalmodigt at spørge, om de skulde derind, da begge Mændene med brede Miner tystede paa ham, og i samme Øjeblik saa han en trivelig Mand i Spidsen for en Flok Høitfolk komme frem fra Gaarden og drage ud i Marken til den modsatte Kant.

„Se saa! Rap dig nu, Dreng! Nu er det Tid at komme ind, ellers kan Kassen gerne blive kold!“

Med disse Ord sprang de op i en Fart, tog Kristian imellem sig, holdende ham hver ved en Haand, og skyndte sig ind i Gaarden, hvor de straks med øvet Siffer-

hed søgte ind i Røffenet. Konen vendte sig om fra Skriftenen og saa noget vist paa dem, men den pæne tog øjeblikkelig Ordet og sagde i en overtalende og indsmigrende Tone:

„God Dag, lille Madam! De skulde da vel ikke have en Taar Kaffe tilovers til denne herrens stakkels Dreng?“

„Hvem er J?“ spurgte Konen.

„Et Par fattige rejsende!“ lød Svaret.

„Og hvad er det for en Dreng, J har med?“ spurgte Konen igen.

„Pæne Folks Barn, lille Madam!“ jaldt den simple ind. „Hans Moder er en fornem Frue inde i Byen, og hun havde sat ham ud paa Landet for store Penge, for at han skulde have det godt og trives en Smule. Men her skal Madammen nu selv se, hvordan de har handlet med ham!“

Konen, en lille jydig Skikkelse med et godt og venligt Ansigt, saa paa Kristian. Forbaaget, som han var, bleg og med sorte Ringe under Øjnene af de Sindsbevægelser, han havde gennemgaaet, og Hovedpinen af den stærke Drif, udmattet og forpustet, saa han ganske vist ikke ud som nogen vel plejet Dreng. Dertil kom, at den uvante Stilling som Ligger i dette Øjeblik udbredte over ham en barnlig Udseelse, der stillede ham i en ganske løn Modsatning til hans raske og erfarne Ledsgere. Alt som hun stod og betragtede ham, fik Konens godmodige Ansigt et Udtryk af Medlidenhed, som ikke undgik de fattige rejsendes Opmærksomhed.

„Og saa kan De tænke Dem, Madam,“ vedblev den pæne, „at disse samme Mennesker lader den arme Dreng gaa ud i den vide Verden uden at give ham saa meget som en Bid Brød og en Snaps med at styrke sig paa. Havde vi to fattige rejsende ikke fundet ham i Nites i

en Højtak og givet ham baade det ene og det andet, saa var han omkommen i selve denne hellige Nat!"

"Ja, Gud, der kan være meget at gaa igennem i denne Verden, ogsaa for saadan en ung Skabning!" svarede Konen medlidende.

"Det var et sandt Ord, lille Madam!" indrømmede den simple. "Og De, der er en Kone, som har et Hjerte, kan jo nok forstaa, hvor haardt han kan trænge til en lille Taar varm Kaffe, for han er jo vant til at faa den lidt regulært hver evige Morgen. En anden en, som er vant til at døje noget, kan jo bedre, men saadan en kan kun faa daarlig undvære det."

"Herre Gud, da vilde det saamænd ogsaa være baade Synd og Skam at nægte Barnet en Kop Kaffe!" svarede Konen rørt. "Træk Bænken hen til Bordet, og sæt jer ned, saa skal I straks faa, for der er saamænd Guds Gaver paa Aedlen endnu!"

Saa Minutter efter sad de alle Tre ved de dampende Kaffeopper og et stort Fad Smørrebrød. Kristian spjste og drak og syntes, at han aldrig før havde vidst, hvor godt en Kop Kaffe kunde smage, men hans Ansigt bøjede sig uvilkaarligt ned over Koppen og Maden. Konen var bleven staaende hos ham, og lige saa uvilkaarligt begyndte hendes moderlige Fingre at pille Høet af hans Klæder og stryge Haaret lidt i Orden. Og da han var færdig og saa op, da var hans Ansigt blussende rødt, og der stod Taarer i hans Øjne.

"Tag dig det ikke saa nær, mit stakkels Barn, det gør mig saa ondt at se paa!" udbrød Konen hjerteligt. "Kom og lad mig hæge dig en Smule, du har jo ikke saa meget som faaet dig vasket i Dag!"

I en Fart fik hun ham hen i en Krog og gav sig ibrig i Lav med at vaske og rede og pynke paa ham, indtil han virkelig var kommen til at se baade barnlig og

køn ud. Det kom maaske ogsaa af, at der var noget, som steg op inde fra hans Hjerte og bredte sig forskønnende ud over hans Ansigt. Da hun var færdig, betragtede hun ham lidt uden at sige et Ord, men derpaa klappede hun ham paa kinden, lod hemmeligt, som hun troede, en Krone glide ned i hans Lomme, vendte sig til hans lidt tvivlsomme Beskyttere og sagde:

„Men nu bringer I da Drengen hjem til hans Moder! Jeg skal sige jer, jeg har selv en Dreng paa hans Alder, og jeg kan ikke lade være at tænke paa, hvordan jeg vilde være til Mode, hvis Vorherre styrede det jaadan, at han paa den Maade maatte gaa paa de vilde Beje. Derfor er jeg saa underlig ved det!“

Og den ærlige Kone holdt Forklædet for sine Øjne og tørrede dem med uforstilt Bevægelse.

„Men bevares, lille Madam! Det behøver De ikke at være bange for!“ udbrød den simple med dydig Tver. „Vi gaar lige til Byen, og Drengen skal blive afleveret til sin Moder lige saa sikkert som et Pengebrev. Og hun skal ogsaa saa hele Redeligheden at vide, det kan De tage Gist paa, og det skal ikke koste hende en Dre mere end Omkostningerne begribeligvis. For vi maa jo holde Barnet med alting paa Rejsen, og det har man jo ikke Raad til, naar man er i det simple Fag. Men vi har et Hjerte, og naar vi faar vore udlagte Penge tilbage, saa er der ikke noget, der hedder mere hos os — det kan De stole paa, Madam!“

„Her er et Par Skillinger til jer,“ vedblev Konen. „Og saa skal I være gode ved ham!“

„Tusind Tak, Madam! Jo, det kan De stole paa! Vi skal holde ham som et Duffebarn! Mange Tusind Tak og Farvel!“

Under mange flere jaadanne Taksigelser og Forsikringer tog de rejsende igen Kristian imellem sig og

førte ham bort med en beskyttende og omhyggelig Mine. Men Kristian vendte sig om den ene Gang efter den anden og sendte lange Blik tilbage mod Røffendøren, og der blev Konen staaende og nikkede venligt til ham, indtil de var forsvundne.

„Det er bedst, du lader mig gemme de Penge, Konen gav dig, min Dreng, ellers kan du saa nemt gaa og flatte dem bort!“ udtrede den pæne, da de vel var komne ud paa Landevejen igen, og Kristian rakte ham uden Indbending sin Krone.

„Det var en Stadskone, og du er en pæn Dreng, som det er en Fornøjelse at hjælpe til Rette!“ udbrød Manden, idet han med en tilfreds Mine betragtede Pengestykket, slog et Knips med Fingrene og stak Mynten i Vestelommen. Men Kristian vandrede stille af Sted imellem dem og tænkte ikke længere hverken paa Omhed i Fødderne eller paa Hovedpine, for hvordan det nu kunde være, saa var hans Rængsel efter at komme til Moder bleven stærkere, og maaske var den oven i Røbet bleven renere og bedre.

Saaledes drog de videre, gæstende snart et Hus og snart en lille Gaard, men bestandig helst de noget afides liggende. Og efterhaanden, som de kom fremad, vidste det sig tydeligere og tydeligere, at de fattige rejfende havde gjort en god og indbringende lille Forretning ved at paatage sig det Svært at hjælpe Kristian til Rette. Sjælden fortalte de deres Historie, der blev skønnere og skønnere ved at gentages, uden at et venligt og medlidende Blik vendte sig mod Kristian, og naar de gik bort, var Ranselen bestandig bleven tungere, og Mynten i Lommen rigeligere. Og for Kristian havde det den Fordel, at de stadig blev venligere og venligere imod ham og virkelig stedse syntes at glæde sig inderligere over deres egen Barmhjertighed. Men mat-

tende var det ikke desto mindre, og for hvert nyt Sted, de gik bort fra, flæbte han sig mere og mere dødtæt af Sted og længtes efter at turde kaste sig ned paa Jorden for at sove.

De havde netop spist til Middag i en lille Gaard, tæt ved en Skov, erhvervet en Flaske Brændevin i en Smugkro ude paa Marken og var nu gaaede ind i Skoven for i dens kølige Skygge at værge sig mod Dagens Hede, nyde deres Brændevin og ved et Par Timers Spile vederkvæge sig efter de heldige Anstrengelser og styrke sig til nye. Da hændte det sig, at en Bogn i fuld Fart kom styrgende hen ad Bejen, der løb gennem Skoven et lille Stykke foran deres Reje. Uvilkaarlig vendte de alle tre deres Blik i samme Retning, men næppe havde Kristian faaet Øje paa Bognen, før han sprang op i hæftig Bevægelse. „Falk!“ raabte han i uvilkaarlig Overtæffelse. Hans Kinder var bleven blussende røde, det var, som om han i samme Øjeblik fik en Fornemmelse af, at der var dog bedre hos ham end der, hvor han nu var, og han følte en pludselig Lust til at overgive sig til ham paa Naade og Unaade. Men der var ogsaa det, som stred imod hos ham og gjorde, at han blev staaende, ubestemt og vaklende. Det saa næsten ud, som hans Raab var bleven hørt, thi Bognen begyndte at rulle langsommere og langsommere, og Træerne havde næppe skjult den for deres Øjne, førend de tydeligt kunde høre, at den standjede. Kristians Hjerte bankede af Spænding og Forventning, men i det samme fik ogsaa hans Vedfagere travlt, pakkede i en Fart deres Sager i Kantselen igen og for op af deres magelige Stilling.

„Er du gal, Dreng, at raabe saadan op!“ udbrød den simple i en dæmpet, men ærgerlig Tone.

„Paa den Maade bliver du næppet, det kan du forlade dig paa!“

Dg førend Kristian havde faaet Tid til at befinde sig paa, hvad han skulde gøre, havde de grebet ham ved Armen og ført ham bort med sig i strakt Løb ind igennem Skoven. Det lød, som raslede det i Buskene og Løvet bag ved dem, og fremad gik det i aandeløst Løb saa hurtig, Kristians Ben funde bære ham. Og da var det kun daarlig bevendt med stakkels Kristians Billie, som han havde været saa meget for at sikre sig og bevare. Over Gang han blot gjorde et svagt Forsøg paa at standse, traf Mændene i ham, som om det gjaldt Liv og Lemmer, og fremad maatte han igen, enten han vilde eller ikke. Saaledes blev det ved en lang, lang Tid, forekom det ham, bestandig dybere ind i Skoven, indtil de naaede et tæt og tornet Buskads, der rev ham Ansigtet blodigt og Alæderne i Flænger, idet de trængte derind. Der kastede de sig ned, pustende og udmattede af Løbet, og laa en Tid ganske stille, lyttende efter, om nogen mistænkelig Lyd skulde lade sig høre. Men kun en Fugls Flægen i Grenene og et Vindpust i Bladene var at opdage, og det var der ingen videre Fare ved.

„Se, havde du nu ikke hørt os, saa var du kønt blevet neglet. Forstaar du det, min unge?“ bemærkede den simple, da de saaledes syntes at være i Sikkerhed igen. Men saa længe vi er her, kan han bide sig i Djænnene, kan han, og derfor kan du nu ogsaa lægge dig til at sove lige saa sikkert som et Svøbelsbarn. Der skal ingen saa Lov til at løbe med dig, mens du sover, og vi skal falde paa dig, naar det er Tid at gaa igen.“

Opfordret paa en saa beroligende og indbydende Maade skyndte Kristian sig at strække sig hen ad den bløde Skovbund, glad ved for en Stund at kunne rej-

se langt bort fra alle de stridende Sindsbevægelser, som han dog ikke kunde finde Rede i, og alle de trættende Anstregelser, som begyndte at tage Magten fra ham, og føde dybt og sikkert bort fra det hele.

Da han blev vækket igen, var Aftenen allerede kommen, og Skoven hyllede sig mørk og gysende ind i sine Skygger. Han havde sovet saa godt og vidste, at han havde drømt saa sødt, skønt han ikke kunde huske en Smule af, hvad det var. Men efterhaanden, som han blev sig Birkeligheden bevidst og vendte tilbage til den for at tage fat, hvor han havde sluppet, kom der et knugende Tryk og lagde sig over hans Hjerte, og han havde en Følelse, som om han var kommet ind i et uhyggeligt Eventyr, hvor han fra Inse, solbeskinnede Fjeldlande pludselig var tryllet over i Troldenes skumle Rige. Men der var ingen Tid til at overlade sig til sine Følelser.

„Op, Dreng!“ lød en Stemme, der ikke havde nogen meget venlig Klang. „Se nu til, du rapper dig lidt at saa en Mundfuld i Livet, og saa af Sted. Det er en farlig Tid, vi har maattet drive her for din Skyld!“

Kristian kastede et Blik paa Fløjket og Brødet, der blev ham raft, men denne Gang var der noget, som vendte sig i ham ved Synet og gjorde ham det umuligt at tage det. Han tænkte paa den venlige Kone fra om Morgenen, paa den tarvelige Renlighed hos Falk og fremfor alting paa den milde Hyggelighed hos Moder, og saa skyndte han sig at forsikre, at han slet ikke var sulten. Og saa gik det fremad igen gennem den stille Aften og Nat.

Ud af Skoven og ind igen i en ny, tværs over Marker og Enge, hen ad Sideveje og over halvt banede Stier, omhyggeligt undgaaende alle Byerne, førtes han

af Sted, uden at han havde nogen Anelse om, hvorhen han gik, hvor vidt de var komne, eller hvor langt de havde tilbage. Og en trættende Gang var det. Et Djeblik maatte han fravle over et Gærde og i det næste springe over en Grøft. Snart travede han af Sted gennem knæhøjt Græs, hvor Duggen gjorde ham dyngvaad højt op paa Benene, og snart banede han sig Vej gennem Buske og Torne, der stak og rev og piskede ham i Ansigtet. Saaledes slæbte han sig af Sted imellem dem, villieløs og sløv, kun ønskende at tænke saa lidt som muligt og uden Bøst eller Kraft til at jige et eneste Ord eller blot saa meget som klage over sin Træthed. Men hvor lidt han end tænkte paa den eller talte om den, kunde han dog ikke gno sig fra den. Tungere og tungere lod han sig slæbe frem, og til sidst sank han om paa et Gærde, ude af Stand til at gaa et Skridt længere.

„Saa af Sted!“ brummede den simple og fløede sig ærgerlig bag Øret. „Dratter han nu for os lige paa det sidste? Hvad mener du? Skal vi prøve at lette lidt ved ham, blot jaadan en ganske lille Rende?“

Skønt ingen af dem hidtil havde vist ham andet end Venlighed paa deres Maade, og skønt de tydelig nok havde bevaret en beskyttende Holdning lige over for ham, saa var der dog noget i Tønen, hvormed disse Ord blev sagt, som gjorde ham bange og uvilkaarlig fik ham til at rejse sig halvt op igen. Men den pæne lagde sig nok en Gang imellem, tog jindigt Ordet og svarede:

„Vi kommer til at lade ham hvile sig et lille Bøst igen. Baade han og vi kan vel ogsaa have tjent en Dram, og vi kan alligevel ikke naa det, førend det bliver Dag. Og saa vil Drengen ogsaa nok vide at fortæl-

le sin Moder, at vi har været de dannede Mennesker. Ikke sandt, min Dreng?"

So, det skulde Kristian ganske vist ikke glemme, og ifølge denne Uttale fatte de sig fredeligt ned for at holde Maaltid. Altfor træt og elendig til at tage Del i Nydeljen afslug Kristian imidlertid tappert alle de gode Sager, der gæstfrit blev ham tilbudt. Selv Glasfen var han til deres Overraskelse ikke at bevæge til at smage paa, og det var formelig med Modbydelighed, at han vendte sig bort fra den. Og dog gjorde Svilen ham godt. Lidt efter lidt vaagnede han op af sin Sløvhed og begyndte at længes efter at faa at vide, hvor han var, men havde dog ikke rigtig Mod til at spørge derom. Til sidst besluttede han at prøve paa at nærme sig det ad en Omvej og spurgte forsigtigt:

„Kommer vi ikke snart ud paa den rigtige Vej igen?"

„Du kan tro nej, mit Lam — der er vinket af!" svarede den Simple. „Denne herjens Falk, som du er stukken af fra, er kommen i Forvejen, og lige saa saare du kommer ud paa Landevejen, saa bliver du nappet, den Ting kan du stole paa. Men jeg siger endnu en Gang, at han kan bide sig i Djnene. I Morgen den Dag skal du blive afleveret til din egen Moder, og saa kan du takke din Gud for, at du har truffet skikkelige Folk, der vilde hjælpe dig til Rette. Hvad siger du til det, min Gut?"

Kristian sagde ikke noget dertil, for han kunde ikke. Han havde ikke rovet at haabe, at han saa snart skulde være hos Moder, og Meddelelsen derom var nær ved at overvælde ham. Han kunde ikke ganske værgе sig mod en Følelse af Uengstelse derved, og dog syntes han, at dersom hun blot kunde forstaa, hvor han havde længtes efter hende, og hvor god og søjelig en Dreng

„Lad du bare Drengen ligge! Vi kan jo fortælle hans Moder, hvor han er, og lade hende selv hente ham, saa er Ratten ude med det samme, forstaar du?“

Den simple Standseje midt i sin Brede, betragtede et Øjeblik opmærksomt sin Kammerat og svarede derpaa med et Nif, der tydede paa gensidig Forstaaelse og Bifald:

„Saa er det nok bedst, at du, som er den pæne Mand, gaar ind til Drengens Moder og fortæller hende Redeligheden, saadan lidt findigt, for at hun ikke skal falde i Besvimelse, for saadanne Folk taaler jo ikke ret meget. Jeg bliver her og passer paa Drengen, men skulde det vare for længe, saa figger jeg saadan lidt ud efter dig, forstaar du. Hvor er det saa, din Moder bor, min Dreng?“

Glad over den Venlighed, hans Besknyttede saaledes pludselig igen viste ham, skyndte Kristian sig at give den forlangte Oplysning og strakte sig i Græsjet, taknemmelig over at slippe fri for alle nye Anstrengelser for saa let Røb. Et Øjeblik tænkte han med lidt Forundring paa, hvad det kunde være for en Kat, der skulde jages ud, men han var altfor træt og ligegyldig til længe at holde fast paa nogen som helst Tanke, og saa Minutter efter var han borte og sov saa dybt og fast, som om han ikke havde sovet i Dage og Nætter.

Sen imod Aften sad Moder i sin Stue, fredeligt og ene. Det var den selvsamme Lejlighed, hun havde boet i, da hendes Dreng var hos hende, thi nu, da hun var alene, havde hun jo nok kunnet nøjes med en mindre, og der kunde vel ogsaa være Grund for hende til at indskrænke sig, men hun kunde dog ikke nænne at skilles fra den. Over en Blet deri gemte jo paa en Grindring om ham, der trods al sin Skrøbelighed dog var hendes Glæde, og naar han engang vendte tilbage, saa skulde

han ikke finde sit Hjem fremmed og ufendeligt. Det skulde staa og vente paa ham, trofast og uforandret som Moder selv. Og naar hun lejede et lille Værelse ud — det var en Kontorist, saadant et rart, stille og flittigt Menneske, hun havde faaet — naar hun hjalp sig med en lille Pige, der kom og gif Grinder og puslede en Smule med Rengøringen om Morgenens, og naar hun syede lidt flittigt for at skaffe sig en Smule Bifortjeneste, saa kunde hun ogsaa nok endnu bære Udgiften med Lejligheden. Saaledes sad hun der endnu og levede i sine stille Tanker med sin Dreng lige saa kærligt og udelukkende, som hun før havde levet der med ham i Virkeligheden.

Søtøjet var sunket hende ned i Skødet, og hun saa ud for sig med et halvt bedrøvet, halvt smilende Ansigt. Hun tænkte paa, hvor tungt det faldt at undvære Kristian — havde hun vidst, hvor svært det vilde blive, saa havde hun næppe haft Kraft til at sende ham bort, hvor nødvendigt det end havde syntes. Men hun tænkte ogsaa paa, hvor veljignet det vilde være, og hvor hun vilde takke Gud, naar han engang skulde vende tilbage, god og brav, Husets Brød og Stolthed. Saaledes havde hun, siden Kristian var rejst, siddet og tænkt og drømt den ene Gang efter den anden, naar Dagen svandt, og Aftenen faldt paa, men denne Gang blev hun vakt af Drømme mere end almindelig brat ved en Ringen paa Dørkloffen. Og det var med en lidt uhyggelig Følelse, at hun efter at have aabnet Døren fik Øje paa den Skikkelse, som stod der, thi skønt det var den pæne Mand, saa han alligevel lidt medtaget ud, enten det nu kom af Rejsens Anstrengelser eller af de Forræfninger, hvormed han havde styrket sig efter den. Moder skyndte sig at holde Døren paa Alem og spurgte om hans Grinde med en højtflingende Stemme, der skulde ind-

ghde Respekt, men alligevel ikke var fri for en vis Klang af Uengstelse.

„Det vilde maaske være det heldigste ikke at tale for højt, lille Frue!“ svarede den pæne med dæmpet Stemme. „For det er ingen Nytte til, forstaar De, at for mange Orer jaar at høre, hvad vi to har at tale om. Tør jeg være saa dristig at spørge, om det er denne Frue, der har en Søn, som er sat i Pleje paa Landet og hedder Kristian?“

„Min Gud, hvad er der i Vejen med ham?“ spurgte Moder med et lille Skrig, greben af en kvælende Hjerteangst.

„Saa sagte, ærede Frue, sagte!“ advarede den pæne igen. „Der er ingen Ting i Vejen med Drengen, ikke det aller mindste. Han venter et lille Stykke her uden for Byen hos en anden god Ven, og der er han lige saa sikker som hos mig selv, det er ganske det samme. Det er en skammelig Behandling, han har faaet af denne Falsk, og derfor var han nødt til at løbe bort fra ham. Havde han ikke truffet paa min Kammerat og mig, saa kunde det have blevet galt nok, men vi skulde nu affurat en lille Tur den samme Vej, og vi har hjulpet ham til Rette og lagt ud for ham og sørget for ham hele Tiden, saa han har jaamænd ingen Nød lidt. Men nu venter han uden for Byen og tør ikke engang gaa hjem, førend jeg har lagt et godt Ord ind for ham, for jeg skal sige Dem, min ærede Frue, han har nu faaet saadan en Fortrolighed til os to paa Vejen, og det er jo saa naturligt!“

„Min itakkels, itakkels Kristian!“ lød Moders klægende Stemme. „Hvad skal jeg gribe til?“

„Jeg skal lige paa Djeblykket skaffe en Bogn!“ svarede den pæne Mand tjenstfærdig. „Og jeg skal sige

Rusten saa nøje Betsed, at han aldrig kan tage fejl. Det er fedeligt nok, at jeg ikke kan føre med jelo, og det vil jo være et Savn for Kristian, men jeg har lige netop en Geschæft, som jeg ikke kan opjætte, og Geschæften maa man passe — det er jo den, man skal leve af!”

I sin Nød vilde Moder uden junderlig Betænkning have samtykket i ethvert som helst Forslag og var den gode Mand af ganske Hjerte taknemmelig for hans Tjenstvillighed. Og det var ikke mange Djeblikke senere, at Bognen holdt for Døren, Moder sad i den, fuld af spændt og ængstelig Forventning, og den pæne havde travlt endnu engang med den samvittighedsfuldste Nøjagtighed at give Rusten sine Anvisninger. Havde de ikke saaledes, hver paa sin Maade, været fuldt optagne, saa vilde de maaske, hvad de nu ikke gjorde, have lagt Mærke til en Mand, der imidlertid stod paa den modsatte Side af Gaden og aabenbart iagttog dem med den mest levende Interesse. Selv efter at Bognen var rullet bort, og Moder forsvundet, fulgte hans Øje opmærksomt den pæne Mand, men heller ikke nu mærkede han det, thi han maatte i Lav med sin Geschæft, den, man fremfor alt maa passe. Et Djeblik forsvandt han i en Kælder og kom straks efter tilbage i Selskab med den simple, og det var at se paa deres ivrige Bæsen og Samtaler, at de havde i Sinde at tage fat for Alvor straks. Men Manden paa den anden Side af Gaden tabte dem ikke af Syne.

Ude bag Hegnet havde Kristian imidlertid sovet trygt og roligt, uden en Bevægelse og næsten uden et Mandedræt. Men alt som Taagen faldt, og Græsjet omkring ham blev vaadt af Duggen, gif der en Gjensiggennem ham, og han vendte sig, den ene Gang uroligere end den anden. Endelig rejste han sig op, gned

sine Dine og søgte langsomt og besværligt at vende tilbage til Birkeligheden. Søgende saa han sig omkring til alle Sider efter sine Ledfagere, men de var intet Sted at opdage. Han prøvede paa at falde, først ganske sagte og siden højere og Indeligere, men der kom intet Svar — han var aabenbart alene og overladt til sig selv. Hans første Fornemmelse derved var en Følelse af Lettelse og Befrielse, men den næste var Uengstelse og Beflemthed. Han tænkte paa Moder, men jo mere han tænkte paa hende, desto mere trangt blev det ham om Hjertet, og nu, da han var saa nær ved det Maal, han saa ihærdigt havde stræbt og længtes efter, nu følte han næsten Nys til at løbe bort igen, langt bort derfra. Alt, hvad han havde tænkt sig, at han vilde sige, syntes ham nu saa tomt og taabeligt, at han forstod ikke, hvorledes han skulde træde frem for hende, og endnu mindre, hvorfra han skulde saa et Ord at sige til hende. Han følte en Bedrøvelse baade over sig selv og hende, som han aldrig før havde følt, og dog længtes han saa inderligt efter hende. Og gnyende af Forknytelse og Forkommenhed rejste han sig op og begyndte at vandre fremad igen mod Byen, der laa foran ham med Skyn, han saa godt kendte, halvt af Nys og halvt af Laage, hvilende over sig som Vennemærke. Et Djæblig standsede han og tænkte paa, om han ikke skulde vende tilbage igen, og i det næste følte han, at han maatte fremad — der var ikke andet for ham at gøre.

En Stund havde han gaaet saaledes, vankelmødig og ulukkelig, stirrende ned mod Jorden, da hørte han pludselig Lyden af en Gulken paa Bejen foran sig. Han saa op, og et Stykke længere fremme holdt der en Vogn. Men ganske tæt ved ham sad paa Ranten af Grøften en Skiffelse, og i samme Djæblig kendte han den igen.

Spørdan den var kommen der, fattede han ikke og tænkte ikke paa.

„Moder!“ faldte han sagte og nølende.

Moder havde skjult sit Ansigt i Sænderne, men næppe naaede den sagte Lyd af hans Stemme hendes Ører, før hun sløj op og udbrød næsten i et Skrig:

„Kristian! Saa være Gud nu lovet og takket!“

I det næste Øjeblik stod hun foran ham og stirrede med taarefyldte Øjne paa hans medtagne Skikkelse og sønderrevne Klæder.

„Kristian! Kristian! Hvor kunde du nænne at komme saadan hjem til Moder?“ spurgte hun med bævendende Læber. Og Kristian sænkede sit Hoved og frøb sammen foran hende som en sønderknuust og overvunden lille Synder.

„Om Forladelse, Moder!“ stammede han sagte og ndmngt, og det var første Gang i mange Aar, hun havde hørt det Ord af sit Barns Mund. Det tog Magten fra hende, saa hun var nær ved at synes, det var hende selv, der var Synderen, og hun bøjede sig ned, tog ham i sine Arme og græd bitterlig over ham, saaledes som han havde drømt om, da han var langt borte fra hende. Og Kristian græd med af ganske Hjerte.

Da de havde grædt sig mætte, førte hun ham stille hen til Bognen, og mens de førte, fortalte hun ham, at der var kommen en Mand og havde fortalt hende, hvor han var, og at en god Ven af ham ventede hos Kristian saa længe. Men da de var kommen derud, havde hun hverken kunnet finde Manden eller Kristian. I Sorg og Angst havde hun ledt og ledt efter ham, indtil hun fortviblet havde sat sig ned og givet sig til at græde. Hun var saa bange, at der var noget slemt ved Manden, men Kristian trøstede hende med, at den ene af dem ganske rigtig var blevet hos ham, men at han havde so-

vet saa længe, at Manden vel jagtens var blevet fed af at vente. De havde hjulpet ham paa hele Bejen og slet ingen Fortræd gjort ham, og de ventede maaske allerede paa dem hjemme. Og saaledes beroliget slap Moder dem igen af Tanken.

Et Stykke fra Huset lod hun Bognen holde for saa stille og ubemærket som muligt at jøre Kristian ind i Sjemmet. I Gangen kom Kontoristen hende imidlertid i Møde og fortalte noget betænkelig, at straks efter, at hun var fjørt, var der kommen et Bud fra hans Kontor, som laa helt i den anden Ende af Byen, og havde kaldt ham derhen i Anledning af en vigtig Sag, som pludselig var kommen for. Men paa Kontoret havde de straks jagt, at det maatte være en Fejltagelse. Engen havde der sendt Bud efter ham, og da han var kommen tilbage, havde Gangdøren staaet aaben, skønt han var overbevist om, at han omhyggelig havde lukket den, da han gik. Moder stod imidlertid utaalmodig og ængstelig og dækkede for Kristian, næsten som om det var en forbuden Frugt, hun jørte med sig, og da Kontoristen erklærede, at han havde undersøgt alting i Gangen, men ikke fandt noget, mente hun, at det ikke havde noget at betyde og skyndte sig ivrigt ind. Og saa Dagligstuedøren viste sig underligt nok at staa aaben, men den kunde hun jo saa let have glemt at lukke, da hun tog bort i Angst og Forvirring. Der var ikke en Tanke for disse Smaating tilbage i hendes Sind, da Kristian omsider sad i Sofaen i Dagligstuen, spisende, som om han ikke havde spist i mange Dage, og Moder sad lige over for ham, støttende Hovedet i begge sine Hænder og seende baade færligt og bedrøvet paa ham.

„Har Fals været streng imod dig, Kristian?“ spurgte hun sagte, da han endelig syntes at være fær-

dig. Kristian betænkte sig et lille Øjeblik, men saa rødmede han og svarede:

„Nej, men jeg længtes efter dig, saa jeg kunde ikke holde det ud længere!“

„Han lovede dig jo, at du skulde saa din Willie, naar du forlangte den. Har du da ikke saaet den, min Dreng?“ spurgte Moder igen.

„Jo, jeg har!“ svarede Kristian hæftig. „Men jeg bryder mig slet ikke mere om at saa min Willie. Jeg vil ikke have den. Jeg vil kun blive hos dig!“

Med disse Ord greb han med et bønligt Ansigt Moders Hænder og trak dem til sig over Bordet. Moder saa paa ham med en saare uvis og bankelmodig Mine og svarede vaklende:

„Ja, ja, lille Kristian! Jeg vil saa gerne, naar det blot kan gaa an, det ved du jo nok. Men hvad vil Hr. Falk sige? Er du saa bange for at komme tilbage til ham, dit stakkels Skind?“

Endnu engang betænkte Kristian sig lidt, men Sandheden fik Magten igen, og han svarede raak:

„Nej, jeg er ikke, for han har aldrig gjort mig noget, men jeg vil blive hos dig. Det er hans egen Skyld, for det var ham selv, der altid talte om dig og altid fik mig til at tænke paa dig!“

Moder saa ud, som om hun ikke tog Falk denne Skyld saa særdeles ilde op endda, og Taarerne faldte igen hendes Øjne, idet hun vedblev:

„Men saa var det heller ikke kønt af dig at løbe bort fra ham. Kan du ikke nok forstaa det? Fortæl mig nu, hvordan det altsammen er gaaet til!“

Og Kristian begyndte at fortælle, og Moder Intede til med bankende Hjerte, og levede det altsammen om igen. Det gøs i hende, da hun hørte om, hvordan en barsk Mand havde trukket ham frem af Søjstakken,

mens Manden med Kniven havde staaet ved Siden af, og hun traf Vejret lettere igen, da Faren var overstaaet, og han sad sikker ved deres Side. Der gik en blussende Undseelse over hendes Ansigt, da han fortalte om, hvordan de var gaaet fra Sted til Sted og havde tigget baade om Mad og Penge, og dog rørte det hende til Taarer at høre, hvor god den venlige Kone havde været imod ham. Og hendes Hjerte fyldtes af Medlidenhed og Æmhed over den lange pinefulde Gang ved Nat og Dag. Men først da Kristian var færdig, gik Tanken om de to Mænd, der havde ført ham hjem, op for hende igen. De havde jo dog været gode imod ham paa deres Maade, syntes hun, og der var baade lidt Anger over, at hun saa rent havde glemt dem, og lidt Forundring i hendes Sind, da hun udbrød:

„Men, min Gud, hvor er da Mændene blevet af?“

„Ja, hvor var de blevet af? Kristian kunde heller ikke forstaa det, men efter at han havde tænkt sig lidt om, svarede han:

„Det kan gerne være, at de staar nede paa Gaden endnu og venter paa, at vi skal lukke dem ind. For de talte saa meget om, at de tænkte, du skulde give dem noget, fordi de havde hjulpet mig, og det lovede jeg dem ogsaa.“

Det kunde jo være muligt, mente Moder, villig nok til at indfri Løftet, skyndte sig ned ad Trappen, aabnede Gadedøren og saa sig omkring. Men der var ingen at se. En Stund blev hun staaende for at lytte, men alting var stille i den frembrændende Nat. Baade pæne og simple kom gaaende og forsvandt, men ingen af dem lignede Kristians Beskyttere. Hvoraf det nu end kunde komme, blev hun lidt urolig i Sindet igen, og med en halv bange Anelse i sit Hjerte vendte hun tilbage, men da hun igen kom ind i Dagligstuen, var

Kristian sunket tilbage i Sofaen og sov trygt. Og ved dette Syn svandt alle de andre Befymringer, der havde fyldt hende.

Hun bøjede sig ned over sin Dreng og betragtede kærligt hans Træk, der i Sønnen syntes hende bløde og gode. Midt i hendes Sorg var der en stille Glæde over, at hun nu frit turde give sin moderlige Omhed Løst, thi det havde hun længtes ja inderligt efter, siden han kom, og ikke turdet gøre det. Sagte strøg hun det uredte Haar bort fra hans Ansigt, glattede det med kærlig Haand og klappede ham paa kinden. Saa bøjede hun sig endnu lidt dybere ned over ham, kyssede ham paa kinden og lod sin Læber hvile der, mens hendes Taarer faldt som Dug derpaa, og en stille Bøn steg op fra hendes Sjæl, at Gud vilde lede hendes Barns Veje med den Visdom og Kraft, som hun ndmygt forstod, at hun selv havde for lidt af. Og den Bøn blev der vistnok sagt ja til et Sted oven over, thi underlig styrket og let rejste hun sig fra den. Hun nænne de ikke at vække ham, lagde kun en Bude forsigtigt under hans Hoved, dækkede ham omhyggeligt til og listede sig saa indløst, som hun kunde, ind i sit Sovestue.

Og saa havde Kristian da endelig engang faaet sin Billie ganske, som han ønskede den. Han sov i sin Moders Stue, og al dens venlige Syngge og al dens kærlighedsfulde Omhu holdt Vagt over ham. Møje og Besvær havde det kostet ham, men desto sødere kunde han nu ogsaa sove paa Sejren, han havde bundet.

Men da han om Morgenen vaagnede igen, sad Moder ved hans Side og græd saa højt og stærkt, at det var hendes Graad, der havde vækket ham. Kristian for i Vejret og stirrede søvndruffen paa hende, halv ærgerlig over, at Sejren nu allerede skulde forbitres ham ved fedelige Taarer og Bebrejdelser, som han kendte.

te baade ud og ind. Men Moder tog hans Hoved mellem sine Hænder, trykkede det hæftigt mod sit Bryst og hulkede:

„Mit Staffels, fattige Barn! Nu maa du gaa ud i den vide Verden som den vilde Fugl, der hverken har Skjul eller Rede. Og din Moder er selv en hjælpeløs Staffel, der hverken ved Raad for dig eller sig selv!“

„Hvad er der i Vejen, Moder?“ spurgte Kristian ganske forskrækket.

„De har taget mit Skrin, Barn! Og alt, hvad vi ejede, var deri!“ hulkede Moder igen. „Jeg havde lige nylig købt Papirer for det alt sammen, og Papirerne laa i Skrinet!“

„Har du ikke flere Penge tilbage, Moder?“ spurgte Kristian med bævende Stemme.

„Nej, Barn, ikke en Skilling!“ svarede Moder fortviblet. „Du har ikke mere noget Hjem. Jeg maa flytte herfra til et eller andet Kvistkammer og jølge den Smule, jeg har, men hvor langt vil det forslaa? O Gud, jeg sørger ikke for min Skyld, men for din, mit arme, hjælpeløse Barn? Hvad skal der blive af dig?“

„Men hvem —“, stammede Kristian forvirret, „hvem har da taget det?“

„Ingen andre kan have gjort det end de slemme Mænd, der var med dig, Kristian!“ svarede Moder. „Jeg har spurgt Kontoristen om, hvem der kaldte ham bort, og det kan ikke have været nogen anden end den samme Mand, der var hos mig. De har loffet os begge to ud og taget Skrinet, mens ikke et Menneske var hjemme. Men hvordan de vidste saa god Besked, begriber jeg ikke?“

„Der er en udenfor, som vil tale med Dem!“ meldte i det samme den lille Pige, der gif Moder til Gaande, og staf Hovedet ind ad Døren.

„O Gud, jeg er iaa fortumlet i mit Hoved, at jeg hverken ved ud eller ind!“ flagede Moder. „Bed ham om at komme igen en anden Gang, jeg kan ikke nu!“

„Men han siger, at han maa tale med Dem straks, og at det er ganske nødvendigt!“ indvendte Pigen.

„S Guds Navn da!“ jukkede Moder, der ikke havde sin Styrke i at gøre Modstand, tørrede sine Øjne, udjlettede Sporene af sin Sorg saa godt, hun i en Hast var i Stand til, og gif.

Men Kristian blev tilbage, raadvild og fortabt. Det var forbi med hans Billie, for nu var der nogen, der var løbet bort med den — den var gaaet med Skrinet.

IV.

Hvorledes Kristian anskaffede sig en ny Billie og fik den.

Han sad og saa ud for sig med store, stirrende Øjne, mens hans Tanke løb vildfarende rundt fra det ene til det andet. Og Moder blev meget længe borte, saa den fik god Tid til at løbe rundt. Først tænkte han med Forundring paa, hvem der dog kunde have fortalt de flemme Mænd om Skrinet og givet dem Anvisning paa det. Saa begyndte en dunkel Erindring at stige op i hans Hukommelse om, at han havde siddet hos dem ved Høstakken, og de havde spurgt ham omhyggeligt ud, og han havde givet dem Forklaring over, hvor godt og sikkert Moders Penge var gemte. Og i det samme slog det ham med Forfærdelse, at det var ham selv, der havde ført dem ind, ham selv, der havde lagt Skrinet i deres Hænder og sendt dem bort med det, langt ud i det store blaa, hvorfra det aldrig mere

kunde faaes tilbage. Det var hans egen Billie, der havde gjort det, og det var alt, hvad der var kommet ud af, at han havde faaet den.

Han lod sine Øjne vandre i Stuen fra den ene til den anden af de Ting, han saa tidt havde drømt om, da han var borte fra dem, og han begyndte at forstaa, at jußt, som han mente at have sat sin Billie igennem og strakt sin Haand ud efter dem, havde han tabt dem for bestandig. Det Hjem, han havde lært at elske i det fjærne, det havde han selv ødelagt, idet han selvraadig og begærlig greb efter det. Og Moder, som han nu var kommen til at holde af og havde saa fast besluttet aldrig mere at volde nogen Sorg, hun skulde nu sidde paa et tomt og usjelt Tagkammer og maaske lide baade Sult og Nød, og det var atter for hans Billies Skyld, som han havde faaet.

Store Taarer trængte sig frem og listede sig langsomt ned over hans Kinder og blændede hans Øjne, saa det var, som Stuen og Møblerne og hele hans Hjem allerede begyndte at blive borte for dem. Der greb ham en Sorg, dybere og stærkere end nogen, han havde følt nogen Sinde før, og det kom af, at det var første Gang, han sørgede, ikke over sin egen Nød alene, men over den Glendighed, han havde bragt over en, han holdt af. I den Sorg hørte Gud maaske hans Moders Bøn for saa Timer siden, men det tænkte Kristian ikke paa. Han syntes, han var saa ulukkelig, at han aldrig kunde blive glad mere, og han sank overvundet tilbage, begravede sit Ansigt i Pudsen og græd, som om han aldrig kunde saa grædt ud. Hvor længe han havde grædt saaledes, havde han ikke noget Begreb om, da han mærkede, at en Haand blev lagt venligt og beroligende paa hans Hoved.

„Kristian!“ sagde en Stemme, som fik ham til at

fare op, for det var ikke Moders, og dog lød den mild og trøstende. Det var Falks Ansigt, der bøjede sig ned over ham, og idet han mødte det, gik der et forkræffet Udtryk over hans eget Ansigt, og han skyndte sig at begrave det i Pudsen igen. Men Falks Haand blev ved at hvile paa hans Hoved som før, og han sagde med en Stemme, hvori der var en egen rolig Klang, som vakte Tillid og Besindighed:

„Kan du huske, at jeg engang har sagt dig, at det er godt at have en Billie, men naar det er en egenfærlig og daarlig og selvraadig Billie, saa straffer den sig selv, og der kan ikke hændes et Menneske noget Bærrer end at saa den. Tror du ikke, at du nu har lært, at det er sandt, Kristian?“

Kristian borede sit Ansigt endnu dybere ned og græd kun bitterligen til Svar.

„Du maa svare mig, Kristian?“ lød Falks Stemme igen. „Tror du nu, at jeg talte sandt, da jeg sagde dig det?“

„Ja!“ stammede Kristian sagte.

„Saa rejst dig nu kun op, og tør dine Øjne!“ blev Falk ved. „For det er kært, at du er bedrøvet over, hvad ondt din Billie har gjort, men du maa ikke tro, at du kan gøre det godt igen alene ved at græde. Og ikke sandt, du vil gerne gøre det godt igen?“

„Ja!“ svarede Kristian endnu engang, rejste sig op, tørrede sine Øjne og saa paa Falk baade med Forundring og Spænding, for han havde ment, at alt var redningsløst tabt, og at han ikke kunde gøre det allermindste andet end at græde derover.

„Er det nu din Billie, at du vil give din Moder det glade og lykkelige Hjem tilbage, som hun har haft og har mistet for din Skyld? Er det din Billie, selv om

det skal koste dig Arbejde og Besvær?" sprugte Falk og saa vist paa ham.

"Ja!" svarede Kristian for tredie Gang, og denne Gang slog han ikke sit Dje ned for Falks Blik.

"Saa skal du have din Billie, Kristian!" sagde Falk kort og bestemt, som han saa tidt havde sagt, og Kristian saa ganske forskrækket ud derved, for han kunde ikke værges sig mod sin gamle Mistanke om, at der lurede noget paa at fange ham i disse Ord. Men Falk tog venligt hans Haand i sin og vedblev:

"Du skal ikke være bange, for denne Gang er det en god Billie, og bag ved den ligger der kun det, som er godt og glædeligt. Men det vil ikke blive let. Du maa følge tilbage med mig og være slittig og lydlig og villig og beskedent. Hver Uge skal du saa en Afford, som de andre fattige Drenges somme Tider saar, og Pengene, som du tjener derved, skal din Moder have til Glæde og Trøst for alt, hvad hun har lidt for din Skyld. Og til Gengæld lover jeg dig, at du tilsidst skal give din Moder sit Hjem igen. Se dig om, og tænk saa paa, at det skal blive endnu meget smukkere og lysere, end det er!"

Kristian saa sig om, og da han havde gjort det, var han rede til at give saa store Løfter, som det skulde være. Men Falk rystede paa Hovedet og sagde:

"Jeg tager ikke imod noget Løfte, Kristian! Det er saa let at love paa Njstand, men jeg har sagt dig, jeg kan ikke lide, at en Dreng giver et Løfte, som han ikke er sikker paa, at han kan holde, og hverken du eller jeg har Ret til at være sikker derpaa endnu. Men vi vil hjælpes ad dermed. Du havde engang en Billie, som sad i din Moders Lomme, men da Mændene løb bort med Skrinet, tog de Moders Lomme med, og saa gif din Billie samme Vej, kan du jo nok forstaa. Nu

har du faaet en ny Billie, den sidder foreløbig i min Komme, og vi vil prøve at passe bedre paa den. Men vi maa have en til at hjælpe os dermed. Bed til vor Herre hver Dag, min Dreng, at han vil hjælpe dig til at bevare din nye Billie, saa vil jeg bede med dig. Her ligger Tøj til dig, tag det nu paa, og følg med mig!"

Kristian saa lidt betuttet ud, for han havde ikke tænkt sig, at han saa hurtig skulde betræde sin nye Bane. Han havde nok Lykt til at junde sig derpaa et Par Dage eller tre, og derfor saa han sig nølende om og spurgte:

„Hvor er Moder?"

„Moder kan ikke komme nu!" svarede Falk. „Men du behøver ikke at være bekymret for hendes Skyld. Hun er i god Behold og ved, at du følger med mig, og vil helst have, at du skal gøre det straks. Det er jo din bestemte Billie, at du nu vil hjælpe hende af al din Magt, men det kan du kun, naar du vil tage fat straks og følge med mig. Derfor skal du have din Billie og gaa!"

Det kneb lidt for Kristian, men da han havde betænkt sig et Øjeblik, tog han uden nogen Indvending Tøjet paa og fulgte rask med. I det de gik ned ad Trappen, forekom det ham, at der var nogen, som græd oven over ham, og han vendte sig endnu engang nølende om og lyttede. Men Falk tog ham ved Haanden og førte ham bort med sig.

Tæt stod Drengene i Flok og stirrede med spændte og ivrige Ansigter ud imod Vejen, da Kristian ved Falks Side nærmede sig Gaarden igen. Thi det, at en Dreng, der havde spændt og var bleven hugget, førtes tilbage som en flob og slukøret Fange, var en Begivenhed, som slet ikke kunde tænkes at foregaa paa en nogenlunde ordentlig og passende Maade, uden at hele Flokken stimlede sammen og vogtede paa hans Indtog.

Under en Sværm af hvissende Bemærkninger og poliste Ansigter rullede Bognen op, og idet Kristian stod af, begyndte en dæmpet Snisen at bryde løs rundt omkring ham, og en dyb Rødme steg op i hans Kinder. Men Falk lagde Haanden paa hans Skulder, førte ham frem foran alle Drengene og sagde:

„Jeg kan fortælle jer, Dreng, at Kristian er kommen i Forlegenhed. Han er nu en fattig Dreng og har ikke længere det Hjem, som han engang havde. Men han er kommen tilbage med den Willie, at han vil arbejde af alle sine Kræfter for at hjælpe sin Moder og gøre hende, hvad godt han kan. Vil I tage imod ham som gode Kammerater og hjælpe ham dermed, saa har I ham her!“

„Det vil vi!“ svarede Peter med et Ansigt, hvoraf al hans naturlige Fjendskab et Djeblik syntes at være helt forsvundet, og Hans Ole nærmede sig Kristian med en Mine, som om han var rede til straks i Gerningen at vise, det var hans Hjertes Alvor at tage imod ham som en fuldgod Kammerat. Og førend Kristian havde faaet Tid til at tænke paa nogen som helst Flovhed eller Undseelse, stod han omringet af hele Flokken og havde fuldt op at gøre med at tage mod kammeratlige Velkomsthilsener. Thi disse Dreng kunde ellers nok have deres mangelfulde Begreber og staa tilbage baade i et og andet, men de vidste, hvad det vilde sige at komme i Forlegenhed. Adskillige af dem havde prøvet det mere end een Gang, og enhver, der var i det Tilfælde, kunde være sikker paa at finde en varm Deltagelse og et kraftigt Venstreb hos dem.

Næste Middag, da de fleste af de andre Dreng allerede var i fuld Gang med deres Leg i Fritiden, stod Kristian med ibrigt Ansigt og et umiskendeligt Udtryk

af Virkelyst foran en Bunke favnslaet Brænde nede paa Brændepladsen.

„Ser du, Kristian!“ havde Falk sagt, idet han anviste ham den. „Naar du arbejder en Time hver Dag, enten Middag eller Aften, lige som du selv vil, saa kan du være færdig hermed, naar Ugen er forbi.“

„Jeg kan magelig tage en Slump endnu!“ havde Kristian erklæret, idet han betragtede Bunken med et Blik fuldt af Mod.

„Det var jo rart, Kristian!“ havde Falk svaret. „Men lad os alligevel prøve dette først! Og naar du saa har afleveret dit Arbejde, og jeg har gemt Pengene, du har tjent derved, saa har du lagt den første Sten til det Sjem, du vil give din Moder tilbage, og begyndt at være hendes Hjælp og Støtte.“

Dermed var Falk gaaet, men der var noget i hans Ord, som havde behaget Kristian og tiltalt hans Selvfølelse. Han var virkelig bedrøbet over den Ulykke, som han selv ved sin egenraadige Billie havde ført over sin Moder. Han havde lært, at han holdt af hende mere, end han selv havde vidst af, og han tænkte med oprigtig Anger paa den Nød og de Savn, hun vel sagtens nu maatte lide. Og han følte, at der var noget stort og betydningsfuldt, som han nok holdt af, i, at han nu var den, hun havde at holde sig til, og som alene kunde redde hende ud af det Ujøre, hun var kommen i. Dette var en ny Fornemmelse for ham, og det var ikke helt frit for, at han begyndte at forstaa, at han var en hel Del dydigere og havde alvorligere Ting at tage sig for end alle de andre, tankeløse Dreng, der tumlede sig saa letfindigt omkring deroppe paa Legepladsen.

Opfyldt af saadanne Følelser stillede han Savbufken til rette, overbeviste sig med alvorlige Miner om, at Saven havde Lænder, der kunde bide lidt ordentligt fra

sig, løftede en Emule paa Skuldrene for at mærke sine egne Kræfter og langede endelig med afrundede Skuldre og udstaaende Albuer, der tydede paa en betydelig Udfoldelse af Kraft, et Par lange Stykker Brænde ned, hvoraf et fik sin Plads tværs over Savbukken. Da det var gjort, satte han sig med Benene over Kors paa Bukken og begyndte at tænke. Han forestillede sig saa levende, hvor glad Moder vilde blive ved saaledes at se sig støttet af sin Søn, at han blev ganske rørt derover. Han gennemgik i Tankerne alle de Maader, hvorpaa hun kunde udtrykke sin Taknemmelighed og Bevægelse, naar de saa hinanden igen, indtil han var nær ved at faa Taarer i Øjnene over sin egen Dyd. Og han udmalede sig med saa meget Velbehag, hvorledes alle de, der hidtil havde været ham paa Nakken og grusomt miskendt ham, da vilde gaa til Skamme, at han begyndte at knejse med Hovedet, og Stolthedens Glæde lyste ham ud af Øjnene.

Saaledes blev han siddende Timen ud, og saaledes sad han endnu, vel tilfreds og fornøjet med sig selv, da Falk kom igen.

„Naa, Kristian! Hvad har du saa faaet udrettet i den Time?“ spurgte han og betragtede opmærksomt Brændestykket, som stadig hvilede paa Savbukken, uden at der var begyndt paa det, som om ogsaa det havde faaet sig til No og var faldet i Tanker.

Kristian samlede sig sammen, rødmede let og svarede:

„Jeg har tænkt paa, hvor glad Moder vil blive, naar hun faar at vide, hvad jeg vil gøre, og hvordan jeg vil hjælpe hende!“

„Det var ret, min Dreng!“ svarede Falk og nikkede bifaldende til ham. „Gud vil blive meget glad derover, og derfor skal du ogsaa have din Billie. Du

maa gerne tage fat i Aften igen, siden du ikke er naaet videre i Middagsstunden, for det var Synd, at din Moder skulde undvære den Glæde — ikke sandt?"

Det var at se paa Kristian, at han ikke syntes fuldt saa godt om denne Bending som om Falks tidligere Udtalelse, og han begyndte virkelig i sit stille Sind at saa en lille Mistanke om, at Falk var en lavt tænkende Natur, der ikke havde det rigtige Blik for ædle og op-højede Tjælser. Dog var der ikke andet for ham at gøre end at tie og finde sig i Omstændighederne, som de var.

Men da han om Aftenen igen stod foran sin Brændebunke, og Falk havde overladt ham til sig selv, da saa han ikke nær saa ivrig og virkelysten ud som om Middagen — tvært imod havde et vist mismodigt Udtryk lejret sig over hans Træk. Det var saa smaat begyndt at gaa op for ham, at det, han kunde ønske, var en stor og ædel Daad, som han kunde blive færdig med i en Fart og saa nyde Sejrens Løn og Glæde ovenpaa. Kunde han finde en saadan, saa vilde han udjøre den og hverken spare Kræfter eller Glid, men saaledes at skulle arbejde sig smaaligt og møjsommeligt frem, det var ikke noget for ham. Alting var ham ogsaa imod, idet han langsomt og modstræbende tog fat paa Arbejdet. Brændet vilde ikke paa nogen Maade ligge paa Savbukken, som det skulde, Saven vilde ikke bide, som den burde, og Fed af Livet slap han den og saa ærgerligt i Bejret. Men i det samme fik han Øje paa Peter, der kom slentrende hen imod ham med Hans Ole traikende sindigt bag efter.

„Du ser jo ikke noget glad ud, Kristian!“ bemærkede Peter i en opmuntrende Tone. „Det er aldrig værd at hænge med Hovedet, for det er der ingen Fornøjelse ved.“

„Ja, du kan jagtens være fornøjet, for du behøver ikke at hugge Brænde!“ svarede Kristian i en modfalden Tone.

„Man maa hugge sig igennem Verden, det bliver nu ikke anderledes!“ svarede Peter med en erfaren Mands Overlegenhed.

„Det er heller ikke saa farligt, naar man blot faar begyndt paa det. Men det er det, som det kommer an paa!“ faldt Hans Ole ind. „Tag nu fat med en god Billie, saa skal du se, hvor den kan skære!“

Med disse Ord greb han fat i den ene Ende af Saven med al den Kraft, der udmærkede ham, naar det gjaldt om at slaa et Slag til bedste for en af sine Kammerater. Kristian maatte tage fat i den anden Ende, enten han nu vilde eller ikke, og begyndte at trække paa den med en tvær Mine. Men førend han anede det, gif Saven, som den var smurt, og skar igennem Brændet, som det var Smør. Det ene Stykke efter det andet drattede ned som af sig selv og dhyngede sig op for Enden af Savbukken. Men Peter havde fat sig paa Bukken med Benene digglende ned ad den og langede dem Brænde stykkerne, efterhaanden som de behøvede dem, med en Mine, som om det var ham, der udrettede det hele.

„Selstabeligheden maa til. Saa gaar det!“ bemærkede han. „Pas nu paa at holde Takten, saa skal jeg synge Brændeskærevisen for jer!“ Og efterlignende med en Iyffelig Behændighed alle de forskellige Lyde, der hører til dette Haandværk, og eftergørende alle de tilsvarende Bevægelser med Krop og med Arme, sang Peter, mens Saven skrattede lystig med, som om den gif efter Moder:

„En Brændeskærer filer først saa findig sig frem,
Fi-fi-fil!

Men har han faaet Tænder, saa sager han med dem
Sa-sa-sab!”

„En Brændeskærer tager det, som det kan falde fra,
Fal-fal-de fra!

Han hugger sig igennem, og filer dygtig a',
Hu-hu-hug!”

„Hvad er det? J holder jo ikke Takt!” udbrød Peter misbilligende.

„Der er en Anst!” svarede Kristian og saa ud, som om han havde Øjst til at gaa af Vejen for den. Men Peter truede advarende med Fingeren og sang videre:

„En Brændeskærer træjfer vel ogsaa paa en Anst,
Ana-fna-fnaist!

Men kommer han igennem, saa fører han ikke jast,
No-fo-fom!”

Dg førend Kristian vidste et Ord deraf, var det forbi med Ansten, og Saven gif lystig i Takt igen. Hans Ole sagede med et Alvor og en Opmærksomhed, som om det var Livet om at gøre at holde Takten, Kristians Ansigt glødede af Føer og Anstrængelse, og Peter lod Munden løbe og sang Viser, stadig passende til Omstændighederne, saa det var en Øjst at høre paa.

„Det kan jeg lide, Dreng!” lod Falks Stemme pludselig midt imellem dem. „Det gaar jo muntert, og det er et godt Stykke Arbejde, du har faaet gjort i Aften, Kristian. Gaa nu op, og pust lidt, førend J skal i Seng — J har været flinke Dreng, alle tre!”

Kristian kastede et Blik paa det javede Brænde og fandt, at det virkelig var godt gjort, og da han gik op gennem Gaarden med en af sine Benner paa hver Side, da følte han igen, at Livet var dog værd at leve for den, der havde Kraft og Evne til at tage det op og Udholdenhed nok til at sætte sin Villie igennem. Og idet han med rolig Selvfølelse gik uden om alle de letjindige Smaafyre, der barnagtigt støjede omkring ham, og satte sig i en alvorlig og fortrolig Samtale med sine to forstandige Kammerater, begyndte han at forstå, at nu hvilede deres Venskab paa en fastere og varigere Grundvold, end det nogen Sinde før havde hvilet paa, selv da de havde deres fælles Hemmeligheder i det lille Hul i en Krog af Haven.

Saaledes var Sagen sat i Gang, og skønt Begejstringen af og til dalede betydeligt inden Ugens Udløb, og Mellemrum af dybt og kuende Mismod afvekslede med tillidsfuldere Følelser, kunde dog Kristian, da Tiden kom, aflevere sin Akford i fuldjærdig Stand. Og da Falk Lørdag Aften havde talt Bengene op, som han havde tjent derved, og gemt dem i en særskilt lille Bung, gik Kristian i Seng og lagde sig til at sove med den behagelige Selvtændighedsfølelse, der naturligt griber et Menneske, naar han ved, at hvad han besidder, det har han selv været om at skaffe sig.

Mandagen efter mødte Hans Ole imidlertid for Falk med et alvorligt og indtrængende Ansigt.

„Falk!“ meldte han. „Jeg skulde hilse fra Kristian og bede, om han ikke maa være fri for sin Akford i denne Uge, for ja er det hans Moders Fødselsdag. Han siger, at han gerne vil tage to Akforder i den næste Uge.“

„Vel Hans Ole!“ lød Falks Svar. „Hils Kristian, og sig ham fra mig, at hans Villie er at arbejde for

sin Moder og gøre hende Glæde. Det er der just dobbelt Grund til, naar det er hendes Fødselsdag, og derfor skal han netop have sin Willie i denne Uge og tage dygtig fat paa sin Afford."

Hans Ole vilde gerne have jagt noget, men han kunde ikke finde ud af, hvad det skulde være, og derfor kløede han sig kun bag Øret og gif. Men da Moders Fødselsdag virkelig var kommen, og Kristian stod foran sin Brændebunke med et mørkt Ansigt, uimodtageligt baade for Hans Oles virksomme Venskab og Peters veltalende Opmuntringer, da følte han pludselig Falks Haand paa sin Skulder.

"I Dag vil jeg arbejde med dig til Ære for din Moder!" sagde han muntert. "Og jeg haaber, det skal blive baade et godt og fornøjeligt Stykke Arbejde, vi skal levere sammen."

Dermed greb han Saven, og Kristian maatte tage fat med, enten han saa mildt eller surt. Og skarpt maatte han holde ud, saa Sveden haglede ned over Ansigtet paa ham, men da det var forbi, kunde han alligevel ikke nægte, at Falk havde spaaet rigtigt, og at det var blevet et godt og fornøjeligt Stykke Arbejde, de havde faaet færdigt.

"Det var et drøjt Tag!" indrømmede Falk, da de havde endt det. "Du var temmelig streng ved mig, Kristian, men nu har vi ogsaa Lov at puste lidt oven paa, og saa kan du jo tage Peter og Hans Ole fri i Eftermiddag."

Da smilede Kristian med et stille Velbehag, for nu forstod han, at Falk havde villet føre ham træet, men var kommet til den urette. Det var nok snarere ham selv, der var bleven ført træet i Stedet for. Og da han bagefter med Peter og Hans Ole som Gæstgæster sad i Falks egen Stue for at drikke Moders Skaal i en

Rop Kaffe, med Udsigten til en Eftermiddags Frihed foran sig, da blev han blød om Hjertet og syntes, at han aldrig havde været saa glad ved at tænke paa Moder som den Dag.

Lørdagen kom, atter blev Bengene gemt i den lille Bung, Kristian kunde nok engang lægge sig til at sove med en behagelig Selvbevidsthed i sit Hjerte, og den næste Uge randt op. Men langt var den ikke skreden frem, før Hans Ole igen mødte for Falk.

„Falk!“ lød denne Gang i Northed hans Melding. „Kristian græder.“

„Vel, Hans Ole!“ svarede Falk og fulgte uden Opsættelse med.

Paa Arbejdspladsen sad ganske rigtig Kristian paa en Brændeknude og græd, saa Falk blev ganske rørt derved.

„Hvorfor græder du, Kristian?“ spurgte han i en deltagende Tone.

Mærkende det Indtryk, han havde gjort, svarede Kristian ikke, men græd hæftigere, hvorfor Peter fandt det nødvendigt at antage sig hans Sag og svarede:

„Det gør ham saa mange Knuder, det Brænde, at der er ingen Ende derpaa, og det er ogsaa det aller værste, han kunde blive sat til!“

„Ja, nu forstaar jeg det!“ svarede Falk. „Du græder, fordi du ikke kan saa din Billie og gøre dit Arbejde, men det skal du ikke græde for, min Dreng. Jeg har lovet dig, at du skal saa den, og en Smule Brændeknude skal ikke saa Lov at tage Magten fra os, det behøver du ikke at være bange for. Rejs dig nu op, saa skal jeg straks vise dig, hvordan man behandler saadan en Fyr!“

Kristian rejste sig langsomt og bedrøvet, men

Falk stillede frejdigt Brændeknuden, han havde siddet paa, til Rette og vedblev:

„Tag nu Øksen, min Dreng, og prøv det paa denne Led! Gaar det ikke paa den, saa maa vi prøve det paa en ny. Det er virkelig en skøn Knude at komme i Lab med!“

„Maa jeg, Falk?“ bad Hans Ole, straks opjat paa at give en Kraftprøve til Bedste.

„Kristian skal have sin Billie!“ svarede Falk bestemt. „Han vil selv gøre det af med den, og han skal have Lob dertil!“

Hans Ole saa paa Knuden, og jo mere han betragtede den, desto mere syntes den ham at være en ønskelig Knude til at vise sin Kraft paa. Det var formelig med et Udtryk af Begærlighed, at han fra Knuden skottede hen til Kristian for at se, om han ikke vilde give fortabt og overlade ham den. Men aldrig saa snart havde Kristian mærket hans Lyster, førend han pludselig følte, at det var han ingenlunde til Sinds til. Rigtig nok var de Benner, men at Hans Ole just derfor skulde have Lob til at slaa den Knude i Stykker, som med Ret og Ære tilkom ham selv, det kunde han dog ikke gaa ind paa. Taarerne tørredes af sig selv paa hans Kinder, i en Fart havde han Øksen i Haanden og rettede et vældigt Hug mod Knuden. Men Øksen sprang tilbage uden Virkning, som om det var et Stykke Jern, den havde ramt.

„Den er lige haard nok!“ bemærkede Peter, der sad og saa til med sin Dommermine.

„Rad mig!“ bad Hans Ole igen og strakte ibrig Haanden ud efter Øksen.

„Seg kan godt selv!“ svarede Kristian kort og afvisende, undersøgte Knuden med spændt Opmærksomhed,

drejede den og rettede et nyt Sug imod den, saa det knagede i den.

„Saa længe det knager, saa holder det!“ htrede Peter, og et stille Haab om, at Luren dog til sidst kom til ham, tegnede sig i Hans Oles Miner. Men mørkerød i Ansigtet drejede Kristian paa Anuden, indtil han havde faaet den til at staa, som han vilde, løstede derpaa Øksen højt op i Luften og slog til, saa det drønedes derved. Og ganske rigtig — Øksen sank i og blev jiddende i en stor Revne.

„Saa gif der Gul paa den!“ udbrød Peter og nikkede tilfreds.

„Vi maa have en Aile i!“ raabte Hans Ole, fuld af Travlhed og Gver, og snappede efter en Aile.

„Kan du ikke tage dine Fingre til dig, du!“ svarede Kristian, meget ærgerlig over Hans Oles Øyst til at stifte sine Fingre ind, hvor de ingenting havde at gøre. Han følte stærkere og stærkere, at Anuden var hans, og at han havde en Ret, som han ikke kunde lade sig fratage, til selv at saa Bugt med den uden nogen paatrængende Persons Mellemkomst. Uden videre Snak greb han derfor selv Ailen og drev den ind, en anden fulgte Slag i Slag, og to Minutter efter laa Anuden flækket og overmandet som et iøjnefaldende Eksempel paa, hvad en fast Villie formaar. Og Kristian saa sig om, rødmande af retfærdig Stolthed og Glæde.

„Godt gjort, Kristian!“ nikkede Falk, der havde staaet som en tabs Sagttager fra det Djeblik, Sagen var begyndt at komme i Gang. Da han var gaaet, udspandt der sig en levende Forhandling mellem de tre Kammerater om alle de forskellige Maader, som Anuden kunde være taget paa, men det var Kristian, som førte det store Ord derved. Og naar Talen efter den Stund faldt paa Anuder og deres rette Behandling,

jaa afgav han itedse sin Erklæring i en egen afgørende Tone, thi han betragtede sig aabenbart som en Autoritet i det Sag. Han havde bundet en Sejr, som han ikke vilde have undværret for meget godt.

„Nad Kristian bare komme til Anuderne. Han ved, hvordan de skal have det!“ plejede Peter tiden at sige, og Kristian var ikke den, der skulde modsig ham — han tog gerne jaa mange, det skulde være, paa sin Samvittighed. Hans Oles Berømmelse var formelig fordunklet paa dette Punkt, men det Inffelige derved var, at han fandt sig deri med sin jædvanlige Godmodighed og trøjtede sig med, at han i ethvert Tilfælde ikke havde sin Vigemand i at flæbe Sten.

Dg Dagene gif og blev til Uger og Maaneder, og det hændte sig baade en og anden Gang, at Kristians nye Billie trykkede ham, og han gjorde sine jnaa Forsøg paa at smutte fra den. Men den sad i Falks Lomme, og han havde et mærkeligt Greb til at holde fast paa den. Han var nu en Gang jaa underlig bestemt paa, at Kristian skulde have sin Billie indtil det yderste, jaa den var hverken til at jno eller brude sig fra. Dg mærkelig nok var det, at hvor opjat Kristian end fra Begyndelsen kunde være paa at slippe fra den, jaa endte det dog altid med, at han til sidst var inderlig glad ved at have jaaet den. Det begyndte at gaa op for ham, at der hver Gang var en lille Sejrens Løn deri, som han ikke havde drømt om, og det gjorde ham Kampen lettere og lettere og voldte, at den blev sjældnere og sjældnere.

Hvoraf det end kunde komme, jaa blev Venfkabet mellem ham og de andre Drenges jastere og jolidere, og han fjelte mere og mere, at det i Grunden var gode Kammerater, naar man forstod at tage dem. Fjelte han af og til en Smule Lyst til at prale, og det kunde na-

turligvis hænde ham, saa var en eneste lille uskyldig Bemærkning af Peter nok til at lukke Munden paa ham, for han vidste jo nok, at han ikke længere havde noget at prale af. Rørte der sig en Gang imellem i hans Sjæl en Trang til at sætte sin Næve i Anjigtet paa en eller anden, og det kan jo ogsaa hænde den bedste, saa kom han i det samme med Selvfølelse til at tænke paa, at han havde andet at tage vare end at knubse de tosede Smaafyre, og at dette kun lidet sømmede sig for den alvorlige og værdige Stilling, han nu indtog. Men trængte han til en Haandsrækning, saa var Hans Ole altid rede til at give ham den, og Peter forsømte aldrig at opmuntre og underholde dem derved.

Der var noget saa oplivende og muntert over hele deres Færd paa Brændepladsen, at en Dreng efter en anden efterhaanden fik Bane til at slentre derned for det gode Selskabs Skyld, indtil det var blevet Skif og Brug, at en hel Flok Drenge maatte sidde i Kreds om Kristian, mens han arbejdede, hvis ellers hans Afkord skulde blive udført, som det sømmede sig. De havde en Følelse af, at der var noget Højsindet i den Omstændighed, at Kristian arbejdede for sin Moder og ikke som de andre Drenge, der fik Afkord, for sin egen Fordel, og det kastede en Glans over hans Arbejde som over ingen af de andres. Efterhaanden forekom det hele dem saa tiltalende, at de fik en umaadelig Lyst til at være med i det selv og blev overordentlig ivrige i at tilbyde at gøre hans Arbejde for ham. Men aldrig saa snart mærkede Kristian saadant, før han blev lige saa bange for at lade noget af det gaa fra sig og viste sig særdeles kostbar med at gøre Indrømmelser af den Art. Til sidst blev det betragtet som en ualmindelig Gunstbevisning at saa Lov til at gøre hans Friarbejde,

og naar han en Gang i en velvillig Tone ytrede til Per eller Poul:

„I Dag skal du faa Lov til at arbejde for mig!“
 saa følte en saaledes udkaaret Dreng sig altid hædret derved og var rede til at øve Gengæld paa andre Maader, naar som helst det maatte blive forlangt.

Uge efter Uge blev Afforden ordentlig og forsvarligt afleveret, den lille Pung fyldtes mere og mere og blev tungere og tungere, og Kristian drømte mange hemmelige Drømme om den, naar han om Aftenen laa i sin Seng og tænkte paa Moder. Han saa hende sidde ensom og fattig paa sit lille Kvistkammer, bedrøbet og højet af Savn og Sorg. Men saa traadte han pludselig frem for hende og kastede Pungen paa Bordet og forvandlede Sorgen til Glæde og Lykke. Han tænkte paa Graaden, som han havde hørt oven over sig, da han sidste Gang gik fra hende, og saa den forvandle sig til Smil og glade Taarer ved Pungens Magt. Det var en vidunderlig Pung med alle Lykkens Gaver i, saa lille den saa ud, og det var en højtidelig Følelse, hvormed Kristian saa den blive taget frem den ene Gang efter den anden og gjemt igen efter at have modtaget sit nye Indhold — og hver Gang gik han bort og følte, at han længtes efter Moder og glædede sig til den gode Stund, da de skulde mødes.

Sommer og Høst var spundet, Vinter og Foraar kommet og gaaet, og Skærjommeren blomstrede igen. Det var atter ved Sankt Hansdags Tider, og denne Gang var maaske de Trolde og Hekse, der raadede i Menneiskenes Boliger, rejste til Bloksbjerg med dem, der havde hjemme i Naturen. I det mindste saa det næsten saaledes ud i Gaarden, hvor Falk boede. Der legede de mange Drengene ved Aftenstid muntre og glade, med røde Kinder og friske Ansigter. Og imellem

dem færdedes Kristian som en, der nød Anseelse i Flok-
ken og fortjente den. Der var ikke længere noget Spor
tilbage af den tvære, surmulende og dog indbildske Mi-
ne, som en Gang havde været hans Særkende. Et
frisk Udtryk af Sundhed og Frimodighed laa over hans
Ansigt, og det var, som der var kommet noget tæt og
sluttet selv over hans opløbne Figur — han var blevet
en Dreng, som det var en Fornøjelse at se paa. Da kom
Falk hen til ham og spurgte venligt:

„Naa, Kristian! Har du lyst til at følge med
mig ind til Byen i Morgen og se din Moders Hjem?“

Da fløj der en brændende Rødme over Kristians
Ansigt, og hans Hjerte begyndte at banke, saa han sig
Laarer i Djnene derved. Thi han følte i det samme, at
endelig var Djebliktet kommet nær, da han skulde gaa
hen til en højet Skikkelse, der møjsommeligt maatte sid-
de og føje Sting til Sting for at sy det daglige Brød
sammen, og da han skulde tage den i sine Arme igen.
Og nu slog det ham med en Følelse af Skræk, hvor
lille Bungen var, som han havde sat saa store For-
haabninger til, og hvor fattig dens Magt var til at
raade Bod paa alt dette, som han selv var Skyld i.
Halvt ømmede hans Hjerte sig ved Tanken derom, og
halvt længtes han, saa han næppe forstod, hvordan han
skulde kunne vente, til det blev Morgen igen.

„Jeg har nogle Smaacrinder hiit og her,“ be-
mærkede Falk, da de endelig Morgenens efter førte ud
af Gaarden, „saa vi kommer til at gøre en lille Omvej.
Man kommer ikke altid ad den lige Vej til Maalet, ved
du nok, Kristian?“

Det vidste Kristian saare vel, og pludselig var det
for ham, som den Rejse, han en Gang just paa den
samme Tid havde gjort paa egen Haand, nu blev le-
vende og virkelig paany, og han maatte gøre den om en

Gang endnu. Idet Vognen rullede frem i det glade, lyse Solskin, syntes han, at han kunde kende hver Blet og huske hver Tanke, der havde rørt sig i hans Bryst derved. Han saa sig selv fare aandeløs hen over Markerne og standse i Skoven, de førte igennem, for gispende at kaste sig ned bag Buskene og føle en knugende Vægt lægge sig paa hans Hjerte. Skoven forsvandt, og han vandrede igen møjsommelig af Sted, mens Astenens Laager sænkede sig over ham, som han gif der, raadvild og træt, angst for at være alene, bange for at møde nogen. Bludselig standsede Vognen, og idet Kristian forundret saa ud over Marken, forstod han, at der var det, han havde ligget skælvende i Høstakken, der var det, de flemme Mænd havde taget ham i Bold. Det blev lidt trangt om hans Hjerte, men Falk lagde sin Haand paa hans Skulder, og idet han saa op paa ham, blev han fyldt af et inderligt Velbehag ved Tanken om, hvor godt og sikkert det nu var at sidde saaledes ved hans Side, mens Vognen rullede af Sted igen.

Saa drejede de ind paa en Sidevej, og førend Kristian havde faaet Tid til at undre sig over, hvor de skulde hen, holdt Vognen i en Bondegård, og en trivelig Bondedone stod i Døren foran dem og saa paa dem med et spørgende Blik. Kristian betragtede hende kun et Øjeblik, saa bøjede han skamfuld og undselig sit Hoved for det var den selvsamme Kone, som han første Gang i sit Liv var kommet til som en Tigger, og som havde været saa god imod ham.

„God Dag, og Tak for sidst!“ raabte Falk muntert til hende. „Det har baade Kristian og jeg Grund til at sige Dem, og da vi netop kom forbi, kunde vi ikke lade være at se ind til Dem.“

„Herre Gud, saa det er det arme Barn!“ udbrød

Konen. „Jeg har saamænd mange Gange tænkt paa ham siden og bedt godt for ham, for jeg forstod jo nok, at han ikke var paa de rigtige Veje. Naa, saa fandt De ham endda igen!“

„De viste mig godt paa Vej!“ svarede Falk. „Det gjorde De en god Gerning i, og jeg tror heller ikke, at Kristian fortryder derpaa. Næf hende Gaanden, Kristian, og sig hende Tak, for det har hun vel fortjent af dig.“

Nølede og rødmende strakte Kristian Gaanden ud, men Konen steg op paa Bognhjulet, lagde sin Arm om hans Hals, kysede ham paa Panden og udbrød hjerteligt:

„Vorherre lade din Moder saa Glæde af dig, min Dreng! Mig har du ikke noget at takke for. Men jeg synes, jeg er kommen til at holde af dig fra den Stund, du kom her saa forpjusket og elendig, og nu jeg ser dig igen saa frisk og saa køn, nu kan jeg ikke lade være at tænke paa, hvor god Vorherre dog er imod os, og hvor velsignet han holder sin Gaand over os skrøbelige Stafler!“

Da saa Kristian op og tænkte ikke længere paa Undseelse eller Skamfuldhed, men følte, at han dog var glad ved, at han havde faaet hende at se igen.

„Farvel og Tak!“ raabte Falk, og af Sted rullede Bognen igen.

„Tak!“ raabte han saa højt, han kunde, vinkende med Gaanden, og Konen blev staaende lige som forrige Gang og nikkede til ham saa længe, hun kunde øjne dem. Men hendes simple Ord lød i hans Ører længe efter, at hun var forsbundet for hans Dine, og nu syntes han først rigtig, han begyndte at forstå, hvor god Vorherre havde været imod ham — og Menneskene maaske med. Falk sad tavst ved Siden af ham, men

Fuglene fang over hans Hoved, og det klare Solskin glimtede over ham og gjorde ham god og blød i Sinde. Og det ene Sted efter det andet gled ham forbi og huffede ham paa venlige Ansigter, der havde mødt ham, og færlige Scænder, der havde raft sig ud imod ham, da han havde gaaet der modløs og vildfarende. Og til sidst begyndte han at undre sig over, hvoraf det kunde komme, at de bugtede Beje, de fulgte, bestandig syntes at føre dem til de selvsamme Steder, som han havde gæstet paa sin Flugt. Men da de kom til Rysningen i Skoven, hvor han havde set Bognen fare forbi, da vendte Falk sig pludselig om imod ham med et Smil, der faldt som en Rysstraale over hans forvirrede Tanker. I samme Djeblik begreb han, at der havde været en hemmelig Historie, som han ikke havde kendt, bag ved det altammen, og at han ikke havde været slet saa ene, som han havde troet, paa sin vildsomme Gang. En stille Anelse om, at ogsaa andre Ting maaske kunde være anderledes og bedre, end han havde ment, greb hans Sind og fyldte det med en Spænding og Bevægelse, som ikke var mindre, men en hel Del Ijere og forhaabningsfuldere end den, han havde følt, da han i Nattens Mørke havde slæbt sine trætte Ben den samme Vej, som de nu kom.

So nærmere de kom Byen, desto mere steg hans Spænding, og Slag i Slag bankede hans Hjerte, da Falk virkelig drejede omkring det bekendte Sjørne og førte ham op ad den gamle Gade, hvor hans Hjem havde ligget. Kunde det da være muligt, at det laa der endnu? Ind ad Gadedøren og op ad Trappen gik det, som det plejede, og med et stod Kristian igen undrende i sit Hjem. Og det var det samme som før, og dog ikke det samme, for der var kommet noget af en festlig Glans derover, som det aldrig før havde haft. Det fattige lille

Aviitkammer, som han saa tidt havde drømt om, havde igen forvandlet sig til den smukke, venlige Dagligstue, han troede forsvundet for bestandig, da han sidst var gaaet grædende ud af den. Over en Genstand derinde, som han kendte saa godt og mente aldrig mere at skulle have set, hilste ham med et Smil, og Solen skinnede straalende over det altfammen. Men den højede Skikkelse var der, thi foran ham stod Moder med bævende Bæber, uden at kunne saa et Ord over dem, og hun saa ældre, meget ældre ud, end Kristian havde vidst, at hun var. Da begyndte det ogsaa at bæve om hans Bæber.

„Ser du, min Dreng!“ sagde Falk. „Nykken var bedre end Forstanden, og det, kan du tro, kommer af, at det er Vorherre, der raader for Nykken. Skrinet kom dine to Nemme Kammerater ikke langt med, dertil havde vi pasjet for godt paa dem og paa dig, men din Willie løb de ganske rigtig med, og lad dem beholde den, for den var alligevel ikke meget værd. Men den nye, du fik i Stedet for, skal Gud bevare for dig!“

Og Falk vendte sig til Moder, rakte hende den lille Bung, der var bleven jylt under saa megen Kamp og saa mange stille Drømme, og vedblev:

„Husser De, jeg sagde Dem, da vi første Gang talte sammen, at Kristian trængte til at prøve, hvad det vil sige at saa sin Willie. Nu har han prøvet at saa den, da den var egenkærlig, selvraadig og ulhdig, og han har prøvet det, da den blev god og lærte ham at glemme sig selv for andres Skyld. Den første er bleven borte for ham, men den sidste ligger gemt i denne lille Bung. Over Skilling, der er i den, har han ærlig kæmpet sig til for at hjælpe sin Moder, som han troede, sad i Fattigdom og Nød, og han har faaet sin Willie til det sidste, som jeg lovede ham — det vil han selv kunne

fortælle Dem. Tag De den nu, Frue, og tag Kristian med, saa har De baade ham og hans Billie, og Vorherre være med dem begge!"

Moder tog Pungen, mens Laarerne formede sig store og klare i hendes Øjne og rullede ned over hendes Kinder. Saa bredte hun sine Arme ud, og i det næste Øjeblik græd Kristian ud ved Moders Brjst.

Dg saa var Falk færdig og kunde vende tilbage til alle sine andre Dreng, hvad han naturligt ogsaa skyndte sig at gøre.

„Gils dem tusinde Gange fra mig, og sig dem, at jeg holder af dem!“ raabte Kristian efter ham.

„Det gør jeg med —“, svarede Moder til, „for min Drengs Skyld!“

„Tak! Tak!“ raabte Falk, idet han forsvandt. „Og er der flere, der vil have den Silsen med, saa glem ikke at sende den efter mig, for der er mange imellem mine Dreng, som trænger til den!“

Men hvor sidder saa til syvende og sidst lille Kristians Billie? Den sidder, hvor den sad, i Moders Lomme, hvor Pungen er — og gid den maa blive siddende der!

